

Arthur S. Maxwell
Vaša Biblija i Vi

Izvornik:
Your Bible and You

Prijevod:
Hinko Pleško

Lektura:
Đurđica Garvanović-Porobija
Blanka Pašagić

Korektura:
Hinko Pleško

Urednik:
Đurđica Vidas

Oblikovanje:
Goran Vidas

Tisak:
Denona d.o.o.
Zagreb, 2010.

Vlastito izdanje:
Đurđica Vidas

CIP zapis dostupan u računalnom katalogu
Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu
pod brojem 723948

Arthur S. Maxwell: Vaša Biblija i Vi
ISBN: 978-953-55407-1-7

Arthur S. Maxwell

Vaša Biblija i Vi

Predgovor

Ispitivanje javnog mnijenja otkrilo je da prosječan čovjek ima vrlo ograničeno poznavanje Biblije. Tek nekolicina upitanih mogla je nabrojiti desetak vodećih osoba iz Biblije. Još je manji bio broj onih koji su mogli nabrojiti svih njezinih šezdeset šest knjiga. Mnogi su imali vrlo maglovitu predodžbu o njezinu nauku. Nisu mogli razlučiti knjige u Starom od onih u Novom zavjetu, a sasvim bi se izgubili kad je trebalo potražiti neki poznati redak.

Kako je s Vama i Vašom Biblijom? Čitate li ju? Uživате li u njoj?

Neki ljudi odluče ozbiljno čitati Bibliju, ali odustaju nakon prelistavanja prvih nekoliko poglavlja. Budući da ne nalaze ništa što bi ih jako privuklo, ili im je pak dosadan nepoznat rječnik, odlažu ju kao da je u cijelosti izvan njihova razumijevanja.

Zasigurno postoje milijuni Biblija što leže po kršćanskim domovima, neotvorenih i nečitanih, osim možda prigodom nekih posebnih događaja kao što su vjenčanja ili pogrebi.

Pa ipak, tijekom stoljeća Biblija je pokazala kako je knjiga velike duhovne moći. Mnogi od najuglednijih ljudi u povijesti crpili su unutarnju snagu s njezinih stranica. Uvijek iznova ona je pokazivala da ima tajnovitu moć promijeniti život; oplemeniti duh, obogatiti um, proširiti vidike, usmjeriti sklonosti i preobraziti želje. Veliki su propovjednici ustvrdili

kako je ona riznica istine, a državnici, učitelji i pisci nisu prestali iskapati njezino literarno blago.

Zapravo je pred nama čudan paradoks. Imamo pred sobom knjigu za koju svatko priznaje da je najbolja, najveća i najčudesnija od svih knjiga što su ikad napisane, knjiga trajnija od bilo koje druge, knjiga koja je učinila više dobra od ijedne druge; pa ipak, ona je knjiga koja se čita manje od svih drugih danas izdanih knjiga.

Što se može učiniti da se takvo stanje promijeni? Kako je moguće pozvati, potaknuti i nagovoriti ljude koji je imaju da ju otvore i čitaju, te sami za sebe otkriju dragocjene blagoslove pohranjene na njezinim stranicama?

Odgovoriti na to pitanje i zadovoljiti hitnu potrebu svrha je i cilj ove knjige. Ona Vam treba pomoći da shvatite kako je Vaša Biblija doista dragocjena knjiga, pokazati Vam da je na višestruki način najsuvremenija knjiga u Vašoj knjižnici te prikazati kako može postati beskrajnim izvorom koristi i nadahnuća za Vas i Vašu obitelj.

Ona je namjerno pisana osobnim tonom, kako to pokazuje pogled u sadržaj. Naš je cilj bio pomoći Vam da vidite što Biblija kaže o Vašem Bogu, Vašem životu, Vašem domu, Vašem zdravlju, Vašim problemima i Vašoj budućnosti. Uze-li smo ovaj oblik izlaganja kako biste mogli vidjeti koliko je toga u Bibliji napisano upravo za Vas.

Priznajemo da je, unatoč svojih petstotinjak stranica, ova knjiga tek uvod u Bibliju. Bilo bi potrebno mnogo više stranica kad bismo se htjeli temeljito pozabaviti svim dubokim i veličanstvenim temama što ih sadrži Sveto pismo. No ako Vas uspije navesti na daljnje istraživanje ovog čudnog rudnika duhovnog blaga, ona neće biti izdana uzalud.

Dodali bismo da je Vaša Biblija i Vi zamišljena kao prijateljska knjiga, ispunjena Božjom ljubavlju. Nije nam bila namjera izložiti teološku raspravu, opterećenu mnoštvom navoda crkvenih autoriteta. Naprotiv, ona jednostavno iznosi

ono što Biblija kaže o nekom važnom predmetu. Ona nije niz dokaza, već više prijateljski razgovor. Ona ne kritizira niti optužuje bilo što ni bilo koga, već teži — vrlo obazrivo — ostvarenju plime božanske mudrosti i ljubavi, zauvijek sačuvane na svetim stranicama Knjige nad knjigama.

Arthur S. Maxwell

Knjiga za naše vrijeme

Nema nikakve sumnje da živimo u najznačajnijem povijesnom razdoblju. Ovo je vrijeme golemih i brzih promjena. Ljudska misao i napredak, koji su se tisućljećima kretali kao spori ledenjak, odjednom su se otopili u tisuće bujica jakoga toka, vrtoglavo srljajući u zastrašujuću budućnost.

“Veliki satovi sudbine otkucavaju danas” i sa svakim gromovitim udarom zbiva se neki novi događaj što stvara epohu. Dugo potiskivane mržnje izbijaju u plamtećoj pobuni. Stari imperiji teturaju i ruše se. Znanost prelazi još jednu prepreku na putu u nepoznato.

Ovo je revolucionarno doba u svakom životnom području. Posvuda se osjeća kako kipti nemir dok se oko šest milijarda stanovnika Zemlje nastoji opredijeliti za samozvane vođe.

“Posljednjih smo pola stoljeća svjedocima nezamislivih promjena, i po naravi i po opsegu”, kaže Cyril Garbett, bivši nadbiskup Yorka. “Moguće je da su se u ovom kratkom razdoblju zbile veće promjene negoli od Kristova rođenja pa sve do sredine ovog stoljeća.” (In an Age of Revolution, str. 13)

Ovo je također doba otkrića i pronalazaka kojima nema premca. Prešli smo s parnog doba na električno, zatim na atomsko i na svemirsko, pa na plastično i na doba računala. Budući da je osvojio posljednje Zemljine granice, čovjek sad poseže za zvijezdama. Već je bio na Mjesecu. Svemirske su letjelice ispitale Mars i Veneru i pojavile se blizu Neptuna i Plutona. Sateliti kruže nezamislivom brzinom oko Zemlje,

noću i danju, dok radio i televizija stalno izvješćuju o podvizima u svemiru.

Zauzdavanje atoma stavilo je na raspolaganje čovjeku više snage no što ju je imao otkad postoji. Izvori energije koji su danas na raspolaganju toliko su golemi da mogu pretvoriti svijet u raj ili pakao. Na nesreću, njihova osnovna namjena bila je stvaranje tako razornih oružja da samo desetak njih može razoriti svaki veći grad u bilo kojoj državi na koji bi pali.

Računala su donijela nezamislive tehničke promjene. Sve veća minijaturizacija omogućila je pojavu prijenosnih računala, svakovrsnih memorijskih kartica, multimedijских i bluetooth uređaja, CD i DVD snimača i reproduktora, digitalnih fotoaparata i mnoštva drugih proizvoda.

U samo nekoliko proteklih godina plastika je promijenila način našeg života. Još je veći napredak ostvaren u zdravstvenoj skrbi. Više od tri milijuna ljudi u Sjedinjenim Američkim Državama živi s umjetnim dijelovima tijela - pacemakerima, srčanim zaliscima, kukovima, koljenima i zglobovima na prstima. Za jedno desetljeće, tvrde znanstvenici, umjetna jetra i pluća zamjenjivat će oboljelo tkivo. Za njima će se ubrzo pojaviti protetski zglobovi i kosti koje će stvarati manje trenja od ligamenata i hrskavice što će ih nadomjestiti. Jedino što se neće moći nadomjestiti jest mozak. (U.S. News & World Report, 12. studenoga 1990.)

David Sarnoff, predsjedajući Američke radio udruge (RCA), pisao je: "Naši su laboratoriji prepuni napola ostvarenih snova koji se čine isto tako fantastičnima kao što su to bili radio i televizija u mom djetinjstvu. Kako je ono rekao Isaac Newton, mi samo skupljamo pijesak na obali, dok pred nama leži neistraženi veliki ocean istine." ("What I See Ahead", Reader's Digest, travanj 1957.) Danas je to točnije nego u vrijeme kad je objavljeno.

Tragično je što smo unatoč tim sjajnim mogućnostima ušli i u doba bezakonja kojemu nema premca, osim pokvareno-

sti što je prevladavala u pretpotopnom svijetu. Ne vidi se to samo u sve većem broju ubojstava, silovanja i oružanih pljački, već i u naoko beznadnoj borbi koju policija i druge građanske vlasti vode protiv maloljetničke delinkvencije i ilegalnih droga. Pretrpani zatvori i popravni domovi pričaju istu tužnu priču kao i dnevna izvješća o okrutnim sadističkim zločinima što se gomilaju na stranicama naših novina. Laž i prijevarena toliko su uobičajeni da se čini kao da su istina i poštenje nestali sa Zemlje. U nekim su zemljama sukobljene strane odbacile sve stege i ne poznaju zakon osim nasilja.

Biblija ili Sveto pismo sadrži poruku za naše vrijeme, za cijelo čovječanstvo i za Vas osobno. Premda je stara više stoljeća, ona je začudno savremena. Nudi rješenje za naše probleme te čak razgrće zavjesu budućnosti, otkrivajući ono što će doći. Čudesne su njene riječi utjehe i ohrabrenja, nadahnuća i izazova!

Iz tog razloga živimo u doba straha. Nikad se ljudi nisu toliko bojali budućnosti. Opisujući “sjene straha koje danas pomračuju nade čovječanstva”, Bertrand Russel je rekao: “Nikad ranije nije postojao tako opravdan razlog za takav strah. Nikad ranije nije takav osjećaj uzaludnosti remetio vidike mladeži. Nikad ranije nije bilo takvog razloga za osjećaj da ljudski rod putuje stazom što završava jedino u ponoru bez dna.”

Preuređenje istočne Europe i Sovjetskog Saveza donijelo je nešto olakšanja i mnoštvo novih brig. Tko sada nadzire rakete u državama koje se više ne pokoravaju Moskvi? A ono nuklearno oružje u manjim državama — može li se spriječiti da ne dođe u ruke drskih terorista?

Osim od bomba, tko će zaštititi svijet od zagađenja, kiselih kiša, globalnog zatopljenja, uništenja ozonskog omotača,

prenapučenosti, smanjenja proizvodnje hrane, lakomosti nekih naroda za bogatstvom svojih susjeda — te gomile drugih problema koji poput zastrašujućih oblaka bacaju svoje crne sjene na budućnost svijeta?

Ne treba se čuditi što James T. Farrell, poznati romanopisac, u djelu *The Race for Space*, izražava mišljenje da je grozan strah koji danas obuzima mnoga srca obnovio zabrinutost kako je možda kraj svijeta blizu. “Mi mislimo da se može ostvariti sada ili za našeg života”, kaže. “Ponekad se čak pitamo nećemo li biti posljednji naraštaj.”

U Senatu Sjedinjenih Američkih Država kapelan Frederick Brown Harris izgovorio je ovu molitvu: “Bože naš i Oče, Ti kojemu su tisuće godina kao jedan dan, u ovom vulkanskom satu povijesti spasi nas, molimo Te, od panike i očaja!”

Kakav prikladan opis našeg vremena! Ovo i jest vulkansko doba, budući da se svijetom prolama grmljavina stoljetnog nezadovoljstva i frustracija, izbacujući užarenu lavu mržnje i bijesa sve većom snagom i učestalošću. Dim stalnih erupcija guši sve nade u mir i blagostanje, ugušuje svaki vrijedan napor za čovjekov boljitak i puni svako srce strahom da je završna krunska katastrofa blizu.

Kapelanova molitva: “Spasi nas, molimo Te, od panike i očaja!”, dolazi u pravi čas. Ona izražava naše najdublje misli i težnje svih srca u ovo strašno doba.

Nedvojbeno je da svi trebamo pomoć iz nekog izvorišta što je izvan nas samih. Trebamo mir u duši. Trebamo hrabrost i nadu. Trebamo vodstvo i usmjerenje.

U oluji što se sprema treba nam svjetlo koje se neće ugasiti. Usred sve gušće tame i zbrke treba nam glas koji će sa sigurnošću reći: “To je put!”

Ali, gdje je moguće naći takvu pomoć? U nekoj skupini koja raspravlja o ovim temama? U nekom političkom forumu? Ili na kauču psihijatra?

Postoji jedno bolje mjesto. U Vašoj Bibliji!

Ako uzmete vremena za čitanje te dragocjene knjige, otkrit ćete da je to uistinu Knjiga za ovaj trenutak. Ona sadrži poruku za naše vrijeme, za cijelo čovječanstvo i za Vas.

Ona tako značajno predviđa prilike u današnjem svijetu da se čini kao da je pisana posebno za naš naraštaj. Premda je stara mnogo stoljeća, začudno je suvremena. U njoj se govori o predmetima od općeg značenja. Ona nudi rješenje za naše sadašnje probleme. Ona čak razgrće zavjesu budućnosti, otkrivajući ono što će doći.

Otvorite ju sada! Pogledajte kako su čudesne njezine riječi utjehe i ohrabrenja, nadahnuća i izazova, tako važne za naše vrijeme i tako potrebne Vašem srcu!

Zakopano blago

Stari Grci ostavili su nam poznatu priču o bogatom seljaku koji se na samrtnoj postelji obratio svojim sinovima: “U mojim njivama nalazi se veliko blago. Ako se želite obogatiti, kopajte!”

Nakon starčeve smrti, oba sina, uvjereni da je otac na nekoj njivi zakopao metalni sanduk s blagom, predano krenu u potragu.

Opremljeni lopatama i pijucima kopali su s velikim oduševljenjem i ustrajnošću, ali naoko bez uspjeha. Prekopali su svaku od svojih njiva do dubine koju ni plug ne doseže, ali nigdje traga sanduku s blagom.

Kad je stiglo proljeće, napustili su traganje za blagom kako bi njive zasijali žitom. Ljeto je došlo, a s njime i žetva. Ali kakva je to bila žetva! Takvu još dosad nisu vidjeli. Temeljito prekopavajući zemlju, mladići su zapravo došli do blaga što su ga tražili. Uspio je mudar plan njihova oca!

I Vi ste naslijedili dragocjenu baštinu koja je do Vas došla preko mnogih naraštaja. I ona je zakopana. Ne u zemlji, već u jednoj knjizi. Onaj koji ju je oporučno ostavio, kaže Vam: “Ako se želite obogatiti svim najboljim i najljepšim što život pruža, potražite ovu knjigu. Kopajte u njoj svim duhovnim oruđima što ih posjedujete! Čitajte ju, proučavajte, razmišljajte o njoj! Molite se nad njom i naći ćete najveće blago!”

Ta knjiga je, dakako, Biblija. Vaša Biblija. U nekim vidovima ona je slična drugim knjigama. Prema izgledu nitko ne bi mogao reći da je vrednija od ostalih. Ali ako ju otvorite i počnete istraživati, ubrzo ćete ugledati prve tragove tog blaga. Doista će svi oni koji listaju njezine stranice iskreno, sa štovanjem i ljubavlju, požeti žetvu duhovnih blagoslova — mir, snagu, hrabrost, mudrost i nadahnuće — upravo onu pomoć za kojom ste težili, ali Vam se činilo da ju nećete dobiti.

Ovo je blago vrijedno kopanja. Što više kopate, to ćete ga više pronaći. Svaki pokret lopatom otkrit će nove dragulje. Počet ćete razumijevati tajnu života i smrti. Naći ćete objašnjenje za postojanje dobra i zla. Otkrit ćete Božje namjere kojima su povezani prošlost, sadašnjost i budućnost. Razumjet ćete značaj povijesti i nazrijeti zbivanja koja su još u utrobi vremena. Iznad svega otkrit ćete kako je Zemlja povezana s Nebom vezama koje se nikad ne mogu prekinuti.

To je blago dostupno svima. Nikome nije zabranjeno traženje zbog njegova društvenog položaja, boje kože ili vjerske pripadnosti. Ta Knjiga progovorit će svakome, bez obzira na njegovu vjeru, narodnost, na zvanje ili veličinu pologa na bankovnom računu. Progovorit će i Vama. Ona ima poruku za Vas bez obzira na vašu prošlost, na Vaše sadašnje stanje ili na Vašu tjelesnu nemoć. Ona će starima i mladima, visokima i niskima, bogatima i siromašnima, razvijenima i nerazvijenima donijeti isto snažno ohrabrenje, isti koristan savjet, isto obilno prosvjetljenje.

Uzmite svoju Bibliju dok ste još nevino mladi — divite se, sanjajte i nadajte se — i ustvrdit ćete kako zrači žarkim idealima, čestitim težnjama i začudnom snagom da ostvarite svoje najljepše snove.

Uzmite ju dok ste u cvijetu života, kad su tereti najteži i kad Vas svakog trenutka pritišću obveze, i naći ćete u njoj snagu da izvršite zadaću, naći ćete ohrabrenje za životni put.

Uzmite ju kad ste u poodmaklim godinama, kad Vas napušta snaga i kad se spuštaju sjene, i naći ćete u njoj svjetlo za večer svog života te čudesnu, divnu nadu o dolasku novog i boljeg življenja.

Uzmite ju kad ste svjesni grijeha, opterećeni željom da budete ono što biste trebali biti, i naći ćete u njoj put da se oslobodite okova koji Vas sputavaju. Kad dobijete snagu da pobijedite zlo, mir će zavladati Vašom uznemirenom savješću.

Uzmite ju kad ste potišteni, shrvani teškoćama i neprilikama, i naći ćete u njoj osvježenje duha za kojim čeznete.

Uzmite ju kad ste tužni zbog nekog velikog gubitka ili nečije smrti, i naći ćete u njoj utjehu koju Vam ništa drugo ne može dati, a i obećanje o radosnom susretu nakon groba.

Cijelom vašom Biblijom zapravo teče prava rijeka života što izvire iz samoga Neba. Otvorite ju i čitajte, i ta će duhovna bujica poteći kroz vaš um, liječeći, čisteći, obnavljajući i jačajući tajnovitom silom koju Vam nitko drugi ne može dati. Ona će razbistriti Vaš vid, ispraviti Vaše rasuđivanje i pročistiti Vaše težnje.

Ako dopustite, prvi mali potoci ove čudesne rijeke nabujat će u silnu maticu koja će otplaviti sve što je neljubazno i nesveto u Vašoj naravi te potaknuti razvoj svake plemenite vrline. A onda, brže no što mislite, ona će prirodno i neodoljivo prerasti u nesebičnu službu za druge.

Kakvo li je to blago! I kakva je šteta imati ga u svojoj kući a ne potražiti ga! Ostati siromašan, a možete se obogatiti! Ostati slab, a možete biti jaki! Ostati obeshrabren, a možete zračiti radošću!

Vjerujte mi kad Vam govorim da je to blago vrlo blizu Vas. Možete ga odmah dotaknuti.

Ono je u vašoj Bibliji.

Što je Biblija?

Možda promatrate svoju Bibliju i pitate se zašto se njezin sadržaj tako razlikuje od svih drugih knjiga što ste ih dosad čitali. Doista je različit. Na prvi pogled Biblija ne slični na knjigu koja obrađuje cjelovitu priču. S obzirom na mnoga kratka poglavlja i brojevima označene retke, ova Knjiga nije baš odviše privlačna. Ako je Vaša Biblija uz to još prevedena prije stotinu ili više godina, onda njezin jezik daje dojam starine — lijep je, ali ne i lako razumljiv.

Možda postavljate i neka druga pitanja, primjerice zašto je Vaša Biblija podijeljena na dva dijela, s nazivima “Stari zavjet” i “Novi zavjet”. Nedavno sam sreo jednog uspješnog poslovnog čovjeka koga je to doista zbunilo. Pitao me: “Zašto je jedan dio Biblije označen kao ‘stari’ a drugi kao ‘novi’, premda je zapravo cijela knjiga stara?”

Možda se pitate tko je napisao Vašu Bibliju, kada i gdje. Je li jedna osoba pisala sve ili je ona djelo nekoliko pisaca? Je li ona izvorno djelo ili prijepis?

Međutim, postoji jedno mnogo važnije pitanje. Većina ljudi Bibliju smatra svetom knjigom. Zovu je Božjom knjigom ili Božjom Riječju. Zašto? Koji je tomu razlog? Je li razlog opravdan? Prije svega pogledajmo tu knjigu kao cjelinu. To zapravo i nije jedna knjiga, već zbirka knjiga. Često su je nazivali knjižnicom, i ona to u određenom smislu i jest.

U većini Biblija, pa vjerojatno i u Vašoj, na jednoj od prvih stranica nalazimo popis svih knjiga. Pogledate li ga, vidjet ćete da je trideset devet knjiga sabrano pod nazivom “Stari zavjet”, a dvadeset sedam knjiga pod nazivom “Novi zavjet”. To čini zajedno šezdeset šest knjiga.

Mnoge ove “knjige” zapravo nisu knjige u uobičajenom smislu riječi. Neke su samo pisma, dok su druge tako kratke poruke da bi se mogle strojno prepisati na dvije ili tri stranice.

Što se tiče razlike između Staroga i Novoga zavjeta, prvi je bio napisan prije Krista, a drugi poslije Krista. Između pisanja posljednje knjige Starog zavjeta — Knjige proroka Malahije — i prve knjige u Novom zavjetu — Evanđelja po Mateju — prošlo je oko četiri stotine godina. Osim toga, Stari je zavjet bio napisan na hebrejskom jeziku (uz nekoliko tekstova na aramejskom), dok je Novi zavjet pisan na grčkom.

Vaša se Biblija priređivala otprilike šesnaest stoljeća. Najstariju knjigu — Knjigu o Jobu — napisao je Mojsije oko 1500. godine prije Krista, dok je Ivan završio svojim doprinosom Pismu u posljednjem desetljeću prvog stoljeća poslije Krista. Ovih šezdeset šest knjiga, knjižica, pisama, poruka — nazvali ih kako god želite — djelo je oko trideset petoro pisaca, od kojih su dva najplodnija bili Mojsije u Starom i Pavao u Novom zavjetu. Smatra se da je Mojsije napisao prvih pet knjiga Staroga zavjeta: Postanak, Izlazak, Levitski zakonik, Brojeve i Ponovljeni zakon. Pavao je napisao svih trinaest poslanica, od Poslanice Rimljanima do Poslanice Filemonu, a vjerojatno i Poslanicu Hebrejima.

U druge istaknute pisce ubrajamo Davida koji je napisao mnoge psalme; Salomona koji je vjerojatno napisao Mudre izreke, Knjigu propovjednika i Pjesmu nad pjesmama; Luku koji je napisao istoimeno Evanđelje i Djela apostolska, te Ivana koji je napisao istoimeno Evanđelje, tri poslanice i knjigu Otkrivenje.

Ovaj veliki broj pisaca čini široku lepezu iskustva i kulturnog nasljeđa.

Mojsije je, naprimjer, “poučen u svojoj mudrosti egipćanskoj” vodio jedan od prvih oslobodilačkih pokreta na svijetu.

Jošua je, kao hrabar zapovjednik, uveo izraelski narod u Palestinu.

David se uzdigao od ovčarskog tora do kraljevske palače, podnoseći za to vrijeme nebrojene nevolje i teškoće; najprije od predčasnika Šaula, a kasnije od svog vlastitog sina Abšaloma. Salomon je doveo Izrael do vrhunca slave i bogatstva; Daniel je niz godina bio predsjednik vlade u Babilonu; Amos je bio pastir, Matej carinik, Luka liječnik, a Petar ribar; Pavao je bio teolog.

Biblija se priređivala otprilike 16 stoljeća. Najstariju knjigu, Knjigu o Jobu, napisao je Mojsije oko 1500. godine prije Krista. Apostol Ivan završio je knjigu Otkrivenje pred kraj prvog stoljeća poslije Krista — kao prognanik na otoku Patmosu. Šezdeset i šest biblijskih knjiga i pisama jedinstveno je djelo oko trideset petoro pisaca.

Kakvo je društvo pisalo ovu Knjigu! A pravo je čudo što su se njihove riječi tako savršeno povezale da su više od dvije tisuće godina ostale u jednoj knjizi.

Pogledajmo sada gdje je pisana Vaša Biblija. Malo ili ništa od nje nije nastalo u toploj, udobnoj sobi kakvu za svoj rad priželjkuju suvremeni pisci. Neki su dijelovi napisani u Sinajskoj pustinji, drugi u Jeruzalemu, a neki u Babilonu za izraelskog sužanjstva u toj zemlji. Nekoliko knjiga napisano je u tamnici u Rimu, a jedna je napisana na otoku Patmosu u Sredozemnom moru.

Veći dio Vaše Biblije napisan je u vrlo teškim prilikama. pisci nisu imali pisaćih strojeva, osobnih računala ni pisaćeg papira. Pisali su perom od trstike na životinjskoj koži ili na papirusu, često bez svjetla, osim svjetla svijeće ili primitivne uljanice.

Nije li zapanjujuće što je djelo tolikih različitih osoba — koje su živjele na toliko različitih mjestima, u takvim najosnovnijim uvjetima, koje dijele stotine godina — kad je sastavljeno, postalo najvećom, najpoznatijom i najomiljenijom knjigom na svijetu!?

Postoji li još neki od prvih rukopisa? Ne, nijedan. Svi su ovi dragocjeni rukopisi odavno izgubljeni. Vjerojatno su se odavno pretvorili u prašinu. Srećom, u to davno doba, kad su izvorni rukopisi još postojali, dobri su ljudi shvatili njihovu vrijednost i počeli ih prepisivati. Tijekom stoljeća rukopisi su prepisivani tako često da danas mnoge od ovih ranih prijepisa — bilo cijele ili u dijelovima — nalazimo u velikim muzejima i knjižnicama po svijetu.

Prepisivalo se tako brižno da su ispitivanjima u naše vrijeme pronađene tako neznatne razlike u tekstu da one bitno ne utječu na cjelokupno značenje.

Zanimljivo je podsjetiti da je oko 700. godine poslije Krista skupina hebrejskih znanstvenika, nazvanih masoreti, preuzela zadaću da osigura točan prijenos Starog zavjeta budućim naraštajima. Oni su odredili stroga pravila kojih su se morali držati svi prepisivači. Nijedna riječ ili slovo nije se smjelo zapisati po sjećanju. Prepisivač je morao pažljivo promotriti svaku riječ i izgovoriti je prije no što bi je zapisao. Brojali su čak riječi i slova u svakom ulomku, pa ako se nisu slagali s izvornikom, djelo se uništavalo i prepisivanje počinjalo iznova.

Zbog želje znanstvenika da nadu savršeni tekst koji bi bio najsljedniji izvorniku, svaki do danas otkriven biblijski rukopis proučava se s najvećom pažnjom. Stoga je neobično uzbuđenje znanstvenika 1947. godine izazvala vijest da su u nekoj špilji blizu Mrtvog mora otkriveni brojni vrlo stari rukopisi. Ovo zanimanje je mnogostruko poraslo kad su znanstvenici objavili da su pronađeni svitci Knjige proroka Izaije i drugih starozavjetnih pisaca, koji su stotine godina stariji od svih dosad nađenih, i da potječu iz prvog stoljeća prije Krista.

Više od četrdeset godina marljiva istraživanja najvećih stručnjaka za hebrejski jezik otkrilo je da postoje samo neznatne razlike između masoretskog teksta i onog sa svitaka iz špilja pokraj Mrtvog mora, što je čudesno priznanje vjernosti prepisivača.

Ali izvorni hebrejski tekst nije se samo prepisivao već se i prevodio. Jedan od najranijih i najvažnijih bio je prijevod na grčki jezik. Nazvan je Septuaginta jer se tvrdi da ga je priredilo sedamdeset židovskih učenjaka. Prijevod je načinjen u Aleksandriji u Egiptu, na prijelazu iz drugog u treće stoljeće prije Krista.

Budući da je Septuaginta bila napisana na grčkom, prva kršćanska Crkva, u kojoj se u to vrijeme uglavnom govorilo grčki, preuzela je Septuagintu kao svoj Stari zavjet, premda se u nekim pojedinostima razlikovala od izvornog hebrejskog teksta.

Novi je zavjet bio pisan na grčkom jeziku nazvanom koine. To nije bio mrtav, već živi svakidašnji narodni jezik kojim se govorilo u vrijeme apostola. To potvrđuje veliki broj dosad otkrivenih pisama, poslovnih izvještaja i javnih natpisa.

Apostoli i sam Isus govorili su, po svemu sudeći, aramejski; ali kad je došlo vrijeme da se njihove riječi zapišu, to je učinjeno na narodnom jeziku onog vremena.

Kao i u slučaju Staroga zavjeta, ne postoji nijedan izvorni dokument Novoga zavjeta. Evanđelje po Ivanu, napisano njegovom rukom, danas bi imalo neprocjenjivu vrijednost, ali nitko ne zna gdje se ono nalazi. Vjerojatno je spaljeno u vrijeme žestokih progonstava kojima je bila izložena prva Crkva. Ali mnogi pobožni kršćani načinili su prijepise novoza-vjetnih knjiga. Danas je oko 4500 takvih rukopisa pohranjeno u muzejima i knjižnicama diljem svijeta.

Vatikanski kodeks vjerojatno je najstariji i gotovo cjelokupni prijepis Biblije koji postoji. Ime je dobio po tome što se već 1481. godine nalazio u Vatikanskoj knjižnici u

Rimu, i još je uvijek tamo. Malo je poznato o njegovoj povijesti prije tog vremena, ali znanstvenici su objavili kako rukopis pripada prvoj polovici 4. stoljeća poslije Krista. Njegovi listovi od pergamenta, veličine 26 x 27 cm, imaju na svakoj stranici po tri stupca.

Drugi dragocjeni rukopis je Sinajski kodeks što ga je 1844. otkrio njemački znanstvenik Tischendorf u samostanu Sv. Katarine na Sinaju. Godine 1859. poklonio ga je ruskom caru u St. Petersburgu, gdje ga je tri godine kasnije Tischendorf i objavio. Rukopis je ostao u Rusiji do 1933. kada je za 100.000 britanskih funti — novcem što ga je prikupilo pučanstvo Engleske te jednom vladinom dotacijom — otkupljen za Britanski muzej u Londonu. I taj je rukopis napisan na listovima pergamenta veličine 38 x 34,5 cm, s četiri stupca na svakoj stranici. Znanstvenici ga datiraju u sredinu 4. stoljeća poslije Krista, pa je nešto mlađi od Vatikanskog kodeksa.

Tijekom stoljeća biblijski su se rukopisi prepisivali vrlo brižno. Hebrejski znanstvenici masoreti odredili su stroga pravila kojih su se morali držati prepisivači. Prepisivač je morao pažljivo promotriti svaku riječ i izgovoriti ju prije nego što bi ju zapisao. Čak su brojali riječi i slova u svakom ulomku, i sve se moralo slagati s izvornikom.

Treći značajan rukopis, poznat kao Aleksandrijski kodeks, također se nalazi u Britanskom muzeju i potječe iz prve polovice 5. stoljeća poslije Krista. Prvotno je sadržavao cijelu Bibliju, ali danas nedostaje gotovo cijelo Evanđelje po Mateju, veći dio Psalama i 2. Korinćanima.

Osim ova tri velika djela koja potječu iz ranijih stoljeća, sačuvane su stotine manjih ali zato vrlo važnih djelića Novog zavjeta. Mnogi su otkriveni tek u novije doba. Svaki od rukopisa temeljito su proučili znanstvenici što se bave izuča-

vanjem novozavjetnih spisa. Njima je bio cilj pripremiti grčki tekst koji bi što je više moguće sličio pravom ali izgubljenom izvorniku.

Prema tome, bez obzira što danas ne postoji ni jedan izvorni rukopis Mojsija, Davida, Izaije, Mateja, Marka, Luke, Ivana, Pavla, može se pošteno reći da je sadašnji hebrejski tekst Staroga zavjeta i grčki tekst Novoga zavjeta toliko točan koliko su to mogli postići učeni, pošteni i iskreni stručnjaci.

Kakve to ima veze s Vama i Vašom Biblijom?

Ne trebate gajiti nikakve sumnje u bitnu ispravnost izvornog teksta. Evo što kaže Frederic Kenyon, bivši ravnatelj Britanskog muzeja i stručnjak za biblijske rukopise: “Kršćanin može Bibliju uzeti u ruke i bez straha i oklijevanja reći da u rukama drži istinitu Božju Riječ koja nam je kroz stoljeća bez većeg gubitka prenošena s naraštaja na naraštaj.” (Our Bible and the Ancient Manuscripts, str. 23)

Koji je prijevod najbolji?

Ovo teško pitanje nalik je izboru ljepotice. Uvijek ima drukčijih mišljenja. Problem prijevoda potječe iz dalekog i ne baš sretnog povijesnog razdoblja. Kako se kršćanstvo širilo, uz koine ili grčki narodni jezik kojim se govorilo u to vrijeme, pojavila se potreba za prevođenjem Svetoga pisma na različite jezike. Jedan od prvih prijevoda bio je sirijski, oko 200. godine. U petom stoljeću on je postao peshitta ili “jednostavan” prijevod.

Zatim se u Rimskom carstvu osjetila potreba za latinskom Biblijom. Polovicom drugog stoljeća pojavio se prvi latinski prijevod, kojega su slijedili mnogi drugi. A onda je došao Jeronim, podrijetlom iz Dalmacije, koji je napravio reviziju tih latinskih prijevoda Novoga zavjeta (382-405. godine poslije Krista) i preveo Stari zavjet s hebrejskoga na latinski. Njegov prijevod Vulgata postao je poznat kao standardna Biblija srednjovjekovne Crkve. Vulgata se stalno prepisivala, pa u Europi danas ima više od 8000 prijepisa. Od koncila u Trentu (1545.-1563-) Vulgata je postala službenom Biblijom Rimokatoličke crkve.

Drugi su prijevodi načinjeni na armenskom i gotskom (u četvrtom stoljeću), a još jedan na etiopskom oko 600. godine. Na engleskome nije postojao cjelovit prijevod sve do 1382. Tada je John Wycliff dao engleskom narodu prvu Bibliju. Njegov su prijevod prepisivali rukom i raznosili njegovi sljedbenici, lolardi.

William Tyndale izdao je 1525. prvi tiskani primjerak engleskog Novoga zavjeta, što je naišlo na ogorčeno protivljenje i na kraju bilo uzrokom njegove mučeničke smrti. On se poslužio Erazmovim grčkim tekstom, a jezik mu je bio toliko lijep da je snažno utjecao na prijevode koji su slijedili. Drži se da oko devedeset posto prijevoda King James čine Tyndalove riječi.

Nakon toga počeli su se javljati drugi engleski prijevodi: godine 1535. Coverdaleova Biblija, 1537. Matthewsova, a 1539. Tavernerova. Iste godine je Coverdale preuredio svoj prijevod koji je uz dopuštenje kralja Henryja VIII. izdan pod imenom Velika Biblija. Bio je to prvi službeni prijevod na engleski jezik.

U Švicarskoj je 1560. tiskana Ženevska Biblija — prva u kojoj je izvršena podjela na alineje ili retke. Osam godina kasnije revidirana je Velika Biblija i ponovno izdana kao Bishopova Biblija, koja je bila drugi autorizirani prijevod.

U razdoblju od 1582. do 1610. izdan je katolički prijevod Vulgate Douay-Reims. A onda je 1611. izdan prijevod King James (KJV), poznat kao službeni prijevod, jer je prevođenje potaknuo i platio engleski kralj James I. Činjenica jest da ni država ni Crkva nisu tu Bibliju proglasili službenom, već ju samo odredili za čitanje po crkvama umjesto Bishopove Biblije.

Tijekom tog razdoblja velikog zanimanja za prevođenje Biblije, što je prethodilo i poklapalo se s Reformacijom, javljali su se prijevodi i na mnogim drugim jezicima. Najpoznatiji je bio Lutherov njemački prijevod 1522. Budući da su arheološka otkrića iznijela na svjetlo dana mnoge stare rukopise, s biblijskim knjigama i svjetovnim djelima koja osvjetljaju život i običaje ljudi u biblijskim vremenima, znanstvenici su se stalno trudili pripremiti prijevode usklađene s izvornim tekstom.

Do danas je u Velikoj Britaniji i Americi izašlo ukupno tridesetak prijevoda na engleskom jeziku, bilo protestantskih,

katoličkih ili židovskih, dok na drugim jezicima postoji više stotina prijevoda cijele Biblije ili njezinih dijelova.

A prevođenja i preuređenja nikad ne prestaju. To je ne samo zato što raste poznavanje grčkog i hebrejskog teksta, već i stoga što suvremeni jezik doživljava promjene. Stotine riječi što su se upotrebljavale u sedamnaestom i osamnaestom stoljeću, danas nemaju nikakvo značenje, a danas koristimo stotine drugih koje će sutra izgubiti smisao. Stoga će se nastaviti djelatnost prevođenja i preuređivanja — ne samo na engleskome, već na svim jezicima svijeta. Biblijska društva su već dosad prevela cijelu Bibliju ili njezine dijelove na više od 2000 jezika, a svakog tjedna dodaje se novo ime zadivljujućem popisu naroda i plemena kojima je osigurana Knjiga nad knjigama.

Sveto pismo, u ulomcima ili u cijelosti, poznato je u Hrvata (slično je i u drugih južnoslavenskih naroda) još iz doba najranijih staroslavenskih prijevoda hrvatske redakcije, dakle glagoljskim pismenima, od osmoga stoljeća nadalje. Hrvatski protestanti Stjepan Konzul Istranin i Antun Dalmatin izdali su svoj prijevod Novoga zavjeta glagoljskim i ćirilskim slovima, u Urachu 1560.-1563. Godine 1831. izašao je u Budimu posthumni prijevod Petra Katančića, u 6 svezaka. Bogoslov Ivan Matija Škarić objavio je svoj prijevod Svetoga pisma u 12 svezaka u Beču, 1861. godine. Ipak, u narodu je najviše bio prihvaćen Vuk Karadžić—Daničićev pohrvaćeni prijevod cijeloga Svetoga pisma, što ga je kroz mnoga desetljeća izdavalo Britansko inozemno biblijsko društvo.

Sarajevski nadbiskup J. Stadler preveo je Evanđelja i Djela apostolska 1895.-1907. godine, a sveučilišni profesor dr. Franjo Zagoda objavio je u Zagrebu čak tri izdanja svog prijevoda Svetoga pisma: 1925., 1938.-1939. i 1946. Nadbiskup dr. Ivan Evanđelist Šarić izdao je cijelo Sveto pismo u Sarajevu 1941.-1942. u tri sveska (ponovljeno u Madridu 1959. godine); hercegovački franjevac dr. Ljudevit Rupčić

objavio je prijevod Novoga zavjeta 1961. i 1967. godine u Sarajevu; a 1962. u Zagrebu je izišao prijevod Evanđelja franjevca dr. Bonaventure Dude, koji je zajedno s dr. Jerkom Fućakom preveo i izdao cijeli Novi zavjet 1987. godine.

U Zagrebu je 1968. godine izašao prijevod Biblija, Stari i Novi zavjet, rezultat timskog prevoditeljskog rada s izvornih jezika u izdanju nakladničke kuće "Stvarnost" koji kasnije preuzima "Kršćanska sadašnjost" te izdaje u nekoliko izdanja. Godine 1994. izlazi Jeruzalemska Biblija (Stari zavjet iz prijevoda "Kršćanske sadašnjosti", a Novi je preuzet od B. Dude i J. Fućaka). Branko Đaković izdaje 2000. godine svoj prijevod, a 2006. godine izlazi popravljeno izdanje Svetoga pisma Ivana Ev. Šarića.

Kad gledamo unatrag kroz stoljeća, oduševljava pomisao na velike i dobre ljude koji su bili potaknuti da posvete svoj život priređivanju Biblije za običan narod. Od Wycliffova vremena uvijek se našao netko tko je nastojao usavršiti i osuvremeniti engleski prijevod. Težnju znanstvenika otkrivaju predgovori u Biblijama koje su oni pripremili. Tyndale je 1525. pisao kako "je iskustvom zaključio da je nemoguće utvrditi laike u bilo kojoj istini, osim ako im Pismo nije otvoreno predočeno na njihovu materinskom jeziku". Priređivači prijevoda King James objavili su da im je cilj bio pomoći u spašavanju duša. "Što može biti korisnije", pitali su, "nego Božju knjigu dati Božjem narodu na jeziku koji on razumije?"

U predgovoru Preuređenog standardnog prijevoda (RSV) nalazimo riječi odbora znanstvenika: "Naša je nada i ozbiljna molitva da Bog upotrijebi ovaj prijevod kako bi progovorio ljudima u ovo ozbiljno vrijeme i pomogao im razumjeti, vjerovati i poslušati Njegovu Riječ."

Neke zbunjuje veliki broj prijevoda. Oni misle da to mora ukazivati na mnoge greške u tekstu. Voljeli bi imati samo jedan prijevod kako bi mogli apsolutno vjerovati svakoj riječi i rečenici. Možda se i Vi pitate je li Knjiga koju držite

u ruci doista Biblija. Ne brinite! Bez obzira na prijevod, to je još uvijek Božja Riječ.

Po završenoj pripremi prijevoda King „James, znanstvenici su predgovoru dodali mudre riječi, koje su iz suvremenih izdanja ispuštene: “Mi ne odričemo, već potvrđujemo i priznajemo da i najslabiji prijevod Biblije na engleskom što su ga načinili ljudi našeg zvanja... sadrži Božju riječ, štoviše jest Božja riječ. Kao što je kraljev govor iznesen u parlamentu, preveden na francuski, njemački, talijanski i latinski, i dalje kraljev govor, premda ga svaki prevoditelj nije preveo jednako lijepo, možda ni odgovarajućom rečenicom, niti u punom smislu... tako nema razloga poricati da je prevedena Riječ istinita, ili priječiti njenu upotrebu, premda se u njoj mogu primijetiti nesavršenosti i nedostaci.”

Često se događa da je Božje najveće blago pohranjeno u zemljanoj posudi. Posude mogu biti oslabljene ljudskim nedostacima, ali je blago u njima božanski savršeno.

Stoga, ako je Vaša Biblija ovaj ili onaj prijevod, ne obzirite se na to! Nastavite ju čitati! Čitajte sve prijevode do kojih možete doći! U svakome ćete naći mnogo dobrog. Međutim, dok čitate, slušajte glas njezina Autora. Bog je preko te Knjige, u cijelom tom mnoštvu prijevoda, naumio govoriti ljudskim srcima po svemu svijetu.

Dokazi o božanskom nadahnuću

Jedan od najjačih dokaza da je Vaša Biblija nastala pod Božjim vodstvom jest povezanost njezinih dijelova. Premda potpuno različiti, svih njezinih 66 dijelova imaju jedan osnovni cilj. Neke su knjige poezija, druge proza. Neke su povijesne, druge proročke. Neke su misionarska izvješća, druge su crkvena ili osobna pisma. Pa ipak, sve one govore o istome Bogu, sve uzdižu ista načela pravednosti, sve govore o istom planu spasenja i sve upućuju na isti dan božanskog Suda i vječne nagrade. Nijedna nije u suprotnosti s drugom. A to nije moglo biti slučajno.

Također, Biblija ne bi ostala sačuvana od mnogih neprijatelja da Bog nije posebno skrbio nad njom. Budući da Biblija zrači dobrom, zli su je ljudi uvijek mrzili. Budući da se zauzima za siromašne i nevoljne, bezdušni izrabljivači radne snage uvijek su je ismijavali. Budući da zastupa prava pojedinca i tvrdi da je i najbeznačajnije ljudsko biće od neprocjenjive vrijednosti u Božjim očima, Biblija je uvijek bila trn u oku tiranima i diktatorima.

Tijekom vjekova bilo je smišljenih pokušaja da se ona odstrani, ali uvijek bez uspjeha. Nikakva progonstva, ma kako bila teška, nikakvi podmukli napadi, ma koliko bili lukavi, nisu mogli uništiti ni umanjiti njezin utjecaj na dobro.

Gnjevni zbog njezine sile koja je odvrćala ljude od štovanja poganskih bogova i dovela ih Kristu, rimski imperatori naredili njezino uništenje zajedno s prvom Crkvom. Tragali bi za dragocjenim rukopisima i zatim ih spaljivali. Ali uvijek je nekoliko njih ostalo jer bi ih brižljivo sakrila neka odvažna i vjerna duša.

Kasnije su iz krila same Crkve došle još teže nevolje. Zbog sve većeg opadanja duhovnosti došlo je do velikog otpada; u Crkvi su na vlast došli ljudi koji su živjeli potpuno suprotno Kristovu učenju. Stoga su se ogorčeno usprotivili svakom pokušaju da se Biblija prevede na narodni jezik, kako se ne bi otkrila sramotna izopačenost njihova “kršćanstva”. Povjesničari su zabilježili nevjerovatne prizore kad su svećenici, biskupi, pa i pape ogorčeno osuđivali ljude koji su se usudili prevoditi Bibliju na narodni jezik.

Mržnja tih ljudi progonila je Wycliffa u Engleskoj cijelog njegovog života, pa i kasnije. Nakon njegove smrti iskopali su i spalili njegovo tijelo, a prah prosuli u pritoku rijeke Severn. Ali taj pepeo, ponesen rijekom do oceana, a time i do najudaljenijih dijelova svijeta, postao je simbolom budućeg širenja Biblije po cijelome svijetu.

Londonski biskup zapovjedio je da se prikupe i spale svi primjerci Tyndaleovog prijevoda Biblije. Samog Tyndalea su kasnije smaknuli gušenjem. Ali stotinu godina kasnije njegov prijevod ovjekovječen je u Bibliji što ju je izdao engleski kralj James.

Teško je vjerovati, ali u Srednjem vijeku tisuće je pobožnih ljudi smaknuto zbog svoje ljubavi i posvećenosti Bibliji. Čak je i samo posjedovanje primjerka Biblije bilo dovoljno da čovjeka stave na muke i spale na lomači. Foxova Knjiga o mučenicima (Book of Martyrs) prepuna je tragičnih izvještaja. Ali unatoč tom besmislenom ubijanju i sakaćenju, unatoč barbarskom spaljivanju knjiga, Biblija je nastavila živjeti zaštićena Božjom providnošću. Čudesno se umnožavala tiskar-

skim strojevima, pa je proizvedeno toliko primjeraka da ih nikakva Crkva ni država više nisu mogli sve uništiti.

Potom se pojavila nova opasnost. Kad je postalo očito da se širenje Biblije izravnim napadom ne može zaustaviti, pokušala se umanjiti vrijednost njezina sadržaja. Pojavili su se kritičari koji su ismijavali njezine povijesne i znanstvene podatke i izrugivali se njezinim proročanstvima. Bibliju su proglasili narodnom umotvorinom, zbirkom mitova i priča.

Neko su vrijeme kritičari uživali u svom razornom djelovanju. Tvrdili su da Mojsije nikako nije mogao napisati prvih pet knjiga Biblije jer u ono doba još nije postojalo umijeće pisanja. Prema njima, oni koji su živjeli 1500 godina prije Krista nisu mogli biti ništa više od neukih nomada ili spiljskih ljudi.

Opći potop, tvrdili su, smiješna je izmišljotina. Što se tiče opisa stvaranja u knjizi Postanka, po njihovu sudu, tako nešto golemo kao Zemlja nije se moglo načiniti u tako kratko vrijeme. Čak su se i nepokolebljivi zagovornici Biblije zabrinuli. Pitali su se: Nisu li kritičari možda u pravu? Je li moguće da Biblija uopće nije Božja Riječ? Je li ona doista netočna i nepouzdana?

A onda je došlo do preokreta. Arheolozi su počeli iskapati grobove u drevnom Egiptu, kao i stare i davno iščezle gradove u Palestini i Babiloniji. Ubrzo su se pojavili zapanjujući dokazi koji su potvrdili čak i najmanje pojedinosti biblijskih izvještaja.

Biolozi su nakon bezbrojnih pokusa dokazali jednostavnu tvrdnju iz knjige Postanka o reprodukciji unutar vrste.

Geolozi i paleontolozi prikupili su podatke iz stijena s različitih područja u svijetu, koji su jasno pokazali da Noin potop nije izmišljotina.

Istražujući atomske sile, nuklearni su fizičari zaključili da iznenadno stvaranje i raspadanje čak i zvijezda i planeta uopće nije nemoguće.

Velikim i snažnim suvremenim teleskopima i radio-teleskopima astronomi su prodrli u svemir koji je savršeno usklađen s veličanstvenim razumijevanjem drevnih hebrejskih proroka.

Neka od arheoloških otkrića zaslužuju posebnu pozornost.

Kopajući na jednom brežuljku u Babiloniji, skupina arheologa naišla je na ostatke drevnoga grada Ereka, koji se u knjizi Postanka 10,10 spominje zajedno s Babilonom. Kopajući u dubinu više od 15 metara, ispod sloja s ostacima kuća načinjenih od opeke i trske naišli su na temelje velikog hrama i osnove zigurata, umjetno načinjena brda. Takve građevine dokazuju postojanje jednog uljuđenog, visoko organiziranog društva s popriličnim poznavanjem umjetnosti, zanatstva i religije, više od 2000 godina prije Krista.

Slične rezultate postigao je i Charles Woolley u Uru Kaldejskom, gdje suvremeni turisti na iskopanim ulicama toga grada mogu razgledati kuće u kojima su živjeli ljudi u Abrahamovo vrijeme, posuđe kojim su se koristili, kako su se dopisivali i koje su bogove štovali.

Pokazalo se da su u Egiptu pronađene pločice pisane klinastim pismom predstavljale dopisivanje između egipatskog dvora i kanaanskih knezova na početku 14. stoljeća prije Krista. Poznate kao pisma iz Tel-el-Amarna, te su pločice osvijetlile prilike u Kanaanu u ono doba. Mnogi znanstvenici smatraju da one govore o početku hebrejskog osvajanja Palestine, pod vodstvom Jošue.

Skupina francuskih arheologa počela je 1928. godine iskapati brežuljak u Ras Shamri, za koji se pokazalo da je mjesto drevnoga grada Ugarita na sirijskoj obali. U jednom od hramova našli su brojne pločice napisane klinastim pismom za koje se pokazalo da su pisane alfabetskim pismom što je slično feničkom, od kojega potječu sva europska pisma. Prevedene pločice pružile su obilje podataka o kanaanskoj religiji i vjerskim običajima s polovice 15. stoljeća prije Kri-

sta, savršeno potvrđujući biblijski opis onoga što su Izraelci našli kad su ušli u Obećanu zemlju.

Dok su Francuzi istraživali Ras Shamru, skupina britanskih arheologa predvođena J. L. Starkeyem radila je u Tel-el-Duweiru, u Bibliji poznatom kao Lakiš (Lahis). U stražarnici pokraj gradskih vrata našli su brojne komadiće grnčarije za koje se ispostavilo da su ostaci razmjene pisama između guvernera Lakiša i zapovjednika obližnje utvrde za vrijeme Nabukodonozorova osvajanja Judeje krajem 7. stoljeća prije Krista. Hebrejsko pismo, koje potječe iz vremena proroka Jeremije, izrazito slikovito osvjetljava prilike u to vrijeme.

U tamnom srednjem vijeku, kad su svjetovne i crkvene vlasti branile čitanje Biblije, posvećeni kršćani diljem Europe izlagali su opasnosti svoje živote — samo da bi čitali i promicali božanske istine. Nikakva progona, ma koliko bila teška, nikakvi podmukli napadi nisu mogli uništiti niti umanjiti njezin utjecaj na dobro.

S. H. Hooke, bivši profesor Starog zavjeta na Londonskom sveučilištu, pisao je: “Važan doprinos bilo je osvjetljavanje povijesti i razvoja pisma na Bliskom istoku, što je pomoglo da razumijemo prilike u kojima su se prenosili biblijski zapisi. Sada znamo da je poznavanje pisma bilo mnogo ranije rašireno no što su to pretpostavljali znanstvenici u 19. stoljeću. Vrlo poznata pločica iz Gezera, koju nazivaju i poljodjelskim kalendarom i za koju arheolozi tvrde da potječe iz Davidova vremena, sadrži popis ratarskih poslova za svaki mjesec u godini, što dokazuje da je još u desetom stoljeću prije Krista i običan čovjek znao čitati i pisati. Tekstovi iz Ras Shamre svojom velikom zbirkom mitova i saga, vjerojatno još iz 15. stoljeća prije Krista, daju mogućnost pretpostavci da su rani

hebrejski izvještaji mogli biti zapisani daleko ranije no što su to znanstvenici mogli pretpostavljati.

Arheologija je bacila novo svjetlo i na doba patrijarha. Može se ukratko reći da Postanak vjerno zrcali život, navike i običaje kanaanskih naroda u prvoj polovici 15. stoljeća prije Krista.” (The Bible Today, str. 18-20)

Tako je Biblija ponovno pobijedila svoje neprijatelje. Optužbe na njezin račun pokazale su se lažnima. Kritičari su ušutkani, a Biblija živi i dalje, potvrđena kao Božja Riječ.

Prije mnogo godina, još prije nego što su bili dostupni znanstveni rezultati istraživanja, H. L. Hastings je napisao: “Biblija je knjiga koju su pobijali, uništavali, odbacivali i prezirali više od ijedne druge knjige. Stalno se pojavljuju ljudi s namjerom da obore ovu Knjigu, ali to je kao da namjeravate prevrnuti granitnu kocku. Svaka joj je strana podjednako velika i na koju je god stranu prevrnuti, ona stoji uspravna kao kocka. Stalno se pojavljuju ljudi koji je nastoje dignuti u zrak, ali kad padne natrag, uvijek se dočeka na noge i trči svijetom još brže nego ranije. Prije jednog stoljeća, u vrijeme Voltairea, također su odbacili Bibliju - zapravo, pokušali su je uništiti. Za manje od stotinu godina, tvrdio je Voltaire, više neće biti kršćanstva, postat će prošlost... ‘ali riječ Boga našeg ostaje dovijeka’.” (Will the Old Book Stand?, str. 11)

Prije dva tisućljeća Isus je rekao: “Nebo će i zemlja proći, ali riječi moje neće proći.” (Matej 24,35) U tom trenutku to je izgledalo nevjerovatno. Ali vrijeme je potvrdilo točnost Njegova proročanstva. Sinagoga u kojoj je tako često propovijedao, pretvorila se tijekom stoljeća u gomilu kamenja. Od Jeruzalema po kojem je hodao nije ostao ni kamen na kamenu, ali Njegove riječi ostale su do danas u Svetom pismu. Kao što je napisao jedan komentator: “Njegove su riječi prerasle u zakon, zatim su postale u izreke, postale su utjehom, ali nikada nisu pale u zaborav.”

Ako unatoč iznesenim dokazima još uvijek sumnjate da je Vaša Biblija doista Božja Knjiga, razmotrite ovu posljednju dojmljivu činjenicu. Kao ni jednu drugu knjigu, Bibliju prihvaćaju svi ljudi iskrena srca. Njezina je poruka sveopća, upućena svim ljudima.

Mnoge knjige, ako ih se prevede, gube svoj izvorni smisao. Često se potpuno gubi piščeva nakana. Ali s Biblijom nije tako. Poruka njezina Autora razumljiva je na svim jezicima. Ona nikad ne gubi svoju životnu silu. Kamo god došla, s njom teče rijeka života. Ona ima preporučujuću silu; ona mijenja čovjekov život, ispunjava ga hrabrošću i nadom, pomaže mu da živi kako treba.

Čudesna je to Knjiga! Božja ruka nije nad njom bdjela samo u prošlosti - ona bdije nad njom i u sadašnjosti. Božanski nadahnuta u davnoj prošlosti, ona je božanski sačuvana — za Vas.

Što Biblija može učiniti za Vas

Na pješčanu obalu otoka Mussau, u Južnom Pacifiku, 1931. godine iskrcala su se dva mlada čovjeka. Došli su svjetski činjenice da su stanovnici otoka općepoznati po divljaštvu i nemoralu.

Rođeni i odrasli na jednom od susjednih otoka, nisu imali ništa od zapadne kulture. Njihovo obrazovanje bilo je ograničeno na ono što su dobili u misijskoj školi. Znali su pidgin english, iskvareni engleski kojim govore domorodci, a jedina knjiga koju su koliko-toliko poznavali bila je Biblija.

Sve što su mogli ponuditi svojim susjedima na Mussau bila je biblijska poruka kako su je oni razumjeli. Za samo deset mjeseci stanovništvo otoka obratilo se Bogu. Podigli su crkve, osnovali škole. Odbacili su loše navike. Sve ih je obuzela žarka želja za čistoćom.

Ubrzo nakon toga jedan službenik britanske vlade posjetio je otok i svoje dojmove uputio određenom misionarskom društvu: “Zapanjen sam onim što sam vidio”, pisao je. “Ne mogu vjerovati da je takva promjena moguća. Ljudi su prihvatili vašu vjeru s gorljivom revnošću koja se ne može opisati, ali se mora vidjeti da bi se štovala. Nisam nikad ranije vidio, čitao ili čuo za takvu promjenu. Što ste učinili tim ljudima? Oni su promijenjeni. Čini se kao da žive za nešto što

ne razumijem. Ponio sam im sandučić duhana, ali su ga vratili neotvorena. Više se ne uočava da žvaču betelov orah. Zapanjen sam i tvrdim da je to čudo.”

I bilo je čudo! Učinjeno je silom Božje Riječi — silom koja djeluje unatoč slabom poznavanju jezika i nedovoljnom obrazovanju glasnika.

Drugi sjajan primjer o sili Biblije koja mijenja život poznati je otok Pitcairn, zavičaj potomaka pobunjenika s broda Bounty. Premda je ranije bio poprište strašnih zločina, otok je postao poznat u svijetu po čestitosti, poštenju i čistoći svojih stanovnika. Danas se to, nažalost, više ne može reći, premda je otok poznat po čestitosti, poštenju i moralnosti gotovo svih stanovnika. Na otoku možete još uvijek vidjeti Bibliju Christiana Fletchera.

Južno more načičkano je velikim i malim atolima na kojima se događaju iste promjene. Mnogi su postali poznati u svijetu zahvaljujući zbivanjima u Drugom svjetskom ratu na Pacifiku. Stotine američkih vojnika, koji su zbog neprijateljskih djelovanja bili odsječeni od svojih jedinica, otkrili su na svoje ugodno iznenađenje da mnogi od urođenika nisu divlji ljudožderi, kako su to mislili, već pobožni, plemeniti i samozatajni kršćani.

U svojoj knjizi *The Bible Speaks*, dr. Francis Carr Stifler, tajnik za odnose s javnošću Američkog biblijskog društva, priča o Stanleyju Tefftu, kojega su oborili nad Južnim Pacifikom. Sa šest avijatičara koji su se zatekli na otoku domoroci su Teftta kriomice proveli kraj japanskih obalnih izvidnica do skloništa u kojem su ostali osamdeset sedam dana, dok im nije omogućen bijeg.

“Prvo što su učinili”, rekao je Tefft govoreći o svojim novim prijateljima, “pokazalo se i najboljim. Jedan od domorodaca koji je podosta dobro govorio engleski, pružio mi je Bibliju — bila je to Biblija koju su mu prije mnogo godina dali neki misionari kad su posjetili otok. Svake večeri održa-

vali smo vjersku službu. Bili su to jedini trenuci kad sam zaboravljao na svoje rane, na svoje stradale živce, na tkivo što je umiralo od gladi. Ti domoroci nemaju Bibliju samo u rukama, oni ju imaju u srcu. Oni žive po njoj. To su isto tako blagi, pažljivi i čisti ljudi kao bilo koji drugi kršćani. Za njih je Bog sa stranica ove Knjige postao vrlo stvarnim.” (str. 91.92)

Na Solomonskom otočju, kaže dr. Stifler, jedan je vojnik potražio miran kutak kraj prašumske staze. Kad je izvukao Bibliju i počeo čitati, iznenada se pred njim pojavio golem domorodac s toljagom u ruci. Umjesto da podigne toljagu, urođenik je pokazao prstom na knjigu. “To je Biblija?” upitao je. Kad je vojnik potvrdno odgovorio, urođenik ju je sa štovanjem uzeo i glasno pročitao jedno poglavlje iz proroka Izaije. Zatim se nasmiješio i nestao.

Godine 1852. na otok Kusaie, između Tarawae i Saipana, iskrao se misionar po imenu Snow. U to vrijeme otok je bio mjesto grozota i užasa, ali Snow je strpljivo počeo stvarati domorodačko pismo i prevoditi Bibliju na njihov jezik. Nakon niza godina Američko biblijsko društvo izdalo je Bibliju na tom jeziku. Dr. Stifler izvješćuje o intervjuu s kraljem Kusaie, Johnom Sigranom.

“Koliko ima ubojstava kod vas godišnje?” zapitao je kralja. ‘Za cijelog mog života nije bilo ni jednog ubojstva’, rekao je šezdesetogodišnji kralj.

‘A koliko je bilo manjih prekršaja? Koliko ste ljudi morali pritvoriti?’

‘Pritvoriti?’ uskliknuo je kralj. ‘Ali kod nas nema zatvora.’

‘Svakako imate mjesto na koje stavljate ljude koji su se malo opili!’

‘Na Kusaieu nema alkoholičara. Ni jedan domorodac u posljednjih trideset godina nije okusio alkoholno piće.’

Na otoku Kusaieu brak je svetinja. Rastava je nepoznata.” (str. 94)

Svaki misionar mogao bi ispričati slične slučajeve

oslobođenja silom Biblije. To može učiniti i svaki evanđelist. Značajna je činjenica: kad god se vijest ove Knjige čita ili propovijeda, bez obzira na mjesto ili osobu, njezine dinamične riječi počnu djelovati. Ponekad ni misionar ni evanđelist nemaju s tim veze.

Ne tako davno, u jednoj južnoameričkoj zemlji, neki nesnošljivi crkveni dužnosnik razderao je primjerak Biblije i bacio ostatke u jednu od pritoka Amazone. Nekoliko kilometara nizvodno jedan je Indijanac spazio listove, izvukao ih iz vode, osušio i pročitao. Poruka je tako dirnula njegovo srce da je o njoj obavijestio svoju obitelj i prijatelje. Nekoliko mjeseci kasnije, kad je misionar stigao do tog mjesta, našao je više od četiri stotine ljudi željnih da više saznaju o Bogu. Mnogi od njih postali su divni kršćani, ostavljajući zauvijek tugu i tamu neznabožačkog života.

Sjećam se susreta s čovjekom koji mi je pružio malen, već istrošen primjerak Evanđelja po Ivanu. “Ovo je promijenilo cijeli moj život”, rekao je. Bio je poznat po pijanstvu, ali jednog dana, dok je teturao ulicom, neka djevojčica mu je pružila tu knjižicu. Pročitao ju je i svoj život predao Bogu. Nekoliko tjedana kasnije pridružio se crkvi u kojoj danas služi kao đakon.

Jedan drugi mladi čovjek pričao mi je kako je i on bio pijanac, zadajući mnogo muka svojoj ženi i djeci. Ali onda je u košari za otpatke našao Božju Riječ. Znatiželja ga je potaknula na čitanje. Proučavanjem Biblije njegov se život promijenio. Danas je vjernik, a u svom domu svakog tjedna proučava Bibliju s desetak svojih susjeda.

Ta ista čudesna sila što mijenja život nalazi se u svakom primjerku Biblije, u svakom prijevodu, u svakom izdanju. Ona je i u Vašoj Bibliji a dostupna Vam je kad god Vam zatreba.

Upravo je u ovom trenutku u Vašim rukama izvor božanske sile kakvu nikad ranije niste sreli. Ona Vas može učiniti boljim čovjekom, boljom ženom; može Vas osloboditi od

ukorijenjenih grijeha; može Vam dati pobjedu nad svakom kušnjom; može Vam pomoći da živite plemenitim, lijepim životom; može Vas opremiti da budete primjerom prave kršćanske pobožnosti svojoj djeci, susjedima i prijateljima.

Kako doći do te sile i usmjeriti je u svoj život? Vrlo jednostavno. Otvorite Bibliju! Počnite čitati pobožnim duhom, ponizno tražeći istinu. Nećete ni primijetiti kad će sila poteći u Vaš život.

Kako čitati Bibliju?

Mnogi ljudi imaju najrazličitije zamisli o čitanju Biblije. Neki postupaju s njom kao s kakvom magijom ili amajlijom. Otvaraju je nasumce i čitaju prvi tekst na koji im padne pogled, uvjereni da će im Bog tako progovoriti.

Drugi se ponašaju kao da je Biblija neka vrsta duhovnog “bosanskog lonca”, pa uzimaju tekst odavde i tekst odande, pokušavajući od toga načiniti duhovno jelo.

Treći pak, potaknuti snažnim osjećajem dužnosti, vjeruju da moraju početi od prve stranice i pročitati svaku riječ od korica do korica.

Takvi pristupi Bibliji daleko su od ideala.

Istina, ponekad čitanje kakvog slučajno pronađenog retka može biti iznenadni i vrlo potreban blagoslov nekoj nevoljnoj duši. Međutim, želimo li iscrpno i potpuno upoznati Bibliju, ne preporučujemo metodu čitanja nasumce. Takve metode čak mogu dovesti do potpuno pogrešnih zaključaka, kao kad je, primjerice, neki nepažljivi čitatelj ne razmišljajući prešao s teksta: “Koji skoči na brata Abela te ga ubi...” (Postanak 4,8) na tekst: “Idi, pa i ti čini tako!” (Luka 10,37)

Čitati sad jedan, a sad drugi omiljeni ulomak bolje je nego uopće ne čitati Bibliju. Ali i u najboljem slučaju to je površno. Psalam o Pastiru svakako je utješan (Psalam 23); Izaijin opis dolaska Mesije dirljivo je lijep (Izaija 53. poglavlje); dirljivo je i Kristovo nastojanje da utješi učenike (Ivan 14.

poglavlje); Pavlovo izlaganje o ljubavi neusporedivi je književni dragulj (1. Korinćanima 13. poglavlje). Međutim, stalno čitanje samo tih ulomaka nepotrebno ograničava razumijevanje božanskih ciljeva ove Knjige. Možda bismo to mogli usporediti s čovjekom koji živi u prekrasnom malom vrtu a nikad ne baci pogled preko ograde na cvijećem posute livade, na valovite brežuljke i snijegom pokrivenne vrhunce u daljini.

Prvi kršćani odano su proučavali biblijske spise i dijelili objavu sa svojim bližnjima. Kršćani u Bereji opisani su u Djelima 17. poglavlju kao plemeniti, koji "primiše riječ Božju sasvim spremno, svaki dan istražujući Pisma..." Radostnu vijest prigrlili su svi društveni slojevi, a posebno ugledni muškarci i žene.

Mnogi dobri kršćani počinju s Postankom 1,1. te nakon godinu dana završe s Otkrivenjem, uvjereni da je to dobra duhovna vježba ili nužno podsjećanje na sadržaj Knjige. To je pohvalno za one koji su već dobro upoznali Bibliju, ali je za početnika bolje da bude manje ambiciozan. Mnogi počinju s Postankom i uspiju svladati Izlazak, ali odustaju kad stignu do Levitskog zakonika ili Ponovljenog zakona. Ako i uspiju pročitati te knjige, gotovo uvijek odustaju kad stignu do Ezekiela, Daniela ili malih proroka.

Evo nekoliko prijedloga koji Vam mogu pomoći da uživete u svojoj Bibliji i otkrijete koliko je to doista lijepa i čudesna Knjiga:

1. Počnite s jednom od najjednostavnijih knjiga, kao što je primjerice Evanđelje po Marku. Pročitajte cijelo Evanđelje odjednom. Za to Vam neće trebati više od jednog sata.

U njemu nalazimo najraniji izvještaj o životu i smrti Isusa Krista, kako su ga očevici ispričali Marku. Često spomi-

njanje Petra pokazuje da je Marko većinu podataka dobio od tog snažnog ribara, što ovo Evanđelje čini još zanimljivijim.

Markovo je Evanđelje prepuno događaja i lako za čitanje. Ono će Vas upoznati s Novim zavjetom i s veličanstvenim osnovama kršćanske vjere.

2. Zatim pročitajte Evanđelje po Mateju. Ta je knjiga pisana nekoliko godina nakon Markova Evanđelja i ponavlja gotovo sve što je on napisao. No ono sadrži mnoga Isusova učenja što ih je Marko izostavio.

Matej prenosi šest Isusovih propovijedi od kojih je prva i najpoznatija Propovijed na Gori. Ona sadrži blaženstva, zlatno pravilo i molitvu Očenaš.

Druga propovijed (u 10. poglavlju) iznosi kako treba propovijedati Evanđelje; treća (u 13. poglavlju) nizom usporedbi ili priča raspravlja o rastu Božjega kraljevstva, a četvrta (u 18. poglavlju) razmatra pitanje praštanja i poniznosti.

Petar (u 23. poglavlju) kori licemjerje farizeja, a šesta je (u 24. i 25. poglavlju) proroštvo o razorenju Jeruzalema i svršetku svijeta. Tih šest propovijedi dat će Vam jasnu sliku o ljepoti Isusove poruke koju je iznio svojim suvremenicima.

3. Zatim prijedite na čitanje Evanđelja po Luki. Njega smatraju prvim crkvenim povjesničarom zbog pozornosti koju je posvetio važnim pojedinostima kao što su godina i ime rimskog imperatora koji je vladao u vrijeme kad je Ivan Krstitelj počeo službu propovijedanja (Luka 3,1).

Lukino zanimanje za zdravstveno područje pomoglo mu je da zbivanja promatra iz kuta humanista, što je nesumnjivo bilo razlogom da je zabilježio usporedbe o milosrdnom Samarijancu, o izgubljenom sinu i o bogatašu i Lazaru.

Kad završite s čitanjem Evanđelja po Luki — a za to Vam neće trebati više od sat i pol — Vaša zadivljenost pravom Isusovom veličinom još će više ojačati.

4. Sada uzmite Evanđelje po Ivanu, koje se jako razlikuje od ostalih, i u određenom je smislu najljepše od svih Evanđe-

lja. Pisano je oko pola stoljeća nakon Lukina Evanđelja, a za to vrijeme došlo je do mnogih promjena. Prošla su dva naraštaja otkad je Isus umro na križu. Kršćanska Crkva uhvatila je korijen unatoč mnogim patnjama i teškoćama, a Bog je potaknuo Ivana da za njezino ohrabrenje napiše svoje najdragocjenije uspomene na Isusa.

Kad ste pročitali sva četiri Evanđelja, imat ćete najbolji mogući uvod u Bibliju. Tako ćete se pripremiti da nastavite s knjigom Djela apostolska, kako biste pročitali Lukin zapis o prvoj Crkvi ili, ako želite, vratili se na početak Biblije, na knjigu Postanka da nađete početak tragedije grijeha što je na kraju prouzročila Kristovu smrt.

Ili se možete pozabaviti jednom od više mogućnosti, po vlastitu izboru.

5. Potražite u Bibliji izvještaj o događajima. Ima ih na stotine, a opisuju najrazličitije predmete. Godinama sam djeci pričao priče iz Biblije. Proučavajući ih i prenoseći ih jednostavnim rječnikom, otkrio sam da nema privlačnije knjige od Biblije. Ona potiče zanimanje. To možete otkriti i sami.

6. Potražite životopise. Ima ih mnogo u Bibliji. Ali suprotno mnogim životopisima u drugim knjigama, ovi u Bibliji iznose podjednako dobre i loše osobine njezinih junaka.

Možete se najprije pozabaviti Josipom i čitati o njemu sve što je rečeno od njegovog rođenja kao Rahelina prvorođenca do dana kad je faraon stavio u njegove ruke sudbinu Egipta. O tome možete čitati u Postanku od 37. do 50. poglavlja!

Potom promotrite Mojsija, velikog osloboditelja Hebreja, i slijedite njegov neobičan životopis od dana kad ga je majka položila u košaricu od trske na obali Nila, pa dok nije stao na gori i razgovarao s Bogom "licem u lice". U Izlasku od 1. do 20. poglavlja, 24. poglavlje, od 31. do 35. poglavlja i u Brojevima od 10. do 27. poglavlja naći ćete najzanimljivije pojedinosti iz njegovog života.

Knjiga o Jošui pružit će Vam mnoge uzbudljive trenutke, od dana kad je Izrael izvojevao svoju prvu pobjedu nad Ama-

lečanima (Izlazak 17,9), do osvajanja Jerihona, Aja i konačno cijele Obećane zemlje. Pogledajte Jošua od 1. do 24. poglavlja!

David će Vam se sigurno svidjeti. Od trenutka kad se javlja na biblijskoj pozornici kao bezazleni mladi pastir, pa do svog dirljivog govora pred smrt, povijest o tom izraelskom kralju osvojiti će Vaše srce. Njegov životopis je očito najduži u Starom zavjetu; zauzima čak jednu trinaestinu cijelog teksta. O njemu možete čitati u 1. Samuelovoj od 16. do 31. poglavlja, u cijeloj 2. Samuelovoj i u 1. i 2. poglavlju 1. Knjige o kraljevima.

Ako želite saznati više o Salomonu, kralju poznatom po svojoj mudrosti (i kako je zaprijetio da će rasjeci dijete napola), čitajte prvih jedanaest poglavlja u 1. Knjizi o kraljevima.

Ilija je još jedan izuzetan junak za proučavanje. On i njegov nasljednik Elizej bili su najveći izraelski proroci devetog stoljeća prije Krista. Kao malo tko prije njih, naučili su kako pokrenuti Božju silu da djeluje u prilog njima. Spustili su vatru s neba, podizali mrtve i učinili razna druga čuda. Pogledajte od 1. Kraljevima 17. poglavlje do 2. Kraljevima 13. poglavlje!

Najznačajniji životopis u Novom zavjetu, ako izuzmemo Isusov i poneke pojedinosti iz života Njegovih učenika, jest Pavlov životopis. On se javlja na biblijskoj pozornici u Dje-lima 7,58 kao dužnosnik Sanhedrina prigodom kamenovanja Stjepana te postaje središnjom osobom u osmom poglavlju. To ostaje do posljednjeg retka u ovoj knjizi. Opis njegova tri misionarska putovanja otkriva mnogo pojedinosti o tome kako je nastojao donijeti Evanđelje o Kristu u Jeruzalem, Damask, Antiohiju, Tars, Atenu, Korint, Filipe, Efez i Rim. Bio je veliki evanđelist gradova u prvom stoljeću nakon Krista. Ne propustite pročitati događaje što govore o njemu!

7. Još jedan vrlo koristan pristup Bibliji jest promatrati ju kao knjižnicu u kojoj se možete pozabaviti različitim tema-ma. Za takvo proučavanje treba Vam dobra konkordancija. Također može biti korisna Biblija s bilješkama i knjige što će Vas uputiti u različite biblijske teme.

Možda biste za proučavanje mogli izabrati predmet o molitvi. Pogled u konkordanciju pokazat će Vam stotine mjesta na kojima je upotrijebljena ta riječ ili njezini sinonimi. Upoznat ćete imena ljudi koji su se molili, zašto i kada su se molili te s kakvim ishodom. Iz takvog proučavanja pojavit će se odgovori na pitanje: Zašto Bog uslišava molitve, a zašto ih katkad ne uslišava?

Još jedan zanimljiv predmet je vjera. Što je vjera? Kako Bog gleda na nju i zašto? Koliko je ona važna u kršćaninovu životu? Vaša će Biblija odgovoriti na sva ta pitanja.

Poslušnost i neposlušnost druga je pak tema koju će Vam osvijetliti brojni životni primjeri, a također i teme o ljubavi i mržnji, vjernosti i nevjernosti, pohlepi i velikodušnosti, pravdi i nepravdi, radosti i tuzi.

Možda ćete se poželjeti pozabaviti Božjom milošću i Njegovim sudovima, značenjem Zakona i milosti te nagradom za pravedne i zle.

Drugi privlačni predmet je proroštvo. Biblija je prepuna proročanstava. U njoj nalazimo zapisane razne vrste proročanstava s njihovim ispunjenjem, što ćemo kasnije detaljnije razmotriti. Ništa neće toliko ojačati Vaše povjerenje u Bibliju kao otkriće da su se nepogrešivo ispunila proročanstva njezinih proroka.

Ako ste skloni podacima, potražite sve tekstove što govore o znanstvenim činjenicama, koje pokazuju da je Vaša Biblija bila daleko ispred suvremenih istraživanja.

Evo ih samo nekoliko tih tekstova:

1. "On drži zemlju o ništa obješenu." (Job 26,7) Tek je 1530. godine Kopernik otkrio da Zemlja lebdi u svemiru.

2. "Jer pogledom granice zemlje hvata... Kad htjede vjetru odredit težinu." (Job 28,24.25) Tek je 1630. godine Galileo prvi ustvrdio da zrak ima težinu.

3. "Jer život svakog živog bića jest njegova krv." (Levit-ski zakon 17,14) Tek je 1615. godine William Harvey otkrio ulogu krvi u tijelu.

4. “U taj će dan nebesa iščeznuti s velikom lomljavom, počela će se u ognju rastopiti.” (2. Petrova 3,10) Tek su nedavno znanstvenici shvatili da je pomoću atomske fisije moguće potpuno uništiti Zemlju; premda Bog, dakako, može upotrijebiti neki drugi način kad bude učinio vatreni kraj.

Ako mislite da nemate dovoljno vremena da u nekom proučavanju brzo dođete do zaključka, nastavite dok barem ne otkrijete misao koja će Vam pokrenuti dušu.

Ako želite pisati po svojoj Bibliji, nemojte oklijevati. Uredno i brižljivo podvlačenje teksta, raznim bojama, pokazalo se za mnoge vrlo korisnim.

Moglo bi se mnogo više reći o tome kako čitati Bibliju, jer zapravo temama nema broja. No važnije od bilo kakvog plana ili metode čitanja jest duh kojim čitamo. Ako Bibliji pristupimo kritički, tražeći greške i nedostatke, ona nam neće mnogo koristiti. S druge pak strane, ako ju čitamo s molitvom u srcu da nas Bog vodi i blagoslovi, ne samo što ćemo ustvrditi da je ona beskrajn izvor mudrosti i radosti, već je i izvor one “vode što struji u život vječni”. (Ivan 4,14)

Bog kojeg otkriva Vaša Biblija

Biblija nije bez razloga nazvana Božjom Knjigom ili Božjom Riječju. Ona počinje Bogom i završava Bogom. Sav njezin sadržaj odnosi se na Njega. Doista, kad bi se iz Biblije uklonila sva mjesta na kojima se spominje Bog, ne bi ostalo mnogo toga što bi bilo vrijedno čitati.

Zapravo je Biblija objava o Bogu, Njegov pokušaj da nam otkrije tko je On i kakav bi trebao biti naš odnos prema Njemu.

Istina, Biblija ne pruža sliku Boga koju bismo mogli prikazati na platnu, na kamenu ili metalu, budući da bi to potaknulo čovjeka na idolopoklonstvo koje Bog mrzi. I najskupocjenija slika što bi je čovjek naslikao bila bi neukusna karikatura slavnog Gospodara svemira.

Prorok Jeremija opisao je razliku između idola i Boga: “Tankolisno srebro dovezeno iz Taršiša, zlato iz Ofira, rad kipa i rukotvorina zlatara, sve djela umješna, ogrnuta ljubičastim i crvenim grimizom. A Jahve je pravi Bog. Živi je On Bog, i Kralj vječni.” (Jeremija 10,9.10)

Evo dakle prve velike objave o Bogu:

Bog je živa Osoba. On nije samo ideja, mit, plod mašte. On je živo Biće: “On je Bog živi, On ostaje dovijeka!” (Daniel 6,27)

On ima svoje prebivalište: “Ti čuj s Neba, s mjesta gdje prebivaš.” (1. O kraljevima 8,39)

On vidi i čuje: “Gospodin ima oči nad pravednicima i uši svoje priklanja molitvama njihovim.” (1. Petrova 3,12)

On razmišlja i pamti: “Jer dobro zna kako smo sazdani, spominje se da smo prašina.” (Psalam 103,14)

On je velikodušan: “Ne uskraćuje Jahve dobara onima koji idu u nedužnosti.” (Psalam 84,12)

On nam želi pomoći: “Ja, Jahve, Bog tvoj, tvojem dobru te učim, vodim te putem kojim ti je ići.” (Izaija 48,17)

Njemu se može pristupiti: “Dakle, pristupajmo s pouzdanjem k prijestolju milosti da primimo milosrđe i nađemo milost za pravodobnu pomoć.” (Hebrejima 4,16)

Druga objava je:

Bog je vječan. On postoji. On ne postoji samo danas a sutra Ga nema. On je “isti jučer, danas i zauvijek”. (Hebrejima 13,8)

Nije bilo vremena u kome Bog ne bi postojao: “Prije nego se rodiše bregovi, prije nego postade kopno i krug zemaljski, od vijeka do vijeka, Bože, Ti jesi.” (Psalam 90,2)

Neće biti vremena u kome Bog ne bi postojao: “Da, svoju ruku ja dižem prema nebu i kažem: Ne bio ja živ vječito...” (Ponovljeni zakon 32,40)

Njegovo je kraljevstvo vječno: “Kraljevstvo Tvoje, kraljevstvo je vječno.” (Psalam 145,13)

On je besmrtn: “Kralju vjekova, besmrtnomu, nevidljivomu, jedinomu Bogu, čast i slava u vijeke vjekova!” (1. Timoteju 1,17)

Treća je objava:

Bog je svemoćan. U Njegovoj je ruci sva moć: “Od Tebe je bogatstvo i slava, Ti vladaš nad svim, u Tvojoj je ruci sila i moć, u Tvojoj je vlasti da učiniš velikim i jakim sve.” (1. Ljetopisa 29,12)

Ne postoji ništa što On ne bi mogao učiniti: “Ja znadem, moć je Tvoja bezgranična; što god naumiš, to izvesti možeš.” (Job 42,2)

On čini sve što Mu se sviđa: “Naš je Bog na nebesima, sve što Mu se sviđa, to i učini.” (Psalam 115,3)

Njemu ništa nije nemoguće: “Ljudima je nemoguće, ali je Bogu sve moguće.” (Matej 19,26) “Jer se domognu kraljevstva Gospodin, naš Bog, Svemogućí.” (Otkrivenje 19,6)

Četvrta objava je:

Bog je sveznajući. On sve zna. Pred Njime ništa nije skriveno: “Jer, On nadzire pute čovjekove, pazi nad svakim njegovim korakom.” (Job 34,21)

Temeljne objave o Bogu jesu: Bog je živa Osoba, On je vječan, svemoguć, sveznajući i beskonačan. Ali sva Njegova beskrajna moć, mudrost i znanje toliko su povezani s beskrajnom dobrotom, milosrđem i istinom da je On jedinstveno Biće, savršen u svim svojim značajkama i jedino Biće dostojno sveopćeg štovanja.

Ne postoji ništa što On ne bi razumio: “Velik je naš Gospodin i svesilan, nema mjere mudrosti Njegovoj.” (Psalam 147,5)

Nema riječi koju On ne bi čuo: “Riječ mi još nije na jezik došla, a Ti, Jahve, sve već znadeš.” (Psalam 139,4)

Ne postoji ništa što On ne bi vidio: “Kamo da idem od Duha Tvojega, i kamo da od Tvoga lica pobjegnem? Ako se na nebo popnem, ondje si, ako u Podzemlje legnem, i ondje si. Uzmem li krila zorina pa se naselim moru na kraj, i ondje bi me ruka Tvoja vodila, desnica bi me Tvoja držala.” (Psalam 139,7-10) Pred Njim tama ne može ništa sakriti: “Niti tmina Tebi neće biti tamna: noć sjaji kao dan i tama kao svjetlost.” (12. redak)

On je izvor sve mudrosti i znanja: “O dubino bogatstva, mudrosti i znanja Božjega! Kako su nedokučive Njegove odluke, i kako neistraživi Njegovi putovi!” (Rimljanima 11,33)

Budućnost Mu je podjednako jasna kao i prošlost: “Što prije prorekoh, evo, zbi se, i nove događaje ja naviještam, i prije negoli se pokažu, vama ih objavljujem.” (Izaija 42,9)

On od početka vidi kraj: “Onaj sam koji od početka svršetak otkriva i unaprijed javlja što još se nije zbilo...” (Izaija 46,10)

Nema tajne koju On ne bi znao: “On otkriva dubine i tajne, zna što je u tminama i svjetlost prebiva u Njega.” (Daniel 2,22)

Peta objava je:

Bog je beskonačan. Za Njega nema ograničenja. Ne samo u moći, mudrosti i znanju, već i u pravедnosti: “Pravda moja ostaje dovijeka i spasenje moje od koljena na koljeno.” (Izaija 51,8. DK)

On je savršeno svet u svakoj misli, riječi i djelu: “Pravedan si, Jahve, na svim putovima svojim i svet u svim svojim djelima.” (Psalam 145,17)

On vlada čestito beskonačnim prostorom: “Pravda i pravo temelj su prijestolja Njegova.” (Psalam 97,2)

Njegovoj ljubavi nema kraja: “Nek se pokrenu planine i potresu brijezi, al’ se ljubav moja neće odmaći od Tebe.” (Izaija 54,10)

I Njegova sućut je bezgranična: “Ljubav Jahvina vječna je nad onima što Ga se boje.” (Psalam 103,17)

Njegova nježnost nadmašuje nježnost roditelja: “Kako se otac smiluje dječici, tako se Jahve smiluje onima što Ga se boje.” (13. redak) “Kao što mati tješi sina, tako ću i ja vas utješiti.” (Izaija 66,13)

Takav je Bog što Ga otkriva Vaša Biblija. On je beskrajno moćan ali i beskrajno milostiv; beskrajno mudar ali i beskrajno dobar; beskrajno pravedan ali i beskrajno milosrdan.

Budući da je svemoguć, mogao je biti tiranin.

Budući da je sveznajući, mogao je biti nesnošljiv.

Budući da je vječan, mogao je biti ravnodušan prema potrebama kratkovjekih stvorenja na ovom malom i beznačajnom planetu.

Ali – a to je čudo nad čudima! - sva Njegova beskrajna moć, mudrost i znanje toliko su povezani s beskrajnom dobrotom, milosrdem i istinom da je On jedinstveno Biće, savršen u svim svojim značajkama i jedino Biće dostojno sveopćeg štovanja!

Čudesni Stvoritelj

Ako budete nastavili s proučavanjem svoje Biblije, postat ćete svjesni da je za nju gotova činjenica postojanje Vrhovnog Bića koje ne samo što je svemoguće, sveznajuće, vječno i beskonačno, nego je i Stvoritelj svemira.

To Vrhovno Biće, što ga Biblija naziva Bogom, prauzrok je svemu što postoji, bilo živo ili neživo, od najvećeg sunca do najmanjeg kukca. On je objesio zvijezde u svemirskom prostoru i obojio leptirova krila. On je načinio planine i atome.

“U početku stvori Bog nebo i zemlju”, stoji u prvom retku Biblije, i ta objava uvijek se iznova ponavlja u ovoj Knjizi.

“Ti si, Jahve, Jedini!” kaže Nehemija. “Ti si stvorio nebo, i nebesa nad nebesima, i vojsku njihovu, zemlju i sve što je na njoj, mora i što je u njima. Ti sve oživljavaš.” (Nehemija 9,6)

Psalmist pouzdano objavljuje o Bogu: “U početku utemelji zemlju, i nebo je djelo ruku Tvojih.” (Psalam 102,26)

“Podignite oči i gledajte”, poziva prorok Izaija, “tko je to stvorio? Onaj koji na broj izvodi vojsku njihovu, i koji ih sve zove po imenu... Zar ne znaš? Zar nisi čuo? Jahve je Bog vječni, krajeva zemaljskih stvoritelj. On se ne umara, ne suštaje.” (Izaija 40,26.28)

Poganskim svećenicima u Listri, koji su mu namjeravali iskazati štovanje, Pavao je rekao: “Ljudi, što to činite? I mi smo smrtnici kao i vi! Ali vam kao Radosnu vijest donosimo zapovijed da se obratite od tih ispraznih stvorova živome

Bogu, koji stvorio nebo i zemlju, more i sve što je u njima.” (Djela 14,15)

Pavao Atenjanima objavljuje da je “Bog Stvoritelj svijeta i svega što je u njemu, On... je Gospodar neba i zemlje... svima daje životni dah i sve ostalo.” (Djela 17,24.25)

A Ivan poziva sve nas: “Bojte se Boga, i zahvalite Mu... Poklonite se Stvoritelju neba i zemlje, mora i izvora voda!” (Otkrivenje 14,7) Jeste li se zapitali kako je Bog stvarao svemir?

Vaša Biblija sadrži jednostavan odgovor. “Vjerom doznajemo da je svijet stvoren Božjom riječju, tako da je vidljivo proizvedeno od nevidljivoga.” (Hebrejima 11,3) Novi zavjet u prijevodu Duda i Fućaka taj tekst daje ovako: “Vjerom spoznajemo da su svjetovi uređeni riječju Božjom tako te ovo vidljivo ne postaje od nečega pojavnoga.”

Zamijetimo kako taj tekst ne tvrdi da je Bog nešto stvorio ni iz čega, premda je to mogao učiniti. On ne ide u pojedinosti. Samo kaže da je Bog načinio vidljivo iz nevidljivoga, što bi mogao biti dovoljno snažan iskaz znanstvene istine da je energiju moguće pretvoriti u materiju.

Koliko je Bogu trebalo vremena da učini svako od tih velikih čuda? Samo toliko koliko je bilo potrebno za izgovaranje riječi.

“Jahvinom su riječju nebesa sazdana i dahom usta Njegovih sva vojska njihova... Jer On reče — i sve postade, naredi — i sve se stvorilo.” (Psalam 33,6-9)

“Hvalite Ga, nebesa nebeska, i vode nad svodom nebeskim! Neka hvale ime Jahvino, jer On zapovijedi i postadoše.” (Psalam 148,4.5)

To ne znači da je Bog stvorio u svemiru sve odjednom; to samo otkriva Njegov način stvaranja. Bog samo treba progovoriti, izraziti želju, i atomi se pokoravaju Njegovoj volji.

Prema tome, Bogu ne trebaju duga vremenska razdoblja da bi ostvario svoje zamisli. On može djelovati vrlo brzo.

Kazati da su za evoluciju svijeta ili njegovih stvorenja potrebni eoni i eoni, to jest duga vremenska razdoblja, zna-

či neopravdano ograničiti Božju moć. On se po svojoj volji može poslužiti vremenom, a može ga i posve zanemariti.

Svojim najsuvremenijim teleskopima Keck, Palomar i Hubble astronomi mogu snimiti svjetlosti zvijezde što je postojala prije milijardu godina. Ali tu zvijezdu je vječni, svemogućí Stvoritelj mogao načiniti u jednom trenu — “dahom usta svojih”.

Kad je Bog odlučio stvoriti naš svijet, On je izabrao učini to za šest dana. To je bilo Njegovo pravo. Njemu za to nije trebalo šest dana. Bilo bi Mu dovoljno šest minuta ili samo šest sekundi.

Zašto je uzeo šest dana, a ne šest godina ili šest milijuna godina? Iz posebnog razloga koji će Vam postati jasnim kad čitate izvještaj u prvim dvama poglavljima knjige Postanka.

Prvog je dana Bog rekao: “Neka bude svjetlost! I bi svjetlost.” (Postanak 1,3) Bio je to početak smjenjivanju večeri i jutara, dana i noći.

Drugog je dana rekao: “Neka bude svod!” I pojavio se prostor između mora i oblaka (6. redak).

Trećeg dana pojavilo se kopno koje je iznenada prekrilo biljni pokrov (9-12. redak).

Četvrtog je dana Bog rekao: “Neka budu svjetlila na svodu nebeskom” — i pojavili su se Sunce i Mjesec (14. redak).

Petog je dana Bog rekao: “Neka provrve vodom živi stvorovi, i ptice krilate nek polete nad zemljom, svodom nebeskim. Stvori Bog morske grdosije.” (20. i 21. redak) Odjednom su ptice zapjevale, a mora se napunila ribama.

Šestog je dana Bog rekao: “Neka zemlja izvede živa bića, svako prema svojoj vrsti: stoku, gmizavce i zvjerad svake vrste!” (24. redak) I životinje raznih vrsta napučile su prekrasne šumarke i polja.

Bog je načinio prelijepi svijet. Bio je pun blaga — zlata, srebra, dragog kamenja; pun hrane — orašastih plodova, voća i žitarica te čiste vode; pun ljepote — drveća, paprati i cvijeća; pun čudesnih živih stvorenja — ptica, riba i životinja svake vrste i boja.

Tada, još uvijek šestoga dana, kad je sve bilo spremno za vrhunsko djelo stvaranja, Bog kaže: “Načinimo čovjeka na svoju sliku, sebi slična... Na svoju sliku stvori Bog čovjeka, na sliku Božju On ga stvori, muško i žensko stvori ih.” (26. i 27. redak)

Na taj način Bog je ispunio svoju prvotnu zamisao o ovoj Zemlji, kako to otkriva prorok Izaija: “Da, ovako govori Jahve, nebesa Stvoritelj — On je Bog — koji je oblikovao i sazdao zemlju, koji ju je učvrstio i nije ju stvorio pustu, već ju je uobličio za obitavanje.” (Izaija 45,18)

“Ti si stvorio nebo, i nebesa nad nebesima, i vojsku njihovu, zemlju i sve što je na njoj, mora i što je u njima. Ti sve oživijavaš.” (Nehemija 9,6) “Podignite oči i gledajte, tko je to stvorio? Onaj koji na broj izvodi vojsku njihovu, i koji ih sve zove po imenu... Jahve je Bog vječni, krajeva zemaljskih stvoritelj.” (Izaija 40,26.28)

Sada su se pojavili njezini stanovnici, izvrsno opremljeni da se množe i napune Zemlju i sebi ju podlože. (Postanak 1,28) Upravo izišli iz Božje ruke, oni su bili tako prekrasna stvorenja da Vaša Biblija kaže kako su Adam i Eva bili okrunjeni “slavom i sjajem” i samo “malo manji” od anđela. (Psalam 8,5)

Od Boga danom moći da vide i čuju, mirišu i osjete, misle i odlučuju, biraju i pamte, razumiju i vole — oni su doista bili stvoreni na sliku Božju. Koliko je to bilo moguće, oni su bili Njegov sin i kći te zbog toga Njemu neizrecivo dragi.

Imajući to na umu, David kaže: “Znajte da je Jahve Bog: On nas stvori, i mi smo Njegovi.” (Psalam 100,3)

A Malahija primjećuje: “Nemamo li svi jednog Oca? Nije li nas jedan Bog stvorio?” (Malahija 2,10)

Zašto je Bogu trebalo šest dana za stvaranje ovog svijeta?

Vaša Biblija odgovara: “Ta i Jahve je šest dana stvarao nebo i zemlju i more i sve što je u njima, a sedmoga je dana počينو. Stoga je Jahve blagoslovio i posvetio dan subotni.” (Izlazak 20,11)

Cijeli izvještaj nalazimo u drugom poglavlju Postanka: “Tako bude dovršeno nebo i zemlja sa svojom vojskom. I sedmoga dana Bog dovrši svoje djelo koje učini. I počinu u sedmi dan od svega djela koje učini. I blagoslovi Bog sedmi dan i posveti, jer u taj dan počinu od svega djela svoga koje učini.” (Postanak 2,1-3)

Tako je Bog utemeljio tjedni ciklus — ne radi sebe, već radi čovjeka. Budući da je toliko brinuo za ta dva divna stvorenja koja je načinio, Bog je planirao da svaki sedmi dan tijekom njihova života bude posvećen. Svaka subota, kako ju je nazvao, trebala je za njih biti dan posvećen razmišljanju o Njemu. Tog dana, slobodni od redovnih životnih obveza, trebali su s Njime šetati i razgovarati te razmišljati o Njegovoj dobroti i ljubavi.

Bio je to prekrasan plan što je zauvijek trebao povezati čovjeka i Boga. Da su ga Adam, Eva i njihova djeca slijedili, bili bi pošteđeni bezbrojnih nevolja, i zauvijek bi uživali Božje obećane blagoslove.

Srećom, ti blagoslovi nisu bili ponuđeni samo Adamu i Evi. Bog ih je sačuvao u svom jedinstvenom i trajnom spomeniku na stvaranje. U svim stoljećima od onog vremena naovamo ti su blagoslovi bili dostupni svakog sedmoga dana. Oni su i danas dostupni. I Vi ih možete dobiti.

Ako to iskreno učinite, dobit ćete subotnje blagoslove. Bog je obećao: “Zadržiš li nogu da ne pogaziš subotu, i u sveti dan ne obavljaš poslove; nazoveš li subotu milinom i časnim dan Jahvi posvećen; častiš li ga odustajući od puta, bavljenja poslom i pregovaranja — tad ćeš u Jahvi svoju milinu naći, i ja ću te provesti po zemaljskim visovima, dat ću ti da uživaš u baštini oca tvog Jakova, jer Jahvina su usta govorila.” (Izaija 58,13.14)

Vrhovni Zakonodavac

U trenutku kad je Bog stvorio svemir, najbitniji element za njegovo daljnje održavanje postali su zakoni. Bez njih bi mnoštvo sunaca i planeta što ih je Bog rasuo po svemirskom beskrajnu bilo odavno uništeno u sveopćoj kataklizmi.

Neki od zakona poznati su i nose imena znanstvenika koji su ih otkrili. Tu su Newtonov zakon o sili teži, Keplerovi zakoni o gibanju planeta, Snellov zakon o lomu svjetlosti, Ohmov zakon o odnosu električnih sila, Boyleov zakon o plinovima, Mendelov zakon o nasljeđu, Fechnerov zakon psihologije, ili pak Einsteinov zakon relativnosti. Dakako, to nisu ljudski već božanski zakoni. Znanstvenici su samo otkrili ono što je Bog uspostavio tisućama godina ranije.

Vaša Biblija objavljuje temeljnu istinu: “Samo je jedan zakonodavac” (Jakov 4,12), i tvrdi da je to Bog “Bog nije Bog nereda, nego reda.” (1. Korinćanima 14,33) Prema tome, kad je planirao savršeno kretanje zvijezda i beskrajno skladno uredio djelovanje molekularnih i atomskih sila, bilo je prirodno da stvaranje našeg svijeta i njegovo naseljavanje novom rasom bude usklađeno s osnovnim zakonima što ih je sam postavio.

Kad je rekao: “Neka proklija zemlja zelenilom — travom sjemenitom, stablima plodonosnim koja, svako prema svojoj vrsti, na zemlji donose plod što u sebi nosi svoje sjeme” (Postanak 1,11), Bog je ne samo izrazio želju već i zakon što su ga stručnjaci za hortikulturu kasnije otkrili.

To jednako vrijedi i za Njegovu objavu: “Neka zemlja izvede živa bića, svako prema svojoj vrsti, stoku, gmizavce i zvjerad svake vrste!” U ovome je obuhvaćen zakon o nasljeđivanju, koji izaziva divljenje suvremenih biologa. A kad je Bog govorio Adamu o plodu sa stabla spoznaje dobra i zla: “U onaj dan u koji s njega okusiš, zacijelo ćeš umrijeti!” (Postanak 2,17), On mu je zapravo objavio još jedan osnovni zakon: neposlušnost donosi kaznu ili, kako je Pavao jezgrovito rekao: “Jer je plaća grijeha smrt.” (Rimljanima 6,23)

Sav život na ovom planetu određen je zakonima, doduše ne napisanima na papiru, pergamentu ili kamenu, ali zato ne manje stvarnima. Sasvim je umjesno pretpostaviti da je Bog prenio Adamu, kruni svog stvaranja, spoznaju o velikim osnovnim načelima ispravnog življenja, što su kasnije obuhvaćena u Deset zapovijedi.

Abraham ih je sigurno poznao, jer je Bog četiri stoljeća prije Sinaja rekao: “Abraham (je) slušao moj glas i pokoravao se mojim zapovijedima, mojim zakonima i odredbama!” (Postanak 26,5)

Za teškog izraelskog robovanja u Egiptu postupno je iščezla spoznaja o Božjim pravilima ponašanja. Bilo je hitno potrebno njihovo obnavljanje. Stoga se i zbio onaj veličanstveni prizor na “Božjoj gori”, kad je Vrhovni Zakonodavac sišao, razgovarao s Mojsijem i dao mu “dvije ploče Svjedočanstva, ploče kamene, ispisane prstom Božjim”. (Izlazak 31,18)

Na tim kamenim pločama bilo je upisano Deset zapovijedi određenih za čovjekovu dobrobit, da ga vode putovima pravednosti i sačuvaju od zla.

Tih Deset zapovijedi naći ćete u knjizi Izlaska 20,2-17. Naučite ih napamet. Bog ih je dao za vaše dobro. Evo ih:

1. “Nemoj imati drugih bogova osim mene.”

Dajmo Bogu prvo mjesto u svom životu.

2. Ne pravi sebi urezana lika niti kakve slike od onoga što je gore na nebu, ili dolje na zemlji, ili u vodama pod ze-

mljom. Ne klanjaj im se niti im služi. Jer ja, Jahve, Bog tvoj, Bog sam ljubomoran, koji kažnjavam grijehe otaca — onih koji me mrze — na djeci do trećeg i četvrtog koljena, a iskazujem ljubav tisućama koji me ljube i vrše moje zapovijedi.”

Bog nikome neće dopustiti da s Njim dijeli štovanje koje pripada samo Njemu. Stoga se moramo čuvati od idolopoklonstva u bilo kojem obliku. Ne smijemo se klanjati kipovima, slikama, ljudima, novcu ili bilo čemu svjetovnome. Naše štovanje pripada samo Bogu.

3. “Ne izgovaraj uzalud ime Jahve, Boga svoga, jer Jahve ne oprašta onome koji uzalud izgovara ime Njegovo.”

Moramo poštovati sve što je u svezi s Bogom. Uzimati Njegovo ime kao ispraznu riječ za kletvu, u Njegovim je očima težak grijeh.

4. “Sjeti se da svetkuješ dan subotni. Šest dana radi i obavljaj sav svoj posao. A sedmoga dana je subota, počinak posvećen Jahvi, Bogu tvojemu. Tada nikakva posla nemoj raditi: ni ti, ni tvoj sin, ni tvoja kći, ni tvoj sluga, ni tvoja sluškinja, ni tvoja živina, niti stranac koji se nade unutar tvojih vrata. Ta i Jahve je šest dana stvarao nebo, zemlju i more i sve što je u njima, a sedmoga je dana počينو. Stoga je Jahve blagoslovio i posvetio dan subotni.”

Ova najduža od Deset zapovijedi poziva nas da se sjetimo dana odmora i bogoslužja što ga je Bog u početku odvojio za najveće čovjekovo duhovno dobro. Sedmi dan svakoga tjedna treba držati svetim danom, Božjim danom, danom posebnog zajedništva i prijateljstva s Bogom.

5. Poštuj oca svoga i majku svoju, da imadneš dug život na zemlji koju ti da Jahve, Bog tvoj.”

Moramo štovati svoje roditelje uz sve što to znači glede zakona i reda u domu.

6. “Ne ubij!”

Život drugih trebamo cijeniti kao svoj vlastiti. Nikoga ne smijemo mrziti. U našem srcu ne smije biti mjesta za pomisao na ubojstvo.

7. “Ne čini preljuba!”

Budimo čisti u svim svojim mislima i postupcima, izbjegavajući svaki nagovještaj zla.

8. “Ne ukradi!”

Budimo poštteni u svim svojim odnosima s bližnjima, u svojim poslovima, u novčanom poslovanju i u našem služenju Bogu i ljudima.

9. “Ne svjedoči lažno na bližnjega svoga!”

Govorimo istinu uvijek, u svakoj prigodi, ali govorimo “istinu u ljubavi” (Efežanima 4,15).

10. “Ne poželi kuće bližnjega svoga! Ne poželi žene bližnjega svoga; ni sluge njegova, ni sluškinje njegove, ni vola njegova, ni magarca njegova, niti išta što pripada bližnjemu tvome!”

Budimo zadovoljni onim što nam je Bog dao, ne zavideći drugima što im ide bolje nego nama. Budimo darežljivi, a ne pohlepni; obzirni, a ne sebični.

Kad je Bog odlučio stvoriti čovjeka, stvorio je i zakone koji trebaju upravljati njegovim aktivnostima. Ponovio ih je na Sinaju i predao ih Mojsiju. Deset zapovijedi određeno je za čovjekovu dobrobit, da ga vode putovima pravednosti i sačuvaju od zla. Naći ćete ih u Izlasku 20,2-17. Naučite ih napamet; Bog ih je dao za Vaše dobro!

Takav je Božji zakon kako ga nalazite u svojoj Bibliji. Njegove su zapovijedi jednostavne i logične. S druge strane, toliko su duboke da mogu “suditi nakane i misli srca” (Hebrejima 4,12).

Charles H. Spurgeon napisao je u svezi s tim Zakonom: “Nema nijedne suvišne zapovijedi, nijedne koja bi nedostajala. On je toliko neusporediv da je njegovo savršenstvo dokaz božanskog podrijetla.” (Sermons, sv. 2, str. 280)

David je rekao: “Savršen je Zakon Jahvin — dušu krijepi; pouzdan je popis Jahvin — neuka uči.” (Psalam 19,8)

“O, kako ljubim Zakon tvoj, po cio dan o njemu razmišljam.” (Psalam 119,97) David se stalno molio: “Otvori oči moje, da gledam divote tvoga Zakona!” (18. redak)

Pavao je taj Zakon nazvao svetim, pravednim i dobrim (Rimljanima 7,12), a Jakov ga proglasio “savršenim Zakonom slobode” (Jakov 1,25).

On je to sve — i više. Nije čudo što ga je Vrhovni Zakonodavac oblikovao kako bi zadovoljio potrebe bića koja je sam stvorio i koja je silno volio.

Ne možemo dovoljno istaknuti vrijednost Deset zapovijedi. Mnogi su ih predugo zanemarivali.

“Nevolje našeg vremena”, rekao je John Drewett, “posljedica su kršenja Zapovijedi, i samo kad ljudi usklade svoj društveni i osobni život s Božjim zakonom, kako je objavljen u Starom zavjetu a ostvaren u životu Isusa Krista, samo će se tada na Zemlji uspostaviti mir, pravda i zdravo rasuđivanje.” (The Ten Commandments in the Twentieth Century, str. 13)

Na svojim evangelizacijama Billy Graham je dao slične izjave o važnosti Dekaloga.

Ti ljudi i mnogi drugi ponovno otkrivaju koje je namjere Bog imao kad je dao svoj Zakon. Oni shvaćaju veliku istinu koju je Mojsije iznio u svoje vrijeme: “Naredio nam je Jahve da sve ove naredbe vršimo u strahopoštovanju prema Jahvi, Bogu svome, da bismo uvijek bili sretni i da živimo, kao što je to danas.” (Ponovljeni zakon 6,24)

Bog je želio da Njegov Zakon bude blagoslov. Kao što je David rekao: “Blago čovjeku koji ne slijedi savjeta opakih, ne staje na putu grešničkom i ne sjeda u zbor podrugljivaca, već uživa u Zakonu Jahvinu, o Zakonu Njegovu misli dan i noć. On je kao stablo zasadeno pokraj voda tekućica što u svoje vrijeme plod donosi; lišće mu nikad ne vene, sve što radi dobrim urodi.” (Psalam 1,1-3)

Značajno je što i posljednja knjiga Vaše Biblije spominje taj blagoslov: “Na tome se temelji postojanost svetih koji čuvaju Božje zapovijedi i vjeru u Isusa.” (Otkrivenje 14,12)

Bog koji vječno ljubi

Od svih opisa Boga što ih nalazite u svojoj Bibliji, ni jedan nije ljepši od ovoga napisanog samo trima kratkim riječima: “Bog je ljubav!” (1. Ivanova 4,8)

Te su riječi krunska objava o Bogu. On ne samo što posjeduje silu i mudrost, ne samo što je beskrajna dobrota i istina, već je i izvor ljubavi. On je Predivni Spasitelj, Vrhovni Zakonodavac i Vječna ljubav.

U svom Komentaru Ivanova Evandjelja, Godet kaže: “Ovo je upućivanje Zemlje u tajne Neba. Bog je od vječnosti Otac — što će reći Ljubav.”

“Ljubav je osnova Božjeg Bića”, kaže Stephenson u svojoj knjizi *Chief Truths of the Christian Faith*. “Ljubav je Njegova narav i bit, tako da kad god Bog nešto namjerava i oblikuje, to namjerava i oblikuje Ljubav. Ljubav je vrhovno načelo koje upravlja svim Njegovim postupcima. Ona je vrhunska spona između Njega i svega stvorenog, vrhunska veza između Osoba Svetoga Trojstva. Kad bi se božanska narav mogla izraziti jednom jedinom riječju, ta bi riječ zasigurno bila Ljubav.”

Zbog te veličanstvene činjenice, te najdublje nebeske tajne, zbog toga što je ljubav, Bog je donio uzvišenu odluku da preuzme oblik ljudskoga tijela i u osobi svoga Sina živi na Zemlji kao čovjek.

U Vašoj Bibliji piše: “Da, Bog je tako ljubio svijet da je dao svoga jedinorođenog Sina da ne pogine niti jedan koji u Njega vjeruje, već da ima život vječni.” (Ivan 3,16)

Zašto je to Bog učinio? Jedini odgovor je: ljubav. Vidio je da je to jedini način da čovječanstvo oslobodi iz ropstva grijeha u koje je palo kao posljedica žalosne tragedije opisane u trećem poglavlju knjige Postanka. Budući da su stanovnici Zemlje bili stvorenja načinjena Njegovom rukom, On ih je volio i sažalijevao zbog jada i patnji koje su ih snašle. Želio je s njima ponovno uspostaviti zajednicu kakvu je u Edenskom vrtu uživao s Adamom i Evom.

Sam čovjek nije mogao obnoviti taj odnos; otišao je pre-daleko. Preduboko je potonuo. Bio je moralno oslabljen grijehom i po Božjoj naredbi osuđen umrijeti. (Postanak 2,17)

Bog nije mogao učiniti ništa drugo osim da sam primi kaznu što ju je odredio za grijeh. Istina, mogao je opozvati svoj Zakon i reći da njegovo prestupanje nema posljedica; ali da je to učinio, ugrozio bi temelje na kojima počiva Njegova vladavina nad cijelim svemirom. Kazna za neposlušnost je smrt, i tu je kaznu morao platiti ili počinitelj ili sam Zakonodavac.

Budući da je Bog ljubav, On je izabrao ovo posljednje, premda je znao da to neizbježno vodi na Golgotu.

Stoga je u određeno vrijeme došao na ovu Zemlju da živi među svojim stvorenjima u zauvijek tajanstvenom i zauvijek slavnom činu utjelovljenja. “Bog bijaše Onaj koji je u Kristu pomirio svijet sa sobom.” (2. Korinćanima 5,19)

Bio je to kratak boravak na Zemlji, ali zato prepun ljubavi. Od Nazareta do Maslinske gore nastojao je uvjeriti čovječanstvo u svoju neumrlu ljubav. Iz Njegova nježna srca izlijevala se ljubav u beskrajnoj rijeci blagih riječi i ljubaznih djela.

Poput dobrog Samarijanca iz usporedbe koju je sam ispričao, vidao je rane svojih neprijatelja. Bio je prijatelj siromašnima, bolesnima i odbačenima. Volio je djecu, mlade i stare.

Pozivajući jedno malo dijete k sebi, rekao je učenicima: “Vaš otac nebeski neće da se izgubi ni jedan od ovih male-nih.” (Matej 18,14)

“Pustite dječicu da dođu k meni”, dodao je, “nemojte im braniti, jer je takvih kraljevstvo Božje.” Samo Onaj kojemu je srce ispunjeno ljubavlju može izgovoriti takve riječi.

Opisujući susret Isusa i bogatog mladića, Vaša Biblija kaže: “Isus ga nato pogleda i zavoli.” (Marko 10,21)

“Gledaj kako ga je ljubio!” govorili su Židovi kad su vidjeli da Isus zajedno s Marijom i Martom plače zbog smrti njihova brata.

Ljubav je bila središnja tema Njegova nauka. Njegovi učenici, rekao je, trebaju ljubiti ne samo prijatelje nego i neprijatelje. Trebali su činiti dobro onima koji su ih mrzili i moliti za one koji su ih progonili. (Matej 5,44)

Trebali su ljubiti Boga svim svojim srcem, dušom, umom i snagom; a svoje bližnje kao sebe same. (Matej 22,37-39)

“Onaj koji me ljubi”, rekao je, “njega će ljubiti Otac moj i ja ću ga ljubiti.” (Ivan 14,21)

“Otac sám vas ljubi”, uvjeravao je svoje sljedbenike, “budući da ste vi mene ljubili.” (Ivan 16,27)

Učio je ljude da Boga nazivaju Ocem, što je za većinu bila novost. Oni su bili tako daleko odlutali od Boga da su Ga zamišljali strogim, okrutnim i nepristupačnim. Bog nije takav, govorio im je Isus. Naprotiv, On je nježan, blag, pažljiv i pun razumijevanja. “Kada molite”, govorio je, “recite: Oče naš, koji jesi na nebesima.” (Luka 11,2)

Mnogi, upozoravao je, slični su izgubljenom sinu koji oholo i samouvjereno napušta dom da bi uživao u grješnim zadovoljstvima. A rezultat su mnoge nevolje i jadi. Ali ako se pokaju i vrate Bogu, naći će nebeskog Oca punog ljubavi koji ih čeka raširenih ruku.

Upotpunjujući svoju objavu o Božjoj ljubavi, Isus je na kraju pošao na križ. Tamo, kao Božji Sin i istodobno kao

bezgrješni predstavnik čovječanstva, sa svojom božanskom i ljudskom naravi, neodvojivo stopljenima, prinio je potpunu, savršenu i zadovoljavajuću žrtvu za ljudske grijehе.

Tako je kazna plaćena. “Jer kao što su nepokornošću jednog čovjeka svi postali grešni, tako će i pokornošću jednoga svi postati pravednici.” (Rimljanima 5,19)

Od svih opisa Boga što ih nalazimo Bibliji, nijedan nije ljepši od ovoga, napisanog samo trima kratkim riječima: “Bog je ljubav!” (1. Ivanova 4,8) Te su riječi krunska objava o Bogu i Spasitelju. Bog ne samo što posjeduje silu i mudrost, ne samo što je beskrajna dobrota i istina, već je i izvor ljubavi.

Ta žrtva nije ni u kom slučaju trebala zadovoljiti neko srdito božanstvo. Zapravo, Bog je žrtvovao samoga sebe, kao što smo čitali: “Bog je tako ljubio svijet... da je dao...” U tom uzvišenom djelu sudjelovale su sve tri Osobe božanskog Trojstva, što otkrivaju predivne riječi: “Krist je po vječnom Duhu prinio sam sebe Bogu kao žrtvu bez mane.” (Hebrejima 9,14)

Osim toga, Kristova žrtva bila je potpuno dragovoljna. “Sin Čovječji nije došao da Mu služe, nego da On služi i da dadne svoj život kao otkup umjesto svih!” (Matej 20,28)

“Nitko mi ga ne može oduzeti, nego ga ja sam od sebe dajem.” (Ivan 10,18)

“Naš Spasitelj, Isus Krist”, rekao je Pavao, “dao je samog sebe mjesto nas da nas otkupi od bezakonja.” (Titu 2,13.14)

“On je to učinio... prinoseći samoga sebe.” (Hebrejima 7,27)

On “dade samog sebe kao otkup umjesto sviju”. (1. Timoteju 2,6)

“Isus Krist je sam sebe predao za naše grijehе da nas izbavi od sadašnjeg pokvarenog svijeta, u skladu s voljom Boga, Oca našega!” (Galaćanima 1,4)

Ovdje se, u djelu potpunog predanja i pokornosti, dragovoljnog davanja života da bi drugi mogli živjeti, očitovala savršena ljubav.

Nikad nećemo saznati koliko je utjelovljenje koštalo Boga Oca. Također ostaje tajnom koliko je značilo za Boga Sina umrijeti za čovječanstvo. To ne razumiju čak ni anđeli. To će biti tema beskrajnih razgovora i čuđenja za svu vječnost. (1. Petrova 1,11-13)

Bez obzira na sve to, posljedice su jasne.

“Njega koji je bio bez ikakva grijeha Bog učini umjesto nas grijehom, da mi u Njemu postanemo pravednošću Božjom.” (2. Korinćanima 5,21)

“Krist nas je otkupio od prokletstva grijeha, postavši za nas proklet.” (Galaćanima 3,13)

“Za naše grijehе probodoše Njega, za opačine naše Njega satriješe. Na Njega pade kazna — radi našeg mira, Njegove nas rane iscijeliše... I Jahve je svalio na Nj bezakonje svijuu nas.” (Izaija 53,5.6) “Među zlikovce je bio ubrojen, da grijehе mnogih ponese na sebi.” (12. redak)

Nikad nećemo saznati kakvu je užasnu patnju to nošenje grijeha prouzročilo Božjem Sinu, ali je sigurno doseglo krajnje granice zbog potpune savršenosti Njegova karaktera. Biskup B. F. Westcott kaže: “Kakav jest, čovjek ne može osjetiti potpuno značenje smrti... ali je Krist u svom bezgriješnom savršenstvu shvatio njezinu grozotu. U toj činjenici počiva beskrajna razlika između Kristove smrti i smrti najsvetijeg mučenika.”

Na Njega, koji je izišao od Boga, s mislima što su bile povezane s Očevim mislima i sa svom istančanom osjetljivošću savršena karaktera, na Njega je pala užasna kazna za grijeh. Nije čudo što u Pismu čitamo da smo kupljeni “otkupninom”. (1. Korinćanima 6,20 DF)

Samo je savršena ljubav u srcu Onoga koji vječno ljubi mogla stvoriti takav plan spasenja i toliko pretrpjati da bi ga potpuno ostvarila.

Pokušavajući vjernike u Filipima upoznati s čudesnom naravi božanske žrtve, apostol Pavao je napisao ovaj prekrasni opis: “On (Isus), božanske naravi, nije se ljubomorno držao svoje jednakosti s Bogom, nego se nje lišio, uzevši narav sluge i postavši sličan ljudima. Kad postade kao čovjek, poniži sam sebe postavši poslušan do smrti, i to do smrti na križu. Zato Ga Bog uzdiže na najvišu visinu i dade Mu jedincato ime koje je iznad svakog drugog imena, da se Isusovu imenu pokloni svako koljeno nebeskih, zemaljskih i podzemaljskih bića, i da svaki jezik prizna na slavu Boga Oca: Gospodar je Isus Krist.” (Filipljanima 2,6-11)

Tako je Bog nastojao premostiti provaliju što ju je grijeh stvorio. Petar je pisao da je “Krist jedanput umro radi grijeha, pravedan za nepravedne, da nas privede k Bogu”. (1. Petrova 3,18)

Zbog čudesne i slavne božanske žrtve i moći ljubavi koju je otkrila, pogledajte ponovno na Isusa koji visi na križu! Promatrajte Onoga u kome je prebivala svaka istina, kako umire za one u zabludi! Gledajte Onoga koji je izvor svjetla, kako umire za one u tami! Gledajte Onoga koji je utjelovljena mudrost, kako umire za nerazumne i nezalnice! Gledajte Onoga iz kojega dolazi život, kako se daje za one koji su mrtvi u grijehu! Gledajte Onoga koji je svet, čist i pravedan, kako umire za nesvete, nečiste i nepravedne! Gledajte Onoga u kome je usredotočena sva sila, kako trpi sramotu umirući za zalutale i slabe! Gledajte Onoga koji je Ljubav, kako prinosi svoje izmučeno, jadno tijelo na žrtvu na tom prezrenom i prokletom oltaru — Ljubav koja pati, Ljubav pribijena na križ, Ljubav koja umire da bi neljubavni, opaki i mrski dobili spasenje!

“O Bože, pomози nam da to shvatimo!”, uzviknuo je dr. Dixon dok je razmišljao o slavi križa. “Stavite sve ujedno — svu Istinu, sve Svjetlo, sav Život, svu Mudrost, svu Silu, svu Svetost; svu Ljubav utjelovljenu u jednom Čovjeku koji je sebe dao za one bez istine, u tami, za mrtve, za slabe, za nesvete, za one bez ljubavi — i imat ćete djelomičnu sliku što je

Kristov križ u svom najdubljem značenju.” (A. C. Dixon, *The Glories of the Cross*, str. 12.13)

Ne treba čuditi što je Charles Wesley, razmišljajući o tom nevjerojatnom prizoru, uskliknuo:

“Božanska ljubavi, velik je Tvoj čin!
Za mene je umro Očev voljen Sin.
Na križu tom utjelovljeni Bog
Ponese teret sveg grijeha mog.
Božji je Sin umro za sve nas —
Raspet je moj Gospod, raspet je moj Spas.”

(Prepjev Đurđica Garvanović-Porobija)

Proslavljeni Spasitelj Isus

Doista je u Vašoj Bibliji ponuđeno slavno spasenje. To je radosna vijest o oslobođenju, ne samo od kazne za grijeh, već i od njegove moći. Ta radosna vijest upućena je svakome, posvuda i u svako doba.

Nipošto se ne smijete smatrati izostavljenim, kao da Vam to blago nije ponuđeno.

U Vašoj Bibliji piše: “Bog naš Spasitelj hoće da se svi ljudi spase i dođu do potpune spoznaje istine; jer jedan je Bog, jedan je i posrednik između Boga i ljudi: Čovjek Isus Krist, koji daje samoga sebe kao otkup umjesto svijui.” (1. Timoteju 2,3-6)

Ta se velika istina stalno ponavlja.

Apostol Pavao kaže Titu: “Baš se time očitovala milost Božja — u spasiteljskoj snazi, za sve ljude.” (Titu 2,11)

“Ali Isusa koji je jedno kratko vrijeme učinjen nižim od anđela, radi patnje, to jest smrti, da bi milošću Božjom za svakoga umro, vidimo ovjenčana slavom i čašću.” (Hebrejima 2,9)

Poruku upućenu Rimljanima: “On koji čak nije poštedio vlastitog Sina, već Ga predao za sve nas...” (Rimljanima 8,32), Pavao je nadopunio veličanstvenom tvrdnjom: “Nema razlike između Židova i Grka, isti je Gospodin svijui, bogat za sve koji Ga zazivaju, jer tko god zazove ime Gospodnje, bit će spašen.” (Rimljanima 10,12.13)

Kad je umro na Golgoti, Isus je pomirio svijet s Bogom. (2. Korinćanima 5,19) On je platio cijenu za grijeh. Premostio je provaliju što ju je grijeh stvorio. Nakon toga nitko više nema opravdanja da ostane odvojen od Boga.

Isus je omogućio da se grješno čovječanstvo vrati u potpuno zajedništvo sa svojim Tvorcem. Kao Božji Sin i kao Sin Čovječji, On je postao “put, istina i život” (Ivan 14,6) — put što vodi natrag k Ocu, natrag k Bogu — za sve ljude, za sva vremena.

To slavno djelo izraženo je i sažeto u najljepšem od svih tekstova: “Da, Bog je tako ljubio svijet da je dao svoga jedino-rođenog Sina da ne pogine ni jedan koji u Nj vjeruje, već da ima život vječni.” (Ivan 3,16) I ovdje su obuhvaćeni svi!

Kako je to moralo dirnuti srca prvih učenika! Riječi “ni jedan” obuhvaćale su ribare i rabine, carinike i svećenike, obične ljude iz Galileje i čelnike Sanhedrina u Jeruzalemu. Obuhvaćale su hrome, slijepce, sakate i gubave. Nitko tko je želio biti obuhvaćen nije bio izostavljen.

Kad je Petar na Pedeseticu ugledao mnoštvo “od svih naroda pod nebom”, prisjetio se istih tih riječi. Glasno je uzviknuo: “Tko god zazove ime Gospodnje, bit će spašen.” (Djela 2,21)

Kad je posjetio dom rimskog stotnika Kornelija, Petar se iznova prisjetio tih blagoslovljenih riječi. Govoreći o Isusu, rekao je: “Za Njega svjedoče svi proroci da po imenu Njegovu prima oprostjenje grijeha svaki koji u Nj vjeruje.” (Djela 10,43)

Jedna od posljednjih Isusovih poruka u Vašoj Bibliji podsjeća na taj isti milostivi i neograničeni poziv: “Ja, Isus, poslah svoga anđela da vam posvjedoči ovo o crkvama... Duh i Zaručnica vele: Dodi! Tko čuje, neka rekne: Dodi! Tko je žedan neka dođe, svaki koji želi neka badava uzme vode života!” (Otkrivenje 22,16.17)

Neke su riječi veće, neke dublje, ali ni jedna nije toliko široka kao riječ svaki. Ona Božji plan spašavanja čini tako osobnim. Ona kazuje da je njome obuhvaćen svatko na Ze-

mlji. Nitko nije izostavljen; ni jedan čovjek ni žena, pa ni najmanji dječak ili djevojčica. Ta riječ najizravnije uključuje i Vas.

Kad god u svojoj Bibliji pročitate tu riječ, možete ju zamijeniti svojim imenom, jer ona u svojoj sveobuhvatnoj ponudi obuhvaća cijeli ljudski rod: i siromašne i dobrostojeće, bolesne i zdrave, obrazovane i neuke; radnike, poslovne ljude, rudare, zlatare, stolare, činovnike, mornare, brodograditelje, glumce, pisce, profesore, učenike, propovjednike — svakoga! Što god bili, gdje god živjeli, tko god bili, Božja ponuda spasenja vrijedi i za Vas.

Kad su naši praroditelji pali u grijeh, dobili su obećanje o Osloboditelju koji će grješne ljude vratiti k Bogu. Taj slavni plan spasenja najljepše je izražen u biblijskom retku: “Da, Bog je tako ljubio svijet da je dao svoga jedinorođenog Sina da ne pogine ni jedan koji u Nj vjeruje, već da ima život vječni.” (Ivan 3,16)

Nije važno koliko ste veliki grješnik bili - Bog Vas također prihvaća. Ako smatrate da ste živjeli odviše bezbožnim životom da bi Vas mogao primiti, otvorite svoju Bibliju u Rimljanima 5,6 i pročitajte blagoslovljeno obećanje: “Krist je, naime, dok smo još bili slabi, umro u pravo vrijeme za nas bezbožnike.” Ako smatrate da ste tijekom svog života predboko utonuli u grijeh, sjetite se da “Bog pokaza svoju ljubav prema nama, što je Krist dok smo još bili grešnici umro za nas”. (Rimljanima 5,8)

Ako osjećate da ste bili toliko nepravedni, neljubazni i okrutni da Vas Bog nikako ne može uzeti u svoje kraljevstvo, ne brinite — “jer i Krist je jedanput umro zbog grijeha, pravedan za nepravedne, da nas privede k Bogu”. (1. Petrova 3,18)

Ako mislite da ste toliko duboko potonuli da Vas ne bi mogla dosegnuti Isusova ljubav, u zabludi ste, jer “On može zauvijek spašavati one koji po Njemu dolaze k Bogu, jer uvijek živi da posreduje za njih”. (Hebrejima 7,25) “Tko želi”, može doći!

John Bunyan je napisao: “Da je Bog svojom vlastitom rukom napisao: ‘Ako John Bunyan dođe k Meni, Ja ću ga spasiti’, oklijevao bih jer bih mogao reći: ‘To svakako nije taj jadni pijani skitnica; to je vjerojatno neki drugi John Bunyan koji je živio prije više stotina godina, ili neki John Bunyan koji će živjeti za kojih stotinu godina, ili neki John Bunyan koji živi na drugom kraju oceana. To svakako ne može biti taj jadni i bijedni grješnik.’ Ali kad Bog kaže ‘svatko’, ja znam da je uključen i ovaj John Bunyan.”

I to je istina. Kad grijeh obiluje, uvjerava nas Pavao, milost obiluje još više. Drugim riječima, nema grješnika kojega Krist ne može spasiti. Nema toliko srozanog života da ga On ne može preobraziti. Njegova milost dovoljna je za svaku potrebu i za svaki slučaj.

“Čitao sam”, pisao je Charles H. Spurgeon, “o čovjeku koji je, sučeljen s velikim sumnjama glede religije, usnio san. Činilo mu se da stoji u predvorju Neba. Nailazila je jedna skupina spašenih, pjevajući himne i noseći zastave pobjede. Prošli su kraj njega i ušli na vrata. U daljini je odjeknula prekrasna glazba.

‘Tko su ovi?’ upitao je jednog anđela.

‘Oni pripadaju svetoj zajednici proroka!’ glasio je odgovor. Čovjek je uzdahnuo i rekao: ‘Jao, ne pripadam njima i nikad neću ni pripadati! Ne mogu ući.’

Uto je nailazila druga povorka, jednako veličanstvena, odjevena u bjelinu. Dok su prolazili kroz vrata, ponovno su se začuli poklici dobrodošlice.

‘Tko su ovi?’ upitao je.

‘Oni pripadaju svetoj zajednici apostola’, glasio je odgovor. ‘Jao!’, kazao je čovjek, ‘ne pripadam ni toj zajednici!’

Nadao se da će i on ući, ali je onda naišlo mnoštvo dostojanstvenih mučenika pa nije mogao ući ni s njima ni mahati njihovim palminim grančicama.

Konačno je ugledao mnoštvo brojnije od svega ranijeg zajedno, kako korača i pjeva. Na čelu su koračali žena grješnica i razbojnik koji je kraj Isusa visio na križu. Kad je pogledao malo bolje, primijetio je Manašea i mnoge slične njemu. Dok su prilazili, prepoznao ih je i pomislio: 'Ovima sigurno neće klicati!'

Ali, na njegovo najveće čuđenje, kad je to mnoštvo ulazilo, Nebo je odjeknulo sedam puta jačim poklicima. A anđeo mu je rekao: 'Ovo su bili veliki grješnici, a sada su spašeni zahvaljujući velikoj milosti!'

'Blagoslovljen Bog!', uzviknuo je čovjek. 'Sada mogu ući s njima!''

A ući možete i Vi! I ja! Svatko tko je voljan prihvatiti Božju milostivu ponudu spasenja po Isusu Kristu.

Za spasenje se ništa ne plaća. Ono je potpuno besplatno. Taj najveći nebeski dar dobivate "bez novaca i bez naplate".

Bogu hvala što smo "svi... opravdani darom Njegove milosti, otkupljeni u Kristu Isusu"! (Rimljanima 3,24) Mi smo obdareni "u Ljubljenome, u kome imamo otkupljenje Njegovom krvlju, oproštenjem grijeha prema bogatstvu Njegove milosti". (Efežanima 1,6.7)

Pavao ponavlja: "Ali Bog koji je bogat milosrdem, iz svoje velike ljubavi kojom nas je ljubio — nas koji smo bili mrtvi zbog grijeha, s Kristom oživi — da u vjekovima koji nadolaze pokaže izvanredno bogatstvo svoje milosti dobrotom prema nama u Kristu Isusu. Da, milošću ste spašeni; to je dar Božji." (Efežanima 2,4-8)

Oni koji misle da moraju nešto učiniti kako bi stekli Božju naklonost i dobili Njegovu silu za život, u velikoj su zabludi. Nema tog novca, ni hodočašća, ni teške pokore, ni žrtava, čak ni najpomnijeg držanja Njegovih zapovijedi kojima bismo mogli kupiti Njegovo spasenje. Ono se mora prihvatiti kao poklon.

Priča se o jednom bogatom mladiću koji je za okladu krenuo glavnom gradskom ulicom nudeći prolaznicima novčanice velike vrijednosti. Nitko ih nije htio uzeti jer su ih svi smatrali krivotvorinama — bile su besplatne! Smatrali su da nitko ne bi olako poklanjao pravi novac. Ali to je bio pravi novac i ljudi su propustili jedinstvenu prigodu.

Jednako tako Bog nudi spasenje, a mi moramo paziti da ga ne podcijenimo zato što je besplatno.

Možda se pitate što da učinite. Možda poput tamničara u Filipima pitate: “Što mi treba činiti da se spasim?” (Djela 16,30)

Postoji samo jedan razuman odgovor. Isti onaj kojim su Pavao i Sila odgovorili ovom jadnom, prestrašenom čovjeku, dok je tamnica još podrhtavala od potresa: “Vjeruj Gospodina Isusa... pa ćeš se spasiti!” (31. redak)

Kako je to jednostavno!

Vjerujte! Pozovite se na Božju Riječ! Prihvatite Njegovu ponudu!

Petar kaže: “Mi vjerujemo da smo spašeni... milošću Gospodina Isusa.” (Djela 15,11)

Filip je rekao etiopskom dužnosniku koji je zatražio krštenje: “Ako vjeruješ od svega srca, to može biti. On reče: Vjerujem da je Isus Krist Sin Božji.” (Djela 8,37. Šarić)

Zamijetimo ovdje vrlo važnu činjenicu. Nije dostatno reći: “Vjerujem da je Isus Krist stvarno postojao”, ili: “Vjerujem da je Isus Krist bio dobar čovjek”, ili čak: “Vjerujem da je Isus Krist živio, umro i uskrsnuo.” Potrebno je reći nešto više od toga — “Vjerujem da je Isus Krist Božji Sin.”

Vidjeti u Isusu Kristu Božjeg Sina najveće je otkriće do koga bilo koji čovjek ili žena mogu doći. To je jedini put za primanje spasenja, jedini način na koji u čovjekov život dolazi sila i blagoslov što ih je Bog obećao.

Prihvatite Krista kao Božjeg Sina, prepoznajte u Njegovu životu i smrti Božji uzvišeni napor da otkupi čovječanstvo, i Bog će Vas, presretan što ste došli, prihvatiti kao svoje dijete

i svojim Svetim Duhom doći i nastaniti se u Vašem srcu. Pogledajte u Ivan 14,23!

U Otkrivenju, u trećem poglavlju, naći ćete sljedeću čudesnu zamisao sažetu u izrazito lijepom tekstu u kome je Isus prikazan kao molitelj koji stoji pred vratima ljudskog srca: “Evo stojim na vratima i kucam. Ako tko čuje moj glas i otvori vrata, ući ću k njemu i večerati s njim, i on sa mnom.” (Otkrivenje 3,19.20)

Nevjerojatna je to slika! Božji Sin, Stvoritelj Neba i Zemlje, Vrhovni Zakonodavac, Bog koji vječno ljubi, nježno i toplo moli jedno od svojih sićušnih stvorenja! On kuca, poziva, čeka i nada se.

“Otvori vrata!” moli Isus. “Pusti me da uđem!”

Što ćete Mu odgovoriti?

Vječni prijatelj

Prihvatiti Isusa kao svog Spasitelja može značiti početak prijateljstva što će potrajati kroz svu vječnost. “Vi ste moji prijatelji”, rekao je svojim učenicima. (Ivan 15,14) Ne sluge, već prijatelji, istaknuo je. To je bilo divno, ako se na trenutak prisjetite kako je On Gospodar Neba u ljudskom liku, a oni su bili samo ribari, carinici i slični. Unatoč velikoj razlici među njima, On je uživao u njihovu društvu i ukazao im povjerenje. “Ljubeći svoje koji su na svijetu, iskaza im do vrhunca ljubav.” (Ivan 13, 1).

To blisko i trajno prijateljstvo Isus nudi svima koji vjeruju u Njega. On ga nudi i Vama, jer želi biti i Vaš prijatelj.

On je obećao: “Sigurno te neću ostaviti, nipošto te neću zapustiti!” (Hebrejima 13,5) Nema razloga da ne prihvatiš to obećanje o Isusovoj stalnoj nazočnosti i zaštiti.

To je obećanje prvi put izrečeno Jakovu kad je vrlo žalostan i osamljen bježao od kuće nakon što je teško sagriješio protiv svoga brata Ezava. Vjerojatno je zaključio kako je Bog s njim zauvijek raskrstio te da ga je izbrisao s popisa svojih prijatelja. Ali te iste noći Jakov je vidio ljestve koje su povezi-vale Zemlju s Nebom “i anđeli Božji njima se penju i silaze”. Bog mu je na taj način želio reći da veza s Njim nije bila prekinuta. Put za povratak je još uvijek postojao, upravo kraj nje-ga. Njegovo kajanje i Božja ljubav riješit će problem što ga je grijeh prouzročio. A onda mu je Bog progovorio: “Dobro

znaj: ja sam s tobom: čuvat ću te kamo god pođeš... i neću te ostaviti dok ne izvršim što sam ti obećao.” (Postanak 28,15)

Nekoliko tisuća godina kasnije Isus je, uspoređujući sebe s pastirom svojih ovaca, ponovio to jamstvo.

“Moje ovce slušaju moj glas”, rekao je, “ja ih poznajem i one idu za mnom. Ja im dajem život vječni. One sigurno neće nigda propasti i nitko ih neće oteti iz moje ruke.” (Ivan 10,27.28)

Iako Stvoritelj, Vladar i Održavatelj svemira i svijeta — Isus Krist se poistovjetio s čovjekom. Rodio se na Zemlji po bezgrešnom začecu Djevice Marije i živio kao jedan od nas. Stradao je za naše grijehе i pobijedio smrt da bismo mi živjeli. Ni kasnije, odlazeći u Nebo, Isus se nije odvojio od ljudi i njihovih problema.

Kad je pastir uz svoje stado, nikakva zvijer ni ptica grabljivica ne mogu ukrasti ovcu. Isto tako Isus bdije nad onima koji pripadaju Njemu. Ni jedan neprijatelj ne može povrijediti ni najmanjega od Njegovih prijatelja dok je On u blizini. A On će biti blizu dugo, dugo!

To obećanje trajnog prijateljstva nije manje stvarno i manje dragocjeno zato što Isus više ne hoda Zemljom kao prije otprilike dvadeset stoljeća. Premda je sada na Nebu, “Bogu s desne strane” (Hebrejima 10,12), nema ničeg što ne bi znao o Vama. Upravo zato što Vas poznaje, voli i “ostaje zauvijek”, On “može zauvijek spasavati one koji po Njemu dolaze k Bogu, jer uvijek živi da posreduje za njih”. (Hebrejima 7,24.25)

Ovdje je Isus prikazan kao svećenik. On je “veliki svećenik” koji posreduje za nas u nebeskom svetištu. Pisac ove Poslanice kaže da je On “u svemu morao postati sličan svojoj braći da bude veliki svećenik milostiv (prema ljudima) i vjerran u odnosu prema Bogu da okajava grijehе (izabranoga) na-

roda. Budući da je sam trpio i bio kušan, može pomoći onima koji stoje u kušnji.” (Hebrejima 2,17.18)

Odlazeći u Nebo Isus se nije odvojio od čovječanstva i njegovih problema. Naprotiv, On nam danas može bolje pomoći nego ranije. Budući da je toliko pretrpio, budimo sigurni da On razumije kad mi trpimo. Budući da je bio tako strašno kušan, budimo sigurni da nam može pomoći kad god smo izloženi kušnji.

“Budući dakle da imamo uzvišena velikog svećenika, Isusa, Sina Božjega, koji je prošao kroz nebesa, držimo se čvrsto vjere koju ispovijedamo! Nemamo, naime, nekog velikog svećenika koji ne bi mogao suosjećati s našim slabostima, nego jednoga koji je iskušan u svemu (kao i mi), samo što nije sagriješio. Dakle: pristupimo s pouzdanjem k prijestolju milosti da primimo milosrđe i nađemo milost za pravodobnu pomoć!” (Hebrejima 4,14-16)

Prema tome, Isus je kadar i željan danas biti istinskim prijateljem svome narodu. On se tijekom vremena nije promijenio.

Njegova je ljubav isto tako jaka, Njegovo razumijevanje isto tako savršeno, Njegova sućut isto tako duboka kao što je bila u prošlosti. On nam želi pomoći danas kao i nekad.

U Izrekama čitamo da “prijatelj ljubi u svako vrijeme, a u nevolji i bratom postaje”. (Izreke 17,17) Koliko to možemo primijeniti na Isusa! On nas ljubi u svako vrijeme i sigurno je bio rođen da nam pomogne “u nevolji”. Vaša Biblija stalno ponavlja tu slavnu istinu.

“Iz šest će nevolja tebe izbaviti, ni u sedmoj zlo te neće dotaknuti.” (Job 5,19)

“Jahve je tvrđava potlačenom, tvrđava spasa u danima tjeskobe.” (Psalam 9,9)

“Od Jahve dolazi spas pravednicima, On im je zaklon u vrijeme nevolje.” (Psalam 37,39)

“Ti što prebivaš pod zaštitom Svevišnjega, što počivaš u sjeni Svemogućega... On će te osloboditi od zamke ptičarske,

od kuge pogubne. Svojim će te krilima zaštititi, i pod Njegova ćeš se krila skloniti: Vjernost je Njegova štit i obrana!

Nećeš se bojati strašila noćnog ni strelice što leti danju, ni kuge što se šulja kroz tmine, ni pošasti što hara u podne. Pa nek padaju tisuće kraj tebe, deseci tisuća s desne tvoje, tebi se neće primaći...

Jer Jahve je zaklon tvoj. Višnjega odabra sebi za okrilje. Neće te snaći nesreća, nevolja se neće prikučiti šatoru tvojemu. Jer anđelima svojim zapovijedi da te čuvaju na svim putima tvojim.” (Psalam 91,1-11)

Nevjerojatna obećanja! Ona su isto toliko pouzdana kao i Onaj koji ih je dao i ostavio kao podsjetnik za ohrabrenje svom narodu u svim vremenima.

Ako ste u ovom trenutku u nevolji, zbunjeni ili se bojite, možda je uzrok tomu to što ste zaboravili da imate Prijatelja koji Vam može pomoći.

Vaša Biblija kaže da je On “pomoćnik spreman u nevolji”. (Psalam 46,1) Zašto da se onda ne pozovemo na Njegovu riječ i pristupimo “s pouzdanjem k prijestolju milosti” i kažemo što nam leži na srcu?

Poput patrijarha Joba, Božja djeca su ponekad pozvana da prođu kroz razdoblje nevolja i poteškoća. Prekrije ih tama. Budućnost im izgleda prepuna teškoća. Njihova vjera i pouzdanje kušani su do krajnjih granica. Ali Bog ih nikada ne napušta. On stoji u sjeni, bdijući nad svojimima. Uvijek pouzdan i vjeran, čeka pravi trenutak da im pritekne u pomoć.

Ako ste upravo sada izloženi nekoj nevolji, ne gubite povjerenje u svog Prijatelja. Umjesto toga recite s Jobom: “Gle, da me i ubije, opet ću se uzdati u Nj.” (Job 13,15. DK)

Noć neće vječno potrajati; sigurno će svanuti zora.

Upravo kad vode vašeg Jordana preplave obale i onemogućće prijelaz, On će otvoriti put.

Moj poznanik mi je ispričao svoje osobno iskustvo. Duga bolest i nezaposlenost pojeli su mu svu ušteđevinu.

Onda je došao dan kad u kući više nije bilo ni trunke hrane. Djevojčica je morala u školu bez doručka, a kad se vratila kući, nije bilo ni ručka.

Roditelji su zaplakali kad je dijete reklo majci: “Isus sigurno ne želi da umremo od gladi!”

“Ne vjerujem da će nas ostaviti gladne”, odgovorila je majka, “ali bih voljela da On ubrzo nešto učini.”

Dok je govorila, vratila joj se hrabrost. Prišla je svom pijaninu i počela svirati poznatu pjesmu “Bog se brine”.

“Vi ste moji prijatelji”, rekao je Isus svojim učenicima. (Ivan 15,14) Ne sluge, već prijatelji, istaknuo je. Unatoč velikoj razlici između Boga i čovjeka, Isus je uživao u društvu ljudi i ukazivao im povjerenje. To blisko i trajno prijateljstvo Isus nudi svima koji vjeruju u Njega. On ga nudi i Vama, jer želi biti i Vaš Prijatelj.

“Pomolimo se još jednom”, rekla je. “Ne vjerujem da će nas Isus zaboraviti.”

Svi su kleknuli i molili Boga da im pomogne u toj nevolji. Kad su ustali, majka je s osvjedočenjem u glasu rekla: “Vjerujem da će poštar, kad dođe, donijeti pismo s nešto novca.”

Djevojčica se veselo nasmijala i istrčala pred poštara. Doista im je nosio pismo. Majka ga je brzo otvorila. U pismu je bio jedan dolar! Samo jedan dolar! Ali dijete i roditelji prihvatili su to kao jamstvo Božjeg neprolaznog prijateljstva.

Čudno, ali već idući dan jedan je čovjek posjetio njihov dom i ponudio ocu posao. On ga je sretan prihvatio. Od tog trenutka sve je krenulo nabolje. Nikada više nisu bili izloženi oskudici.

Netko će reći: “To se slučajno dogodilo.” Ne, ništa se ne događa slučajno u životu onih koji ljube Boga, jer oni su Nje-

govi prijatelji. On ih voli. On skrbi za njih. On ih nikada neće napustiti niti zaboraviti.

„Slična iskustva moglo bi ispričati tisuće ljudi. Čuda izlječenja, čuda zaštite, čuda Njegove skrbi, čuda Božjeg vodstva.

A sve samo zato što je predivni Stvoritelj, Vrhovni Zakonodavac, Onaj koji nas vječno ljubi, slavni Spasitelj, ujedno i vječni Prijatelj — moj i Vaš. Danas, sutra i uvijek, “do svršetka svijeta”.

I Vi možete naći mir

Što više proučavate svoju Bibliju, to ćete jasnije vidjeti koliko toga ona kaže o Vašem životu. Prepuna je dobrih savjeta kako da što više imate od života. Očito je njezin Autor duboko zainteresiran za Vašu dobrobit i želi da budete sretni, zadovoljni i radosni, da postanete izvorom duhovne snage za Vašu obitelj i sredinu u kojoj živite.

Promotrite, primjerice, temu smirenosti, koja je ljudima u ova teška vremena itekako važna. Dok milijuni nervoznih ljudi posjećuju psihijatre i troše imetak na sredstva za umirenje, Vaša Biblija nudi najbolji i najjeftiniji lijek. U ovo naše vrijeme mnogi puše cigaretu za cigaretom da bi smirili živce, zatim piju stimulanse da bi bili orni za rad, ali ne nalaze mir koji traže. Ne mogu se smiriti i nisu sretni. Takav je život bijedan nadomjestak za puni život što ga otkriva Vaša Biblija.

Istina, Vaša Biblija tvrdi da “nema mira grešnicima” (Izaija 57,21), ali isto tako jasno uči da će oni koji se pouzdaju u Boga sačuvati mir. (Izaija 26,3) Za to postoji razlog, a nalazimo ga u istom ovom lijepom ulomku: “Otvorite vrata! Nek uđe narod pravedni koji čuva vjernost, čiji je značaj čvrst, koji čuva mir jer se u Te uzda. Uzđajte se u Jahvu dovijeka, jer je Jahve Stijena vječna.” (2-4. redak)

Mir možemo naći u Bogu, jer On je trajniji od planina. Budući da je nepokolebljiv i postojan, možemo imati puno

povjerenje u Njega. On je uvijek isti - na Njega ne utječu sile koje kod drugih izazivaju promjene. Protjecanje vremena ne mijenja ni Njega kao Osobu ni Njegov karakter. On je “od vijeka do vijeka”. (Psalam 90,1.2) Sva vlast, nebeska i zemaljska, zauvijek pripada Njemu. (Matej 28,18)

Kako je sigurno uzdati se u takvoga Boga, imati prijatelja koji se ne mijenja, čija ljubav nikad ne prestaje! Sama ta pomisao puni dušu mirnoćom. Kao što kaže stara duhovna pjesma:

“Dok prijatelje naše
mijenjaju godine što prolaze,
ovaj Prijatelj ostaje
vjeran svom imenu.”

Nikad neće doći vrijeme da izblijedi ljubav koju Bog osjeća prema svojoj djeci. Nikad neće doći trenutak da Bog prestane slušati njihove molbe i ispunjavati njihove potrebe. On će im uvijek biti sigurna zaštita i utočište. U svakoj nevolji uvijek će im biti dostupna Njegova mudrost.

Ako se pouzdamo u Njega, možemo sačuvati mir. Nema potrebe da budemo zabrinuti uz takvog Prijatelja koji stalno misli na nas i uvijek skrbi.

Vaša Biblija kaže da je Bog “izvor mira”. (Hebrejima 13,20) Njega ništa ne može uznemiriti. Nema zemaljske oluje koja bi narušila sveti mir Njegove nazočnosti. On je uvijek u miru. Bog od početka savršeno jasno vidi kraj. Bog ne žuri i ne kasni u ostvarivanju svojih planova i nakana.

Možete li zamisliti Boga koji bi bio zabrinut? Nemoguće! Ne postoji problem za koji On ne bi znao rješenje. Ne postoji ni jedna teškoća koja bi bila toliko velika da Bog iz nje ne bi znao izlaz. “Ništa Tebi nije nemoguće!” (Jeremija 32,17)

Božji Sin nazvan je “Knezom mironosnim”. Za Njega stoji napisano: “Nadaleko vlast će Mu se sterat i miru neće

biti kraja.” (Izaija 9,5.6) On poznaje tajnu mira. Budući da je s Ocem “od vječnih vremena” (Mihej 5,1), Krist zna, kao što to ni jedno drugo biće ne može znati, što je savršeni mir i kako ga se može sačuvati.

Kad je došao na ovu Zemlju i živio kao čovjek među ljudima, jedna značajka Njegova života ostavila je dubok dojam na Njegove prijatelje i neprijatelje — Njegov savršeni mir. Gruba kritika nije Ga uznemirivala. Neljubazne riječi nisu Ga naljutile. Odbacivanje Ga je žalostilo, ali Ga nije učinilo osvetoljubivim. Čak je i na križu molio za one koji su Mu klinovima probadali ruke i noge.

Stalno je pozivao umorne i zabrinute koji su Ga slijedili da prihvate Njegov savršeno smiren duh. “Dođite!”, govorio je s puno ljubavi i razumijevanja. “Dođite i saznajte moju tajnu!”

“Dođite k meni svi koji ste umorni i opterećeni, i ja ću vas okrijepiti. Uzmite jaram moj na se i učite se od mene, jer sam krotka i ponizna srca. Tako ćete naći pokoj svojim dušama, jer je jaram moj sladak, a moje breme lako.” (Matej 11,28-30)

Poljodjelci koji su čuli te riječi savršeno su Ga dobro razumjeli. Oni su znali da jaram povezuje životinje koje vuku plug. Za njih je to bio poziv da s Njime podijele svoje teškoće i brige. On je nudio da ponese najteži dio njihova tereta.

Mnogi su prihvatili taj jaram i osjetili da je nestalo tere-ta. Umorne majke i zabrinuti očevi našli su mir u Isusu. Naučili su smiriti se u Gospodinu i strpljivo Ga čekati. Pročitajte Psalam 37,7. Počeli su shvaćati što je psalmist mislio kad je rekao: “Povjeri Jahvi svu svoju brigu, i On će te potkrijepiti.” (Psalam 55,23) Posebno zainteresiran da Njegovi učenici otkriju tajnu mira, Isus im je stalno, na sve načine govorio: “Neka se ne uznemiruje i ne plaši vaše srce!” (Ivan 14,27) On sam nije se bojavao budućnosti, premda je znao da će Ga odvesti na Golgotu. Želio je da imaju mir koji je ispunjavao Njegovu dušu. “Ostavljam vam mir”, govorio im je, “mir, i to svoj, dajem vam.” (Ivan 14,27)

Nešto kasnije Njegovi su se učenici ponovno uznemirili. Ovaj put zbog Njegove izjave da će se uskoro vratiti u Nebo svom Ocu. Stoga je dodao: “Ovo vam rekoh, da u meni imate mir. U svijetu ćete imati patnju. Ali, ohrabrite se: Ja sam pobijedio svijet!” (Ivan 16,33)

Nisu imali razloga za zabrinutost. Isusova pobjeda nad svijetom, tijelom i Sotonom osigurala je konačnu pobjedu pravednosti. Njegova pobjeda bila je i njihova pobjeda. Oni će kroz svu vječnost dijeliti s Isusom njezina slavna postignuća.

Stoga nikakve nevolje ili razočaranja ne bi trebali pomutiti naš mir ili oslabiti naše uzdanje u Božja obećanja.

Možda smatrate da imate valjan razlog za zabrinutost. Možda ste se sjetili nekog grijeha što ste ga počinili u prošlosti. Vi ste ga priznali Bogu i molili Njegov oprost, ali još uvijek mislite da ga Bog nije zaboravio.

Ako je tako, Vi patite bez potrebe. Ako ste svoje grijehe priznali i odbacili, zaboravite na njih. Vaša Biblija kaže: “Ako priznajemo svoje grijehe, vjeran je On i pravedan: oprostit će nam grijehe i očistiti nas od svake nepravednosti.” (1. Ivanova 1,9) To čini da smo “u miru... s Bogom po našem Gospodinu Isusu Kristu”. (Rimljanima 5,1)

Bog kaže svakom pokajanom grješniku: “Kao maglu rastjerao sam tvoje opačine i grijehe tvoje poput oblaka. Meni se obrati, jer sam te otkupio. Kličite... Orite se... Odjekujte radošću!” (Izaija 44,22.23)

On želi da budemo sretni i da se radujemo spasenju koje nam je osigurao. Ako je Bog izbrisao naše grijehe, zašto smo i dalje zabrinuti zbog njih?

“Kako je istok daleko od zapada, tako udaljuje od nas bezakonja naša.” (Psalam 103,12) A to je doista daleko. Zapravo, to je beskrajno daleko, jer nadilazi ljudska mjerila.

Ako zli “vрати залог, плати отето, и стане живјети по законима живота, не чинећи безаконја”, каже Бог преко пророка

Ezekiela, “živjet će, neće umrijeti! I svi grijesi njegovi što ih bijaše počinio bit će mu zaboravljeni.” (Ezekiel 33,15.16)

Prorok uzvikuje: “Tko je Bog kao Ti koji prašta krivnju, koji grijehe oprašta i prelazi preko prekršaja Ostatka baštine svoje, koji ne ustraje dovijeka u svome gnjevu, nego uživa u pomilovanju? Još jednom, imaj milosti za nas! Satri naše opačine, baci na dno mora sve grijehove naše!” (Mihej 7,18.19)

Veličinu tog čudesnog obećanja ljudski um mogao je shvatiti tek kad su znanstvenici otkrili koliko je ocean doista dubok. Danas se zna da su neki dijelovi Tihog oceana duboki više od deset kilometara. Sve što je na tolikoj dubini — zauvijek je pokopano.

Biblija kaže da je Bog “izvor mira”. (Hebrejima 13,20) Nema zemaljske oluje koja bi narušila sveti mir Njegove nazočnosti. Njegov savršeni mir ostavio je dubok dojam na ljude. Gruba kritika Ga nije uznemiravala, neljubazne riječi Ga nisu ljutile. Čak je i na križu molio za one koji su Mu klinovima probadali ruke i noge.

To Gospodin čini s Vašim grijesima kad se pokajete i molite za oprost. On ih baca u morske dubine, gdje ostaju zauvijek nedosegnuti, da se više nikada ne podignu na površinu.

Ako je to Božja namjera, zašto dalje brinuti o njima?

Zašto ih ne ostavimo tamo gdje ih je On stavio i ne prihvatimo odmor koji nam nudi?

Može biti da niste nemirni zbog prošlih grijeha već zbog kušnje kojoj ste sada izloženi. Borite se da ne upadnete u neku zamku koju Vam je namjestio neprijatelj svakog dobra. Ali Bog se i u tom slučaju pobrinuo da rasprši vaš strah. “Gospodin može izbaviti prave štovatelje iz kušnje”, kaže apostol Petar. (2. Petrova 2,9) On je u pravu. Zna Bog kako će to učiniti. Kao što Juda kaže: On “vas može očuvati od pada i postaviti neporočne i razdragane pred Njegovom slavom”. (24. redak)

Ali, reći ćete: Možda ću opet zgriješiti. Pretpostavimo da sagriješite. Bog se neće iznenaditi. On se pobrinuo i za takvu mogućnost. Ako Vam kada Vaša savjest kaže da ste učinili djelo koje Bogu nije drago, sjetite se da imate “zagovornika kod Oca: Isusa Krista, pravednika”. (1. Ivanova 2,1) On je umro na Golgoti za naše izbavljenje; sada se nalazi “s desne strane Bogu i... posreduje za nas”. (Rimljanima 8,34)

“Jednako i Duh pritječe u pomoć našoj slabosti, jer mi ne znamo što da molimo kako treba, ali sam Duh posreduje za nas neizrecivim uzdisajima.” (Rimljanima 8,26)

Dakle, Nebo nam želi pružiti svaku pomoć. Otac, Sin i Sveti Duh koji zajedno čine Sveto Trojstvo ljubavi, žele nam pomoći u našoj borbi s grijehom. Njima je stalo do naše pobjede. I svi anđeli su “službujući duhovi što se običavaju slati da služe onima koji imaju baštiniti spasenje”. (Hebrejima 1,14)

Nema ničega što Bog ne bi htio učiniti da pomogne onima koji su Mu predali svoj život. Zašto da budemo zabrinuti uz tolika obećanja?

Božanska skrb odnosi se i na zemaljske potrebe u našem životu. Ni jedno Božje dijete ne bi trebalo biti tjeskobno zabrinuto zbog svojih svakodnevnih potreba. Isus je to vrlo jasno pokazao u svojoj poznatoj Propovijedi na Gori. Pokazujući na poljsko cvijeće oko sebe, rekao je: “Ako tako Bog odijeva poljsku travu... zar neće mnogo radije vas, malovjerni?! Ne brinite se tjeskobno i ne govorite: Što ćemo jesti, ili što ćemo piti, ili u što ćemo se obući?... Jer zna Otac vaš nebeski da vam je to sve potrebno. Zato najprije tražite kraljevstvo Božje i Njegovu pravednost, a to će vam se nadodati!” (Matej 6,30-33)

Kakav bismo mir uživali kad bismo svi prihvatili taj dragocjeni savjet! Dakako, to ne znači da možemo biti nemarni u našim poslovima, jer su nemar i lijenost zabranjeni drugim jednako važnim ulomcima Pisma. Ali to znači da trebamo prestati tjeskobno brinuti o prolaznim stvarima i više se pouzdati u ljubav koju Bog ima prema nama.

Isus je preopterećenoj Marti rekao: “Marta, Marta, brineš se i uznemiruješ za mnoge stvari; ipak je malo ili samo jedno potrebno. Marija je doista izabrala najbolji dio koji joj se zato neće oduzeti.” (Luka 10,41.42)

Tim riječima Isus nije želio umanjiti važnost obveza u domu. On je znao da se i taj posao mora obaviti. Ali Isus je vidio da se Marta više brinula za kućne poslove nego za Božje djelo. Žurila je i bila nervozna jer je mislila da nema vremena biti s Isusom. Da je s Njim porazgovarala samo nekoliko trenutaka, duša bi joj se smirila.

Uzeti si redovito nešto vremena da razmišljamo o Bogu i porazgovaramo s Njim najsigurniji je način da sačuvamo mir u duši.

Ako ste premoreni, nervozni, razdražljivi ili zabrinuti, možda je to zato što dovoljno ne molite. U zajednici s Bogom je najveća sila koja može smiriti dušu. Ona će Vas izvući iz životne strke i uvesti u mir koji okružuje Njegovo prijestolje. Zajednica s Bogom dat će Vam novu perspektivu, a događajima, ljudima i stvarima njihovu pravu vrijednost. Ona će Vam pomoći da shvatite kako “je vidljivo prolazno, a nevidljivo je vječno”. (2. Korinćanima 4,18)

Dakako, lako je reći da nemamo vremena za molitvu budući da naš svaki slobodni trenutak popunjava brzina suvremenog života, radio, televizija, novine i časopisi. Međutim, što život brže protječe i što je naš svakodnevni program kratiji, to nam je Bog potrebniji. Želimo li imati Njegov mir, moramo naći vremena za molitvu. Zapravo, moramo naučiti Njemu u molitvi iznijeti sve. Tako je apostol Pavao pisao kršćanima: “Ne brinite se tjeskobno ni za što, već u svemu iznesite svoje potrebe Bogu prošnjom i molitvom, sve u zahvalnosti.” (Filipljanima 4,6)

Kakav će biti ishod? “I mir će Božji, koji nadilazi svaki razum, čuvati vaša srca i misli vaše u Kristu Isusu.” (7. redak) Očito je mir duše moguće steći. Bog se za to pobrinuo. Mir je jedan od skupocjenih darova Njegove ljubavi. Ako želite, možete ga dobiti. Možete ga imati već sada.

I Vi možete dobiti silu

Ni jedno Božje dijete ne bi trebalo biti duhovni slabić. Vaša Biblija otkriva postojanje neograničena izvora snage dostupne svima koji ju žele upotrijebiti.

Apostol Pavao kaže da je Kristovo Evanđelje “silu Božja za spasenje svakomu vjerniku”. (Rimljanima 1,16) Kad čovjek dođe u dodir s Bogom, to mu otvara sve izvore Svemogućega.

Kako dobivamo tu silu? Preko Svetoga Duha. Isus kaže: “Ako vi, premda ste zli, možete davati svojoj djeci dobre darove, koliko će više Otac nebeski dati Duha Svetoga onima koji Ga mole!” (Luka 11,13)

Objašnjavajući Nikodemu potrebu za ponovnim duhovnim rođenjem, Isus mu je, što je jednostavnije mogao, objasnio kako dolazi do pojave te Božje sile. “Vjetar puše gdje god hoće. Čuješ mu šum, ali ne znaš ni odakle dolazi ni kamo ide. Tako je sa svakim koji je rođen od Duha.” (Ivan 3,8)

Možda je te noći, baš u tom trenutku, vjetar snažno zapuhao po brežuljcima oko Jeruzalema, probijajući se uskim ulicama, savijajući grane na stablima, vijoreći odjećom prolaznika. Čula se škripa prozorskih kapaka i lupu vrata na susjednim kućama. Nisu ga mogli vidjeti, ali su ga mogli osjetiti i čuti zvukove što ih je proizvodio.

“Tako je sa svakim koji je rođen od Boga”, objasnio je Isus.

U trenutku kad čovjek otvori vrata svog srca Bogu, božanski Vjetar ulazi, odnoseći iz svakog kuta prašinu i pr-

ljavštinu grijeha, ispunjavajući njegov život svim duhovnim blagoslovima.

Isus je tu moćnu, nevidljivu silu Svetoga Duha nazvao Braniteljem i Utješiteljem, te rekao učenicima da za nju mole.

“A Branitelj”, objasnio je, “Duh Sveti, kojeg će Otac poslati zbog mene, naučit će vas sve i sjetiti vas svega što vam rekoh.” (Ivan 14,26)

Kad čovjek dođe u dodir s Bogom, to mu otvara sve izvore Svemogućega. Kristovo Evanđelje je “sila Božja za spasenje svakomu vjerniku”. (Rimljanima 1,16) Kako dobivamo tu silu? Preko Svetoga Duha. Objasnjavajući potrebu za ponovnim duhovnim rođenjem, Isus je Nikodemu objasnio kako dolazi do te Božje sile.

“Vama je bolje da ja odem”, dodao je, “jer ako ne odem, Branitelj neće doći k vama. Otidem li, poslat ću Ga k vama.” (Ivan 16,7) “A kada dođe On, Duh Istine, uvest će vas u svu istinu.” (13. redak)

Nakon svog uskrsnuća podsjetio ih je na obećanja: “Evo, ja ću poslati na vas ono što je Otac moj obećao. A vi ostanite u gradu dok se ne obučete u silu odozgo!” (Luka 24,49)

To je bila Njegova posljednja zapovijed prije nego što se uzdignuo na Nebo. Naći ćete ju ponovljenu u prvom poglavlju Djela apostolskih.

U izvješću stoji: “Jednoć, dok je sjedio s njima za stolom, naloži im da se ne udaljavaju iz Jeruzalema, već da ondje čekaju obećanje Očevo, obećanje za koje ste čuli od mene: Ivan je krstio vodom, a vi ćete domalo biti kršteni Duhom Svetim... Ali, primit ćete snagu pošto Duh Sveti siđe na vas, pa ćete mi biti svjedoci u Jeruzalemu, u svoj Judeji, u Samariji i sve do kraja zemlje.” (Djela 1,4-8)

Učenici su čekali poslušno i strpljivo, “jednodušno ustrajni u molitvi” deset dana, pitajući kako će se ispuniti Očevo obećanje i što će za njih značiti primanje sile od Boga.

A onda je došla Pedesetnica. “Tad iznenada dođe neka huka s neba, kao da puše silan vjetar, pa ispuni svu kuću u kojoj su boravili. I ukazaše im se jezici kao od plamena, i razdijeliše se te nad svakoga od njih siđe po jedan. Svi se oni napuniše Duh Svetoga te počеше govoriti tuđim jezicima, kako ih je već Duh nadahnjivao da govore.” (Djela 2,2-4)

Tako se ispunilo Kristovo obećanje. U otvorena i predana srca Njegovih vjernih sljedbenika ušla je dinamična sila Božjega Duha.

Prva posljedica bila je osposobljavanje za službu. Odjednom su sa slobodom govorili tisućama posjetitelja koji su sa svih strana Rimskog carstva došli u Jeruzalem na blagdan Pedesetnice. A što su tek mogli reći o životu, smrti i uskrsnuću svog ljubljenog Gospodina i Učitelja! Sveti Duh ih je živo podsjetio na sve što bi inače zaboravili.

Petar se od nepoznatog, plašljivog ribara preobrazio u gorljivog propovjednika — tako da je tog dana, kao rezultat njegove službe, tri tisuće duša prihvatilo Isusa Krista kao Božjeg Sina i pristupilo krštenju.

Postupno su prvi tjedni gorljivog svjedočenja prošli, ali dokle god su učenici ostali ponizni i posvećeni molitvi, pratila ih je Božja sila, te su se događala čudesna ozdravljenja. Prosjak kod Krasnih vrata, hrom od rođenja, ozdravio je, pa je s učenicima ušao u hram, “hodajući, poskakujući i hvaleći Boga”. (Djela 3,2-11)

Filipovo propovijedanje u Samariji izazvalo je veliko uzbuđenje u narodu, jer su nečisti duhovi “izlazili s velikom vikom iz mnogih opsjednutih, a mnogi uzeti i hromi ozdraviše. I nastade velika radost u onome gradu.” (Djela 8,7.8)

U Lidi je živio čovjek po imenu Eneja, koji je osam godina ležao nepokretan. Petar mu je rekao: “Eneja, ozdravlja

te Isus Krist. Ustani i prostri sam sebi! I on odmah ustade.” (Djela 9,33.34)

U Jopi, u kojoj je pobožna Tabita ležala mrtva, Petar se molio da joj Bog vrati život. “Zatim se okrenu prema mrtvom tijelu i reče: Tabita, ustani! Ona tada otvori oči, pogleda Petra te sjede.” (40. redak) U Troadi je mladić po imenu Eutih pao s prozora prigodom jedne duge Pavlove propovijedi. I on je ustao iz mrtvih. (Djela 20,7-12)

No sila Svetoga Duha nije bila ograničena samo na liječenje tijela i uskrisivanje mrtvih. Ona je davala silu svakoj aktivnosti tek rođene Crkve.

Kad se zbog brzog rasta sljedbenika Crkve pokazala potreba za ljudima koji će skrbiti o svim poslovima u Crkvi, izabrani su ljudi đakoni “puni Duha i mudrosti” (Djela 6,3). Njihov vođa Stjepan po svojim je djelima gotovo dostigao apostole. “Pun milosti i snage, činio je velike i čudesne znakove u narodu.” (8. redak)

Kasnije, kad je započelo progonstvo, “oni što su bili raspršeni putovali su iz jednog kraja u drugi propovijedajući Evanđelje Riječi”. (Djela 8,4) U tim prvim slavnim godinama posvećenja i oduševljenja svi vjernici bili su silom Svetoga Duha oživljeni i potaknuti na velika i slavna djela.

Sveti Duh je pratio Crkvu koja je napredovala. U raznim dijelovima Male Azije, u Grčkoj, Italiji i šire nicala su nove skupine vjernika koje je Duh Sveti također ispunjavao silom, dajući im raznovrsne darove za službu. Vaša Biblija kaže da su ti darovi osposobljavali “jedne kao apostole, druge kao proroke, jedne kao evanđeliste, druge kao pastire i učitelje, da pripreme svete za djelo službe, za izgradnju Kristova Tijela”. (Efežanima 4,11.12)

Je li ta sila i danas na raspolaganju? Svakako! Darovi Duha, kaže apostol Pavao, ostat će s Crkvom “dok svi zajedno ne dođemo k jedinstvu u vjeri i k pravoj spoznaji Sina Božjega, k savršenom čovjeku, k mjeri punine veličine Kristove”. (13. redak)

Apostol Petar kaže: “Vama je, naime, ovaj obećani dar namijenjen, vašoj djeci i svima koji su daleko, koliko god ih pozove k sebi Gospodin, vaš Bog.” (Djela 2,39)

Bog pomoću Svetoga Duha mijenja ljudska srca i živote. U obliku plamenih jezičaca božanski se Duh na Pedeseticu spustio na prvu Crkvu i osnažio apostole za službu propovijedanja Radosne vijesti svijetu. Je li ta sila i danas na raspolaganju? Svakako! Darovi Duha ostat će s Crkvom sve do kraja povijesti.

To obećanje je isto tako sveobuhvatno kao i ono o “svakomu” u Rimljanima 1,16, koje smo već razmatrali. Ono uključuje svakoga u svakom naraštaju do svršetka svijeta. To znači da je sila Svetoga Duha dostupna i Vama osobno. Ako ste čuli i prihvatili Božji poziv, na redu ste da primite Vaš dio obećanih blagoslova. Možda Vam neće biti dani svi darovi Duha, ali ćete primiti one koji Vam budu najbolje odgovarali za službu.

Sila Svetoga Duha razvit će do vrhunca svaki Vaš skriveni dar i učiniti Vas učinkovitim Božjim svjedokom.

F. B. Meyer jednom je napisao: “Nema granica mogućnostima u životu onoga koji se potpuno predao Bogu, koji je postao posrednikom preko kojega Bog može izliti silu Svetoga Duha.” (Moses, the Servant of God, str. 10)

I Vama su dostupne te mogućnosti. Samo ih trebate zatražiti. Sveti Duh očekuje Vaš poziv. Zašto ne biste otvorili vrata svog srca Bogu i dopustili da u njega uđe slavni Božji Duh?

Poslužite se ovom lijepom molitvom Andrewa Reeda:

Duše Sveti, počuj nam molitve,
učini naša srca svojim domom.
Spusti se u cjelovitoj sili:
kao kiša s munjom i gromom!

Dođi kao oganj, očisti nam srca
žrtvenim svojim plamom.
Neka nam duša cijela bude
žrtvom kršćanskom pravom!

Dođi poput vjetra što šumi
ko na Pedesetnicu nakon uznesenja
i čovječanstvu objavi cijelom
radosnu Riječ spasenja!

I Vi se možete promijeniti

Sila Svetoga Duha tako je velika i tako neograničena da je kadra provesti cjelovitu preobrazbu čovjekova života. Ona Vas može tako promijeniti da postanete potpuno novom osobom. Apostol Pavao je to rekao ovako: “Ako je tko u Kristu, on je novi stvor; staro je nestalo, novo je, evo, nastalo.” (2. Korinćanima 5,17)

“Staro je nestalo” znači da je nestalo neljubavnosti i kritiziranja, a zamijenili su ih milosrđe, blagost i nesebičnost. Promjena je toliko temeljita da takvog čovjeka teško prepoznaju i njegovi prijatelji — kao da se ponovno rodio. (Ivan 3,3)

Ta je preobrazba toliko stvarna da se može usporediti sa smrću i uskrsnućem; ona predstavlja smrt stare naravi sa svim njezinim grješnim sklonostima, te život nove prirode sa svim slavnim mogućnostima što ih ima u Kristu.

Uzimajući za primjer kršćanski obred krštenja uronjavanjem, Pavao je rekao: “Ili zar ne znate da smo svi koji smo kršteni u Krista Isusa, u Njegovu smrt kršteni? Dakle, s Njim smo zajedno ukopani po krštenju u smrt da bismo, kao što je Krist uskrsnuo od mrtvih Očevom slavom, i mi živjeli novim životom.” (Rimljanima 6,3.4)

Krštenje uronjavanjem znači spuštanje tijela pod vodu. Čovjek bi umro kad bismo ga ostavili pod vodom. Sudjelujući u tom obredu, kršćanin izražava spremnost da umre svom starom životu.

Kad ga podiže iz vode, propovjednik koji službuje simbolično ponavlja uskrsnuće — čudo ponovnog oživljavanja. Tako čovjek objavljuje svoju namjeru da živi “novim životom” u Kristu.

Takva promjena predstavlja potpunu izmjenju svih njegovih misli i postupaka. Ona utječe na njegov obiteljski i poslovni život te slobodno vrijeme. Ona mijenja njegove navike u jelu, piću i trošenju novca.

Možda se ranije služio neuglađenim riječima. One su bile toliko utkane u njegov govor da ih uopće više nije primjećivao. No kad je sila Svetoga Duha preplavila njegovo srce i kad je doživio novorođenje, odjednom je postao svjesnim tih ružnih riječi; osjetio je koliko su neuglađene i nepristojne. Sad se pita kako je tako nešto moglo prljati njegova usta, pa ih zauvijek isključuje iz svog rječnika.

Možda je navikao piti alkoholna pića ili pušiti, ili uživati u drugim navikama štetnim za zdravlje. Ali čim Bog svojom čudesnom obnoviteljskom silom uđe u njegovo srce, nestaju sve želje za takvim životom. Čovjek odlučuje da više nikad neće uživati u njima.

Mijenja se i njegovo ponašanje u domu. Umjesto očekivanja da bude poslužen, sada je spreman služiti. Na mjesto sebičnosti došla je pažljivost. Na mjesto zloće ljubaznost. Svadljivost je zamijenila skrb za druge. Premda dotad nije imao vremena za molitvu ili proučavanje Biblije, sada u dom uvodi naviku traženja zajednice s Bogom.

Sada se drukčije odnosi prema svjetovnim zadovoljstvima. Ples, utrke i filmovi gube svoju privlačnost budući da u onome što je povezano s Bogom nalazi dublju i trajniju radost. Duhovne pjesme i glazba pružaju mu beskrajno više zadovoljstva od lakoumnih pjesama u noćnim klubovima. Služenje siromašnima pruža mu veće zadovoljstvo od najprimamljivijih razonoda.

Božje zapovijedi vidi u novom svjetlu. Više mu se ne čine strogima i teškima. Sada smatra prednošću živjeti u skladu s Božjom otkrivenom voljom.

Umjesto da mu subota predstavlja smetnju, sada je prihvaća s radošću kao prigodu za zajedništvo s Gospodinom. Sveto vrijeme “od večeri do večeri” (Levitski zakonik 23,23; Marko 1,32) više ne koristi za obavljanje poslova ili traženje zadovoljstava, već za bogoslužje, odmor i molitvu. Budući da se iz tjedna u tjedan ponavlja, ona mu se čini oazom mira usred trke ovog života, vrijeme u kome može obnoviti duhovnu snagu.

Bez pomoći odozgor mogli bismo se cijelog života bezuspješno boriti s grijehom. Dopustimo božanskom životu da prožme svaki dio našeg bića! Bog traži da vjerujemo Njegovim obećanjima i prihvatimo Njegovu ponudu. Već ovog trenutka Bog nas može učiniti novom osobom, što je bilo iskustvo i mnogih biblijskih junaka.

Novac poprima novo značenje. Umjesto da ga troši samo na zadovoljavanje osobnih potreba, taštinu i razne želje, sada ga smatra svetim zalogom. “Novi čovjek”, novo rođen Božjom silom, sada vidi sebe kao upravitelja a ne vlasnika, obavljajući sve poslove “kao Gospodinu”. On potvrđuje istinu stare izreke: “Tko dijeli obilato, sve više ima” (Izreke 11,24) te iskustvom uči kako “Bog ljubi vesela darivaoca”. (2. Korinćanima 9,7)

Je li takva temeljita preobrazba moguća?

Moguća je, jer inače ju Bog ne bi obećao. Budite sigurni da od Vas može načiniti novu osobu ako to želite.

Zapravo, to i nije teško kako se možda čini. Isus je otkrio tu tajnu u jednoj od svojih molitava.

“Ne molim samo za njih”, rekao je, misleći na učenike koji su u to vrijeme bili s Njime, “nego i za one koji će po njihovoj riječi vjerovati u me, da svi budu jedno. Kao što si Ti,

Oče, u meni, i ja u Tebi, tako neka i oni u nama budu jedno, da svijet vjeruje da si me Ti poslao... Ja u njima, a Ti u meni — da postanu potpuno jedno.” (Ivan 17,20-23)

Savršenost se može postići jedino u zajednici s Bogom ili, drugim riječima, potpunom predajom volje Bogu. Kad tako svoj život predate Bogu, On će se u Vas useliti svojim Svetim Duhom i živjeti u Vama svojim životom.

Pavao je to shvatio, jer je molio za Efežane: “Sagibam svoja koljena pred Ocem”, rekao je. “Neka vam dadne prema bogatstvu svoje slave, da se ojačate u snazi po Njegovu Duhu u unutarnjeg čovjeka, da Krist stanuje u vašim srcima po vjeri; da u ljubavi uvriježeni i utemeljeni budete sposobni shvatiti zajedno sa svima svetima koja je tu širina, duljina, visina i dubina, i upoznati ljubav Kristovu koja nadilazi spoznaju; da budete ispunjeni do sve punine koja dolazi od Boga.” (Efežanima 3,14-19)

“Ispunjeni do sve punine koja dolazi od Boga” znači da više nema mjesta za sebe ili za grijeh. Neizbježni rezultat je novi, bolji i plemenitiji život.

Na taj način prestaje stara, beznadna borba s grijehom, a počinje dan pobjedonosnog življenja.

Ako to ne možete lako shvatiti, razmislite: U svakoj šumi nekoliko stabala preko zime zadržava nešto lišća. Unatoč olujama, snažnim vjetrovima i jakim kišama, lišće ostaje na granama.

Uzmite štap i udarajte po granama koliko god želite, lišće neće pasti. Međutim, nakon samo nekoliko tjedana dolazi proljeće. Jednog lijepog jutra ustvrdit ćete kako je drvo ostalo bez lišća. Samo je jedna noć bila potrebna, i svaki je list otpao.

Zašto? Razlog je kretanje novog soka u drvetu. Opet je kroz drvo počeo strujati život. Dolazeći iz korijena, kao bujica nadire u svaku grančicu snagom koja sve obnavlja. Posljedica je milijun novih baršunastih listova što gole grane prekrivaju zelenim plaštem.

Tako je i sa životom ispunjenim Bogom. Bez pomoći Svetoga Duha mogli biste se cijelog života bezuspješno boriti s grijehom. Dopustite Mu, stoga, da poteče u Vaš život! Neka Božji život navre kao što sok navire u stablu, i neka prožme svaki dio Vašega bića! Odjednom će otpasti stari ukorijenjeni grijesi. Proradit će savjest. Volja koja je sada pod božanskim utjecajem očituje se u tisućama milostivih riječi i djela.

Tako izgleda novi život prikazan u Vašoj Bibliji, kojim možete već danas zaživjeti. Možda ne razumijete sve Njegove tajne. Bog to i ne očekuje. Jedino traži da vjerujete Njegovim obećanjima i prihvatite Njegovu ponudu. Ako ju prihvatite, preobrazba može započeti odmah. Već ovog trenutka Bog Vas može učiniti novom osobom, novim stvorenjem što je stvoreno, kao Adam, po uzoru “na sliku Božju”. (Postanak 1,27)

I Vi možete imati sve

Od nekih Božjih obećanja zastaje dah. Kao da su odviše lijepa da bi se mogla ostvariti. Ona nam govore da nema toga što Bog ne bi učinio za one koji Ga ljube.

Ako se želite osjećati milijunašem, otvorite svoju Bibliju i pročitajte Psalam 84,12: “Ne uskraćuje Jahve dobara onima koji idu u nedužnosti.”

Isto obećanje nalazimo u Psalmu 34,11: “Koji traže Jahvu, ne trpe oskudice.”

A pogledajte što stoji u Psalmu 37,4: “Sva radost tvoja neka bude Jahve: On će ispuniti želje tvoga srca!”

Otvorimo Ponovljeni zakon i čitajmo što je Bog bio spreman učiniti za Izraelce u Mojsijevo vrijeme: “Ako zbilja poslušaj glas Jahve, Boga svoga, držeći i vršeći sve Njegove zapovijedi... svi ovi blagoslovi sići će na te i stići će te... Blagoslovljen ćeš biti u gradu, blagoslovljen u polju... Blagoslovljen će biti tvoj koš i načve tvoje. Blagoslovljen ćeš biti kad ulaziš, blagoslovljen kad izlaziš.” (Ponovljeni zakon 28,1-6) “Jahve će ti otvoriti svoju bogatu riznicu.” (12. redak)

Kao da im je Bog rekao: “Dat ću ti sve te blagoslove, i ako će ti još što biti potrebno, samo traži. Dođi i uzmi. Moja riznica ti je otvorena.”

Da ta neobična obećanja nisu bila namijenjena samo Božjem narodu u staro doba — napisano je u Bibliji savršeno jasno. Ona stalno ponavlja da Bog želi biti jednako darežljiv

svakome u svako doba. “I što god zamolite u moje ime”, kaže Isus, “učinit ću, da se proslavi Otac u Sinu.” (Ivan 14,13)

Obratite pozornost na riječi što god. One podsjećaju na riječi ni jedan u Ivan 3,16. I one su neograničene. Iza njih stoji beskrajno bogatstvo i beskrajna spremnost da se dijeli s drugima.

Da tko ne bi pogrešno shvatio Njegove nakane ili podcijenio širinu Njegova obećanja, Isus je dodao: “Ma što me zamolili u moje ime, ja ću to učiniti.” Malo kasnije ponovio je istu misao riječima: “Ako ostanete u meni i ako moje riječi ostanu u vama, tražite što god hoćete, i bit će vam.” (Ivan 15,7)

Bog uslišava molitve svoje vjerne djece u nevoljama. On je izbavio trojicu Danielovih drugova iz užarene peći kralja Nabukodonozora. Ali primjeri velikih rezultata ozbiljnih molitava što su ih izgovorili vjerom ispunjeni ljudi i žene nisu ograničeni samo na biblijske junake. Kroz iskrene molitve i mi možemo steći iskustva s Bogom.

To su samo neka od najznačajnijih obećanja o pružanju pomoći i o blagoslovima. Ponovimo ih u još jednom prijevodu: “Što god zaištete u moje ime, učinit ću.”

“Ako me što zaištete u moje ime, učinit ću.”

“Što god hoćete, ištite i bit će vam.” (14,12.13; 15,7 — DF)

Ako riječi uopće što znače, onda se Bog pobrinuo da nam usliša svaku našu svetu želju. Ako nam je život bijedan, siromašan i duhovno istrošen, to je naša a ne Njegova greška. On je za nas planirao dobro. Spreman je biti nam milostiv i ispuniti naš život svojim blagoslovima. Apostol Jakov kaže: “Nemate, jer ne molite.” (Jakov 4,2)

Jedan od razloga Isusova dolaska na našu Zemlju i smrti na križu jest želja da učini bogatima one koji Ga prime i zavole. “Ta, poznato vam je milosrđe Gospodina našega Isusa

Krista”, pisao je apostol Pavao, “kako je radi vas od bogataša postao siromah da vi postanete bogataši Njegovim siromaštvom.” (2. Korinćanima 8,9)

Ne mora to biti bogatstvo u materijalnim dobrima, jer ona malo vrijede u Božjim očima, već bogatstvo u onome što je duhovno, što jedino ima trajnu vrijednost. Zahvaljujući Njemu mi se možemo obogatiti u mudrosti, u znanju, u vjeri, u milosrđu, u ljubavi. “Zar nije Bog izabrao siromahe, prema shvaćanju svijeta, da budu bogataši u vjeri i baštinici Kraljevstva, obećanog onima koji Ga ljube?” (Jakov 2,5)

“Ako komu od vas nedostaje mudrosti”, pisao je Jakov, “neka ište od Boga, koji svima daje obilno i bez prigovora, i dat će mu je.” (Jakov 1,5)

I ovdje je istaknut Božji odnos prema svim našim potrebama i zahtjevima. On je darežljiv, vrlo darežljiv. Njegova se darežljivost može mjeriti samo Njegovom ljubavlju, a ona je beskonačna.

Držeći to na umu apostol Pavao je pitao: “On, koji čak nije poštedito vlastitog Sina, već Ga predao za sve nas, kako nam neće dati sve ostalo s Njime?” (Rimljanima 8,32)

Njemu je bilo razumljivo da Bog, koji nas je toliko volio da je dao svog Sina da umre za nas, nikada neće uskratiti ništa što bi moglo pridonijeti našoj sadašnjoj i vječnoj sreći.

Bio je u pravu. Ono nam pomaže da više cijenimo beskrajnu vrijednost vječne istine što stoji iza Kristova obećanja: “Ma što me zamolili u moje ime, ja ću to učiniti.”

Dakako, pod tim se ne misli na nešto loše ili štetno za nas ili druge, već na sve što je za naše dobro, sve što je u skladu s Božjom voljom, sve što će biti za napredak Njegova djela i Njegova kraljevstva.

A kad On kaže “bilo što”, onda ne bismo trebali oklijevati da Mu iznesemo i velike zahtjeve. Time Mu ukazujemo čast, jer dokazujemo da vjerujemo kako je kadar ispuniti našu molbu.

Sudeći po molitvama nekih ljudi, čovjek bi pomislio da je Bog zainteresiran samo za manje pojedinosti ovog života. Čini se kao da se boje spomenuti velike terete koje nose ili prave želje svog srca. Međutim Bog želi da pred Njega iznesemo sve takve velike stvari. On se raduje kad može učiniti nešto veliko za svoju djecu, jer “može učiniti neograničeno više od onoga što možemo moliti ili misliti”. (Efežanima 3,20)

Zamijetite da Isus nije rekao: “Ako tražite neku sitnicu u moje ime, učinit ću”, već “Što god zamolite u moje ime, učinit ću.” A to svakako obuhvaća i velike stvari, naoko nemoćne, stvari koje se čine izvan našeg dosega.

“Zazovi me”, rekao je Gospodin proroku Jeremiji, “i odazvat ću ti se, i objavit ću ti velike i nedokučive tajne o kojima ništa ne znaš.” (Jeremija 33,3)

Eto što traži od svijeta nas: da Ga zazovemo vjerom, očekujući silne rezultate od naših molitava.

Mnogi su prihvatili taj poziv i vidjeli kako je Bog za njih djelovao na čudesne načine.

U Vašoj Bibliji opisan je događaj s prorokom Ilijom koji je zatražio da vatra side s neba — ne njemu, nego Bogu na čast: “Jahve, Bože Abrahamov, Izakov i Izraelov”, molio je, “objavi danas da si Ti Bog u Izraelu, da sam ja sluga Tvoj i da sam po zapovijedi Tvojoj učinio sve ovo.” (1. O kraljevima 18,36) Bila je to kratka i jednostavna molitva, ali je pokazala potpuno prorokovo posvećenje i njegovu jedinstvenu nakanu da ukaže čast Božjem svetom imenu. Ishod je bio da je Gospodnja vatra odmah pala s neba.

Takve molitve Bog uslišava. Kako to kaže apostol Ivan: “Ako što ištemo po volji Njegovoj, uslišava nas.” (1. Ivanova 5,14. DF)

Kralj Ezekija molio je sličnu molitvu kad je primio pismo asirskog kralja u kojem zahtijeva neodložnu predaju Jeruzalema. Ezekija je uzeo pismo i ušao “u Dom Jahvin i razvija ga ondje pred Jahvom. I pomoli se Ezekija Jahvi ovako:

“Jahve nad Vojskama, Bože Izraelov, koji stoluješ nad kerubinima, Ti si Bog jedini nad svim kraljevstvima na zemlji, Ti si stvorio nebo i zemlju. Prikloni uho, Jahve, i počuj! Otvori oči, Jahve, i vidi! Čuj sve riječi Sanheribove koje poruči da izruga Boga živoga... Ali sada, Jahve, Bože naš, izbavi nas iz ruke njegove, da spoznaju sva kraljevstva zemlje da si Ti, Jahve, Bog jedini!” (Izaija 37,14-20)

Posljedica te molitve, što je također bilo na slavu Bogu, bila je tajanstveno uništenje asirske vojske, i Sanherib se vratio u Ninivu a da nije ispalio ni jednu strijelu na Jeruzalem.

Primjeri velikih rezultata takvih ozbiljnih molitava što su ih izgovorili vjerom ispunjeni ljudi i žene nisu ograničeni samo na biblijske junake.

Svi znaju za Georga Mullera i njegovo poznato sirotište u Bristolu. Kad je 1836. otpočeo skrbiti za siročad, odlučio je osloniti se isključivo na Božju pomoć. Otada je njegova ustanova kao darove primila milijune engleskih funti, isključivo kao odgovor na molitvu i bez poziva za pomoć. Zamislite moliti za milijun! Ali Bog je poslao taj novac, i više od 18.000 siročadi tako je blagoslovljeno.

Mullerova je vjera postala gotovo poslovična i nadahnula brojne druge ljude da se pouzdaju u Boga. On je sve svoje potrebe, velike i male, iznosio pred Gospodina s potpunim pouzdanjem da će se On za njih pobrinuti.

Jednom prigodom kad je Muller plovio preko Atlantika, brod je zašao u maglu. Muller je pristupio kapetanu riječima: “Došao sam vam reći da u subotu poslijepodne moram biti u Quebecu.”

“Nemoguće”, odgovorio je kapetan.

“Dobro,” odvratio je Muller, “ako ne mogu vašim brodom, Bog će naći neki drugi način. U pedeset sedam godina još nisam prekršio riječ.”

“Ja bih vam rado pomogao kad bih mogao”, odvratio je kapetan, “ali nitko ne može ništa učiniti.”

“Sidimo u prostoriju za pomorske karte da se pomolimo”, rekao je.

“Znate li koliko je magla gusta?” upitao je kapetan.

“Ne”, glasio je odgovor. “Ja ne gledam na gustoću magle, već na živoga Boga koji upravlja svim okolnostima u mom životu.”

Zajedno su sišli u prostoriju za karte i Muller se molio: “O Gospodine, ako je u skladu s Tvojom voljom, molim Te ukloni maglu u roku od pet minuta. Ti znaš za obvezu koju si mi dao za subotu u Quebecu. Vjerujem da je to Tvoja volja.”

Kad je završio, kapetan se upravo spremao pridružiti molitvi, ali ga je Muller dotaknuo i rekao da to ne čini. “Prvo, vi ne vjerujete da će to On učiniti; a drugo, ja vjerujem da je to već učinio, pa više nema potrebe moliti se za to.”

Kapetan je bio iznenađen, a Muller je nastavio: “Kapetane, ja poznajem mog Gospodina pedeset sedam godina i za to vrijeme nije bilo ni jednog jedinog dana a da bih propustio sastanak s Njim. Pođite i otvorite vrata. Vidjet ćete da je magla nestala!”

Kapetan je otvorio vrata. Magle više nije bilo!

Mnoga slična izvješća dolaze iz ratnih vihora. U svojoj knjizi *We Thought We Heard the Angels Sing*, James C. Whittaker priča o danima što ih je proveo u gumenom čamcu kad se njegov zrakoplov srušio u more. Gladni, žedni i omamljeni vrućinom, on i njegovi prijatelji obratili su se za pomoć Bogu.

Trinaestog dana njihovih patnja pojavila se nada kad je kišni oblak zaklonio žarko sunce i krenuo prema njima. A onda, kad je oblak bio od njih udaljen samo nekoliko stotina metara, vjetar je puhnuo u drugom smjeru. Razočaranje je bilo porazno. “Ali nekako”, piše Whittaker, “moje vjere nije nestalo. Po prvi put sam poveo ostale u molitvi. Kao i mnogi drugi, ni ja nisam znao kako pravilno osloviti Boga. Obratio sam se zato Njemu kao što bi se dijete obratilo roditelju ili prijatelju.

“Bože,” molio sam, “Ti znaš što nam znači voda. Vjetar ju je odagnao. Ali u Tvojim je moći da nam vratiš kišu. Za Tebe to nije ništa, ali za nas to znači život.”

Nije se dogodilo ništa, ali je nastavio moliti. U očaju je povikao:

“Bože, vjetar je u Tvojim rukama. Ti njime gospodariš. Naredi da nam vrati kišu, jer ćemo bez nje umrijeti.”

Čekali su, gledali i nadali se. A onda se desilo čudo. Whittaker kaže:

“Ima stvari što se ne mogu objasniti prirodnim zakonom. Pravac vjetra nije se promijenio, ali je kišna zavjesa što se udaljavala, stala. A onda, sasvim polako, počela se vraćati prema nama — unatoč vjetru!

Možda to neki meteorolog može objasniti na vaše zadovoljstvo. Jedan je to pokušao; pričao je nešto o suprotnim zračnim strujanjima. Ali vam kažem: tako nečega nije bilo. Oblak se vraćao veličanstveno polako. Činilo se kao da ga preko vode prema nama vodi neka velika i svemoćna ruka.”

Uhvatili su veću količinu kišnice, oprali sol sa svojih jandnih, opečenih tijela i skupili hrabrost za ono što ih je očekivalo. Sada su znali da ih Bog neće napustiti.

Prisiljeni da slete na more dok su letjeli za Australiju, major Allen Lindberg našao se s devet članova posade u gumenim čamcima, dok je njihova leteća tvrđava završila na dnu oceana.

“Momci su bili prilično zabrinuti”, rekao je Lindberg kasnije, “svi osim Alberta Hernandeza... Od samog početka tek-saški momak se počeo moliti i ubrzo nas je zaprepastio objavom kako zna da ga je Bog čuo i da će nam pomoći.”

Iznoseći taj događaj u časopisu *Cosmopolitan*, Percy Waxman je pisao:

“Plutajući ispod žarkog sunca s odviše raspucanim usnama i previše natečenih jezika da bi se mogli pridružiti Hernandezu u pjevanju, nastavili su se moliti. Trećeg dana, neposred-

no prije dolaska noći, ugledali su obrisе malog otoka i ubrzo nakon toga ugledali nevjerojatan prizor tri kanua punih golih ljudi kako im se približavaju. Pokazalo se da su njihovi spasioci bili australski aboridžini — crnputi domorodački ribari kuštrave kose — s nekoliko stotina milja udaljenog kopna. Oni su ispričali Lindbergu da su se dan ranije vraćali kući sa svojim ulovom, kad su odjednom osjetili snažan poriv. Nešto ih je poticalo da promijene smjer i krenu prema tom nenastanjenom i beznačajnom komadu koralja. A s njega su ugledali Lindberga i njegove sudrugove.”

Ali Bog se ne približava da spasi one koji traže Njegovu pomoć samo u ratnim okolnostima. On bdije nad svakim svojim djetetom da bi pružio “pomoć u pravi čas”. (Hebrejima 4, 16. DF)

Prije nekoliko godina jedna mi je žena ispričala osobno iskustvo: Njezin otac, inače poljodjelac u Kanadi, vjeran Bogu, našao se u životnoj nevolji. Bila je zima a u obitelji od petoro članova bilo je hrane samo za jedan objed. Ne vidjevši nikakva izlaza, u očaju ih je sazvaо na molitvu. Nakon molitve poslao je jednog od svojih sinova do pošte udaljene nekoliko kilometara. Mladić se kroz snijeg sretno vratio s pismom u kojem se nalazio ček na stotinu dolara — novac što ga je otac posudio nekom čovjeku prije trinaest godina!

Biste li i Vi htjeli vidjeti kako Bog radi za Vas? Možete! On Vas silno voli. Želi Vam pomoći. Želi učiniti velike stvari za Vas. Dajte Mu priliku. Iznesite Mu svoje potrebe, svoje nade, svoje snove. Molite za određene blagoslove, i gledajte kako će doći.

“Zazovi me”, kaže Bog, “i odazvat ću ti se.”

“Što god zaištete u moje ime, učinit ću.”

I Vi možete otvoriti nebeske ustave

I Vi možete otvoriti nebeske ustave — to je jedno od predivnih obećanja u Vašoj Bibliji. Na Nebu ne postoje ustave slične zemaljskima. Očito je da Bog tim slikovitim izrazom želi pomnije opisati svoju spremnost da učini velike i slavne stvari za one koji Ga ljube.

To obećanje naći ćete u Knjizi proroka Malahije 3,10: “Donesite čitavu desetinu u riznicu da u mojoj kući bude hrane. Tada me iskušajte — govori Jahve nad Vojskama — neću li vam otvoriti ustave nebeske, i neću li izliti na vas punom mjerom blagoslov.” Prorok je želio reći da će Bog izliti toliko obilne blagoslove da primatelj neće znati kamo s njima. Bog je pripravan dati sve što ima. On će, ako je potrebno, dati sva nebeska blaga da bi pomogao svojoj vjernoj djeci.

Sljedeći tekstovi potanje opisuju te blagoslove: “Neću li zbog vas zaprijetiti skakavcu da vam više ne kvari usjeva i da vam ne bude nerodna vinova loza u polju — govori Jahve nad Vojskama.”

Prorok Malahija se uglavnom obraćao malim zemljodjelicima koji su ga odlično razumjeli. Njihov život ovisio je o tome ako uspiju sačuvati svoje usjeve. Bez sumnje su često razmišljali o nekom uspješnom sredstvu za uništavanje raznih štetočina. Zasigurno su razmišljali o načinu da osiguraju dostatno oprašivanje vinograda kako bi grožđe što bolje rodilo.

Sada više nije trebalo brinuti. Stvoritelj prirode preuzeo je skrb. Čudesno, nevidljivo, ali učinkovito Bog će utjecati na ta sitna bića koja je stvorio, s ciljem da osigura što bolji urod. Obuzdat će štetočine, a korisnim kukcima pomagati u njihovu korisnom djelovanju.

Davanje desetine ima dugu tradiciju u biblijskoj povijesti, još iz vremena kad nije bilo nijednog Izraelca. Biblija izvješćuje kako je Abraham dao desetinu Melkisedeku, "svećeniku Boga Svevišnjega". Kasnije je to načelo stavljeno u Mojsijev zakon kao najbolji sustav za održavanje svećenika i levita.

Zahvaljujući božanskoj intervenciji, cijela će zemlja biti bogatija i ljepša. Zavladat će obilje. Izraelu će zavidjeti cijeli svijet. "Svi će vas narodi tad držati sretnima, jer ćete biti zemlja blaženstva — govori Jahve nad Vojskama." (Malahija 3,12)

Ti blagoslovi, kao i sva Božja obećanja, bili su dostupni svima, ali ih ipak nisu svi primili. U njima nisu mogli sudjelovati ljudi koji su mrzili Boga ili nisu marili za Njegove zapovijedi.

U vrijeme proroka Malahije veliki problem bio je što narod nije davao desetinu koju je Bog odredio za održavanje vjerske službe u zemlji. Narod je trošio Božji novac za sebe, a kao posljedica toga hramski službenici su gladovali. Stoga je prorok ozbiljno pozivao: "Donesite čitavu desetinu u riznicu da u mojoj kući bude hrane."

Bog je obećao da će onima koji se odazovu i učine što je pravo u Božjim očima otvoriti nebeske ustave. Za ostale ostat će zatvorene.

Poslušnima je osigurao neizmjerne blagoslove. Za neposlušne neće biti ništa. Njih će zateći prokletstvo (Malahija 3,9). Znači li to da davanjem desetine od svog prihoda mo-

žemo kupiti Božju naklonost? Ne, nikako. Božji blagoslovi nisu na prodaju.

Zašto Bog onda uopće traži desetinu?

Njemu nije potreban novac jer Bog kaže: “Moje je zlato, moje je srebro.” (Hagaj 2,8) “Moje su sve životinje šumske.” (Psalam 50,10) Njegovo bogatstvo nadmašuje ljudsko shvaćanje i naš mali bezvrijedni dar ne može ništa značajno dodati Njegovu neiscrpnom blagu.

Možda Bog želi da Mu dajemo desetinu svog prihoda kako ne bismo zaboravili da sve što posjedujemo pripada Njemu te da smo samo upravitelji Njegova imetka.

Davanje desetine ima dugu tradiciju u povijesti, još iz vremena kad nije bilo ni jednog Izraelca. Vaša Biblija izvješćuje kako je Abraham dao desetinu “svećeniku Boga Svevišnjega” i kako je Jakov dao isto obećanje. (Postanak 14,18; 28,22) Kasnije je to načelo stavljeno u Mojsijev zakon kao najbolji sustav za uzdržavanje svećenika i levita. (Levitski zakonik 27,30; Ponovljeni zakon 14,22)

Zbog toga je u svim stoljećima Božji narod smatrao desetinu posvećenom Jahvi.

Isus je samo jednom govorio o tom običaju i Njegove nas riječi posebno zanimaju. U Njegovo vrijeme vjerske vođe u Izraelu strogo su pazile na davanje desetine, ali je to postalo predmetom zakona a ne ljubavi. Oni su davali desetinu kako bi sebi pribavili zasluge i stekli ugled, dok su istodobno zanemarili ono što je Bogu bilo važnije.

“Jao vama, književnici i farizeji, licemjeri jedni, koji dajete desetinu od metvice, komorača i kima, dok zanemarujete najvažnije u Zakonu: pravednost, milosrđe i vjernost. Ovo je zadnje trebalo činiti, a ono prvo ne propustiti! Slijepe vođe! Vi cijedite komarca, a devu proždirete.” (Matej 23,23.24)

Ovdje imamo jasan dokaz da je Bogu najvažnija ljubav. Svojim pedantnim nastojanjem da desetinu daju čak od začinskog bilja, oni su cijedili komarce, dok su zapanjujućim nedo-

statkom pravednosti, milosrđa i vjernosti — što su plodovi ljubavi — proždimali devu.

Time Isus nije napao sustav desetine — koji svi smatraju najboljim načinom skupljanja sredstava za crkvene potrebe — nego ih je ukorio zbog zlouporabe. Davati novac Bogu a istodobno biti nepravedan, nemilosrdan i nevjeran, najgora je vrsta licemjerja. Time čovjek pokazuje potpuno nepoznavanje Boga i Njegove namjere u uspostavljanju prvotnog plana davanja desetine.

Bogu je ugodna samo desetina popraćena ljubavlju. Dana zato da se zadovolji propis, ona nikada neće donijeti obećane blagoslove.

Trebaju li kršćani danas davati desetinu? O tom se pitanju mnogo raspravljalo. Ne treba zanemariti Kristovu izjavu da to ne treba “propustiti”, posebno ako se poveže s Pavlovom izjavom da je “Gospodin naredio onima koji navješćuju Radosnu vijest, da od Radosne vijesti žive”. (1. Korinćanima 9,14) Postoji mnoštvo dokaza koji potvrđuju da je davati desetinu vrlo razborito i potrebno.

Poznajem tisuće ljudi koji slijede taj plan i čini se da svi sasvim dobro napreduju. Nekako izgleda da oni s devet deseti-
na postižu više od onih koji svih deset desetina potroše na sebe.

U davanju desetine leži blagoslov, i to vrlo veliki — upravo tako kako je to Bog obećao preko Malahije. Otvaraju se nebeske ustave i čovjek prima izobilje Njegovih dobara iznad svakog očekivanja.

Taj blagoslov nije samo materijalne naravi. Neki vrlo poznati poslovni ljudi pripisuju svoj napredak prihvaćanju Tog plana. Primjerice William Wrigley, proizvođač gume za žvakanje, F. W. Woolworth, vlasnik lanca trgovina; William Colgate, proizvođač poznate paste za zube; M. S. Hershey, proizvođač čokolade; J. L. Kraft, proizvođač sireva, te mnogi drugi, uvijek su davali Bogu prvo mjesto u svom financijskom poslovanju.

Ponekad — ako treba — Bog ispunjava svoje obećanje da će “zaprijetiti skakavcu” te vodi računa o usjevima vjernog kršćanina.

Posjetio sam jednog poljodjelca blizu Hollistera u Kaliforniji. Njegovi su usjevi dobro uznapredovali, ali jednog je dana opazio kako se cijela vojska kukaca štetočina ugnijezdila u kutu jedne od njegovih njiva. Zahvatio ga je očaj kad je shvatio da će za nekoliko sati cijela njegova farma opustjeti.

A onda se javila njegova mala kćerka: “Tata, ti daješ desetinu, zar ne? Zašto ne zamoliš Boga da održi obećanje i otjera štetočine?”

Oboje su kleknuli iskreno moleći Boga da održi obećanje što ga je dao u Malahiji 3,11.

Tek što su ustali, ugledali su nekoliko kosova kako slijeću na njivu na kojoj su se nalazile štetočine. A onda je doletjelo još ptica. Na kraju, pričao mi je čovjek, doletjelo je cijelo jato kosova. Ostali su na tlu samo nekoliko minuta, ali kad su odletjeli, kukaca više nije bilo. Kosovi su ih pojeli; usjev je bio spašen.

Jedan moj prijatelj ispričao mi je sljedeće: 1931. godine radio je kao misionar u Istočnoj Africi kad je Keniju zahvatila najezda skakavaca. Pojeli su sve što je bilo zeleno, pa je vlada morala poduzeti hitne mjere da spasi narod od gladi. Jedan Afrikanac kršćanin odlučio je zamoliti Boga za zaštitu. Bio je vjeran u davanju desetine i znao je napamet obećanje zapisano u Malahiji. Sada je želio vidjeti hoće li Bog i njemu ispuniti svoje obećanje.

Kako su skakavci napredovali, prekrili su cijelu okolicu, ne ostavljajući ni travke ni stabljike kukuruza, pa čak ni lišće na drveću. Ali kad je najezda prošla, mali zeleni vrt ovog kršćanina stajao je lijep i svjež kao oaza usred opće pustoši. Ljudi su izdaleka dolazili vidjeti nevjerojatno čudo.

Zašto ne bismo iskušali Boga? On i Vas poziva da to učinite. Ako odlučite s ljubavlju i zahvalnošću donijeti svoju desetinu u Njegovu riznicu, i Vi možete otvoriti nebeske ustave. U Vaš život poteći će veliki i obilni Božji blagoslovi.

I Vi možete živjeti pobjedonosnim životom

Bog želi ne samo da budete sretni i uspješni, i da Vas blagoslovi “svakim duhovnim blagoslovom”, već je Njegov plan i želja da svakog dana živite pobjedonosnim životom. Ovom zemljom možete hodati uzdignuta čela i uspravljenih leđa kao osvajač. Dakako, ne oholo, već iz čiste radosti što Mu služite i s punim pouzdanjem da Vas On vodi u životu.

Neke nagovještaje Njegova cilja naći ćemo čitajući Njegove poruke upućene drevnom Izraelu. Evo nekih od najznačajnijih obećanja te vrste.

Bog je preko Mojsija rekao: “Ako budete vjerno držali sve ove zapovijedi koje vam naređujem, vršili ih i ljubili Jahvu, Boga svoga, hodili svim Njegovim putovima i čvrsto se priljubili uz Njega, Jahve će ispred vas protjerati sve te narode i vi ćete s posjeda odagnati narode brojnije i jače od sebe... Nitko se neće održati pred vama.” (Ponovljeni zakon 11,22-25)

“Neprijatelje tvoje koji se dignu protiv tebe Jahve će položiti preda te potučene, jednim će putem izaći na te, a na sedam putova razbježat će se ispred tebe.” (Ponovljeni zakon 28,7)

“Jahve će od tebe načiniti narod posvećen, kako ti se zakleo, ako budeš držao zapovijedi Jahve, Boga svoga, i hodio Njegovim putovima. Svi narodi vidjet će da je nada te zazvano ime Jahvino, te će strahovati od tebe.” (9. i 10. redak)

Obratite pozornost na činjenicu da se snaga naroda ne očituje u vojnoj moći, već u svetosti. Uživat će poštovanje zbog svojih uzvišenih načela i plemenita života. Nitko se neće usuditi nanijeti im zlo jer su bjelodano povezani s nebeskim Bogom. Isto duhovno značenje nalazimo i u sljedećem obećanju: “Jahve će te držati na pročelju, a ne u začelju; uvijek ćeš biti na vrhu, nikad na dnu, ako budeš slušao zapovijedi Jahve, Boga svoga... da ih držiš i vršiš.” (13. redak)

Slavni pobjednički duh posebno se očitovao u životu jednog od najvećih misionara, apostola Pavla. Iako je na svojim misionarskim putovanjima mnogo propatio, njega kao da ništa nije moglo obeshrabriti. Pisao je: “Triput sam bio šiban, jedanput kamenovan, triput brodolom doživio... u čestom nespavanju, u gladi i žeđi...”

Kad je Izrael kasnije trebao ući u Obećanu zemlju, Bog se obratio Jošui, njihovom novom vođi: “Samo budi odvažan i hrabar da sve učiniš vjerno prema naredbama koje ti je dao Mojsije, sluga moj. Ne skreći od toga ni desno ni lijevo, da bi ti bilo sretno sve što poduzmeš.” (Jošua 1,7)

I ponovno: “Nisam li ti zapovjedio: Odvaži se i budi hrabar? Ne boj se i ne strahuj, jer kuda god pođeš, s tobom je Jahve, Bog tvoj.” (9. redak)

Prihvaćajući doslovno ta slavna obećanja, Jošua je zadbivao pobjedu za pobjedom sve dok u Kanaanu nije ostvario Božju namjeru. Pri kraju svog života mogao je reći: “Od svih obećanja što ih je Jahve dao domu Izraelovu nijedno ne osta neispunjeno. Sve se ispunilo.” (Jošua 21,45)

Možemo li se i mi danas pozvati na ta obećanja? Svakako! Zašto ne? Bog nije promijenio svoje planove za one koji Ga ljube i vrše Njegove zapovijedi.

Nakon Jošue Izraelski narod je skrenuo sa svog puta i zamijenio štovanje Boga obožavanjem idola, plaćajući visoku cijenu. Bog je povukao obećane blagoslove. No ne zauvik. On ih je samo zadržao, dok se na Zemlji ne bude pojavio narod kome ih može povjeriti.

A onda se takav narod pojavio. Spremnim, čistim i revnim Isusovim sljedbenicima koji su predstavljali Crkvu u prvom stoljeću, Bog je preko apostola Petra rekao: “Vi ste, naprotiv, izabrani rod, kraljevsko svećenstvo, sveti puk, narod određen za Božju svojinu, da razglasite slavna djela Onoga koji vas pozva iz tame u svoje divno svjetlo.” (1. Petrova 2,9)

Budući da su oni sada bili “narod određen za Božju svojinu”, da su činili što je Njemu bilo drago, Bog ih je obasuo tim blagoslovima. Kao riječna bujica na njih se izlila sila Svetoga Duha i oni su izišli kao pobjednici, da i dalje pobjeđuju. (Otkrivenje 6,2)

Svaki je pojedinac vjerovao, kao i Jošua, da je Bog s njim kamo god pošao. Sjećajući se obećanja svog Učitelja: “Eto, dao sam vam vlast... i moć nad svakom neprijateljskom silom” (Luka 10,19), govorili su o pobjedi i očekivali pobjedu.

I tako je Crkva nezadrživo krenula da osvoji kraljevstvo za Krista. Taj slavni, pobjednički duh posebno se očitovao u životu jednog od najvećih misionara - apostola Pavla. Njega kao da ništa nije moglo obeshrabriti.

Život mu po obraćenju nije bio lak. Mnogo je propatio. Crkvi u Korintu je rekao: “Od Židova sam primio pet puta po trideset i devet udaraca. Tripot sam bio šiban, jedanput kamenovan, tripot brodolom doživio, jednu noć i jedan dan proveo na dubokom moru. Bio sam na čestim putovanjima u pogiblima od rijeka, u pogiblima od razbojnika, u pogiblima od sunarodnjaka, u pogiblima od pogana, u pogiblima u gradu, u pogiblima u pustinji, u pogiblima na moru, u pogiblima od lažne braće, u trudu i mucu, u čestom nespavanju, u gladi i žeđi, u zimi i golotinji.” (2. Korinćanima 12,24-27)

To bi bilo dostatno da obeshrabri svakog čovjeka, ali ne i Pavla.

Zatim je dodao: “Zato uživam u slabostima, u uvredama, u nevoljama, u progonstvima, u tjeskobama koje podnosim za Krista. Jer kada god sam slab, onda sam jak.” (2. Korinćanima 12,10)

“U svemu pritisnuti, ali ne pritiješnjeni,” rekao je; “dvoumeći, ali ne zdvajajući; progonjeni, ali ne napušteni; obarani, ali ne oboreni... Ta znamo: Onaj koji je uskrisio Gospodina Isusa i nas će s Isusom uskrisiti i zajedno s vama uza se postaviti.” (2. Korinćanima 4,8.9.14. DF)

“Zato ne malakšemo”, nastavio je. “Naprotiv, ako se naš izvanji čovjek i raspada, nutarnji se iz dana u dan obnavlja. Ta ova malenkost naše časovite nevolje donosi nam obilato, sve obilatije, breme vječne slave, jer nama nije do vidljivog nego do nevidljivog: ta vidljivo je privremeno, a nevidljivo — vječno.” (16-18. redak, DF)

Kakva neobična vjera! Kakva nevjerojatna odvažnost! Taj je čovjek imao duh pobjednika. Podržavan potpunim povjerenjem u Boga, siguran u Njegovu ljubav, vodstvo i konačno izbavljenje, Pavao se sučeljavao sa svakodnevnim nevoljama i porazima kao da ih je Bog već pretvorio u pobjede.

“Hvala Bogu”, pisao je, “koji nas uvijek u Kristu vodi u pobjedonosnom slavlju.” (2. Korinćanima 2,14)

Bez sumnje je često gledao kako rimski vojskovođe na čelu oklopljenih legija odlaze u vojne pohode. Vidio ih je kako se vraćaju donoseći ratni plijen pred imperatorove noge.

“Moj je život sličan njihovom”, rekao je. “Neprekidna pobjednička povorka. Samo što ne služim Cezaru, već Kralju nad kraljevima.”

“Tko će nas rastaviti od ljubavi Kristove?” pitao je kršćane u Rimu. “Nevolja? Tjeskoba? Progonstvo? Glad? Golutinja? Pogibao? Mač?... Ali u svemu ovom sjajno pobjeđujemo po Onome koji nas je ljubio. Siguran sam da nas neće ni smrt, ni život, ni anđeli, ni poglavarstva, ni sadašnjost, ni bu-

dućnost, ni sile, ni visina, ni dubina, ni bilo koje drugo stvo-
renje moći rastaviti od ljubavi Božje, koja je u Kristu Isusu,
Gospodinu našem.” (Rimljanima 8,35-39)

Pavao je taj pobjedonosni duh sačuvao do kraja svog ži-
votnog puta. U svom posljednjem pismu, napisanom nepo-
sredno pred smaknuće, pisao je: “Plemenitu sam borbu izvo-
jevao, trku dovršio, vjeru sačuvao. Već mi je pripravljen
vijenac pravednosti koji će mi u onaj Dan dati Gospodin, pra-
vedni sudac, i ne samo meni nego i svima koji budu željeli
Njegov dolazak.” (2. Timoteju 4,7.8)

Kako je tako dugo uspio sačuvati tu odvažnost unatoč to-
likom broju strašnih nevolja? U riječima što ih je uputio Ko-
rinćanima nalazimo nagovještaj te tajne: “Ipak se naš nutarnji
čovjek obnavlja iz dana u dan.” To se iskustvo ponavljalo iz
dana u dan. On se nikada nije htio udaljiti od Boga. Držao
se blizu izvora duhovne snage. Umjesto da nevolje i uvrede
uzme k srcu i nad njima jadikuje, on ih je sve iznio Bogu. Kad
je bio izložen opasnosti i progonjen, sjetio se Božjih dugoroč-
nih planova i smijao se svom strahu.

Ali zapravo je o tom predmetu najotvorenije porazgo-
varao s Efežanima. Želio je da budu kao i on “jaki u Gospo-
dinu i Njegovoj silnoj moći”. Htio je da i oni žive pobjedono-
snim životom. Stoga im je savjetovao:

“Obucite se u bojnu opremu Božju da se možete suprot-
staviti đavolskim napadima! Jer naša borba nije protiv krvi i
tijela, nego protiv Poglavarstava, protiv Vlasti, protiv Vrhov-
nika ovoga mračnog svijeta: protiv zlih duhova koji borave u
nebeskim prostorima. Zato uzmite i na se stavite bojnu opre-
mu Božju da se možete oduprijeti u zli dan, i, kad sve nad-
vladate, održati se!

Dakle, stojte čvrsto! Opašite svoje bokove istinom, obu-
cite oklop - pravednost, obujte noge spremnošću za Radosnu
vijest - mir! U svemu uzmite veliki štit - vjeru; njime ćete
moći ugasiti sve goruće strijele Zloga! Prihvatite kacigu —

ono čim se spašava - i mač Duha, to jest riječ Božju.” (Efežanima 6,10-17)

Obratite pozornost na tu opremu, jer ju i Vi morate nositi ako želite živjeti pobjedonosnim životom.

Na prvom je mjestu istina, zatim oklop pravednosti. Potom dolazi obuća mira, štit vjere, kaciga spasenja te na kraju mač Duha, “to jest riječ Božja.”

Očito je ta oprema duhovne, a ne tvarne naravi. Ona ima veze s umom i srcem, a ne s tijelom. Ali kad ju stavimo na sebe, ona će nas cijele sačuvati od gorućih strijela Zloga.

Istina će nam dati sigurnost i sačuvati naše misli uravnoteženima i razumnima.

Pravednost će nam dati pouzdanje i osloboditi nas straha od kriticizma.

Mir će nam dati blagost i učiniti da zanemarimo svako omalovažavanje i preziranje našeg karaktera i načina života.

Vjera će nam dati hrabrost i poletnost, te sva razočaranja i teškoće staviti u njihovu pravu perspektivu.

Božja Riječ će osigurati svako oružje koje nam je potrebno u borbi sa silama mraka. Slično ognjenom maču na edenskim vratima, ona će se kretati amo-tamo u borbi sa zlom.

Obratite posebnu pozornost na posljednji dio opreme — Božju riječ. Dakako, to je Biblija. Vaša Biblija!

To znači da Vam upravo Knjiga koju imate u svom domu može pomoći da budete pobjednikom nad svakom teškoćom, svakim jadom i svakim porazom, te da živite pobjedonosno već sada i u budućnosti.

I Vi možete koračati s Bogom

Evo krunskog blagoslova! Uz svako drugo dobro — Bog nam nudi i svoje društvo. Zapravo je teško shvatiti zašto se svemogućí Stvoritelj želi družiti s tako beznačajnim stvorenjima, ali to je činjenica.

“Budete li živjeli prema mojim zakonima, održavali moje zapovijedi i u djelo ih provodili”, rekao je još drevnom Izraelu, “među vama ću hoditi i bit ću vam Bog, a vi ćete mi biti narod.” (Levitski zakonik 26,3.12)

Neobična ponuda! “Budete li živjeli... među vama ću hoditi.” Drugim riječima: Ako budete vi išli sa mnom, ja ću ići s vama. Doista je to bila milostiva ponuda zajedništva.

Kao i sve Božje ponude i obećanja, i ova nije dana samo Izraelu. Tko god voli Boga toliko da želi ići s Njim, može to ostvariti.

U Bibliji piše da je nakon rođenja svog sina Matušalaha Henok uživao još tri stotine godina. Za to vrijeme “Henok je hodio s Bogom”. (Postanak 5,24)

Nešto što je bilo povezano s rođenjem njegova sina dovelo je do promjene života. Henok je Bogu predao srce kao nikada ranije. Odlučio je ugoditi Bogu u svakoj misli, riječi i djelu. (Hebrejima 11,5) To je dovelo do tako bliskog prijatelj-

stva da “ga Bog bijaše prenio” — Bog ga je preobrazio da nije trebao umrijeti. Hodajući s Bogom, otišao je ravno u Nebo.

Noa je bio “čovjek pravedan i neporočan u svom vremenu. S Bogom je hodio”. (Postanak 6,9) Bog ga je osobno pohvalio riječima: “Jer sam uvidio da si ti jedini preda mnom pravedan u ovom vremenu.” (Postanak 7,1) Premda nije doživio preobraženje kao Henok, on i njegova obitelj doživjeli su jedinstveno iskustvo preživljavanja Potopa koji je uništio preostalo čovječanstvo.

Tko god voli Boga toliko da želi ići s Njim, može to ostvariti. U Bibliji piše da je nakon rođenja svog sina Matušalaha patrijarh Henok poživio još tri stotine godina. Za to vrijeme “Henok je hodio s Bogom”. (Postanak 5,24) On je predao srce Bogu i odlučio Mu ugoditi u svakoj misli, riječi i djelu. (Hebrejima 11,5)

Kad je Abraham imao devedeset godina, ukazao mu se Bog i rekao: “Mojim hodi putem i neporočan budi.” (Postanak 17,1) Abraham je poslušao Boga i uživao takvu zajednicu s Njim da ga je Bog nazvao svojim ljubimcem. (Izaija 41,8) “Njega sam izlučio”, rekao je Bog, “da pouči svoju djecu i svoju buduću obitelj kako će hoditi putem Jahvinim, radeći što je dobro i pravedno.” (Postanak 18,19)

Što se Mojsija tiče nema sumnje da je hodao s Bogom tijekom dugih, zamornih godina u pustinji. U Vašoj Bibliji piše da je Bog “razgovarao s Mojsijem licem k licu, kao što čovjek govori s prijateljem”. (Izlazak 33,11)

Tako je i Jošua bio svjestan Božje stalne nazočnosti tijekom osvajanja Kanaana. Kad su sve bitke bile završene i kad su se ratnici trebali vratiti svojim kućama, pozvao ih je da žive kao što je on živio. “Samo pazite da vršite zapovijedi i Zakon”, pozivao ih je; “da ljubite Jahvu, Boga svojega, da

uvijek idete putovima Njegovim, da čuvate zapovijedi Njegove, da se držite Njega i da Mu služite svim srcem i svom dušom.” (Jošua 22,5)

Unatoč svojim nedostacima i slabostima, kralj David je u duši težio za neraskidivom zajednicom s Bogom. Molio je ponizno i krotko: “On mi život od smrti izbavi, oči moje od suza, noge od pada. Hodit ću pred licem Jahvinim u zemlji živih.” (Psalam 116,8.9)

U Novom zavjetu čitamo kako su učenici hodili s Bogom osobno tri i pol godine; bilo je to hodanje koje nikad nisu zaboravili. O Njemu su govorili i pisali do kraja svog života.

Tako Ivan kaže: “Reknemo li da imamo zajedništvo s Njim, a u tami hodimo, lažemo i ne činimo istine. Ako u svjetlosti hodimo, kao što je On u svjetlosti, imamo zajedništvo jedni s drugima i krv Isusa, Sina Njegova, čisti nas od svakoga grijeha.” (1. Ivanova 1,6.7. DF)

Istu je misao ponovio: “Tko veli da u Njemu ostaje, valja mu ići putom kojim je On hodio.” (1. Ivanova 2,6. DF)

Držeći to na umu, Petar piše: “I Krist je trpio za vas i ostavio vam primjer da idete Njegovim stopama.” (1. Petrova 2,21)

Drugim riječima, ako želimo hodati s Bogom, moramo ići kamo On ide. Ne možemo ići svojim putom ili u smjeru koji On ne odobrava.

“Idu li dvojica zajedno da se ne dogovore?” pitao je prorok Amos; odgovor je: Ne! Mora postojati dogovor o smjeru, cilju, pa čak i predmetu razgovora; u protivnom će doći do prekida putovanja. Ako se ne slažu, ljudi neće zajedno daleko stići.

Možda ćete se upitati: “Misli li Bog doista onako kako kaže? Je li Mu doista stalo do druženja s osobom poput mene?”

Evo odgovora: “Objavljeno ti je, čovječe, što je dobro, što Jahve traži od tebe: samo činit pravicu, milosrđe ljubiti i smjerno sa svojim Bogom hoditi.” (Mihej 6,8)

Prema tome, On želi da idete s Njim. Koliko god to izgledalo nevjerovatno, Bogu je toliko stalo do Vas da želi

Vaše prijateljstvo. Zapravo Vas On poziva da Mu budete životnim drugom. Želi da idete s Njim svakog dana u ostatku svog života.

Prije nego što prihvatite ponudu, razmislite što to znači.

Morate imati istu nakanu. Ako Vas Bog želi povesti na Nebo, a Vi tamo ne želite ići, vaš sporazum neće dugo trajati.

Morate imati iste želje. Ako Bog želi da štujete jednu vrst pravila a Vi drugu, nastat će nemoguća situacija. Teško je Bogu reći da se mora mijenjati. Stoga, prije nego što počnete hodati s Njim, još jednom dobro razmotrite Njegove zapovijedi i uz Njegovu pomoć odlučite da s njima uskladite svoj život. Ako Vam savjest kaže da kršite prvu, četvrtu, sedmu, desetu ili bilo koju od njih, bolje da to s Bogom odmah sredite.

Morate imati iste ideale. Morate voljeti ono što Bog voli, a mrziti ono što On mrzi. Pravda, milosrđe i istina moraju Vam biti podjednako dragi kao Njemu. Lakomstvo, samoživost i svjetovna zadovoljstva moraju Vam biti jednako neprikladni kao i Njemu.

Morate naučiti uživati u praštanju svojim neprijateljima, u požrtvovnom davanju i u podnošenju onoga što nije bitno, jer Njemu je do toga itekako stalo. Morate naučiti mrziti svaku okrutnost i neljubaznost, svaku tiraniju i nepravdu — zapravo sve što nanosi bol bližnjemu — zato jer to i Bog mrzi. Trebat ćete najprije tražiti “kraljevstvo Božje”, jer će to, prirodno, biti i Njegova prva težnja.

U subotu ćete otići u crkvu, a ne na golf ili u robnu kuću, jer Njegove stope vode u crkvu. Iz istog razloga evandeosko bogoslužje imat će prednost pred nogometnim utakmicama, a krstionica pred bazenima za kupanje.

Želite li još uvijek hodati s Njime? Jeste li spremni platiti cijenu? Hoćete li se složiti s Njegovim nakanama? Hoćete li Njemu pokoriti svoju volju? Hoćete li svoje ideale zamijeniti Njegovima? Ako to učinite, pred Vama će se otvoriti neslučajne mogućnosti za duhovni rast. Vaša budućnost bit će osvijet-

ljena nebeskom svjetlošću dok je potpuno ne rasvijetli. Vaš će životni put voditi u beskonačnu daljinu vječnosti.

A za sve to vrijeme blizu Vas bit će Onaj koji Vas neizmjer-
no voli; On će Vam biti vodič, drug, izbavitelj i prijatelj u sve
dane koji su pred Vama.

Vaš brak može biti sretan

Brak je najstarija uredba poznata čovjeku. On ima svoj početak u stvaranju i potječe iz Edenskog vrta. Sam Bog obavio je prvo vjenčanje. On je čovjeku predao prvu mladenku.

Taj prekrasan izvještaj naći ćete u prvim dvama poglavljima svoje Biblije.

Šestog dana stvaranja, nakon što je Zemlju učinio prekrasnim domom za budući par, Bog je rekao: “Načinimo čovjeka na svoju sliku, sebi slična, da bude gospodar ribama morskim, pticama nebeskim i stoci — svoj zemlji — i svim gmizavcima što puze po zemlji.” (Postanak 1,26)

Tako je i učinio. Sveti izvještaj kaže: “Na svoju sliku stvori Bog čovjeka, na sliku Božju On ga stvori, muško i žensko stvori ih.” (27. redak)

Kako se to čudo dogodilo, opisano je u sljedećem poglavlju, gdje stoji kako je Bog, nakon što je načinio Adama, sam sebi rekao: “Nije dobro da čovjek bude sam: načinit ću mu pomoć kao što je on.” (Postanak 2,18)

“Tada Jahve, Bog, pusti tvrd san na čovjeka te on zaspa, pa mu izvadi jedno rebro, a mjesto zatvori mesom. Od rebra što ga je uzeo čovjeku napravi Jahve, Bog, ženu pa ju dovede čovjeku.

Nato čovjek reče: “Gle, evo kosti od mojih kostiju, mesa od mesa mojega! Ženom neka se zove, od čovjeka kad je uzeta!’ Stoga će čovjek ostaviti oca i majku da prione uza svoju ženu, i bit će njih dvoje jedno tijelo.” (21-24. retka)

Odviše često zanemarujemo izuzetnu ljepotu tog događaja. Ljudi se smješkaju “priči o rebru” kao da je to neka prastara legenda ili smiješna bajka. Koliko toga propuštaju!

Priznajem da je na prvi pogled Božji postupak neobičan. Kad je stvarao Zemlju, rekao je: “Neka se pokaže kopno!”; kad je stvarao šume, rekao je: “Neka proklija zemlja zelenilom!”, kad je punio mora ribama, rekao je: “Neka provrve vodom živi stvorovi!” Zašto onda nije rekao: “Neka bude žena”? Zašto je nakon stvaranja Adama, tog najčudesnijeg stvora u prelijepom novom svijetu, uzeo jedno rebro od njegova savršena tijela, da mu od njega načini druga?

Za to je morao postojati dobar razlog. Bog je želio da čovjek od samog početka bude svjestan da je njegova žena doista dio njega, kako bi prema njoj uvijek postupao onako kako postupa sa samim sobom.

U Vašoj Bibliji piše da je Bog načinio Evu da Adamu “bude pomoć kao što je on”. Ona je uvijek trebala biti uz njega, pomažući mu, radeći s njim, planirajući s njim i dijeleći s njim životne radosti. Ona je trebala biti model, preteča svih takvih pomagačica.

Da biste shvatili puno značenje ovog prvog braka, još ga jednom pozorno promotrite. Pogledajte kako Bog radi. Kako je to ostvario?

Adam spava. Bog je uklonio jedno od njegovih rebra. Iz njega beskonačno spretno i mudro stvara ženu.

Kao što je “napravio” čovjeka od praha zemaljskoga, dao mu tijelo, mozak, živčani sustav, dišni sustav i krvotok, uz sposobnost da vidi, čuje, okusi, osjeća, misli, pamti i rasuđuje - još uvijek smo čudo za medicinsku znanost - On sada istom spretnošću oblikuje biće koje će biti majkom cijelog ljudskog roda.

Kako savršeno oblikuje njezino tijelo! Kako prekrasno uređuje njezinu dugu, lepršavu kosu! Kakvom ljubavlju stavlja u njezin um i srce svu nježnost, blagost, smirenost, strpljivost i neiscrpnu ljubav, što želi da ima svaka buduća majka!

Za to Mu nije dugo trebalo. Odjednom stoji pred Njim najljepše od svih stvorenja, s očima što zrače životnom radošću, s osmijehom koji njezinu licu daje neusporedivu ljepotu.

Dok je Bog vodi čovjeku, ona polako i graciozno čini prve korake. Promatra usnulo biće pred sobom. “Tko bi to mogao biti?”, pita se.

Šestog dana stvaranja, nakon što je Zemlju učinio prekrasnim domom za budući par, Bog je rekao: “Načinimo čovjeka na svoju sliku, sebi slična, da bude gospodar ribama morskim, pticama nebeskim i stoci...” Tako je i učinio. “Na svoju sliku stvori Bog čovjeka, na sliku Božju On ga stvori, muško i žensko stvori ih.” (Postanak 1,26.27)

Adam otvara oči i diže pogled. Pred njim stoji biće toliko lijepo, toliko plemenito, toliko ljupko da teško može vjerovati u tu stvarnost.

To je ljubav na prvi pogled. U istom trenu oboje shvaćaju da pripadaju jedno drugome. Držeći se za ruke, odlaze praćeni blagoslovom radosnog Stvoritelja.

Čitanje tog starog lijepog izvještaja podsjeća na Božje prvotne namjere za brak. Brak je trebao dvoje ljudi učiniti sretnima. Kad je povezao prvog čovjeka i prvu ženu, Bog je to učinio imajući na umu njihovo najveće dobro. On je znao da će samo zajedničkim životom moći okusiti najveće radosti.

Ne smijemo zanemariti činjenicu da je zapravo Krist obavio prvi obred vjenčanja. Pročitajte Kološanima 1,16. Prema tome, to je bilo prvo kršćansko vjenčanje, činjenica koja daje posebno značenje Njegovim riječima o braku.

Farizeji su došli k Isusu s lukavim pitanjem: “Je li dopušteno čovjeku otpustiti svoju ženu s kojeg mu drago razloga?” Isus je odgovorio: “Zar niste čitali da ih je Stvoritelj, kad ih u početku stvori, stvorio muško i žensko, i da je rekao: Zato

će čovjek ostaviti oca i majku te će prionuti uz ženu svoju, pa će oboje biti samo jedno tijelo? Dakle: što je Bog sjedinio, neka čovjek ne rastavlja!” (Matej 19,3-6) Tako je Isus, kao i u drugim prigodama, odgovorio svojim protivnicima ističući temeljnu istinu — u ovom slučaju da je brak božanski ustanovljen s nakanom da dvije osobe sjedini za vječnost.

Time smo dotaknuli prvi od pet važnih koraka koji vode sretnom braku.

1. Sačuvajte jedinstvo pod svaku cijenu. Isus je rekao da će “oboje biti samo jedno tijelo”. Očito je božanski Arhitekt zamislio brak kao ustanovu u kojoj muž i žena nisu samo zakonski već potpuno sjedinjeni.

Vjenčanje bi trebalo svjedočiti da su se dva srca stavila na oltar zapaljen vatrom božanske ljubavi, da se na njemu stope i iskuju u sveto Božje oruđe, da budu jača, djelotvornija i trajnija nego što bi to samo jedno moglo biti za sebe.

Vjenčanje bi trebalo biti dogovorno mjesto na raskrižjima života gdje se susreću dva putnika te povezujući ruke, umove i srca kreću dalje zajedno, s desetput većim pouzdanjem i revnošću za ostvarenjem jedne plemenite nakane, jednog svetog cilja.

Ono bi trebalo biti početak doživotnog iskustva zajedničkog razmišljanja, zajedničkog razgovora, zajedničkog planiranja, zajedničkih nadanja, zajedničkih molitava. To prelijepo zajedništvo treba prožeti svako životno razdoblje, od dana vjenčanja do kraja životnog puta.

Nisu bez razloga u svečano obećanje na vjenčanju uključene riječi: “Uzimam tebe... da smo od ovog dana zajedno u dobru i zlu, u obilju i oskudici, u bolesti i zdravlju, da se volimo i štujemo dok nas smrt ne rastavi.” One su utemeljene na iskustvu starom šest tisuća godina i životno su važne za bračnu sreću. Kako je tragično što toliko mladih nemarno izgovaraju ove riječi, ne razmišljajući o svečanosti obećanja!

Dragocjeno jedinstvo braka treba čuvati s najvećom pomnjom. Nikad o njemu ne govorite u šali. Ono je previše

dragocjeno da bi se smjelo rasipati u dokonim šalama. Koliko ih je poželjelo, prekasno, da nikada nisu izgovorili prvi nagovještaj rastave!

Okružite to životno važno jedinstvo zaštitničkim zidovima ljubavi, ljubaznim riječima, ljubaznim postupcima, uzajamnom pažljivošću, uzajamnom snošljivošću, uzajamnim praštanjem, iznad svega odlučni da ostanete uvijek zajedno bez obzira na sve. U tome je put k sreći.

2. Sačuvajte povjerenje. Od trenutka kad krenu na medeni mjesec, dvoje mladih trebaju odlučiti da neke činjenice neće povjeriti nikome na svijetu. Budući da odsad pripadaju jedno drugome, oni svoje najdublje tajne trebaju sačuvati za sebe.

Ništa neće više pridonijeti očuvanju jedinstva koliko čuvanje intimnih pojedinosti unutar zidova novog doma. Tu im je mjesto. Tu ih treba sačuvati. One se ne tiču nikoga drugoga; ni najbližih rođaka ni starih prijatelja.

Ako želi opstati, svaki dom mora sačuvati nepropusnu svetu tvrđavu u koju ne može doprijeti ni jedno znatiželjno oko, ni jedan brbljav jezik.

Tako njegovano uzajamno povjerenje rast će tijekom godina. Tada neće nikakav izvanjski utjecaj moći začeti sumnjičavost ili ubaciti prvi klin sumnje. U tome je put k sreći.

3. Nesporazume rješavajte odmah. Prirodno je da između dviju osoba različita odgoja, ponekad i različite nacionalnosti i jezika, može doći do nesporazuma. Bilo bi nestvarno očekivati drukčije. Nesporazumi su dio prilagođavanja u braku, ali nemojmo nikada dopustiti da se razviju u dugotrajne svade. Vaša Biblija kaže da ih treba riješiti istog dana — prije noći. “Neka sunce ne zađe nad vašom srdžbom”, savjetuje apostol Pavao (Efežanima 4,26), i njegov je savjet posebno važan za bračne parove.

Do sporazuma može doći jedino ako jedna strana odstane od stajališta što ga je zauzela u žestini svade, ili ako za svaku neljubaznu riječ ili sebični postupak kaže: “Oprosti!”

Ali je vrijedno tako postupiti; u svakom slučaju, puno je bolje nego dopustiti da se nesporazum ugnijezdi dok ne preraste u otvoreno neprijateljstvo. Nije moguće izračunati koliko je skupo njegovati sitne pritužbe a ne rješavati ih. Na svakom putu u brakorazvodnu parnicu naići ćete na takve olupine.

Na početku bilo koje svađe pročitajte ove umirujuće riječi: “Zaklinjem vas... (da) sa svakom poniznošću i blagošću, sa strpljivošću živite dostojno poziva kojim ste pozvani! Podnosite jedni druge u ljubavi; trudite se sačuvati jedinstvo Duha svezom mira!” (Efežanima 4,1-3. DF) U tome je put k sreći.

4. Neka nadvlada ljubav. To je rješenje za većinu teškoća. Apostol Petar je pisao: “Prije svega, imajte žarku ljubav jedan prema drugome, jer ljubav oprašta mnoge grijehе.” (1. Petrova 4,8)

Ne dopustite ljubavi da umre. Održite je u životu bez obzira na rečeno ili učinjeno. Sačuvajte ju; ona će, prije ili kasnije, pokriti sve grijehе. Zaliječit će uvrede, prijeći preko pogrešaka, oprostiti nestrpljivost i neljubaznost.

Ako joj damo priliku, ljubav će nadvladati — i to uvijek.

Ovo je Pavao smatrao potrebnim napisati Efežanima: “Muževi, ljubite svoje žene kao što je i Krist ljubio Crkvu i sam sebe predao za nju, da je posveti čisteći je u kupelji vode uz pratnju riječi, da sam sebi privede Crkvu krasnu, bez ljađe, bez bore, bez ičega tomu slična, da bude sveta i bez mane.

Tako su i muževi dužni ljubiti svoje žene kao svoja tjelesa. Tko svoju ženu ljubi, ljubi samoga sebe. Besumnje, nitko nikada nije mrzio svoga tijela. Naprotiv, hrani ga i njeguje kao Krist Crkvu. Mi smo, naime, udovi Njegova tijela.” (Efežanima 5,25-30)

Apostol to nije mogao jasnije i ljepše reći. Muževi trebaju voljeti svoje žene istom nesebičnom, požrtvovnom ljubavi koju je Krist pokazao prema svojoj Crkvi. Žene trebaju odgovoriti na isti način.

Uz takvu ljubav koja pokreće i održava brak, što bi i mogao drugo — nego uspjeti? U tome je put k sreći.

5. Dopustite Bogu da On upravlja. Brak u kojem su oboje odani jedno drugome nikad se neće raspasti. Kad muž i žena spremno u svemu daju Bogu prvo mjesto i kad u svim svojim poslovima očekuju upute od Njega, imat će blagoslov mira, sklada i zadovoljstva na kome će im njihovi prijatelji zavidjeti. Zajedništvo u bogoštovlju, zajedništvo u posvećenosti i zajedništvo u požrtvovnosti učinit će za trajnost braka više nego bilo što drugo.

Prema tome, ako želite da vaš brak opstane, dijelite uzajamno svoje kršćansko iskustvo. Molite zajedno. Čitajte Bibliju zajedno. Idite zajedno u crkvu. Kažite s Jošua: “Ja i moj dom služit ćemo Jahvi!” (Jošua 24,25)

U tome je put k sreći.

Dom može biti najljepše mjesto

Da bi bio lijepo mjesto, dom ne mora biti na nekoj posebnoj lokaciji, s panoramskim pogledom, s posebno uređenim ulazom ili sređenim okolišem. Dom može biti jednostavan stan u gradu ili skromna kućica na selu — a da ipak bude ljepši od kraljevske palače.

U njemu ne mora biti skupih zavjesa, dubokih sagova ili najsuvremenijih električnih uređaja. Namještaj u njemu može biti dobiven ili nabavljen u trgovini rabljenog namještaja. U domu ne mora biti kromiranih površina, popločanih podova ni skupocjena kamena. Ali dom može zračiti svetim sjajem što ga je teško opisati.

Kako je to moguće? Vaša Biblija otkriva tu tajnu.

Obratite prije svega pozornost na tekst u Ponovljenom zakonu 5,29. Ovdje Bog izražava iskrenu želju da Njegov narod bude sretan i zadovoljan. “Kad bi samo njihova srca bila takva da me se uvijek boje i drže sve moje zapovijedi”, kaže Bog, “da tako vazda budu sretni, oni i njihovo potomstvo!”

Bogu je bilo stalo do njihovih domova. Želio je da svaki bude doista lijep i sretan. Želio je da njihovi domovi budu uređeni, da u njima vlada mir i pobožnost te da roditelji i djeca zajedno idu putem pravednosti, bojeći se Boga i držeći Njegove zapovijedi.

Znajući da će Izraelci uskoro ući u novu zemlju, u kojoj će ubrzo podići tisuće novih domova, Bog je želio da imaju dobar početak, da ne pogriješe. Stoga je preko svog slugu Mojsija dao upute o postupanju u domu.

Na prvom mjestu i najvažniji bio je savjet koji je obuhvaćao sve ostalo.

U svom domu djeca trebaju naučiti Deset zapovijedi. Od trenutka kad mogu razlikovati između dobra i zla, djecu treba učiti da nebeski Bog zahtijeva njihovu poslušnost tim pravednim životnim načelima. Kad ih budu poučavali, objašnjavali, pojednostavnjivali ili ilustrirali, i roditelji i djeca primit će velike blagoslove.

Držite Zapovijedi u ljubavi

Bog nije tražio da grade kuće u određenom arhitektonskom stilu, da na zidovima naslikaju lijepe slike ili nabave skupi srebrni jedaći pribor. Vodeći računa samo o neprolaznoj ljepoti, očekivao je od njih da napamet nauče Njegove zapovijedi i da ih drže.

“Ovo su zapovijedi, zakoni i uredbe koje mi Jahve, Bog vaš, zapovijedi da vas u njima poučim”, rekao je Mojsije, “kako biste ih vršili u zemlji u koju odlazite da je zaposjednete; da se svega svog vijeka bojiš Jahve, Boga svoga, ti, sin tvoj i sin tvoga sina, vršeći sve zakone Njegove i sve zapovijedi Njegove što ti ih danas propisujem, pa da imaš dug život. Slušaj, Izraele, drži ih i vrši, da ti dobro bude.” (Ponovljeni zakon 6,1-3)

Zatim je nastavio: “Čuj, Izraele! Jahve je Bog naš, Jahve je jedan! Zato ljubi Jahvu, Boga svoga, svim srcem svojim, svom dušom svojom i svom snagom svojom!

Riječi ove što ti ih danas naređujem, neka ti se urežu u srce. Napominji ih svojim sinovima. Govori im o njima kad sjediš u svojoj kući i kad ideš putem; kad lijegaš i kad usta-

ješ. Priveži ih na svoju ruku za znak, i neka ti budu kao zapis među očima! Ispiši ih na do vratnicima kuće svoje i na vratima svojim!” (4-9. redak) Ovdje je Bog pomoću nekoliko kratkih rečenica otkrio tajnu doista lijepog doma.

Ta je tajna — ljubav. Obilna, bezgranična ljubav prema Bogu i čovjeku. Prikazana je svesrdnom poslušnošću prvim četirima od Deset zapovijedi, dok je ljubav prema čovjeku otkrivena vršenjem onoga što preporučuju ostalih šest.

Zakon i ljubav, disciplina i naklonost, savršeno stopljeni, sačuvat će dom od svih opasnosti i osigurati mu stalni nebeski blagoslov.

Godinama kasnije Isus će ponoviti taj dobar savjet. Kad Ga je neki zakonik upitao: “Koja je najveća zapovijed u Zakonu?”, Isus je odgovorio gotovo istim riječima koje stoje u Ponovljenom zakonu 6,5: “Ljubi Gospodina Boga svoga svim srcem svojim, svom dušom svojom i svom pameti svojom! To je najveća i prva zapovijed.” A potom je dodao: “Druga je toj jednaka: Ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe! O tim dvjema zapovijedima ovisi sav Zakon i proroci.” (Matej 22,37-40)

Imao je pravo. Sve ovisi o njima. Ljubav je jedina osnova, jedini temelj. Ona je izvor svih ljudskih radosti, tajna sretnog braka i lijepog doma.

No da bi bila djelotvorna, mora se izraziti u skladu s Božjom otkrivenom voljom. U protivnom to neće biti prava ljubav. Drugim riječima, stvarno lijep dom je dom ispunjen ljubavlju u kojemu se Bog štuje i u kojemu se vrše Njegove zapovijedi.

Božji drugi savjet gotovo je isto tako važan kao i prvi. Možemo ga sažeti u nekoliko sljedećih riječi:

Učite Zapovijedi u ljubavi

Neposredno nakon Mojsijeve upute: “Zato ljubi Jahvu, Boga svoga, svim srcem svojim”, Bog je dao još jednu zapovijed, koju ljudi često zanemaruju: “Riječi ove... neka ti se urežu u srce. Napominji ih svojim sinovima.” (Ponovljeni zakon 6,6.7)

Koje riječi? Očito se misli na Deset riječi ili Deset zapovijedi kako su zapisane u prethodnom poglavlju. Pročitajte Ponovljeni zakon 5,1-21. U dvadeset drugom retku Deset zapovijedi nazvano je “te riječi”. To su Božje riječi uputa, vodstva i savjeta upućenih Njegovu narodu svih vremena, od početka do kraja vremena.

“Te riječi” treba stalno napominjati u svakom domu, kako bi naraštaj koji raste bio upoznat s Božjim zakonom. Od trenutka kad mogu razlikovati između dobra i zla, djecu treba učiti kako bi shvatila da nebeski Bog zahtijeva njihovu poslušnost tim pravednim životnim načelima. Kad ih budu poučavali, objašnjavali, pojednostavnjivali ili ilustrirali, i roditelji i djeca primit će velike blagoslove.

Budući da su to načela ljubavi, treba ih poučavati s ljubavlju. Nikako ne krutom silom, već nježnim srcem. Ne s batinom u ruci, već s jecajem u duši.

Navesti djecu da u Bogu vide tiranina koji ne kaže ništa drugo osim “Nemoj” i “Ne smiješ” znači oklevetati Njegovo slavno ime. On nije nadglednik, već Onaj koji ljubi. Zapravo On jest ljubav. Zbog toga ne može učiniti ništa što ne bi bilo protkano ljubavlju. Njegove zapovijedi moraju biti, kao što to sam kaže, za naše dobro. Za dobro roditelja. Za dobro djece.

Za svačije dobro. Ako ih dobro razumijemo, one su pozitivne a ne negativne, ljubazne a ne grube, korisne a ne osvetoljubive. Zato ih dječacima i djevojčicama treba prikazati kao blagoslov, a ne kao prokletstvo. Uostalom, kako će odrasti u uvjerenju da je Bog ljubav?

Evo i trećeg savjeta koji mnogo znači za stvaranje lijepog doma:

Porazgovarajte o Zapovijedima s ljubavlju

Mojsije je rekao: “Govori im o njima kad sjediš u svojoj kući... kad liješaš i kad ustaješ.” (Ponovljeni zakon 6,7)

To ne znači da jedina tema razgovora u domu trebaju biti Deset zapovijedi. To bi bilo nerazumno.

Govoriti samo o Božjem zakonu, bez obzira koliko je dobar i čudesan, vodilo bi fanatizmu, dosadi, nezadovoljstvu i na kraju odbacivanju. A to Bog ne želi.

Bogu je uvijek stalo do slobodnog razgovora. Religija ne treba biti predmet o kojem se u domu ne govori, kako je to danas često slučaj. Razgovarati o Bogu i Njegovoj stalnoj skrbi za čovjekovo dobro i spasenje treba biti isto tako prirodno, kao i razgovarati o vremenu ili o najnovijim društvenim događajima. Jednako slobodno i lako treba razgovarati o svim biblijskim predmetima. Religija treba biti uobičajeni dio života, poput disanja.

Dakako, to znači razgovarati o Kristu, jer nije li On autor Deset zapovijedi? Nije li On umro na Golgoti zato što je Njegov Zakon pogažen i što nije bilo drugog načina da se plati kazna za grijeh a opet čovjeku osigura vječni život? Nije li to tema za neiscrpne razgovore?

Na taj će način razmišljanje i razgovor o nebeskim temama postati drugom prirodom i roditeljima i djeci. Cijelu obitelj zaokupit će uzvišenije misli, što će se odraziti i na razgovor tijekom objeda. Novo značenje dobit će prekrasne riječi koje su nekada ukrašavale zid dnevne sobe u mnogim domovima:

“Krist je glava ovog doma,
nevidljivi gost za stolom,
tihi slušač svakog razgovora.”

Tako će svake večeri posljednje misli biti upućene Bogu — “kad lijegaš”, i prve ujutro — “kad ustaješ”.

Koji dom ne bi bio tisuće puta ljepši s takvim programom?

Četvrti savjet nema ograničenja:

Objavite Zapovijedi u ljubavi

“Priveži ih na svoju ruku za znak, i neka ti budu kao zapis među očima!” (Ponovljeni zakon 6,8)

Neki su ljudi tu uputu doslovno shvatili pa su dijelove zakona, napisane na pergamentu ili tkanini, pričvrstili na ručne zglobove i na čelo. Ali Bog je mislio mnogo dublje. Želio je da Njegov Zakon bude stvarno tamo gdje će moći učiniti najviše dobra — u mislima i u srcu. Tu će upravljati savješću, nadzirati rasuđivanje i čuvati čovjeka na uskom putu koji vodi u vječni život. Tada će sva djela njegovih ruku svjedočiti o posvećenosti Bogu.

Ovaj savjet nije ništa drugo do poziv upućen svakom Božjem djetetu da živi sukladno načelima Zakona i tako pokaže svijetu radost koju osjećamo kad činimo dobro i kad nastojimo ugoditi Bogu. On ima isto značenje što ga je i Pavao imao na umu kad je pozivao Efežane da govore istinu u ljubavi. (Efežanima 4,15. DF)

Bog želi posvećene domove, poznate po vrlinama, pobožnosti i dobroti. On želi da ljubav svijetli kroz prozore i teče kroz vrata, kako bi susjedi mogli reći: "Ovdje žive divni ljudi, najsimpatičniji u našem kraju. Što ih to čini toliko osobitima?" O Abrahamovu pobožnom domu se tako govorilo. Možda to kažu i za Vaš dom?

On je želio da u životu pokažu takvu ljubav koja će svladati one koji ne vjeruju. Oni će prihvatiti istinu više zbog onoga što su vidjeli nego zbog onoga što su čuli. Blagost, smirenost i pažljivost koja zrači iz pobožnog života bit će kršćaninov najjači dokaz.

Sve je to Bog imao na umu kad je preko Mojsija rekao: "Ispiši ih na do vratnicima kuće svoje i na vratima svojim!" (Ponovljeni zakon 6,9)

Ispisane reklame ne bi imale veliku vrijednost. Bog je želio doista potpuno posvećene domove, poznate po vrlinama, pobožnosti i dobroti. Želio je da ljubav svijetli kroz pro-

zore i teče kroz vrata, kako bi prolaznici mogli reći: “Ovdje žive divni ljudi. Najsimpatičniji ljudi u ovom kraju. Što ih to čini toliko posebnima? Što čini njihov dom tako lijepim?”

O nekim domovima se danas tako govori. Možda to kažu i za vaš dom. Nadam se da je tako.

Ako nije, to ne znači da ne može biti. Vaša Biblija jasno pokazuje kako se to može postići. A Bog to čini lakim. Njegova je milost uvijek na nama.

Vaš dom može biti lijep; uljepšan zahvaljujući Božjim zapovijedima i vjeri u Isusa. (Otkrivenje 14,12)

Sedam tajni odgajanja djece

Nagli porast maloljetničke delikvencije tragičan je dokaz činjenice da je odgoj djece danas praktično zaboravljeno umijeće. Jako je mnogo “neodgojenih”, jer im je ostavljeno na volju da rade što žele. U nekim državama gotovo trideset posto osoba uhićenih za nasilje nema ni osamnaest godina.

Ali nije potrebno da dječaci i djevojčice stvaraju tolike nevolje. Oni ne moraju biti grubi, drski, neposlušni, sadistički mali vandali. Pravi odgoj će od njih učiniti najsimpatičniju djecu na svijetu. Pravilnom skrbi i odgojem mogu postati slični malim anđelima. Biblija kaže: “Upućuj dijete prema njegovu putu, pa kad i ostari, neće odstupiti od njega.” (Izreke 22,6)

“Upućuj” je važna riječ. Ona podrazumijeva pažljivo planiranje, nepokolebljivu odlučnost i beskrajnu strpljivost. To nije posao za slabiće. Budući da je to najvažnija zadaća povjerena supružnicima, ona od njih zahtijeva najviše i najbolje.

Nevolja je u tome što mnogi roditelji nisu naučili kako odgajati djecu. Nemaju pojma što raditi s njima. U duši ih žele odgojiti kako valja, ali ne znaju kako to postići. Bespomoćno čekaju, dok njihovi dječaci i djevojčice odlaze kako bi se pridružili izgubljenom naraštaju cinične, buntovne mladeži.

Neki od tih razočaranih roditelja povjerali su mi svoje nevolje. Izrazili su iznenađenje što su se njihovi lijepi planovi izjalovili. Uvjereni su da jednostavno nisu imali sreće. Željeli bi znati kako se dogodilo da je svih šestero naše djece izabralo kršćansku službu za životno zvanje. “Vi ste sretni”, govore meni i mojoj supruzi. “Mora da ste imali mnogo sreće.”

Sreće? Kao da je odgajanje obitelji za Boga stvar sreće! Sreća s tim nema nikakve veze! Radi se samo o jednostavnom napornom radu, i Božjim blagoslovima, dakako. To znači biti vječno na poslu, danju i noću, od djetinjstva do mladenaštva, od mladenaštva do zrele dobi.

Potom im otkrivamo naših sedam tajna odgajanja djece. Možda neće uspjeti u svakom slučaju. Roditelji su vrlo različiti. I djeca su različita. Isto su tako različite i okolnosti i sredina. No čini se da ti prijedlozi nekima pomažu. Možda će pomoći i Vama ako ste roditelj. Ustanovit ćete da ih Vaša Biblija snažno podupire.

Pravilnom skrbi i odgojem djeca mogu postati slična malim anđelima. Biblija kaže: “Upućuj dijete prema njegovu putu, pa kad i ostari, neće odstupiti od njega.” (Izreke 22,6) U biblijska vremena djeca su se još od najranijih dana u svojim domovima i u sinagogama učila veličanstvenim načelima neprolaznog Božjeg Zakona.

Evo prve tajne:

1. Pazite na svoju djecu bez prestanka

Ako želite ispravno odgojiti svoju djecu, ne možete ih pola vremena prepustiti susjedima. I najbolji pazitelj djece na svijetu nije zamjena za majku.

“Ali”, kažete, “kod nas majka mora raditi.” To je za žaljenje. Ako je ikako moguće — a ponekad doista nije moguće — ona treba ostati kod kuće s djecom.

“Ali”, buniti se, “kako da dođemo do novca za isplatu kredita za automobil, zamrzivač, stereo uređaj, televizor, video rekorder, računalo?”

To je problem. Možda ćete morati izabrati između tih naprava i svoje djece. Može se dogoditi da na kraju imate mnogo tehničkih uređaja i slomljeno srce.

“Što ste vi učinili?”, pitate. Odlučili smo da djeca dolaze na prvo mjesto. Moja je supruga otišla raditi izvan kuće posljednji put nekoliko mjeseci prije rođenja našeg prvog djeteta. A to je bilo jako davno. Sve te godine odrastanja ona je provela usmjeravajući, učeći i pomažući djeci na bezbrojne načine.

“Mora da ste imali mnogo novca.” Naprotiv! Dok su djeca bila malena, imali smo ga jako malo. Nismo imali hladnjak, ni stroj za pranje rublja, ni zamrzivač; dakako, ni radio ni televizor. Kupili smo prvi rabljeni automobil kad je naša najstarija kći stupila u tinejdžerske godine.

Kad bi se djeca vratila iz škole, majka je uvijek bila kod kuće. Kad god bi ušli u kuću, uvijek ih je srdačno dočekala — kako to samo majka može. Bila je uvijek zainteresirana za sve što je bilo s njima u svezi, uvijek spremna zadovoljiti njihove potrebe, odgovoriti na njihova pitanja, pomoći u donošenju pravih odluka i upozoriti na kušnje. Koja bi to žena, iscrpljena teškim dnevnim radom - a uz to treba dovršiti i sve domaće poslove - mogla valjano izvršiti takvu zadaću?

2. Sačuvajte od Boga povjerenu odgovornost upravljanja

Bog je odredio da domom upravljaju roditelji, a ne djeca. Pogledajte Postanak 18,19. Premda cijenite mir i sreću u svom domu, ne prepuštajte odgovornost upravljanja drugome. Bilo je vrijeme kad su neki odgajatelji zastupali mišljenje kako djecu treba pustiti da rade što hoće kako ne bi razvila neki kompleks, ali je iskustvo pokazalo da takve ideje nisu razumne. Uostalom, zašto roditelji i postoje nego da planiraju program u svom domu i usmjeravaju život svoje djece? Njima

je povjerena odgovornost da vode, savjetuju i usmjeravaju, i ako je propuste prihvatiti, samo će navući nesreću i jad.

Ždrijebe, janje, tele ili psić ostaje uz svoju majku samo nekoliko dana ili tjedana, ali dječaci i djevojčice, u normalnim prilikama, ostaju godinama uz svoje roditelje. Zašto? Je li slučajno ili namjerno? Svakako zato što je Bog tako planirao. On je želio da roditelji iskoriste to dragocjeno vrijeme da svoje mališane uče putu kojim trebaju ići, da ih odgoje u poslušnosti, nesebičnosti i poštovanju, da budu plemeniti u svom razmišljanju i pristojni u ponašanju. Roditeljima je povjeren dugotrajan posao jer pripremaju svoju djecu ne samo za ovaj već i za budući život.

To znači primijeniti i disciplinske mjere — a te riječi više nitko ne voli. Međutim, kažnjavanje je uglavnom nužno. Ono je dio roditeljskog posla. Ono znači postavljanje pravog uzora od kojega se ne odstupa. To znači reći što treba učiniti i nastojati da se to učini. Ono zahtijeva primjenu blagog ali odlučnog pritiska ako je — i gdje je — potrebno.

Apostol Pavao je imao što reći o tom predmetu. Najprije djeci.

“Djeco”, rekao je, “pokoravajte se svojim roditeljima u Gospodinu, jer je to pravedno. “Poštuj svoga oca i majku” — to je prva zapovijed popraćena obećanjem: “da ti bude dobro i da dugo živiš na zemlji!” (Efežanima 6,1-3)

To se može činiti zastarjelim savjetom, ali on nije izgubio na vrijednosti. Jednako je suvremen i Pavlov savjet upućen roditeljima.

“A vi, očevi”, rekao je, “ne ogorčujte djece svoje, već ih odgajajte stegom i opomenom Gospodnjom!” (4. redak)

Discipliniranje zahtijeva vrijeme, razmišljanje, brigu i rasuđivanje, ali predstavlja razliku između urednog doma i lude kuće. Odrecite ga se iz straha zbog nekog kompleksa, i plaćat ćete cijelog života zbog svoje popustljivosti. A i djeca! Nikad neće upoznati dom kakav je Bog planirao za njih. I čim budu mogli, pobjeći će od nemira i pometnje.

3. Pomozite djeci da što prije sama pronadu Boga

To je vrlo važno. Pomozite im da njihove prve misli budu usmjerene Isusu i Njegovoj ljubavi. Čim nauče čitati, učite ih kako da sami proučavaju svoju tjednu pouku iz Biblije. Pobrinite se da nauče napamet Deset zapovijedi, dvadeset treći psalam, Blaženstva i druge velike biblijske tekstove. Potaknite ih da se svake večeri prije spavanja i svakog jutra kad ustanu sami mole kraj svoga kreveta. Tako će razviti dragocjene navike koje će sačuvati za cijeli život.

Što reći o obiteljskom bogoslužju? Nastojte ga imati što češće možete. Okupite djecu oko sebe i čitajte im veličanstvene stare biblijske priče. Neka svi mole naglas i na kraju zajedno ponavljaju Očenaš. Tako nešto ne treba propustiti, jer će to djeci biti dragocjene uspomene u godinama što dolaze. Još je važnije osobno proučavanje Biblije, molitva nasamo, kad svako dijete za sebe izgrađuje svoju vezu s Bogom.

Djeca će moliti za sve vrste neobičnih i divnih stvari. Neka! Pustite ih! Možda neće dobiti odgovor na sve svoje molitve, ali će mnoge biti uslišane. Uvjero sam se da je Bogu posebno ugodno odgovarati na dječje molitve i da to čini kako bi ojačao njihovu vjeru u Njega.

Djeca koja u svojim najranijim danima u Isusu vide sigurnog, pouzdanog i istinskog Prijatelja, obratit će Mu se u trenucima teškoća i nevolja u kasnijim godinama. U mladosti će moći hrabro nastupati u Njegovo ime i predati svoj život u službu Njemu.

4. Zaposlite svoju djecu

Ima mnogo istine u staroj izreci: "Sotona će uvijek nekom nepodopštinom zaposliti besposlene ruke." Djeca su prirodno toliko puna života da će zasigurno načiniti neku objest ako nisu zaposlena nečim što je dobro.

To ne znači da roditelji trebaju biti goniči robova, smišljajući za svoju djecu posao za poslom. U tom slučaju neće biti sretnog doma. Djeca moraju imati vremena za igru.

Ali moramo ih navesti da shvate kako imaju odgovornost da pomognu u domaćim poslovima. Čim su dovoljno velika da obavljaju male poslove u kući i oko nje, učite ih da ih obave. Nije pravedno da majka uvijek bude u kuhinji spremajući večeru i perući posuđe, dok u dnevnoj sobi Ivica i Marica gledaju televiziju ili se igraju “Čovječe, ne ljuti se”.

Isus je kao dijete rado pomagao svom poočimu Josipu u njegovoj stolarskoj radionici. Djeca mogu biti od velike pomoći u domaćinstvu ako ih još kao vrlo mlade učimo obaviti njihov dio posla. Ona mogu obrisati prašinu, očistiti pod i pokositi travu pred kućom — a da im to ne morate zapovijediti niti im platiti svaku malu uslugu.

Djeca mogu biti od velike pomoći ako ih još vrlo mlade učimo obaviti svoj dio posla. Ako ste im uspjeli usaditi misao da je njihova dužnost i prednost imati urednu i lijepu kuću jer je to njihov dom, ništa ih neće omesti u želji da pomažu. Brisat će prašinu, oprati pod i pokositi travu pred kućom a da im to ne morate reći niti im platiti svaku malu uslugu.

5. Stavite na djecu odgovornosti i nastojte da ih izvrše

Tako će naučiti da se pouzdaju u sebe, kao i to da se drugi mogu pouzdati u njih. Dakako, za to će trebati vremena. Nije teško odrediti djetetu neki posao, ali je mnogo teže nastojati da ga dijete izvrši. Treba mnogo ustrajnosti u poticanju dok posao ne bude obavljen kako valja, ali se samo tako izgrađuje karakter.

Jedno od prokletstava našeg vremena je prepuštanje posla drugome. Rad se smatra nečim što treba ako je moguće zaobići ili na brzinu obaviti, bez obzira kako je zadaća loše obavljena. Lijek za bolest neodgovornosti mora se primijeniti u djetinjstvu. Mali Tomica mora shvatiti: kad mu majka ili

otac povjere neki posao, on ga treba obaviti što bolje može. Mala Marijana mora naučiti da ni s najlukavijim izgovorima ne može izbjeći odgovornosti koje su joj povjerene.

Tako odgojena djeca odrast će u mladež u koju se možemo pouzdati. Za njih će biti prirodno da budu vjerni u svemu što im je povjereno. I kad jednog dana napuste dom da preuzmu svoje životno zvanje, svijet će ih dočekati dobrodošlicom.

6. Otvorite riznicu novih ideja

Kad djeca dovoljno odrastu da sama mogu čitati, upoznajte ih s dobrim knjigama i časopisima. To će zahtijevati dosta vremena, jer ćete najprije sami morati pročitati te knjige i časopise da vidite što je dobro a što nije. Imajte na umu da jedna loša knjiga ili strip mogu djetetov um zatrovati za cijeli život. Stoga vodite strogi nadzor nad svakim štivom što dolazi u kuću. A kad se pruži prilika, objasnite zašto je nešto dobro a nešto loše.

To vrijedi i za televizijske emisije. Kontrolirajte dugme za biranje programa. Budući da su roditelji od Boga određene vođe u domu, oni imaju pravo i dužnost odlučiti o vrsti programa što će ga njihova djeca gledati. A trebaju uzeti i vremena da objasne djeci zašto neki program gase a drugi ne. Ako je objašnjenje razborito, ljubazno i odlučno, djeca će uvidjeti ispravnost odluke i učiniti isti dobar izbor kad u blizini ne bude odraslih koji bi im rekli što da čine.

7. Učinite dom najprivlačnijim mjestom

Planirajte čime ćete usrećiti djecu. Uzmite vremena za igru s njima. Nastojte da se osjećaju poželjnom. Dajte im do znanja da ih volite. Kažite im da pozovu svoje prijatelje — u odgovarajuće vrijeme, dakako. No ponajprije im čitajte. Djeca vole kad im tko čita; a nema ljepše glazbe od majčina glasa. Tijekom niza godina, sve dok im majka nije umrla, kad god bi naša djeca došla kući — i onda kad su već bili odrasli — molili bi ju da im čita neku priču koju im je čitala dok su bili maleni.

Sve to dovest će do toga da će djeca svoj dom smatrati najljepšim mjestom na svijetu. Neće stalno bježati k susjedima, ili u kino, na klizalište ili na nogomet. Za njih neće biti veće radosti negoli biti kod kuće.

U godinama što budu dolazile takav će dom biti sidro usred životnih oluja i najljepša uspomena koju će njegovi pripadnici ponijeti u vječni dom.

Put k poletnoj mladosti

Put za sretno djetinjstvo i poletnu mladost je isti. Razlikuje se samo po stupnjevima. U oba slučaja bitno je poznavati Boga i Njegovu Riječ. Djeci to znanje prenose roditelji i učitelji, a mladež to mora prihvatiti i usvojiti osobno.

Na pitanje: “Kako će mladić čistim sačuvati put svoj?”, David je odgovorio: “Čuvajući riječi Tvoje.” (Psalam 119,9)

Životni put mora se čuvati u skladu s Božjom Riječi. To zahtijeva proučavanje Biblije s molitvom i odlučnu akciju usklađenu s njezinim naukom — što su dvije životno važne faze osobna iskustva.

David je nastavio: “Svim srcem svojim Tebe tražim; ne daj da zastranim od zapovijedi Tvojih. U srce pohranih riječ Tvoju, da protiv Tebe ne sagriješim.” (10. i 11. redak)

Pohraniti Riječ znači učiti ju napamet, razmišljati o njoj i pretvoriti je u djelo. To znači dati Bogu prvo mjesto u svim svojim planovima i odlukama.

Sretna je mlada osoba koja krene u život s takvim razumijevanjem onoga što je najvrjednije u životu. Božja Riječ u srcu sačuvat će ju od svakoga zla. Odlučnost da živi u skladu s Božjim zakonom donijet će nebeske blagoslove. U jednostavnoj dobroti i skromnoj plemenitosti njezin će život još jače sjati Božjom slavom.

To je odlično pokazano u životu Daniela, mladog judejskog kneza, koji je oko 606. godine prije Krista dospio u ropstvo u Babilon.

Kad je sa skupinom sužnjeva stigao u Babilon, ubrzo se sučelio s ozbiljnim osobnim problemom. Morao je odlučiti hoće li jesti i piti ono čime ga poslužuju. Biblijski izvještaj ne kaže o kakvoj se hrani radilo, ali je to mogla biti svinjetina koja je levitskim zakonima zabranjena. Vino je sigurno bilo alkoholno. Možda je i jedno i drugo bilo prineseno na žrtvu babilonskim idolima.

Kad je Daniel sa skupinom sužnjeva stigao u Babilon, sučelio se s ozbiljnim problemom: morao je odlučiti hoće li jesti i piti ono čime ga poslužuju. Zamolio je za jednostavniju i zdraviju hranu — i dobio ju je. Njegova odlučnost da ne povrijedi svoju savjest označila ga je kao mladića koga čeka blagoslovljena i sretna budućnost.

Kao sužanj Daniel je znao da nema nikakvih prava, ali kao Božje dijete imao je savjest. Budući da je bio odgojen da voli i sluša Boga, smatrao je kako ne može učiniti ništa čime bi Ga ožalostio, bez obzira na cijenu. Stoga u Vašoj Bibliji stoji: “Daniel je u srcu odlučio da se neće okaljati kraljevim jelima i vinom s njegova stola.” (Daniel 1,8)

Zamolio je za zdraviju hranu — i dobio ju je. Njegova odlučnost da ne povrijedi svoju savjest označila ga je kao mladića kojeg čeka budućnost. A kakva li je to bila budućnost!

Ubrzo nakon toga on i njegova tri prijatelja, koji su donijeli istu hrabru odluku, izvedeni su pred kralja Nabukodonozora. Nakon poduzetog ispitivanja “u svemu mudrom i umnom u čemu ih ispitiavaše kralj, nađe da su deset puta vrsniji od svih čarobnika i gatalaca što ih bijaše u svem njegovu kraljevstvu.” (20. redak)

Daniel je iz dana u dan živio s Bogom, postao je Božjim vjesnikom koji će objaviti i protumačiti san što ga je kralj zaboravio. Zahvaljujući tome postao je predsjednikom vlade.

“Kralj uzvisi Daniela i dariva ga mnogim blistavim darovima. Postavi ga starješinom sve pokrajine babilonske i starješinom svih mudraca babilonskih.” (Daniel 2,48)

Tako se Daniel, zahvaljujući nepokolebljivoj odluci da čini što je ispravno, sve više uzdizao do visokog položaja što mu je Bog namijenio.

Tri vladara što su slijedila jedan drugog — Nabukodonozor, Baltazar i Darije Medijac — ukazali su mu čast najvećim darovima što su mu ih mogli dati.

Tijekom duge i blistave karijere Daniel nikad nije preštao zračiti mladenačkom energijom. Svojim životom svijetlio je za Boga do smrti. Čak je i u starosti bio spreman izgubiti život ali ne i odreći se svoje vjere.

Kad se sučelio s izborom da se odrekne dugogodišnjeg običaja obraćanja Bogu u molitvi triput dnevno ili da bude bačen u lavlju jamu, izabrao je ovo posljednje. Za njega nije postojala druga mogućnost. Kralj se bojao posljedica, ali ne i Daniel.

Bog ga je na čudesan način sačuvao, a kad je Darije ujutro došao da vidi kako je prošla noć, Daniel je mogao reći kralju: “Moj je Bog poslao svog Anđela; zatvorio je ralje lavovima te mi ne naudiše.” (Daniel 6,22)

To je neobičan životopis mladića koji je krenuo putem što vodi do vječne mladosti i nije ga napuštao do kraja života. Nažalost, to se ne može reći za sve osobe opisane u Bibliji. Mnoge su dobro počele, ali su zatim sišle s puta.

Uzmimo kao primjer Salomona, najpoznatijeg izraelskog kralja. Otac mu je na samrti uputio sljedeći mudar savjet: “A ti, sine moj Salomone, poznaj Boga svoga Oca, i služi Mu čitavim srcem i spremnom dušom, jer Jahve ispituje sva srca i zna sve misli i namjere; ako Ga budeš tražio, dat će ti se da Ga nađeš; ako li Ga ostaviš, odbacit će te zauvijek.” (1. Ljetopisi 28,9)

Ubrzo nakon toga Salomon je usnio san u kojem je čuo Božje riječi: “Traži što da ti dadem.” Mladi je kralj odgovo-

rio: “Veoma si naklon bio svome sluzi Davidu, mome ocu, jer je hodio pred Tobom u vjernosti, pravednosti i poštenju srca svoga... Sada, o Jahve, Bože moj, Ti si učinio kraljem slugu svoga na mjesto moga oca Davida, a ja sam još sasvim mlad, te još ne znam vladati... Podaj svome sluzi pronicavo srce da može suditi Tvom narodu, razlikovati dobro od zla.” (1. O kraljevima 3,5-9)

Bog je bio vrlo zadovoljan tom poniznom molitvom pa je odgovorio: “Jer si to tražio, a nisi iskao ni duga života, ni bogatstva, ni smrti svojih neprijatelja, nego pronicavosti u prosuđivanju pravice, evo ću učiniti po riječima tvojim: dajem ti srce mudro i razumno kakvo nije imao nitko prije tebe niti će ga imati itko poslije tebe, ali ti dajem i što nisi tražio: bogatstvo i slavu kakve nema nitko među kraljevima. I ako budeš stupao mojim putovima i budeš se držao mojih zakona i zapovijedi, kao što je činio otac tvoj David, umnožit ću tvoje dane.” (11- 14. redak)

Bog je održao obećanje. Obasuo je tog iskrenog mladog čovjeka bezbrojnim blagoslovima tako da se njegovo ime pronijelo cijelim svijetom. On je “natkrilio sve zemaljske kraljeve bogatstvom i mudrošću”. (1. O kraljevima 10,23) Vladari drugih naroda hodočastili su u Jeruzalem da vide i čuju kralja o kome su toliko slušali. Njegov je život zračio nebeskim sjajem što je obasjavao cijeli njegov narod.

Nikada ranije Izrael nije uživao takvo blagostanje i savršeni mir. “Juda i Izrael bili su mnogobrojni, bijaše ih kao pijeska na obali morskoj. Jeli su i pili i bili sretni.” (1. O kraljevima 4,20)

“Salomon je proširio svoju vlast nad svim kraljevstvima od Rijeke (Eufrata) sve do zemlje filistejske i do međe egipatske. Ona su donosila svoj danak i služila Salomonu sve dane njegova života... I imao je mir po svim granicama naokolo.” (1. O kraljevima 5,1.4)

Nažalost, takvo stanje nije dugo potrajalo. No tomu nije bio kriv Bog.

U Vašoj Bibliji piše da je kralj “Salomon... volio mnoge žene tuđinke” i “njegove su mu žene okrenule srce prema drugim bogovima”. Zbog toga se Bog “razgnjevio na Salomona jer je okrenuo srce svoje od Jahve, Boga Izraelova” te “nije održao te zapovijedi”. (1. O kraljevima 11,1.4.9.10)

Kakva li tragedije! Kao mlad čovjek dobro je počeo i Bog ga je raskošno blagoslovio. Kad je činio što je ispravno pred Bogom, stekao je mudrost, bogatstvo, moć i čast — sve što bi čovjek mogao poželjeti. Zaboravljajući na Boga, izgubio je sve.

Njegov život, koji je mogao zračiti sve većim sjajem, postupno je blijedio i prešao u sumrak ogorčenosti i samoprijevora. Ali prije svoje smrti stari kralj je na osnovi svog žalosnog iskustva ostavio mladima u sljedećim naraštajima sljedeći dragocjeni savjet: “Sjećaj se svoga Stvoritelja u danima svoje mladosti prije nego dođu zli dani.” (Propovjednik 12,1) “Čujmo svemu završnu riječ: Boj se Boga, izvršuj Njegove zapovijedi, jer — to je sav čovjek. Jer će sva skrivena djela, bila dobra ili zla, Bog izvesti na sud.” (13. i 14. redak)

Daniel je bio spreman izgubiti život ali ne i odreći se svoje vjere. Kad se sučelio s izborom da se odrekne obraćanja Bogu u molitvi triput dnevno, ili da bude bačen u lavlju jamu, izabrao je ovo posljednje. Bog ga je na čudesan način sačuvao: “Moj je Bog poslao svog Anđela; zatvorio je ralje lavovima te mi ne nauđiše.”

To pokazuje kako je Salomon cijelo vrijeme poznao dobar i pravi put. Šteta što ga nije slijedio!

Jošijin životopis sličan je Salomonovu i potvrđuje istu istinu. I on je još vrlo mlad došao na prijestolje. Zapravo, u Vašoj Bibliji piše da je postao kraljem u svojoj osmoj godini. “Dok još bijaše dječak, počeo je tražiti Boga.” (2. Ljetopisi 34,3) S dvanaest godina počeo je iz Jeruzalema i Jude ukla-

njati sve znakove idolopoklonstva. Kad mu je kasnije svećenik Hilkija donio dragocjeni primjerak Mojsijeva zakona što su ga našli u hramskoj riznici, odmah je prihvatio njegovu poruku. Slušanje Božje Riječi izazvalo je u njemu žalost zbog svih propusta Izraelaca.

“Kralj, stojeći na svome mjestu, obnovi pred Jahvom Savez da će slijediti Jahvu, držati se Njegovih zapovijedi, pouka i uredaba svim srcem i svom dušom.” (31. redak) Zatim je zatražio od naroda da ustane u znak svečane odluke i zavjeta da će vršiti Božju volju.

To što je učinio taj mladi čovjek bilo je prekrasno, i Bog se radovao njegovoj ljubavi i vjernosti. Bio je to još jedan mladić koji zrači poletom, koji je mogao napredovati iz snage u snagu i iz slave u slavu da nije počinio jednu grešku. U trenutku ludosti i protivno mnogim dobrim savjetima, nepotrebno je krenuo u rat protiv egipatskog faraona Nekona i izgubio život.

U Novom zavjetu naći ćete životopis još jednog mladog čovjeka koji je krenuo putem poletne mladosti, da bi ga napustio i nestao iz povijesti — pravi promašaj. To nalazimo zapisano na tri mjesta: u Matej 19,16-22, Marko 10,17-22 i Luka 18,18-23. Da steknete pravu sliku, pročitajte sva tri izvještaja.

“Dobri učitelju, što moram učiniti da baštinim život vječni?” pitao je bogati mladi knez.

“Znaš zapovijedi”, rekao je Isus, “Ne ubij! Ne čini preljuba! Ne ukradi! Ne svjedoči lažno! Ne varaj! Poštuj oca i majku!”

“Sve sam to držao od svoje mladosti”, odgovorio je mladić. “Što mi još treba?”

U izvještaju stoji da je Isus bio toliko dirnut njegovom ozbiljnošću da ga je pogledao i zavolio.

Moralo je postojati nešto posebno privlačno kod tog mladića. Očito je bio iskren, ozbiljan i voljan činiti što je ispravno. Godine traženja istine i nastojanja da vrši Božju volju učinile su da je njegovo lice zračilo plemenitošću. Zračio je mladošću i snagom. Ali nešto je nedostajalo.

“Jedno ti nedostaje”, rekao je Isus. “Hajde prodaj sve što imaš, podaj siromasima, i imat ćeš blago na Nebu! Onda dođi, slijedi me!”

Isus mu je ponudio izvanrednu priliku. Mogao je postati jednim od apostola. Mogao se družiti s Božjim Sinom. Mogao je biti nazočan u Getsemaniju, na Golgoti i na Maslinskoj gori. Mogao je biti u gornjoj sobi na Pedeseticu. Možda je čak mogao napisati koju knjigu koja bi ušla u Novi zavjet! Ali, otišao je “žalostan, jer je posjedovao veliko imanje”. (Matej 19,22)

Danas mu nitko ne zna ime. Imetak što ga je toliko cijenio nestao je prije mnogo stoljeća zajedno s njim. Iskustvo tog mladog čovjeka pokazuje da nije dovoljno znati napamet Deset zapovijedi. Kako je rastao fizički, tako je trebao rasti i u shvaćanju Božjih zapovijedi. Negdje u nekom trenutku prestao je rasti duhovno. Postao je legalistom, čovjekom kojemu je bila glavna briga zadovoljiti slovo Zakona, a pritom je zanemario proniknuti u njegovo dublje, duhovno značenje.

Premda je sve Zapovijedi znao napamet i bio spreman priznati da se posljednjih šest mogu sažeti riječima: “Ljubi svog bližnjega kao sebe samoga”, njemu nikad nije palo na um da bi mogao upotrijebiti svoje bogatstvo kako bi olakšao nevolje siromašnih.

Oni koji žele ići putem poletne i energične mladosti moraju rasti “u milosti i pravoj spoznaji našega Gospodina, Spasitelja Isusa Krista”. (2. Petrova 3,18) Osim što poznaju Božje Zapovijedi, moraju naučiti da sve bolje i bolje proniču u njihovo duhovno značenje — tako čudesno otkriveno po samom Zakonodavcu tijekom Njegova kratka življenja među ljudima.

U Joelovoj knjizi stoji proročanstvo o mladima u posljednje dane svjetske povijesti. Ono kaže da će između “znamenja na nebu i zemlji, krv i oganj i stupova dima” Bog izliti “Duha svoga na svako tijelo”. To će učiniti da će sinovi i kćeri proricati, a “mladići gledati videnja”. (Joel 3,1-3)

Ako je to vrijeme došlo, a došlo jest, onda svi mladi trebaju živjeti u najvećem očekivanju. Bog je spreman u punini izliti svog Duha posebno na posljednji naraštaj mladića i djevojaka.

On im želi dati vizije. Ne vizije o svjetovnoj slavi, već vizije o blistavoj i slavnoj službi. Ne vizije svjetovnih ciljeva, već Njegovih planova za konačno ostvarenje Njegove vječne nakane.

Ne vizije goleme riznice ljudskog znanja — koliko god ono bilo vrijedno — već bogatog blaga svoje Riječi.

Tako bogato obdareni mladići i djevojke ustvrdit će da je put poletne i energične mladosti zapravo staza “pravednička... kao svjetlost svanuća, koja je sve jasnija do potpunog dana”. (Izreke 4,18)

Obilniji i bogatiji život

Koliko je danas malo zdravih ljudi! Kad učtivo pitate: “Kako ste?”, obično dobivate kao odgovor opis neke bolesti, boli, operacije ili lijeka za “nedostatak vitamina” ili “taj osjećaj umora”.

Na sve strane i svim mogućim sredstvima ljudi traže oslobođenje od stresa, napora i živčane napetosti što je uzrokuje ubrzani tempo suvremena života. Posvuda oko sebe nalazimo mnoštvo tih “zdravo bolesnih”, dok su bolnice, ljekičilišta, klinike i ustanove za zbrinjavanje mentalno oboljelih prepune još ozbiljnijih slučajeva.

Statistike velikih osiguravajućih društava pružaju još goru sliku. Iz njih saznajemo da će veliki broj onih koji danas žive, tijekom sljedećih nekoliko godina umrijeti od raka, srčanih i drugih bolesti.

Svakako Bog nije želio da ljudi žive takvim životom! Vaša je Biblija u tome vrlo određena.

Kad je stvorio Adama, Bog mu je dao organizam koji je trebao vječno trajati, održavan samo izabranim proizvodima prirode i plodom sa stabla života. Da čovjek nije zgriješio, njegovi se zubi nikada ne bi kvarili, kosa mu nikad ne bi opadala, oči nikada ne bi potamnjele, a srce bi mu nastavilo kucaći bez prestanka, zauvijek. Snažna vitalnost, što ju je osjećao prvog dana svog života, trajala bi kroz svu vječnost.

Premda mu je Bog rekao da će zbog grijeha “zacijelo... umrijeti” (Postanak 2,17), prošlo je mnogo, mnogo godina

dok se nije istrošio. U Vašoj Bibliji piše da je Adam živio skoro tisuću godina, točnije 930 godina! Njegov sin Šet živio je 912 godina, a unuk Enoš 905 godina. Kajin je živio 910, Mahalalel 895, Jered 962, a Metušalah — najstariji čovjek koji je ikada živio — 969 godina.

Jesu li to izmišljene godine? Nipošto! Kad se samo podsjetimo kako su ti praoci ljudskog roda živjeli blizu stvaranja, onda to više ne izgleda neobično. Ne samo što je njihov organizam bio gotovo savršen, netaknut nasljednom bolešću, već je i njihova hrana bila najbolje kvalitete. Povrće i voće, što im je bila osnovna hrana, raslo je u zemlji koja nije bila lišena minerala što izgrađuju zdravlje. Osim toga, u ono doba život je protjecao mnogo smirenije. Nije bilo velikih napetosti što danas uzrokuju brzo starenje. Sasvim je sigurno da su u ona drevna vremena srčana oboljenja i slične bolesti bile nepoznate.

Međutim, kako je protjecalo stoljeće za stoljećem, tako se postupno skraćivao i ljudski vijek. Dok je Noa živio 950 godina, njegov sin Šem dostigao je samo 600, njegov unuk Arpakšad 438, a njegov praunuk Šelah 433 godine.

Dva naraštaja kasnije Peleg je živio samo 239 godina, a četiri naraštaja nakon njega Terah umire sa 205 godina. Pogledajte Postanak 11,10-32. Terahov sin Abraham doživio je starost od 175 godina i značajno je što izvještaj kaže da “umrije u sretnoj dobi — star i pun godina”. (Postanak 25,8) Očito je u to vrijeme, petsto godina nakon Potopa, prosječna dob ljudi pala podosta ispod tog broja.

U Mojsijevo doba čovjek je doživio samo sedamdeset godina. “Zbroj naše dobi”, objavljuje devedeseti psalam, “sedamdeset je godina, ako smo snažni, i osamdeset; i većina od njih muka je i ništavost jer prolaze brzo, i mi letimo odavde.” (Psalam 90,10)

Danas je, posebno u nekim nerazvijenim zemljama, životna dob još niža. Očito se tijekom niza godina čudesno ustrojstvo, što ga je Bog pokrenuo pri stvaranju, istrošilo.

Kao što smo već kazali, to nije bila Božja prvotna naka-na. On je planirao za život, a ne za smrt, za zdravlje, a ne za bolest, za vitalnost, a ne za umor i bol.

Kad je Božji Sin došao među ljude, našao se okružen bolesnima i umirućima. Prolazio je "čineći dobro i ozdravljujući sve koje davao bijaše tlačio". (Djela 10,38) Istodobno dok je poučavao u sinagogama i propovijedao Evanđelje o kraljevstvu, Isus se posvetio liječenju svake vrste "bolesti i nemoći u narodu". (Matej 4,23)

Kad je izabrao sinove Izraelove da Mu budu narod, Bog im je s ljubavlju pokušavao pokazati kako mogu, unatoč prokletstvu grijeha, izbjeći mnoge njegove neposredne posljedice. Preko Mojsija im je otkrio najosnovnije tajne dobra zdravlja te kako mogu sačuvati zdravlje čak i kad žive u nepovoljnim prilikama.

Mojsije im je rekao da će, ako budu slijedili taj dobar savjet, sebe sačuvati od mnogih nevolja.

"Budeš li zdušno slušao glas Jahve, Boga svoga, vršeci što je pravo u Njegovim očima; budeš li pružao svoje uho Njegovim zapovijedima i držao Njegove zakone, nikakvih bolesti koje sam pustio na Egipćane na vas neću puštati. Jer ja sam Jahve koji dajem zdravlje." (Izlazak 15,26)

Drugom im je prilikom obećao da će, ako Mu budu služili svim srcem, uživati istinsko zdravlje. Kazao je: Ja "ću blagosloviti tvoj kruh i tvoju vodu i uklanjati od tebe svaku bolest". (Izlazak 23,25)

Dobro je da ponovno proučimo neke od tih božanskih uputa o zdravom življenju.

1. Trebali su biti pažljivi glede svoje prehrane. Bili su dužni razlikovati "nečisto od čistoga; životinju koja se može jesti od životinje koja se ne smije jesti". (Levitski zakonik 11,47)

Nešto je za njih bilo dobro, a nešto nije. Da bi bili zdravi, morali su paziti na prehranu — što je temeljna istina koju je svijet tek nedavno počeo shvaćati.

2. Trebali su voditi računa o higijeni. Čistoća je bila od najveće važnosti. Osobe sa zaraznim bolestima morale su biti stavljene u karantenu, kao i oni koji bi s njima došli u dodir. (Brojevi 5,2) Posebne mjere trebalo je poduzeti prema gubavcima. (Levitski zakonik 13,1-59) Meso koje se ne bi potrošilo u roku od tri dana — nisu imali hladnjaka — moralo se spaliti. (Levitski zakonik 7,17) Zagađene namirnice moralo se uništiti. (19. redak) Sve je to u skladu sa suvremenim zdravstvenim pravilima.

3. Trebali su izbjegavati nemoral. Sedma Božja zapovijed: “Ne čini preljuba!”, trebala ih je sačuvati od teških fizičkih posljedica zlorabe najsvetije tjelesne funkcije.

4. Trebali su uskladiti rad i odmor. Neprekidan rad dovest će do preranog starenja. Neprekidan odmor dovest će do lijenosti i degeneriranosti. Da bi uživali sretan, zdrav život, morali su savršeno uskladiti rad i odmor. Bog je propisao da čovjek šest dana radi a jedan se dan odmara. “Sjeti se da svetkuješ dan subotnji”, rekao je. “Šest dana radi i obavljaj sav svoj posao. A sedmoga je dana subota, počinak posvećen Jahvi, Bogu tvoje-mu. Tada nikakva posla nemoj raditi.” (Izlazak 20,8-10)

Ništa ne može toliko pridonijeti zdravlju i općoj dobrobiti koliko pridržavanje tog dobrog savjeta. Ne samo što bi im osiguralo odgovarajuće opuštanje tijela, već bi koristilo i umu jer bi redovno prekidalo razmišljanje o materijalnom i zamijenilo ga razmišljanjem o onome što je Božje. Duhovno uzdizanje, do kojeg bi redovno dolazilo svakog sedmoga dana, bilo bi snažan iscjeliteljski čimbenik u njihovu životu, donoseći im nebrojene blagoslove.

“Zadržiš li nogu da ne pogaziš subotu”, rekao im je Bog, “i u sveti dan ne obavljaj poslove; nazoveš li subotu milinom a časnim dan Jahvi posvećen... Ja ću te provesti po zemalj-

skim visovima, dat ću ti da uživaš u baštini oca tvog Jakova, jer Jahvina su usta govorila.” (Izaija 58,13.14)

Sve dok su se sinovi Izraelovi pridržavali tog dobrog savjeta, uživali su obećane blagoslove. Neko su vrijeme bili tako zdravi da u Bibliji piše: “U plemenima njihovim bolesnih ne bješe.” (Psalam 105,37) Na nesreću, njihova je vjernost bila kratka vijeka i nije trebalo dugo da bolesti ponovno počnu ubirati svoj danak.

Kad je Božji Sin došao među njih, našao se okružen bolesnima i umirućima. Kamo god pošao, Njegov je put bio pun ljudi koji su težili za obnovljenjem zdravlja. Slijepi su težili za vidom, gluhi za sluhom, a hromi za snagom da mogu hodati.

Osnovna načela zdravog, sretnog života i danas su ista. Bog se nije promijenio. Njegova sućut prema nama isto je tako velika kao prema onima koji su prije mnogo vjekova patili i stradavali u Galileji. Stoga, ako želimo obilniji život koji nam Bog nudi, predajmo Mu svoje srce i nastojmo živjeti u skladu s Njegovom otkrivenom voljom.

Promatrajući toliki narod kako pati, Njegovo srce ispunjeno ljubavlju “sažali se nad njim”. (Matej 9,36) Tome se ne treba čuditi! On je stvorio čovjeka, a sada je vidio koliko je strašno grijeh upropastio ljudske živote. Ne razmišljajući o svojoj udobnosti i miru, On je prolazio “čineći dobro i ozdravljajući sve koje davao bijaše tlačio”. (Djela 10,38) Istodobno dok je poučavao u sinagogama i propovijedao evanđelje o kraljevstvu, Isus se posvetio liječenju svake vrste “bolesti i nemoći u narodu”. (Matej 4,23)

Tom jadnom narodu, koji je toliko patio, donio je ohrabrujuću misao da im je na dohvat ruke novi i bolji život. “Ja dođoh da život imaju, u izobilju da ga imaju.” (Ivan 10,10.

DF) Sam je kazao: “Šest dana radi i obavljaš sav svoj posao. A sedmoga je dana subota, počinak posvećen Jahvi, Bogu tvome. Tada nikakva posla nemoj raditi.” (Izlazak 20,8-10)

Ništa ne može toliko pridonijeti zdravlju i općoj dobrobiti koliko štovanje te dobre zapovijedi. Ne samo što bi im to osiguralo odgovarajuće opuštanje tijela, već bi koristilo i umu jer bi redovno prekidalo razmišljanje o materijalnom i zamijenilo ga razmišljanjem o onome što je Božje. Duhovno uzdizanje, do kojeg bi redovno dolazilo svakog sedmoga dana, bilo bi snažan iscjeliteljski čimbenik u njihovu životu, donoseći im nebrojene blagoslove.

“Zadržiš li nogu da ne pogaziš subotu”, rekao im je Bog, “i u sveti dan ne obavljaš poslove; nazoveš li subotu milinom a časnim dan Jahvi posvećen... Ja ću te provesti po zemaljskim visovima, dat ću ti da uživaš u baštini oca tvog Jakova, jer Jahvina su usta govorila.” (Izaija 58,13.14)

Je li im bilo potrebno zdravlje? Jesu li težili za snagom? Jesu li željeli mir u duši? Jesu li tražili poletnu živost? Sve su to mogli dobiti da su zatražili. “Dodite k meni svi koji ste izmoredni i opterećeni”, rekao je, “i ja ću vas odmoriti.” (Matej 11,28. DF)

Odmor! Svakako, i život. Izobilniji život no što su ga ikada poznavali.

No postojali su uvjeti pod kojima se to moglo dobiti. Trebali su biti spremni da “od sada ne griješe više”. (Ivan 8,11) Trebali su se vratiti Bogu. Trebali su vršiti Njegove zapovijedi. Tek onda će se ostvariti sve njihove težnje. Isus im je rekao: “Ostat ćete u mojoj ljubavi ako budete vršili moje zapovijedi.” (Ivan 15,10) A to je značilo više od svega.

Osnovna načela zdravog, sretnog života i danas su ista. Bog se nije promijenio. Njegova sućut prema nama isto je tako velika kao prema onima koji su prije mnogo vjekova patili i stradavali u Galileji.

Stoga, želimo li taj obilniji život koji nam Bog nudi, možemo učiniti prvi korak. Možemo Njemu predati svoje srce i,

odvraćajući se od svih nama poznatih prijestupa Njegovih zapovijedi, nastojati da, zahvaljujući Njegovoj milosti, živimo u potpunom skladu s Njegovom otkrivenom voljom.

Razborita prehrana

Ne postoji čudesniji mehanizam od onoga kojim se održava ljudski organizam. Pomislimo samo na jezik kojim možemo osjetiti okus, na zube za žvakanje, na želudac za probavu, na crijeva što upijaju hranu, na krvotok i pluća što skrbe za dovoljno kisika!

Uz to postoje male i još uvijek tajanstvene žlijezde koje stvaraju kemikalije bitne za održavanje procesa prerade beskrajno različite hrane i dopremu u isto tako beskrajno različite dijelove organizma — i to čine tijekom cijelog života. Nema sumnje da je samo Stvoritelj mogao načiniti nešto tako čudesno!

Svatko od nas ima po jedan od tih božanski oblikovanih sustava i na nama je da o njemu skrbimo na najbolji mogući način. Premda se Stvoritelj pobrinuo za mogući popravak u slučaju oštećenja, mnogo je pametnije i daleko jeftinije održavati ga u dobru stanju.

To možemo učiniti ako vodimo računa o tome što jedemo, kako jedemo, a u nekim slučajevima i kada jedemo. Jest i sve što se nalazi na jelovniku, bez obzira na vrijednost namirnica ili na mogući utjecaj na organizam, nije razumno.

Ne trebamo tjeskobno brinuti o svojoj hrani i postati umišljenim bolesnicima - to nam neće koristiti - niti će biti dobro ako u tome budemo fanatici.

Upravo na tom području Biblija nam ponovno daje mudre i razumne savjete.

Prvo, ona jasno govori da se čovjekova prvotna prehrana sastojala od voća, orašastih plodova i žitarica. O tome možete čitati u Postanku 1,29.

“I doda Bog: Evo dajem vam sve bilje što se sjemeni, po svojoj zemlji, i sva stabla plodonosna što u sebi nose svoje sjeme: neka vam bude za hranu.”

To je bio Božji plan prije pojave grijeha na Zemlji. Uz dodatak plodova sa stabla života, ta je hrana mogla čovjeku osigurati vječno zdravlje. Za njega bi bolest ili smrt zauvijek ostali nepoznati. Ali došao je grijeh i sve se promijenilo. Po svemu sudeći, stradala je i sva priroda. Pogledajte Postanak 3,17.18.

Kad se pobunio protiv Boga u jednome, čovjeku nije bilo teško prezreti i ostale Njegove savjete. Budući da su mu voće, orasi i žitarice dosadili, počeo je ubijati životinje i jesti meso. Čini se da nema sumnje kako je i to, bar u određenoj mjeri, pridonijelo stanju što je izazvalo izlivanje Božjih sudova na prepotopni svijet. Pogledajte Luka 17,26.27; Postanak 7,5-7.

Kad su se vode Potopa povukle i kad je ostalo malo ili ništa zelenila, Bog je dopustio miješanu prehranu. “Sve što se kreće i živi neka vam bude za hranu: sve vam dajem kao što vam dadoh zeleno bilje. Samo ne smijete jesti mesa u kojem je još duša, to jest njegova krv.” (Postanak 9,3.4) Premda je Bog rekao “sve”, iz samog teksta vidljiva su neka ograničenja. Kad je Noi dao upute o životinjama koje će ući u kovčeg, istaknuo je da su neke nečiste. (Postanak 7,2) Iz različitih razloga one nisu namijenjene za čovjekovu prehranu.

Popis tih zabranjenih sisavaca, ptica, riba, kukaca i gmi-zavaca nalazimo u Levitskom zakoniku, jedanaestom poglavlju. Potrudite se to pročitati!

Uzmimo najprije sisavce. Čisti i jestivi su svi koji imaju razdvojene papke i preživaju. Sve su druge životinje nečiste i neprikladne za hranu. Četvoro ih je spomenuto zbog posebnih problema (one su zadovoljavale neke, ali ne sve uvjete), nai-

me deva, svizac, zec preživar i svinja s razdvojenim papcima. “Njihova mesa”, kaže Bog, “nemojte jesti!

Zatim su spomenute ribe, premda bez imena. U devetom retku stoji: “Od svih vodenih životinja ove možete jesti: sve što živi u vodi, bilo u morima, bilo u rijekama, a ima peraje i ljuske, možete jesti. Ali što u morima i rijekama nema peraja i ljusaka... neka su vam odvratna!”

Što se tiče ptica, mnoge poznate ptice su na popisu zabranjenih za jelo, uključujući orla, jastreba, sokola, gavrana, noja, kopca, galeba, sovu, lastavicu, kormorana, ibisa, gnjurca, pelikana, rodu, čaplju, pupavca i šišmiša.

Nisu imenovani zabranjeni kukci, ali dvadeseti redak kaže: “Svi krilati kukci što hodaju četveronoške neka su vam odvratni!” Jedina iznimka bili su skakavci, cvrčci i zrikavci.

Među ostale “odvratne” životinje ubrojene su krtica, miš, gušter, macaklin, krokodil, daždevnjak, zelembač i kameleon. (29. i 30. redak)

Ovo je popis ne baš privlačnih životinja za jelo. Uz neke iznimke, obično su ta stvorenja strvinari. Čak i u najboljim restoranima malo se traži, ako se uopće i traži, pečena deva, krokodilska stegna, orlova prsa ili galeb à la king. Nismo čuli ni za pirjanog lešinara ili miša s maslacem.

Činjenica je: kad se ne bi radilo o jednoj ovdje spomenutoj životinji — koja donosi veliku zaradu mnoštvu ljudi — taj popis bio bi općenito prihvaćen kao najmudriji propis našeg Stvoritelja.

Zbog te životinje — svinje — oni koji vole svinjetinu i oni koji ju pripremaju i prodaju nalaze sve moguće izgovore za poništenje cijelog popisa. Tvrdе kako je to bio dio levitskog zakonika te zbog toga nije obvezan za kršćane, a ne vide činjenicu da je podjela na “čiste” i “nečiste” postojala još prije nego što je bilo ijednog levita, kako smo to gore pokazali.

Kakvo bi stajalište kršćanin trebao zauzeti spram ovoga predmeta? Odgovor je jednostavan: Slijediti Božji savjet! Ako

On kaže da meso tih sisavaca, ptica, riba, kukaca i gmizavaca nije za prehranu, On za to sigurno ima razloga. On nije samovoljni diktator, već Otac pun ljubavi. Što god čini za nas, što god nam savjetuje, to je zato “da bismo bili sretni i da živimo”. (Ponovljeni zakon 6,24; pročitajte i Ponovljeni zakon 10,13)

Neki možda ne vide razlog za Božju jasnu zabranu uporabe svinjskog mesa. Možda ih na to potiču reklame proizvođača mesnih preradevina koji tvrde da je to najhranjivije meso na svijetu. Ali dugoročno gledano, Bog je u pravu. On ne griješi. Za čovjeka koji je otvorena uma, medicinska znanost je već osigurala odgovarajuće objašnjenje, što potvrđuje Božju mudrost.

Kad budete nastavili proučavati svoju Bibliju u potrazi za istinom u vezi s prehranom i zdravljem, otkrit ćete da je taj predmet bio itekako nazočan u novozavjetno doba. Zapravo se nalazio i na dnevnom redu prvog kršćanskog koncila u Jeruzalemu. Luka daje cjelovit opis u petnaestom poglavlju Djela apostolskih. Jakov, predsjedavajući sabora, rekao je u zaključku: “Zato ja mislim da se više ne dosađuje onima koji se s poganstva obrate Bogu, već da im se piše da se uzdržavaju od onoga što je ukaljano idolima, od bluda, od udavljenoga i od krvi.” (19. i 20. redak)

Nisu zapisane nikakve druge pojedinosti, ali je zanimljivo istaknuti da su u tom zaključku spomenuti elementi stotinama godina stariji od levitskog zakona. Pročitajte Postanak 6,5; 9,4; 35,2.

Za putovanja po novoorganiziranim crkvama u Maloj Aziji, Grčkoj i Italiji, apostol Pavao je ustvrdio kako se naširoko raspravlja o prehrani i vjeri. Ne možemo reći da su vjernici bili posebno zainteresirani za njezinu zdravstvenu stranu. Njihov najveći problem bio je pitanje: smiju li jesti meso žrtvovano idolima ili ne.

Međutim, u to su bile uključene i druge faze jedenja i pijenja. Taj je predmet počeo dijeliti vjernike i izazivati oštri

kriticizam onih koji su imali suprotne poglede. Posebno je to bio slučaj u Rimu, pa je apostol toj crkvi poslao najbolji savjet koji je ikada poslan nekoj skupini kršćana glede ovoga. Snažno ali i nježno istaknuo je da ljubav mora upravljati svakom odlukom, biti pobudom svakom postupku.

Taj neusporedivi tekst toliko je dobar da ga trebate pročitati u svim Vama dostupnim prijevodima. Veliki tekst počine s Rimljanima 13,11 i ide sve do Rimljanima 14,21. Evo nekih značajnijih odsjeka:

“Tim više što shvaćate ovaj čas: vrijeme je već da se od sna prenememo jer nam je sada spasenje bliže nego kad povjerasmo. Noć poodmače, dan se približi! Odložimo dakle djela tame i zaodjenimo se oružjem svjetlosti. Kao po danu pristojno hodimo, ne u pijankama i pijančevanjima, ne u prilježništvima i razvratnostima, ne u svadi i ljubomoru, nego zaodjenite se Gospodinom Isusom Kristom i u brizi za tijelo, ne pogodujte požudama... A ti, što sudiš brata svoga? Ili ti, što prezireš brata svoga? Ta svi ćemo stati pred sudište Božje...

Dakle, ne sudimo više jedan drugoga, nego radije sudite o tome da ne valja postavljati bratu stupice ili spoticala...

Doista, ako je poradi hrane tvoj brat ražalošćen, već nisi na putu ljubavi. Ne upropašćuj tom svojom hranom onoga za koga je Krist umro!... Ta kraljevstvo Božje nije jelo i piće, nego pravednost, mir i radost u Duhu Svetome. Da, tko tako Kristu služi, mio je Bogu i cijene ga ljudi. Nastojmo stoga promicati mir i uzajamno izgrađivanje! Ne razaraj djela Božjega poradi hrane!” (DF)

Taj poziv na uzajamnu snošljivost je kršćanstvo u svom najboljem izdanju. Budući da iznosi vječnu istinu, on je isto tako važan danas kao i kad je bio napisan prije više od devetnaest stoljeća — a danas svakako i još potrebniji. Kako medicinska znanost otkriva tajne alergije, mi možemo vidjeti koliko je pogrešno i nerazumno osuđivati bilo koga zbog nje-gove hrane. Neki su ljudi alergični na mlijeko i sve mliječne

proizvode. Drugi su alergični na pšenicu i sve pšenične proizvode. Treći su opet alergični na orahe, celer, jagode i čitavu gomilu voća, povrća, žitarica, upravo kao što su pak četvrti alergični na mačke, konje, kućnu prašinu, perje, krpe i pelud. Sve te alergije nisu proizvod mašte, već bolno stvarne, kako to može potvrditi svaka alergična osoba.

Doista je prikladno Pavlovo ozbiljno pitanje: “A ti, što sudiš brata svoga?”

Jednako tako snažna je objava da “kraljevstvo Božje nije jelo i piće, već pravednost, mir i radost u Duhu Svetome”.

Prijevod Kršćanske sadašnjosti ovaj tekst daje ovako: “Kraljevstvo se Božje ne sastoji u jelu i piću, nego u pravednosti, miru i radosti po Duhu Svetome.”

Nitko ne može ući u Nebo zbog hrane. Nerazumna prehrana može dovesti do gubitka spasenja, jer će upropasti rasuđivanje i navesti na grijeh, ali ni jedenje same nebeske mane neće nikome biti ulaznicom u raj. Čovjek se može spasiti samo prihvaćanjem Isusa Krista kao Gospodina i Spasitelja.

Čovjekova prvotna prehrana sastojala se od voća, orašastih plodova i žitarica. “Evo dajem vam sve bilje što se sjemeni, po svoj zemlji, i sva stabla plodonosna što u sebi nose svoje sjeme: neka vam bude za hranu.” Uz dodatak plodova s drveta života ta je hrana mogla čovjeku osigurati vječno zdravlje.

Znači li to da čovjek može jesti sve, bez obzira na posljedice? Nikako! Apostol Pavao je to objasnio u svom prvom pismu upućenom Korinćanima. I ovdje nije raspravljao o prehrani, već o hrani žrtvovanoj idolima. Međutim, veliko načelo po kojemu se trebamo ravnati je isto: “Prema tome, bilo da jedete, bilo da pijete, bilo da što drugo činite, sve činite na slavu Božju!” (1. Korinćanima 10,31)

Tim nas riječima apostol vraća na temeljnu istinu tako često isticanu u Vašoj Bibliji: na prvo mjesto dolazi ljubav: ljubav prema Bogu i ljubav prema našim bližnjima. Otkrivanjem ljubavi — onome koji vjeruje ili onome tko ne vjeruje — mi proslavljamo Boga, jer nas jedino Bog može učiniti ljubaznima, milosrdnima, pažljivima i strpljivima prema drugima.

Stoga se kod uzimanja hrane i pića trebamo pitati: Je li to što činim na slavu Bogu? Hoće li hrana koju jedem hraniti moje tijelo tako da budem što učinkovitiji u Njegovoj službi? Hoće li ta hrana učiniti da bistrije mislim, da imam snažnije mišiće, zdravije rasuđivanje i snažnije utječem na dobro?

Možda nećete uvijek moći birati hranu. Ako ste gojazni, možda će Vam liječnik propisati hranu bogatu bjelančevinama. Ako Vam je krvni tlak visok, možda će propisati hranu bez soli. Ako bolujete od dijabetesa, on Vam može zabraniti uzimanje ugljikohidrata. Ponekad, kad ste u tuđoj kući, učtivost traži da jedete ono što inače ne volite jesti. Ali ako možete slobodno birati, izaberite ono što znate da će biti najbolje za Vas.

Živite što je moguće više u skladu s Božjim neprocjenjivim savjetima za Vaše dobro, i zdravlje će Vam “brzo procvasti”. (Izaija 58,8)

Nerazumna uporaba pića

Kada je Bog Adamu i Evi dao savršenu hranu sastavljenu od žitarica i voća, njihovo piće su vjerojatno bili voćni sokovi i bistra voda iz izvora ili potoka.

Nitko ne zna koji je od njihovih potomaka otkrio da voćni sokovi, predugo izloženi toplini, uskisnu i proizvedu opojni napitak. Ali u prvih deset poglavlja Vaše Biblije naći ćete prvu tužnu i prljavu priču o pijanstvu.

Od tog dana do danas nebrojeni milijuni učinili su istu grešku kao Noa. Korištenje alkoholnih pića donijelo im je sramotu i stid, bolest i propast.

Budući da je Bog ljubav i da Ga žalosti kad vidi da se ljudi i žene načinjeni na Njegovu sliku ludo ponašaju, ostavio je u biblijskom izvještaju mnoga ozbiljna upozorenja protiv tog oblika popuštanja svojim prohtjevima.

Najpoznatija od svih izreka je jedna Salomonova: “Vino je podsmjevač, žestoko piće bukač, i tko se njima odaje, neće steći mudrosti.” (Izreke 20,1)

Alkohol u bilo kom obliku jest podsmjevač i ne može ispuniti nade onih koji ga uzimaju. Uvjereni su da će im donijeti oslobođenje od tjeskobe, ali kad potroše novac i popiju vino, njihovi problemi ostaju, i to još istaknutiji. Čovjek vjeruje da će to postići još jednom bocom, još jednom čašom, ali ga svaka od njih sve više udaljuje od njegova cilja. Svako ga ispijeno piće sve više onesposobljava da cijeni ono što je do-

ista lijepo u životu, za čime u dubini duše zapravo teži. Vino mu se podsmijeva, ruga se njegovoj slabosti i ludosti.

“Komu: ah? komu: jao? komu: svađe? komu: uzdasi? komu: zamučene oči?” pita mudri Salomon. (Izreke 23,29) A evo odgovora: “Onima što kasno sjede kod vina, koji su došli kušati vino začinjeno.” (30. redak)

Potom dodaje opomenu: “Ne gledaj na vino kad rujno iskri, kad se u čaši svjetlucavo prelijeva: pije se tako glatko, a na kraju ujeđa kao zmija i žaca kao guja ljutica.”

Oslikavajući djelovanje alkohola, kaže: “Oči će ti gledati tlapnje i srce govoriti ludosti. I bit će ti kao da ležiš na pučini morskoj ili kao da ležiš navrh jarbola. “Izbiše me, ali me ne zabolje, istukoše me, ali ne osjetih; kad se otrijeznim, još ću tražiti.” (31-35. redak)

Ovo je napisano prije 3000 godina, ali je po značenju trajno; alkohol djeluje na svaki naraštaj podjednako.

Stotinama godina nakon Salomona prorok Izaija je upozorio Judejce: “Jao onima što već jutrom na uranku žestokim se pićem zalijevaju i kasno noću sjede vinom raspaljeni. Na gozbama im harfe i citare, bubnjevi i frule uz vino, a za djelo Jahvino ne mare, ne gledaju djelo ruku Njegovih. Stoga će u ropstvo narod moj odvesti, jer nema razumnosti.” (Izaija 5,11-13)

Sličnu opomenu nalazimo u istom poglavlju: “Jao onima koji su mudri u svojim očima i pametni sami pred sobom! Jao onima koji su jaki u vinu i junaci u miješanju jakih pića; oni koji za mito brane krivca, a pravedniku uskraćuju pravdu! Zato, kao što plameni jezici proždiru slamu i kao što nestaje suha trava u plamenu, tako će korijen njihov istrnuti, poput praha razletjet se pupoljak njihov, jer odbaciše Zakon Jahve nad Vojskama i prezreše riječ Sveca Izraelova.” (22-24. redak)

Vaša Biblija sasvim određeno tvrdi da čovjek mora platiti strašnu cijenu kad dopusti alkoholu da pokvari Božju rukotvorinu, otupljujući um i kvareći rasuđivanje.

Izaija je pijanicama u Izraelu uputio ovu ozbiljnu optužbu: “Evo, od Gospoda jaki i moćni, kao pljusak s tučom, kao vihor razorni, prolom oblaka i povodanj, i svom ih snagom na zemlju baca. Bit će izgažen gizdav vijenac pijanica Efrajimovih... Oni posrću od vina, teturaju od žestoka pića: svećenici i proroci od žestoka pića posrću; omami ih vino, teturaju od žestoka pića, posrću u viđenjima, ljuljaju se sudeći.” (Izaija 28,2-7)

Te posljedice uzimanja alkoholnih pića primijetio je i prorok Hošea, Izaijin suvremenik. “Mošt i vino”, rekao je, “zarobiše im srce.” (Hošea 4,11) Bog je Aronu uputio ozbiljne riječi u povodu toga što su oni koji su služili kao svećenici pili vino: “Kad ulazite u Šator sastanka, nemojte piti vina niti opojnog pića, ni ti ni sinovi tvoji s tobom! Tako nećete poginuti. To je trajan zakon za vaše naraštaje.” (Levitski zakonik 10,9)

S tim u svezi značajno je da je u vrijeme drevnog Izraela, kad bi tko posebno posvetio svoj život Bogu, učinio zavjet potpune trezvenosti. Taj izvještaj naći ćete u Brojevima 6,1-3.

“Jahve reče Mojsiju: “Govori Izraelcima i reci im: Ako tko, bilo čovjek ili žena, položi nazirejski zavjet te se posveti Jahvi, neka se suzdržava od vina i svakoga opojnog pića.””

U Jeremijino vrijeme živjela je obitelj poznata pod imenom Rekabovci, koji su prihvatili program potpune trezvenosti.

Da bi ispitao njihovu vjernost, prorok je pred njih stavio “krčage pune vina i čaše” te im naložio da piju, ali oni su to odbili riječima: “Ne pijemo vina, jer nam je otac naš Jonadab, sin Rekabov, zapovijedio: “Ne smijete nikada piti vina, ni vi ni sinovi vaši...”I mi poslušasmo glas oca... u svem što nam je zapovijedio: da nikad vina ne pijemo, ni mi ni žene naše, niti sinovi naši, ni kćeri naše.” (Jeremija 35,5-8)

Zbog njihova plemenita stava Jeremija im je rekao: “Ovako govori Jahve nad Vojskama, Bog Izraelov: Jer ste slušali zapovijedi svoga oca Jonadaba i držali se svih naredaba i činili sve što vam je on zapovijedio, zato — ovako govori

Jahve nad Vojskama, kralj Izraelov — Jonadabu, sinu Rekabovu, nikad neće ponestati potomka koji će stajati pred licem mojim u sve dane.” (18. i 19. redak)

I tako Vaša Biblija, koja govori o kobnim posljedicama uzimanja alkohola, isto tako otkriva kako je u svim stoljećima bilo onih koji su odbili da ih alkohol prevari. Ona je vrlo jasna o Božjem stajalištu spram ovoga.

Ako se obratimo Novom zavjetu, ustvrdit ćemo da je apostol Pavao dosta toga rekao o nerazumnom uzimanju alkohola.

“Kao po danu pristojno hodimo”, pisao je Rimljanima, “ne u pijankama i pijančevanjima.” (Rimljanima 13,13. DF)

Efežanima je poslao upozorenje: “Ne opijajte se vinom, u kome je razuzdanost!” (Efežanima 5,18. DF)

Galaćanima je pak rekao da će ih pijanstvo isključiti iz Neba. “Očita su djela tijela. To su: bludnost, nečistoća, razvratnost, idolopoklonstvo, vraćanje, neprijateljstva, svađa, ljubomor, srdžbe, spletkarenja, razdori, strančarenja, zavisti, pijančevanja, pijanke, i tome slično. Unaprijed vam kažem, kao što vam rekoh: koji takvo što čine, kraljevstva Božjega neće baštiniti.” (Galaćanima 5,19-21. DF)

Da to nije bila prazna prijetnja, očito je iz njegove izjave u prvom pismu upućenom Korinćanima. “Zar ne znate da nepravednici neće baštiniti kraljevstva Božjega?” pitao ih je. “Nemojte se varati! Ni bludnici, ni idolopoklonici, ni preljubnici, ni mekoputnici, ni oskvrnitelji dječaka, ni lopovi, ni lakomci, ni pijanice, ni klevetnici, ni razbojnici neće baštiniti kraljevstva Božjega.” (1. Korinćanima 6,9.10)

Neki kažu da je pijanstvo — ili alkoholizam, da upotrijebimo suvremenu riječ — bolest, ali se Vaša Biblija s tim ne slaže. Ona jasno kaže da je ono grijeh, stavljajući sve koji se opijaju u isti red s najgorim zločincima.

Isus je o tom predmetu imao što reći. Objašnjavajući jednu od svojih usporedba učenicima, oslikao im je nevjernog slugu koji je počeo “tući sluge i sluškinje, jesti, piti i opijati

se.” Konačno će, prema Isusovim riječima, doći dan obračuna. Gospodar tog sluge vratit će se “u dan kad ga ne očekuje i u čas u koji i ne sluti te će ga strogo kazniti i dodijeliti mu sudbinu među nevjernicima”. (Luka 12,45.46)

Govoreći posebno onima koji će živjeti neposredno pred Njegov drugi dolazak, Krist je upozorio: “Pazite sami na se da vam srca ne otvrdnu od razuzdanosti, pijanstva i tjeskobnih briga za život, da vas ne uhvati iznenada onaj dan.” (Luka 21,34)

Svi ti biblijski tekstovi jasno pokazuju da je trošenje alkoholnih pića vrlo ozbiljna stvar u Božjim očima. Tome se ne treba čuditi! Ono ima itekako velike posljedice — i za onoga tko pije, i za druge koji su izloženi njegovim ludim i često zločinačkim postupcima.

U nekim zemljama šezdeset posto svih automobilskih nesreća s kobnim ishodom prouzročeno je uzimanjem alkoholnog pića. Milijuni ljudi u Americi svake godine budu uhićeni uz optužbe zbog pijanstva, vožnje pod utjecajem alkohola i sličnih prijestupa.

Više godina anketirao sam čuvare najvećih američkih zatvora. Uvijek iznova, prije nego što je zloupotreba droga postala toliko uobičajenom, oni bi potvrdili da je između 70 do 90 posto zatvorenika na izdržavanju kazne — zbog zločina povezanih s alkoholom.

Od 110 milijuna Amerikanaca koji piju, najmanje jedanaest milijuna su alkoholičari. Svake se godine broj onih koji postaju problemima zbog pića povećava za 630.000.

Prema časopisu *British Medical Journal*, u Engleskoj godišnje 25.000 ljudi zadobiva povrede za koje su krivi pijani vozači ili pješaci, a umire više od 500 osoba.

U Francuskoj je u samo jednoj godini umrlo 17.626 osoba od ciroze jetre. Još 4.452 umrlo je od psihoza prouzročenih alkoholom.

Tako bismo mogli proći cijeli svijet i svuda se sučeliti s tragedijama i jadom prouzročenim alkoholom.

Nije li Robert Ingersoll bio u pravu kad je za žestoko piće rekao: “Ono kosi mladost u njezinu poletu... Ono puni zatvore, opskrbiljuje domove za siromašne i nalaže izgradnju ludnica. Ono začinje sukobe, potiče svađe, njeguje pobune. Ono puni kaznionice i priprema žrtve za vješala... Ono je zbroj svih zala, otac svih zločina, majka svih gadosti. Ono je đavlov najbolji prijatelj i Božji najgori neprijatelj.”

Najnovija otkrića medicinske znanosti potpuno su sukladna s tom oštrom optužbom.

Dr. Haven Emerson kaže: “Alkohol je depresant, narkotično sredstvo koje stvara ovisnost... protoplazmični otrov.

Alkohol je uzročnik bolesti. On izaziva smrt prouzročenu akutnim i kroničnim trovanjem. Alkohol smanjuje otpor na infekcije kao što je, primjerice, upala pluća.

Alkohol umanjuje ustrajnost, točnost i brzinu mišićne reakcije ma koje vrste, čak i kad se uzima u tako malim količinama da potrošač nije subjektivno kadar vidjeti njegove posljedice.

Alkohol skraćuje život. Alkohol umanjuje šanse za preživljavanje potomstva. Alkohol oslabljuje emotivni i nervni nadzor, što se odražava u nepouzdanom rasuđivanju i samosavlađivanju.”

Sve je to istina, bez obzira na reklame za žestoka pića i pivo. Tisuće liječnika, sudaca, sportskih zvijezda i drugih osoba iz javnog života posvjedočilo je da u ljudsko tijelo ne bi trebalo unositi alkohol ni u jednom obliku.

Za iskrenog kršćanina koji ljubi Boga svim srcem, umom i snagom to može značiti samo jedno — potpunu apstinenciju.

Pavao je rekao: “Prema tome, bilo da jedete, bilo da pijete, bilo da što drugo činite, sve činite na slavu Božju!” (1. Korinćanima 10,31) A kako može netko slaviti Boga uzimanjem otrova koji donosi neiskazanu štetu osobi koja ga pije i neprocjenjivu muku i patnje milijunima drugih?

Da bismo proslavili Boga u svom tijelu, moramo izbjegavati upotrebu svakog pića koje bi moglo nanijeti štetu, uključujući ne samo rakiju, vino i pivo, već i druga pića koja sadrže štetne količine kofeina i sličnih alkaloida.

U tome, kao i u svemu drugome, motivirajuća sila treba biti ljubav. Kad iskreno volimo Boga, mi ćemo Ga htjeti proslaviti na svaki nama dostupan način. Ako volimo bližnje kao sebe same, rado ćemo se lišiti svakog postupka koji bi im mogao nanijeti štetu ili im dati loš primjer.

Takva je ljubav “plod Duha”. (Galaćanima 5,22) Kad svojim Svetim Duhom uđe u srce, Bog u njega unosi toplinu, ljepotu i čistoću svoje ljubavi. Kao sunčeva svjetlost koja sja kroz prizmu, ona će se otkriti u živim bojama “radosti, mira, strpljivosti, blagosti, dobroti, vjernosti, krotkosti, uzdržljivosti”. (Galaćanima 5,22)

U tome je tajna umjerenog života, života ispunjenog “samokontrolom”, kojemu nisu potrebna lažna poticajna sredstva. Takvim životom možemo živjeti zahvaljujući sili Božjega Duha koji živi u nama i rađa te nebeske vrline što čine nagovještaj trajne radosti u nebeskom kraljevstvu.

Što reći o pušenju i opojnim sredstvima?

Možda ste čitajući prethodno poglavlje pomislili: A što je s duhanom i opojnim sredstvima? Ako pravi kršćanin treba izbjegavati uporabu alkohola, ne bi li trebao izbjegavati i druga opojna sredstva? To je važno pitanje koje zahtijeva pažljivo proučavanje u svjetlosti najnovijih znanstvenih otkrića i načela što ih nalazite u svojoj Bibliji.

Ako se nadate da ćete naći tekst koji bi glasio: “Nemoj pušiti”, razočarat ćete se. Duhan nije spomenut nigdje u Bibliji, i to stoga što je njegova uporaba novijeg datuma. Duhan nije bio poznat u biblijska vremena. Zapravo, zapadna Europa nije za njega čula sve dok Kristof Kolumbo nije donio njegovo sjeme iz zapadne Indije 1492. godine. Pa ipak, velika načela zdravog načina života toliko su jasno iznesena u Svetom pismu da nitko ne treba sumnjati u njegov stav prema toj navici.

S tim u svezi dobro je pročitati nadahnuti poziv apostola Pavla kršćanima u prvom stoljeću nakon Krista. Naći ćete ga u dvanaestom poglavlju njegova pisma Rimljanima: “Zaklinjem vas, braćo, milosrđem Božjim da prinesete sebe kao žrtvu živu, svetu i ugodnu Bogu — kao svoje duhovno bogoštovlje. Nemojte se prilagođavati ovom svijetu! Naprotiv, preobličavajte se obnovom uma svoga da možete uočavati što je volja Božja: što je dobro, ugodno i savršeno!” (Rimljanima 12,1.2)

Tu nalazimo određen nagovještaj da je svaki pojedinac odgovoran Bogu za stanje svog tijela. Budući da ga je Bog stvorio na početku i da ga je otkupio na Golgoti, čovjek Mu dvostruko pripada. Prema tome, nije slobodan raditi što hoće, ne obzirući se na Božje želje. On ne može nekažnjeno kvariti, kaljati ili uništavati svoje tijelo, ako ni iz jednog drugog razloga a onda zato što Bog prvi polaže pravo na njega. Bog očekuje da ćemo ga prinijeti Njemu kao “žrtvu živu”, neokaljanu popuštanjem samome sebi.

Apostol je u svom prvom pismu upućenom Korinćanima također naglasio svetost tijela: “Ili zar ne znate da je vaše tijelo hram Duha Svetoga, koji stanuje u vama i koji vam je dan od Boga? Ne znate li da ne pripadate sami sebi jer ste kupljeni? Proslavite, dakle, Boga svojim tijelom!” (1. Korinćanima 6,19.20) To je potpuno sukladno Isusovu učenju, jer On je rekao: “Ako me tko ljubi, držat će moju riječ, i moj će ga Otac ljubiti; k njemu ćemo doći i kod njega se nastaniti.” (Ivan 14,23)

Tako je tijelo posvećenog kršćanina Božji stan po Svetome Duhu. Ono je Božji dom, Božji hram. Prema tome, njegovu čistoću, zdravlje i blagostanje treba sačuvati kao sveti zalog.

U svjetlosti te velike istine treba razmatrati sva pitanja glede jela, pića, pušenja i sličnog. Svaku naviku treba staviti pred sud savjesti i pitati: Je li korisna ili štetna? Hoće li povećati ili umanjiti zdravlje i djelotvornost? Hoće li proslaviti ili ukaljati Božji hram?

Gledamo li tako, ne možemo poduprijeti naviku pušenja. Suvremena znanost bez ikakve sumnje pokazuje da je pušenje jedna od najopasnijih navika. U proteklim godinama nakupilo se dosta dokaza koji pokazuju da je pušenje jedan od glavnih uzročnika upropaštenog zdravlja. Kad se prikupe sve činjenice, moglo bi se reći da je alkohol pobio tisuće, ali je zato duhan uništio desetine tisuća.

Dr. Leroy E. Burney, bivši ministar zdravstva u Sjedinjenim Američkim Državama, uzdrmao je 1958. godine zemlju pažljivo sročnim izvještajem u Zapisniku s kongresnih sjednica: “Mnoge neovisne studije su iznad svake razumne sumnje potvrdile da postoji vrlo velika statistički uzročna veza između raka na plućima i teškog i dugotrajnog pušenja cigarete... Premda prirodno postoje razlike u tumačenju podataka o raku na plućima i pušenju cigareta, Služba javnog zdravlja smatra da težina dokaza sve više pokazuje u jednom smjeru — da je pretjerano pušenje jedan od uzročnika raka na plućima.”

Mnogo otvoreniji bio je ministar zdravstva novijeg vremena, jer se zahvaljujući suvremenom istraživanju mogao osloniti na mnogo više podataka. Kad su ga upitali kako ocjenjuje pušenje kao zdravstveni problem, dr. C. Everett Koop odlučno je rekao: “U mom odgovoru nema oklijevanja. Pušenje je danas javni zdravstveni problem broj jedan u Sjedinjenim Američkim Državama. Zbog pušenja svake godine prera- no umire 350.000 ljudi — od raka (različitih organa, ne samo pluća), od srčanih bolesti, od perifernih vaskularnih bolesti (kao što je kap ili udar) i od kronične opstruktivne plućne bolesti. Približno tisuću ljudi dnevno umire zbog pušenja. To je kao da se nešto više od dvaju zrakoplova tipa Boing 747 puna putnika sruše svakog dana tijekom jedne godine.” (Vibrant Life, studeni/prosinac 1985.)

Otkad je dr. Koop izgovorio te riječi, broj smrtnih slučajeva povezanih s pušenjem u Sjedinjenim Američkim Državama popeo se na 450.000 godišnje.

Brojke u Engleskoj vrlo su slične. S oko pedeset šest milijuna stanovnika — što je približno četvrtina stanovništva SAD — Engleska ima godišnje oko 100.000 smrtnih slučajeva prouzročenih duhanom. (Family Life, jesen 1990.)

U usporedbi s brojem onih koji umiru od pušenja, zastrašujući broj umrlih od AIDS-a godišnje gotovo je beznačajan.

Kad su ga upitali je li prestao pušiti da bi izbjegao rak pluća, jedan kalifornijski liječnik, predsjedavajući odbora gradske bolnice, odgovorio je da ga na to nije nagnao strah od raka, koliko god on bio težak. “Rak pluća je smrtonosan”, složio se, “ali kraj dolazi razmjerno brzo.” Pušiti je prestao, rekao je, zato da bi izbjegao emfizem. On ne bi želio provesti “godinu za godinom u stanju što ga je vidio kod mnogih pacijenata, koji stalno kišu i kašlju, neprekidno se uzalud naprežući da dođu do zraka”.

U svojoj knjizi *Conditional Reflex Therapy*, Andrew Salter potvrđuje da “teški pušač plaća svaku cigaretu koju popuši sa 34,6 minuta svog života. Pušač koji popuši kutiju cigareta dnevno plaća svaku kutiju sa 11,5 sati života.”

Harry Dinkman u knjizi *Risk Appraisal*, u izdanju *National Underwriter Company*, kaže: “Redovni pušači imaju 62 posto više pojave plina u želucu, 65 posto više pojave prehlade, 76 posto više pojave nervoze, 100 posto više pojave žgaravice, 140 posto više pojave otežanog disanja nakon napora, 167 posto više pojave nadraženosti nosa i grla te 300 posto više pojave kašlja.”

Dr. William J. Mayo, s klinike Mayo u Rochesteru u Minnesoti, dao je sljedeću izjavu: “Ne pušim i ne odobravam pušenje. Primijetit ćete, vidjet ćete da navika pušenja nestaje među najsposobnijim kirurzima, onima na vrhu. Ni jedan kirurg ne može dopustiti sebi da puši.”

Jedna od najdojmljivijih studija o posljedicama pušenja provedena je na Institutu za istraživanje raka bolnice Sloan Kettering. Osnova za istraživanje bilo je 564 adventista koji su izabrani zato što ne puše i ne piju. Podaci o njima uspoređeni su s podacima 8.128 članova drugih vjerskih skupina, koji su svi bili pacijenti u adventističkim bolnicama. Rezultati, objavljeni na zasjedanju kalifornijske Medicinske udruge, pokazali su da od raka na plućima među adventistima oboljeva samo jedna desetina broja od ostalog stanovništva. Samo

tri petine njih mogu doživjeti srčane napade, a koji ih dožive, već su u podmaklim godinama.

Jedini slučaj raka na plućima pronađen među adventističkim pacijentima bio je kod čovjeka koji je pušio kutiju cigareta dnevno dvadeset pet godina prije nego što se priključio Crkvi.

Neki su predložili prijelaz na bezdimni duhan jer navodno može pomoći u izbjegavanju raka na plućima. Oni predlažu povratak na žvakanje i šmrkanje duhana. Ali istraživanja pokazuju da je to kretanje u pogrešnom smjeru. Šmrkanje može biti još veća ovisnost od pušenja, a oni koji žvaču duhan sučeljavaju se s vrlo velikim mogućnostima da će im se zubno meso povući sa zuba, da će se na zubnom mesu i obrazima pojaviti bijele kožne mrlje i postati malignima, da će im se lice paralizirati, a čirevi na usnicama neće zacijeliti. Zajednička studija Nacionalnog instituta za rak i Sveučilišta North Caroline zaključuje da žvakanje duhana pedeset puta povećava uobičajeni rizik umiranja od raka. (Listen, lipanj 1989.)

Među najgorim posljedicama pušenja je njegov utjecaj na mlade. Znanstveni promatrači sve se više slažu da većina pušača počinju kao djeca isprobavajući tatine ili mamine cigarete, ostavljene tako da djeca mogu do njih doći. Mnogi alkoholičari počinju tako što si natoče malo vina iz obiteljskog šanka. Kad otupi prvotno uzbuđenje, ta djeca traže nešto jače — i tako kreću klizavim putem ovisnika.

Ljepilo i razrjeđivači za boje idu lako uz to. Udisanje tih para izaziva agresivno ponašanje s ubrzanim otkucajima srca, što u nekim slučajevima dovodi do aritmije srca. Još češće dolazi do gubitka svijesti i kobnoga ugušenja. U nešto manje slučajeva dolazi do povreda živaca, jetre i bubrega te trajne povrede mozga. No na početku postoji osjećaj ugone pa djeca žele ponoviti pokus. Ubrzo traže nešto jače. I dok se još nalaze u srednjoj školi, već su spremna postati žrtvom onih koji nude “travu” — ili još gore narkotike.

Potom dolazi na red marihuana, mnogo gori neprijatelj nego što to neki misle. U knjizi *Schools Without Drugs* (Škole bez opojnih sredstava) William J. Bennett, bivši ravnatelj Nacionalne politike za nadzor droga, potvrdio je sljedeći opis djelovanja droga općenito, a marihuane posebno: "Droge oslabljuju pamćenje, budnost i djelotvornost. Droge onesposobljuju učenika u školi, njegovu sposobnost razmišljanja i postupanja... Kad omami um drogama, učenik može postati doživotni invalid. Istraživanja pokazuju da će učenici koji redovno koriste marihuanu imati dvaput više dovoljnih i nedovoljnih prosječnih ocjena od svojih drugova, a nama je poznato da među onima koji napuštaju školu ima dvaput više korisnika droga nego među onima koji diplomiraju."

Bennett je mogao dodati nasilje, prostituciju, neželjenu trudnoću, pobačaj i dosje o kažnjavanju. Budući da je toliko toga protiv njih, za tu mladež nema svijetle budućnosti. Mnogi sebi oduzimaju život. Drugi posežu za jačim narkoticima, za kokainom i heroinom. Zlo koje čine ti narkotici toliko je nazočno u svakidašnjim vijestima da tu ne treba ništa dodavati. S takvim dokazima o štetnosti duhana i narkotika svakako je trenutak da svi osjetljivi, razumni mladići i djevojke napuste te skupe navike što upropašćuju zdravlje. Za sve koji ljube Boga i žele Mu dati svoja tijela "kao žrtvu živu, svetu i ugodnu Bogu", to postaje hitnom zadaćom. Tko svoje tijelo smatra hramom Svetoga Duha, ne može ga namjerno uništavati štetnim tvarima, a posebno će se čuvati da ne potakne djecu i mladež na takav korak.

Ali kako se osloboditi te navike?

Medicinski stručnjaci daju sljedeće prijedloge:

Kad odlučite prestati, prestanite! Prestanite najedanput. Potpuno prekinite!

Uništite svaki dokaz navike, uključujući cigarete, cigare, lule, pepeljare, upaljače i sva pomagala za uzimanje narkotika.

Što reći o pušenju i opojnim sredstvima?

Potražite stručni savjet. Postoji niz terapeuta koji će Vam pomoći da nadvladate pušenje. Adventisti sedmog dana pomogli su desetinama tisuća svojim Petodnevним planom za odvikavanje od pušenja, danas poznatim pod imenom Dišite slobodno. Ako ih zamolite, oni će Vam rado pomoći. Ili se pridružite nekoj skupini koja se međusobno pomaže.

Još je učinkovitija ozbiljna molitva za božansku pomoć. Recite Bogu svoju želju i odluku. Otvorite vrata svog srca Nebu, i Sveti Duh će ući i donijeti snagu i pobjedu.

Božansko iscjeljenje

Vaša Biblija je puna tekstova o Božjoj iscjeliteljskoj moći. “Ja sam Jahve koji dajem zdravlje”, rekao je Izraelcima u pustinji. (Izlazak 15,26)

Ta veličanstvena istina nalazi odjek u psalmima u kojima je David ostavio sljedeće prekrasne riječi zahvalnosti: “Blagoslivljaj Jahvu, dušo moja, i sve što je u meni, sveto ime Njegovo! Blagoslivljaj Jahvu, dušo moja, i ne zaboravi dobročinstva Njegova: On ti otpušta sve grijehе tvoje, On iscjeljuje sve slabosti tvoje.” (Psalam 103,1-3)

Jednako je lijep tekst što ga nalazimo u Psalmu 41,2-4: “Blago onome koji misli na uboga i slaba, u dan nevolje Jahve će ga spasiti! Jahve će ga štiti i živa sačuvati... Jahve će ga ukrijepiti na postelji boli, bolest mu okrenuti u snagu.”

Što više o tome razmišljate, to će Vam logičnije izgledati. Tko bi drugi bolje poznao ljudski organizam od Onoga koji ga je na početku stvorio? Tko bi drugi mogao tako poznavati usađene obnoviteljske moći? Tko bi drugi mogao tako savršeno shvatiti tajanstvene procese kojima se sjedinjuju slomljene kosti, povezuju pokidani živci, zatvaraju rane što zjape, nestaju velike modrice te zgrušava krv?

Sva su ta čuda dokaz beskonačne mudrosti. Ona nose oznaku Neba. Kršćanski kirurzi, razmatrajući složeni mehanizam oka i uha, začudni raspored moždanih stanica, delikatne pojedni-

nosti živčanog i probavnog sustava i savršenstvo stvaranja krvi u koštanoj srži, s divljenjem kliču: “To je prst Božji!” Budući da su naša tijela Božje djelo, proizvod Njegova uma i prstiju, možemo se ohrabriti kad dođe bolest, obraćajući se Njemu kao Onome koji najbolje zna što treba za naš oporavak.

Ta će vjera ojačati kad se budemo sjetili što je Bog činio dok je u Osobi Isusa Krista živio među ljudima. Od samog početka svoje službe Isus je liječio bolesne. Vaša Biblija kaže da je “obilazio po svoj Galileji... ozdravljujući svaku vrstu bolesti i nemoći u narodu”. (Matej 4,23) Nikakvi ga simptomi nisu zbunjivali. U istom trenu znao je i uzrok bolesti i lijek.

Ako je tko bio nijem, Isus mu je odriješio glasnice.

Ako je tko bio gluh, Isus mu je otvorio uši.

Ako je tko bio slijep, Isus mu je očistio mrežnicu oka.

Ako je tko bio bijesan, Isus mu je smirio um.

Ako je tko bio paraliziran, Isus je dao snagu njegovim mišićima.

Ako je tko bio gubav, Isus je učinio da poteče čista krv i obnovi propalo tkivo.

Svakako su to bila čuda učinjena Božjom silom i Njegovim temeljnim poznavanjem ljudskog tijela. On je znao što treba učiniti.

Stoljećima ranije rekao je: “Ja sam Jahve koji dajem zdravlje.” Sada je tu činjenicu osobno potvrdio.

“Kad je pala večer, dovedoše Mu mnoge opsjednute. On riječju istjera duhove i sve bolesnike izliječi. Tako se ispuni riječ proroka Izaije: ‘On slabosti naše uze i ponese naše bolesti.’” (Matej 8,16.17)

Isus je dvanaestorici apostola otkrio tajnu liječenja. Učio ih je što da rade za bolesne jer je želio da nastave Njegov dobrotvorni rad nakon što se bude vratio na Nebo.

“Poslije toga pozove k sebi učenike te im dade vlast da mogu izgoniti nečiste duhove i liječiti od svake bolesti i svake slabosti.” (Matej 10,1)

Luka, koji je i sam bio liječnik, zapisao je taj događaj ovako: “Jednom pozva k sebi Dvanaesticu i dade im moć i vlast nad zlim duhovima i da liječe bolesne. Zatim ih posla da navješćuju kraljevstvo Božje i da ozdravljaju bolesnike.” (Luka 9,1.2)

Nešto kasnije Isus je proširio krug svojih pomagača, povjeravajući sedamdesetorici učenika istu neobičnu službu liječenja. “U koji god grad uđete te vas prime”, poučio ih je, “jedite što stave pred vas! Ozdravljajte bolesnike u njemu i narodu kažite: “Približi se k vama kraljevstvo Božje!”” (Luka 10,8.9)

Za Isusa je propovijedanje bez liječenja bilo nesavršeno prikazivanje Božje ljubavi. Znao je da mnogi nikad neće cijeliti duboke duhovne istine Njegova kraljevstva sve dok im je um otupljen bolešću, a njihovo tijelo razara bol.

Od samog početka svoje službe Isus je liječio bolesne. Nikakvi ga simptomi nisu zbunjivali. U istom trenu znao je i uzrok bolesti i lijek. Isusova čuda učinjena su božanskom silom. Stoljećima ranije Bog je rekao: “Ja sam Jahve koji dajem zdravlje.” Sada je tu činjenicu osobno potvrdio.

Tako su učenici krenuli da izvrše Njegov nalog i otkrili da je “recept” njihova Učitelja djelovao. Bili su presretni zbog dobra što su ga mogli učiniti.

“Vratiše se veselo sedamdesetorica te rekoše: “Gospodine, čak nam se i zli duhovi pokoravaju u Tvoje ime.”” (Luka 10,17)

Neposredno pred svoje uzašašće Isus je još proširio mogućnosti da se na taj način čini dobro. “Ova će čudesa pratiti one koji budu vjerovali: pomoću mog imena izgonit će zle duhove; govorit će novim jezicima; zmije će uzimati rukama; ako popiju što smrtonosno, neće im nauditi; na bolesnike stavljat će ruke, i oni će ozdravljati.” (Marko 16,17.18)

Držeći Isusa za riječ, učenici “odoše i počeše propovijedati svuda. Gospodin je s njima djelovao i potvrđivao Riječ čudesima što su je pratila”. (20. redak)

Nakon Pedesetnice preko njih je potekla čudesna sila da pomaže i liječi nevoljni svijet. A čuda liječenja nisu se ograničila samo na nekoliko pojedinačnih slučajeva kao što je bilo iznenadno iscjeljenje uzetoga na hramskim vratima (Djela 3,1-8), paraliziranog Eneje u Lidi (Djela 9,34) i jadnog bogalja u Istri koji je bio hrom od rođenja (Djela 14,8-10). Tisuće su upoznale bolji i sretniji život.

U nekim prigodama preko kršćanskih misionara potekla je pozitivna plima iscjeljujuća milosrđa, kao tijekom dvogodišnjeg Pavlova boravka u Efezu. “Bog je tako neobična čudesna činio preko Pavlovih ruku da su na bolesnike stavljali rupce za znoj ili pregače što bi dotakli njegovo tijelo, pa su ih bolesti ostavljale a zli duhovi izlazili iz njih.” (Djela 19,11-12)

Nakon brodoloma kod Malte, Pavao je tri mjeseca obavljao čudesnu službu liječenja. Ne samo što je izliječio oca otočnog poglavara Publija, već i mnoge druge. “Poslije toga događaja”, stoji u izvještaju, “počese dolaziti i ostali bolesnici s otoka i ozdravljati.” (Djela 28,7-9)

Da apostol nije ni pomislio kako ima monopol nad tom silom, jasno je iz njegova prvog pisma Korinćanima, u kojemu raspravlja o duhovnim darovima. Uz uobičajenu darežljivost i širinu vizije, pisao je: “Milosni su darovi različiti, ali je isti Duh. Različite su i službe, ali je isti Gospodin... Svakomu se daje objava Duha na opću korist. Jednome se po Duhu daje mudrost; drugome znanje — po istom Duhu; jednomu se daje vjera u istom Duhu, drugomu dar ozdravljanja u ovom jedinom Duhu; jednomu moć čudesna.” (1. Korinćanima 12,4-10)

Budući da vidimo kako svi ti Božji darovi trebaju ostati u Njegovu narodu “dok svi zajedno ne dođemo k jedinstvu u vjeri” (Efežanima 4,13), razumno je pretpostaviti da su na raspolaganju i danas, uključujući i “dar ozdravljanja”.

I Jesu! Bez sumnje su mnoga čudesna dostignuća suvremene medicine, što su se u naše vrijeme pokazala neizrecivim blagoslovima za čovječanstvo, posljedica prosvjetljenja Svetim Duhom pobožnih liječnika, medicinskih sestara, dijetetičara, farmaceuta i drugih, koji su svoj život posvetili službi svojim bližnjima.

Uz to, kad ne uspiju svi ljudski napori i kad ni medicinska znanost ne zna kako dalje, Bog još uvijek dolazi i čudesno liječi kad se Njemu čini da je tomu najbolji trenutak. To, dakako, ne znači da svaki bolesnik može očekivati ozdravljenje. Pa ipak, istina je da je veliki Bog pun ljubavi — koji je u prošlosti rekao: “Ja sam Jahve koji dajem zdravlje” — još uvijek spreman olakšati patnje i ozdraviti bolesnoga u svoje vrijeme i na svoj način.

Pred svoje uzašašće na Nebo Isus je rekao svojim učenicima: “Ova će čudesa pratiti one koji budu vjerovali: pomoću mog imena izgonit će zle duhove; govorit će novim jezicima; zmije će uzimati rukama; ako popiju što smrtonosno, neće im nauditi; na bolesnike stavljat će ruke, i oni će ozdravljati.” (Marko 16,17.18)

Ako ste bolesni, možete Mu nasamo iznijeti svoje potrebe ili, ako je nešto ozbiljnije, možete postupiti prema savjetu što ga nalazimo u Jakovljevoj poslanici: “Pati li tko među vama? Neka moli! Boluje li tko među vama? Neka dozove starješine Crkve! Oni neka mole nad njim mažući ga uljem u ime Gospodnje pa će molitva vjere spasiti nemoćnika. Gospodin će ga podići.” (Jakov 5,13-15)

Svakako postoje i uvjeti koje u tom slučaju treba ispuniti. Ne možemo očekivati da će Bog učiniti čudo ako Mu pacijent nije potpuno predao svoj život. Jednako bi teško bilo tražiti Boga da ga oslobodi raka na plućima dok potajno namjerava

nastaviti pušiti, niti bi se mogao nadati ozdravljenju od ciroze jetre dok istodobno pod krevetom skriva bocu rakije.

Božansko ozdravljenje je i danas moguće. Ako Vam je potrebno, možete ga ostvariti ako Bog vidi da je za vaše sadašnje i vječno dobro. Ali ono će doći samo kao rezultat ozbiljne molitve, nepokolebljive vjere, potpune predaje i zdušnog pokoravanja Njegovoj volji.

I danas vrijede Njegove riječi upućene drevnom Izraelu: “Budeš li slušao ove naloge, držao ih te izvršavao — Jahve, Bog tvoj... ljubit će te, blagoslivljati... Jahve će od tebe maknuti svaku bolest.” (Ponovljeni zakon 7,12-15)

Zašto na neke molitve nema odgovora?

Dok budete čitali svoju Bibliju, u Vašim će se mislima pokrenuti mnoga pitanja. Tome se ne trebate čuditi, jer je istina toliko bezgranična da ju nitko ne može obuhvatiti za tako kratko vrijeme.

Povremeno ćete, listajući Bibliju, slučajno naići na neki odgovor, ali obično ga trebate marljivo tražiti. Ponekad će se ukazati kao bljesak svjetlosti s Neba, ali ćete ga najčešće pronaći samo nakon brižljivog proučavanja i ozbiljne molitve. Možda će Vam biti potrebna pomoć propovjednika evanđelja ili Dopsne biblijske škole.

U knjizi te veličine bilo bi nemoguće razmotriti sve probleme s kojima bi se mogli sučeliti toliko različiti čitatelji. Stoga ćemo razmotriti samo nekoliko onih što se pojavljuju najčešće.

Jedno takvo pitanje povezano je s odgovorom na molitvu. Možda ste se i sami upitali: Ako je Bog ljubav, zašto ne odgovara na sve moje molitve?

Kako smo pokazali u prethodnim poglavljima, nema sumnje da je Bog voljan odgovoriti na molitvu. “Zazovi me, i odazvat ću ti se”, rekao je. (Jeremija 33,3) Na drugom mjestu stoji: “Molite, i dat će vam se! Tražite, i naći ćete! Kucajte, i otvorit će vam se! Jer svaki koji moli, prima; tko traži, nalazi, i tko kuca, otvara mu se.” (Matej 7,7.8)

Također, ne trebamo sumnjati u Božju mogućnost da odgovori na molitvu. On “može učiniti neograničeno više od onoga što možemo moliti ili misliti”. (Efežanima 3,20)

Pa ipak, svi mi iz iskustva znamo da na neke molitve ne dobivamo odgovor. Zašto? Postoje li neki uvjeti koje treba ispuniti da bi molitva bila uslišana? Postoje! Evo njih sedam:

1. Morate imati vjeru. “Sve što s vjerom zamolite dobit ćete.” (Matej 21,22) Morate vjerovati da Bog može učiniti ono što Ga molite. “A bez vjere nemoguće Mu je ugoditi, jer onaj koji želi pristupiti Bogu mora vjerovati da postoji Bog i da nagrađuje one koji Ga traže.” (Hebrejima 11,6)

2. Morate pokazati zahvalnost. “Ne brinite se tjeskobno ni za što, već u svemu iznesite svoje potrebe Bogu prošnjom i molitvom, sve u zahvalnosti.” (Filipljanima 4,6) Zahvalnost može poteći samo iz duše koja se iskreno obraća Bogu, i podjednako je važna kao i vjerovanje u Božju moć da može pomoći.

3. Morate biti jedno s Bogom. Isus kaže: “Ako ostanete u meni i ako moje riječi ostanu u vama, tražite što god hoćete, i bit će vam.” (Ivan 15,7) To znači isto ono što je zapisano i u Psalmu 34,16: “Oči Jahvine gledaju pravedne, uši Mu slušaju vapaje njihove.” Bitno je poistovjetiti se s Božjim pravednim nakanama.

4. Morate se pokoriti Njegovoj volji. “Ovo je sinovsko pouzdanje koje imamo u Nj da nas uslišava ako što molimo po Njegovoj volji.” (1. Ivanova 5,14) Isus je to pokazao savršenim primjerom u Getsemaniju kad je molio: “Oče moj! Ako je moguće, neka me mimoide ovaj kalež! Ali neka ne bude moja, nego Tvoja volja.” (Matej 26,39-42)

Budući da će se na kraju ipak izvršiti Božja volja, mudro je i razumno pokoriti se Njegovoj volji prije nego što molite.

5. Morate biti strpljivi. David je rekao: “Željno sam oćekivao Gospoda i On se prignu k meni i ćuo je vapaj moj.” (Psalam 40,2, Šarić) I ponavlja: “Uzdaj se u Gospoda! Priberi snagu! Budi hrabra srca i ufaj se u Gospoda!” (Psalam 27,14, Šarić)

Kad bi sve vaše molitve dobile neposredan odgovor zbog usrdnosti kojom molite, vjerojatno biste se razočarali. Ljudska vizija je toliko ograničena da je uvijek mudro čekati da Bog odgovori na način i u vrijeme koje određuje Njegova mudrost.

6. Ne smijete gajiti grješne želje. Psalmist kaže: “Da sam mislio u svom srcu na bezakonje, nikad me Gospod ne bi uslišio.” (Psalam 66,18, Šarić) To ne znači da moramo biti savršeni prije nego što možemo moliti. Bog nebrojeno puta poziva grešnike da Ga prizovu. No to znači da ako niste žalosni zbog svojih grijeha i niste spremni osloboditi se svake zle misli, riječi i postupka, vaše molitve neće biti djelotvorne.

Izaija to jasno kaže: “Ne, nije ruka Jahvina prekratka da spasi, niti Mu je uho otvrdlo da ne bi čuo, nego su opačine vaše jaz otvorile između vas i Boga vašega. Vaši su grijesi lice Njegovo zastrli, i On vas više ne gleda.” (Izaija 59,1.2)

Grijev razdvaja čovjeka od Boga. Slično prljavštini u nekom električnom spoju, grijeh zaustavlja protok sile.

Kad su se učenici sreli s čovjekom čiji je sin bio opsjednut, uvidjeli su da nemaju moći. Pitajući se zašto, molili su Isusa za objašnjenje, ne shvaćajući da su doživjeli poraz jer su njegovali sebičnu težnju da budu najveći u nebeskom kraljevstvu. Pročitajte Luka 9,38-44. U takvom ozračju Bog ne čini čuda.

Bog također ne odgovara na molitve koje su sebične naravi. Jakov piše: “Molite, ali ne dobivate, jer molite s grešnom nakanom.” (Jakov 4,3) Molitva za novi Mercedes ili da dobijete milijune na lutriji nema baš veliku prednost u nebeskim dvorovima.

7. Morate moliti u Isusovo ime. “I što god zamolite u moje ime, učinit ću, da se proslavi Otac u Sinu. Ma što me zamolili u moje ime, ja ću učiniti.” (Ivan 14,13.14)

To, dakako, znači mnogo više no samo na kraju molitve reći: “U Isusovo ime.” Te riječi usmjeravaju na želju da se

Bog proslavi kad tražimo samo ono što će biti ugodno Njemu i korisno Njegovu djelu. Jednom je Samuel Chadwick rekao: “Moliti u Kristovo ime znači moliti kao onaj koji je sjedinjen s Kristom, koji ima um kao što je Kristov, čije su želje iste kao Kristove i čije su nakane jednake Kristovima.” (The Path of Prayer, str. 52)

Ne trebamo sumnjati u Božju mogućnost i volju da odgovori na svaku našu molitvu. On “može učiniti neograničeno više od onoga što možemo moliti ili misliti”. (Efežanima 3,20) Isus je uskrisio Lazara kao odgovor na molitvu njegovih sestara, a to je čudo i samo predstavljalo uslišenje Njegove molitve nebeskom Ocu.

To su, dakle, sedam uvjeta za uspješnu molitvu. Slijedite ih i steći ćete bogatija i ljepša iskustva u molitvi. Vidjet ćete da Bog odgovara na molitve. On će Vas iznenaditi brzinom i veličinom svojih odgovora.

Ako ipak bude odlaganja odgovora zbog razloga koji su Vam nedokučivi ili neshvatljivi, uhvatite Njegovu ruku punu ljubavi. Nastavite moliti!

Sjetite se Pavlova iskustva. Nakon što ga je na putu za Damask obasjalo “svjetlo jasnije od sunca”, Pavao je jako patio od “trna u tijelu” od kojega je mnogo puta tražio izbavljenje. “Zato sam triput molio Gospodina da prestane”, rekao je. (2. Korinćanima 12,8) Ali nije ga se oslobodio. Umjesto toga dobio je poruku koja ga je trebala ohrabriti: “Dosta ti je moja milost, jer se moja snaga savršeno očituje u slabosti!” (9. redak)

Iz nekog razloga, poznatog samo Bogu, za Pavla je bilo najbolje da podnosi svoju nevolju. Kako vidimo, njegova često ponavljana molitva nije bila uslišana.

To se može dogoditi i Vama. Ako se dogodi, ne očajavajte! Držite se čvrsto svoje vjere u Boga! Kažite s Jeremijom:

Zašto na neke molitve nema odgovora?

“Dobrota Jahvina nije nestala, milosrde Njegovo nije presušilo. Oni se obnavljaju svako jutro: Tvoja je vjernost velika! “Jahve je dio moj”, veli mi duša, “i zato se u Nj pouzdajem.””
(Pláč Jeremijin 3,22-24)

Nema nikakve sumnje: Njegova milost sigurno je dostatna i za Vas.

Zašto postoji toliko patnji?

Ako je Bog dobar, ako je On ljubav, zašto ima toliko patnje u svijetu? To je staro pitanje, staro koliko i bol, bolest, nesreća i gubitak. Ljudi su ga postavljali tisućama godina i postavljat će ga do kraja svijeta.

Možda nećemo dobiti potpuno zadovoljavajući odgovor, sve dok nam Bog to ne objasni u svom kraljevstvu. No Biblija nudi određene odgovore.

Prvi tekst o patnji naći ćete u Postanku 3,16. gdje Bog otkriva Evi posljedice njezine neposlušnosti: “Trudnoći tvojoj muke ću umnožiti, u mukama ćeš djecu rađati.”

Iz ovoga se može zaključiti, sasvim ispravno, da sve patnje potječu od onog prvog čina neposlušnosti. Ali to nije sve. Kao što ima mnogo vrsta patnje, tako ima i mnogo razloga za njezino postojanje.

1. Neke su patnje posljedica zanemarivanja temeljnih zakona. To se odnosi i na duhovno i na tjelesno područje, jer svi me što je stvoreno vlada zakon uzroka i posljedice: “Što tko sije, to će i žeti.” (Galaćanima 6,8) Ako prekršite zemaljske zakone, očekujete — ako Vas uhvate — kaznu. Prekršite li zdravstvene zakone, znate da ćete oboljeti. Ako prekršite moralni zakon, morat ćete snositi posljedice. “Tko sije u svoje tijelo, iz tijela će žeti propast, a tko sije u duh, iz duha će žeti život vječni.” (8. redak)

2. Neke su patnje posljedica slučajnih ili prirodnih nesreća. Isus je triput ustvrdio da nevolja često dolazi na nevine. Kad su Mu govorili o nekim Galilejcima što ih je Pilat nepravedno pobio, Isus je upitao: “Mislite li da su ti Galilejci, jer tako nastradaše, bili veći grešnici od svih ostalih Galilejaca? Ne to, velim vam! Štoviše, ako se ne obratite, svi ćete tako izginuti.” (Luka 13,2.3)

Zatim je spomenuo osamnaestoro ljudi na koje je pala Siloamska kula i pobila ih. “Ili mislite da onih osamnaest... bijahu grešniji od svih stanovnika u Jeruzalemu?” pitao je. “Ne to, velim vam! Štoviše, ako se ne obratite, svi ćete tako izginuti.”

Jednom drugom prigodom, kad je prošao kraj slijepca koji je sjedio ukraj puta, Njegovi su učenici upitali: “Rabbi, tko je sagriješio, on ili njegovi roditelji, da se slijep rodio?” Isus je odgovorio: “Nije sagriješio ni on ni roditelji njegovi.” (Ivan 9,2.3)

U svakom tom slučaju Isus je odlučno odbacio pomisao da se nesreća dogodila zbog nečijega grijeha. Prilikom potresa, poplava, eksplozija, zrakoplovnih udesa i sličnog obično velika većina stradalnika uopće nije kriva za nesreću.

3. Neke su patnje prouzročene silom koja je u rukama zlih ljudi. Prorok Habakuk kaže: “Prečiste su Tvoje oči da bi zloću gledale. Ti ne možeš motriti tlačitelja. Zašto gledaš vjerolomce, šutiš kad zlikovac ništi pravednijeg od sebe?” (Habakuk 1,13)

Jedna od najteže razumljivih činjenica je kad vidimo “blagostanje bezakonika” (Psalam 73,3, Šarić) “Ne kušaju boli samrtnika”, rekao je David, “i ne muče se kao drugi ljudi ... Iz zadebljalih očiju rađa se njihova zloća, srce im je prepuno požuda. Rugaju se i govore pakosno, i s visine se groze silom. Svoja usta dižu protiv neba ... Eto, to su bezakonici; bezbrižni i neprestano umnožavaju bogatstvo.” (Redci 5–12, Šarić)

To je savršena slika diktatora i ucjenjivača koji bezobzirno grabe vlast u političkim krugovima i u društvu, ne mareći kakve posljedice snose drugi.

4. Neke patnje su posljedica Božjih spasonosnih sudova. Kao što roditelj kažnjava dijete ne bi li ga zadržao na pravom putu, tako Bog ponekad dopušta da teškoće i nevolje dođu na Njegovu djecu kako bi ih odvratilo od njihova zla puta. “Jer samo nerado On ponižava i rascvili sinove čovjeka” (Tužaljke 3,33), ali ponekad mora poduzeti određene stegovne mjere. Ako se to ikada dogodi Vama, “priznaj onda u svome srcu da te Jahve, Bog tvoj, odgaja i popravlja kao što čovjek odgaja sina svoga”. (Ponovljeni zakon 8,5)

Ako je Bog dobar, ako je On ljubav, zašto ima toliko patnje u svijetu? To pitanje staro je koliko i bol, bolest i nesreća. Možda na njega nećemo dobiti potpuno zadovoljavajući odgovor sve dok nam Bog to ne objasni u svom kraljevstvu. Pretpotopni naraštaj odbio je Božju opomenu i ponudu o spasenju te tako izabrao stradanje.

Uvijek postoje dobri razlozi za Božje sudove. Uspoređujući kažnjavanje što ga primjenjuju roditelji s onim što ga koristi Bog, pisac Poslanice Hebrejima kaže: “Oni su nas, name, karali za kratko vrijeme, kako im se činilo da je dobro, a On za naše (pravo) dobro, da bismo postali dionicima Njegove svetosti.” (Hebrejima 12,10)

U Vašoj Bibliji naći ćete više primjera grješnika koje su nevolje vratile Bogu.

Kad je prorok Jona odbio poslušati Božji poziv da ide u Ninivu i kad je pobjegao brodom što je plovio u Taršiš, došao je trenutak kad su ga bacili u more gdje ga je progutala velika riba. “Iz utrobe riblje stade Jona moliti Jahvu, Boga svoga. On reče: Iz nevolje svoje zavapih Jahvi, i On me usliša.” (Jona 2,2- 3) Kralj Manaše dopao je sužanjstva u Babilonu zbog svoje neobuzdane grješnosti. Ali “kad se našao u nevolji, počeo se moliti za milost Jahvi, svome Bogu, ponizivši se

veoma pred Bogom otaca. Molio se, i Bog mu se smilovao te usliša njegovu prošnju i vrati ga u Jeruzalem u kraljevstvo. Manaše tada spozna da je Jahve Bog.” (2. Ljetopisi 33,12.13)

Babilonski kralj Nabukonozor usprotivio se Bogu i izgubio svoj razum na sedam godina. Kasnije je posvjedočio: “Pošto se navršise određeni dani, ja, Nabukodonozor, podigoh oči prema nebu, razum mi se vrati, tada blagoslovih Svevišnjega hvaleći i uzvisujući Onoga koji živi do vijeka, Njegovo je kraljevstvo — kraljevstvo vječno, Njegova je vlast za sva pokoljenja.” (Daniel 4,31)

Bog je višeput u Starom zavjetu prikazan slikom ljevača koji stoji kraj talioničke peći i skida nečistoću sa svog naroda. Pročitajte Malahija 3,3, Job 23,10. Preko proroka Izaije Bog kaže: “Gle, pročistio sam te poput srebra, iskušao te u talioniku nevolje.” (Izaija 48,10) U istom poglavlju kasnije dodaje: “Ja, Jahve, Bog tvoj, tvojem dobru te učim, vodim te putem kojim ti je ići. O, da si pazio na zapovijedi moje, kao rijeka sreća bi tvoja bila, a pravda tvoja kao morski valovi!” (17. i 18. redak)

Većinu nevolja Izrael je mogao izbjeći poslušnošću i pravednim životom, ali kad je zbog neposlušnosti bilo potrebno, Bog je poslao nevolje za njihovo dobro da bi ih vodio putem kojim im je trebalo ići.

5. Neke su patnje posljedica posvećenja Isusu Kristu. Sam je Isus upozorio: “Ako su mene progonili, i vas će progoniti.” (Ivan 15,20) To se obistinilo u životu apostola Pavla koji je češće dospijevao u zatvore i trpio batine zbog neustrajšivog svjedočenja za Gospodina.

S tim bogatim iskustvom stradanja ohrabrio je Timoteja: “A i svi koji hoće pobožno živjeti u Kristu Isusu bit će progonjeni.” (2. Timoteju 3,12) Kad se vratio u Listru, gdje su ga jednom kamenovali, hrabrio je vjernike “da nam treba kroz mnoge nevolje ući u kraljevstvo Božje”. (Djela 14,22)

Prema tome, postoji više uzroka stradanju, pa je ponekad teško pravilno odrediti razloge nečijih nevolja. Međutim,

ako ste zaključili da Vas one, bez obzira na uzrok, vode k Bogu a ne od Njega, krajnji će ishod biti koristan.

Ako mislite da su vaše nevolje posljedica nepokoravanja jednome od osnovnih zakona, molite Boga da Vam pomogne popraviti propust.

Ako znate da je nevolja posljedica nesreće za koju niste nipošto odgovorni, molite se za strpljivost da ju možete podnijeti, za mudrost da ju možete razumjeti i za ljubav da možete oprostiti onome tko ju je skrivio. Pogledajte Job 1,21, Jakov 1,3; 5,11.

Ako je ono što trpите posljedica zavjere zlih ljudi, molite Boga da ih odvrati od njihovih zlih putova; “u nadi budite radosni, u nevolji strpljivi, u molitvi postojani!” (Rimljanima 12,12. DF)

Ako ste uvjereni da Vaše nevolje predstavljaju božanske disciplinske mjere, ispitajte svoje srce da pronađete razlog zbog kojega Bog nije zadovoljan Vama. A onda molite za oprost i obećajte da ćete Ga vječno slijediti. Pogledajte Hebrejima 12,11; 1. Petrova 5,10.

Ako trpите progonstvo radi Krista, “radujte se i kličite od veselja jer vas čeka velika nagrada na nebesima!” (Matej 5,12) Ne zaboravite: “Ako smo ustrajni, s Njim ćemo i kraljevati.” (2. Timoteju 2,12) Bez sumnje nam je svima potrebno više one sjajne odvažnosti koju je Pavao očitovao kad je rekao: “Ali ja ne marim za svoj život.” (Djela 20,24, Šarić)

“Zato uživam u slabostima”, napisao je Korinćanima, “u nevoljama, u progonstvima, u tjeskobama koje podnosim za Krista. Jer kad god sam slab, onda sam jak.” (2. Korinćanima 12,10)

Njega, i sve koji pretrpe do kraja, čeka slavna nagrada: “Blago čovjeku koji odolijeva kušnjima, jer će, kad se pokaže prokušanim, primiti vijenac — život koji je Bog obećao onima koji Ga ljube!” (Jakov 1,12)

Kako je počelo zlo?

Kad je dovršio svoje djelo stvaranja, u Vašoj Bibliji piše: “Vidje Bog sve što je učinio, i bijaše dobro”. (Postanak 1,31) Ako je u tom trenutku sve bilo dobro, odakle je došla lukava zmija spomenuta u trećem poglavlju Svetoga pisma? Drugim riječima, kako je zlo počelo?

Očito je da zlo nije počelo s Adamom jer je Eva prva uzela zabranjeni plod. A tu sudbonosnu grešku učinila je na nagovor zmije, što bi ukazivalo na to da je to stvorenje bilo osnovnim uzrokom tragedije grijeha.

Stoga svoju pozornost usmjeravamo na to neobično biće, koje ne samo što je imalo pristup u Edenski vrt i moglo razgovarati s Evom jezikom što ga je mogla razumjeti, već je u tom ranom trenutku povijesti našeg svijeta već bilo u otvorenoj pobuni protiv Stvoritelja. Što je to bilo? Ili točnije: Tko je to bio?

Jasan odgovor na to pitanje nalazimo u dvadesetom poglavlju Otkrivenja, gdje Ivan kaže: “Potom opazih anđela gdje silazi s neba držeći u ruci ključ od Bezdana i velike ve-rige. On uhvati Zmaja, staru zmiju — a to je đavao, Sotona.” (Otkrivenje 22,1.2)

Prema tome su zmija, Sotona i đavao sinonimi. U hrvatskome jeziku postoji i riječ vrag. Svi se ti izrazi odnose na istu osobu.

To pokazuje da Evu nije prevarila neka zmija koja je imala dar govora, već izvor zla koji je iskoristio zmiju kao medij preko kojega je uspostavio vezu s prelijepom pramajkom ljudskog roda - Evom. Ta je činjenica potvrđena u 1. Ivanovoj 3,8: “Tko počinja grijeh, od đavla je, jer je đavao grešnik od početka.”

U nekom strašnom trenutku u povijesti svemira u umu prekrasnog anđela Lucifera pojavila se nerazumna i vrlo opasna misao: “Po čemu sam ja manje vrijedan od Božjeg Sina? Zašto je Njegova slava veća od moje? Zašto je Njegova zajednica s Ocem tješnja od moje?” To je bio početak grijeha: pobune i tragične urote protiv Boga.

Nešto slično rekao je Isus kad je korio farizeje. “Vi imate đavla za oca”, rekao je, “i hoćete da vršite želju oca svoga. On bijaše ubojica ljudi od početka i nije stajao čvrsto u istini, jer u njemu nema istine. Kad god govori laž, govori svoje vlastito, jer je lažac i otac laži.” (Ivan 8,44)

Ta posljednja optužba povezana je s događajem u edenskom vrtu, jer su zapravo prve riječi što ih je zmija izgovorila bile laž. Bog je rekao: “Zacijelo ćeš umrijeti” (Postanak 2,17), a zmija je kazala: “Ne, nećete umrijeti!” Ne samo što je to bila prva laž, već je zbog svojih posljedica bila najveća ikada izgovorena laž.

No Biblija zna mnogo više o toj zmiji, Sotoni ili đavlu. Ako opet otvorite Otkrivenje, saznat ćete točno što se dogodilo: “Uto se zametnu rat u Nebu koji je Mihael sa svojim anđelima morao voditi protiv Zmaja. Zmaj i njegovi anđeli prihvatise borbu, ali je ne mogoše izdržati. I mjesta za njih više nije bilo u Nebu. Bijaše zbačen veliki Zmaj, stara Zmija koja se zove đavao — Sotona, zavodnik cijeloga svijeta — bijaše zbačen na zemlju i bijahu zbačeni s njime njegovi anđeli.” (Otkrivenje 12,7-9)

Prva je pomisao kako je nevjerojatno da je ikada moglo doći do tako silne pobune u prebivalištu vječnog mira. Ali tako piše u Vašoj Bibliji. Što više budete proučavali taj predmet, to ćete jasnije shvaćati da on spada među najvažnije objave u Vašoj Knjizi.

Očito da do takve goleme pobune — koja je obuhvatila trećinu nebeskih bića (4. redak) — nije došlo iznenada. Za njezin razvoj trebalo je vremena. Morala se začeti u nečijem umu, po svemu sudeći u obliku povrijeđena ponosa, i tako se proširiti od anđela do anđela u neizmjernom prostoru kojim Bog vlada.

Upravo to se dogodilo. Taj događaj u pojedinostima opisuju dva najveća izraelska proroka.

Pogledajmo četrnaesto poglavlje Izaijine knjige i čitajmo sljedeći značajan tekst: “Kako pade sa nebesa, Svjetlonošo, sine Zorin? Kako li si oboren na zemlju, ti, vladaru naroda? U svom si srcu govorio: Uspet ću se na nebesa, povrh zvijezda Božjih prijesto ću sebi dići, na zbornoj ću stolovati gori na krajnom sjeveru. Uzaći ću u visine oblačne, bit ću jednak Višnjemu.” (12-14. redak)

Ovdje je Sotona nazvan Svjetlonošom (u drugim prijevodima Luciferom) ili sinom Zore”, što pruža značajan uvid u njegovu prošlost. Bez sumnje je u prošlosti bio jedno od najdarovitijih Božjih stvorenja, po slavi do samog Božjega Sina. I upravo je u tome ležao prvi uzrok njegove oholosti i zavisti.

U nekom strašnom ali nezabilježenom trenutku u povijesti svemira, u umu tog prekrasnog anđela pojavila se nerazumna i vrlo opasna misao: Po čemu sam ja manje vrijedan od Božjeg Sina? Zašto je Njegova slava veća od moje? Zašto je Njegova zajednica s Ocem tješnja od moje?

Razmišljanje o navodnim nepravdama dovelo je do začetka prve buntovne misli. Od nje je dijelio samo korak do urote u kojoj se namjeravao uzdići “povrh zvijezda Božjih”. “Uzlazim u visine nad oblake”, govorio je samome sebi, “... hoću biti jednak Višnjemu!” (Izaija 14,14, Šarić)

Taj epohalni događaj osvjetljen je u Knjizi proroka Ezekijela u kojoj je Lucifer, odnosno Sotona, nazvan “tirskim kraljem”.

“Gle, ti bješe uzor savršenstva, pun mudrosti i čudesno lijep! U Edenu, vrtu Božjem, ti življaše, resio te dragulj svaki, sard, topaz i dijamant, krizolit, oniks i jaspis, safir, smaragd i zlato. Načinjeni bjehu bubnjevi i frule, na dan ti rođenja bjehu pripravljeni.

Postavih te kao raskriljena keruba zaštitnika: bio si na svetoj gori Božjoj, hodio si posred ognjena kamenja.

Savršen bješe na putima svojim od dana svojega rođenja dok ti se u srcu ne zače opačina.” (Ezekiel 28,12-15)

Bog je mogao odmah pogubiti đavola. Ali da je to učinio, podupro bi Luciferove ljubomorne optužbe da je samovoljan tiranin. Golgotski križ Božji je vrhunski odgovor na Sotonine lažne objede, krajnji dokaz Božje beskonačne ljubavi i đavolove opakosti. Milijuni promatrača u svemiru osvjedočili su se da Lucifer nije bio u pravu.

Kakva li slike Lucifera prije nego što je sagriješio! Kako li je bio veličanstveno stvorenje – blještao je u svim duginim bojama dok je stajao pred Božjim prijestoljem!

No premda je imao tako veliku prednost i bio tako bogato obdaren, Lucifer nije bio zadovoljan. Oholost ga je navela na zavist, ljubomoru, mržnju, pobunu i konačno ga odvela u propast. Istjeran s Neba, došao je na Zemlju gdje je mislio da će najviše naškoditi Bogu ako zavede nevina stvorenja koja je Bog u to vrijeme stvorio.

Zašto ga, pitate se, Bog nije uništio na licu mjesta?

To je povezano s Božjom naravi i karakterom te s Njegovim čudesnim planom spasenja.

Dakako, Bog je mogao odmah, jednom riječju pogubiti đavla. Ali da je to učinio, podupro bi Luciferove ljubomorne

optužbe da je samovoljan tiranin a ne velika ljubav kako je tvrdio. Da bi mogao osvjedočiti milijune promatrača u svemiru da Lucifer nije bio u pravu, trebale su se otkriti i prepoznati posljedice njegove pobune. Također je bilo bitno da je Bog tim udesom, bez obzira što dugo traje, mogao otkriti da je doista ljubav - utjelovljena i vječna.

Kad jednom shvatimo tu istinu, cijela Biblija kao da je osvjetljena snažnom svjetlošću s Neba. Komadići životne slagalice odjednom nalaze svoje mjesto. Ne samo što postaje jasnim postanak grijeha, već i čovjekov pad u grijeh i Božja beskrajna skrb za čovjekov oporavak. Ali je najbolje od svega to što Kristov križ blista novim sjajem, jer ga vidimo kao Božji vrhunski odgovor na Sotonine lažne optužbe. Golgota postaje krajnjim dokazom Božje beskrajne ljubavi i đavolove beskrajne opakosti.

Kako će zlo nestati?

U današnjem je svijetu toliko zloće, toliko nasilja i pokvarenosti, toliko pijanstva i razvrata, toliko svakovrsnih zločina, da neki ljudi misle kako tomu nikada neće doći kraj. Boje se da se zlo odviše duboko ukorijenilo u čovječanstvu, pa ga više nije moguće iskorijeniti.

Ali jedna od najljepših istina što ih otkriva Vaša Biblija jest da će jednoga dana, kad to Bog bude procijenio pogodnim, svemu zlu doći kraj. Jednoga dana “neće biti više ništa proketo” (Otkrivenje 22,2) i “više neće biti prokletstva” (Zaharija 14,11). “Prijašnje” — sve što je zlobno, ružno i omrznuo — “više se neće spominjati, niti će vama na um dolaziti”. (Izaija 65,17)

To je bio jedan od glavnih razloga radi koga je Isus došao na ovaj svijet. “Sin se Božji pojavio zato da uništi đavolska djela.” (1. Ivanova 3,8)

Ne samo što će uništiti “đavolska djela”, već i samog đavla. “Budući da djeca imaju zajedničku krv i meso, jednako i sam postade sudionik u tome da smrću uništi onoga koji ima vlast nad smrću, to jest đavla.” (Hebrejima 2,14)

Tu činjenicu Sveto pismo stalno ponavlja. Naći ćete ju prvi put spomenutu u trećem poglavlju Postanka, gdje Bog kaže zmiји: “Neprijateljstvo ću staviti između tebe i žene, između roda tvojega i roda njezina. Ono će ti satrti glavu, a ti ćeš ga raniti u petu.” (Postanak 3,15, Šarić)

Tako je na samom početku borbe između dobra i zla bio otkriven njezin konačan ishod. Zmiji će biti satrta glava. Đavao će biti potpuno poražen.

U drugom psalmu nalazimo sljedeće značajno proročanstvo: “Obznanjujem odluku Jahvinu: Gospodin mi reče: Ti si sin moj, danas te rodih. Zatraži samo, i dat ću ti puke u baštinu, i u posjed krajeve zemaljske. Vladat ćeš njima palicom gvozdеноm, i razbit ćeš ih kao sud lončarski.” (Psalam 2,7-9)

Drugi tekstovi u Psalmima podjednako su određeni glede onoga što će se dogoditi s onima koji okreću leđa Bogu i udružuju se s Njegovim najvećim neprijateljem, đavlom.

“Jer će biti satrta zlikovci... Još malo i nestat će bezbožnika: mjesto ćeš njegovo tražiti, a njega više nema.” (Psalam 37,9.10)

Salomon je ovako izrazio svoje osvjedočenje: “A opake će zbrisati sa zemlje i bogohulnike iščupati iz nje.” (Izreke 2,22)

Prorok Malahija je o tom predmetu još određeniji. On kaže: “Jer evo dan dolazi poput peći užaren; oholi i zlikovci bit će kao strnjika: dan koji se bliži spalit će ih — govori Jahve nad Vojskama — da im neće ostati ni korijena ni grančice.” (Malahija 3,19)

Obratite pozornost na ono što je Ivan Krstitelj rekao svojim slušateljima o Mesijinu dolasku: “Ja vas krstim vodom u znak obraćenja, ali Onaj koji dolazi poslije mene jači je od mene... On drži u ruci lopatu i očistit će svoje gumno; skupit će svoju pšenicu u žitnicu, a pljevu će sažeći ognjem neugasivim.” (Matej 3,11.12)

Objašnjavajući svojim učenicima prisposobu o žitu i kukolju, Isus vrlo jasno govori kakva će biti sudbina okorjelih i upornih grješnika.

“Sijač dobrog sjemena jest Sin Čovječji”, rekao je. “Njiva je svijet. Dobro sjeme sinovi su Kraljevstva. Ljulj su djeca Zloga. Neprijatelj koji ga posija jest đavao. Žetva je svršetak svijeta, a žeteoci su anđeli. Kao što se ljulj skuplja i baca u oganj, tako će biti i na svršetku svijeta. Sin će Čovječji izaslati

svoje anđele da pokupe iz Njegova kraljevstva sve zavodnike i zlikovce te da ih bace u ognjenu peć.” (Matej 13,37-42)

Sukladno tomu apostol Petar objavljuje da “sadašnja nebesa i sadašnju zemlju ista je riječ pohranila za oganj i čuva ih za dan Suda i propasti bezbožnika”. (2. Petrova 3,7)

Ako je kraj zlu odgođen, dodaje, to neće biti zbog Božje ravnodušnosti, nego zbog Njegove ljubavi koja dugo trpi. “Ne odustaje Gospodin od izvršenja obećanja, kako to neki misle”, kaže, “nego vas strpljivo podnosi jer neće da se itko izgubi, nego da svi pristupe obraćenju.” (9. redak)

Ipak će se, na kraju, ostvariti Božji cilj. Đavao i sva njegova djela bit će uništeni. “Ali će doći dan Gospodnji kao lopov; u taj će dan nebesa iščeznuti s velikom lomljivom, počela će se u ognju rastopiti, a zemlja se sa svojim ostvarenjima više neće naći.” (10. redak)

U biblijskoj knjizi Otkrivenje apostol Ivan otkriva završne prizore svega toga.

Najprije kaže kako će “Zvijer” i “lažni Prorok” biti “živi bačeni u ognjeno jezero” (Otkrivenje 19,20), a potom slika konačnu sudbinu Sotone i svih njegovih zlih pomagača.

Predvođeno samim knezom tame, to mnoštvo zlih opkolit će Novi Jeruzalem, “tabor svetih — ljubljani grad”, nakon čega će sići “vatra s neba” i progutati ih. “Njihov zavodnik, đavao” bit će “bačen u ognjeno i sumporno jezero”. (Otkrivenje 20,9.10)

Prema tome, Vaša je Biblija potpuno jasna i sigurna da će zlu doći kraj — ne obraćenjem Sotone i njegovih sljedbenika, već njihovim potpunim uklanjanjem iz svemira. Bog će jednom zauvijek ukloniti njihov zlokobni utjecaj.

Možda Vas je iznenadio izraz “oganj vječni” što se javlja u Matej 18,8 i 25,41, ali zauvijek traju posljedice, a ne sama vatra. Tako su Sodoma i Gomora ispaštale kaznu — “vječni oganj” (Juda 7) — premda danas Mrtvo more pokriva mjesto na kome su ti gradovi nekoć stajali.

Isto je tako Isus rekao da će zli biti bačeni u “pakao” (grčki gehenna) “gdje njihov crv ne umire i oganj se ne gasi”. (Marko 9,48) Isus je upotrijebio sliku gradskog smetlišta da bi opisao konačnu sudbinu onih koji odbijaju Božje milosrđe. Vatra i crvi nastavit će zadaću čišćenja dok ju ne završe.

Na kraju će svi koji su bili povezani s velikom pobunom protiv Božje pravedne vladavine, bilo na početku ili sada, bili anđeli ili ljudi, konačno nestati “kao dim što kroz otvor izlazi”. Bit će tako temeljito uništeni da neće ostati “ni korijena ni grančice”!

U svjetlosti tih činjenica novim sjajem blistaju riječi: “Da, Bog je tako ljubio svijet da je dao svog jedinorođenog Sina da ne pogine nijedan koji u Nj vjeruje, već da ima život vječni.” (Ivan 3,16)

Bog je ljubav. On ne želi da itko propadne. On želi dati život, a ne smrt. “Zar je meni do toga da umre bezbožnik — riječ je Jahve Gospoda — a ne da se odvrati od svojih zlih putova i da živi?” (Ezekiel 18,23) Stoga je Bog ponudio ovaj put spasenja.

Taj je put još uvijek otvoren. Bog i dalje s velikom strpljivošću čeka na ljude i žene da Mu se vrate. Ali On neće uvijek čekati. On ne može i neće dopustiti zlu da vječno traje. Jednog će dana očistiti svoj svemir od svakog traga zlu. A iz tog ognjenog suda izići će “nova nebesa i nova zemlja” na kojoj će živjeti samo pravednici. (2. Petrova 3,13)

Što se zbiva nakon smrti?

Kad god se sučelimo sa smrću, mnogi postavljaju to pitanje. Ono se postavlja vjekovima od trenutka kad je Eva s posebnim bolom i suzama u očima gledala mrtvo tijelo svog sina Abela.

Možda ste i Vi promatrali hladno, beživotno lice osobe koja Vam je bila bliska i draga, pitajući se što se to s njom doista dogodilo.

Je li mrtva ili nije? Možda neki njezin dio ipak još negdje živi. Možda je njezin duh na Nebu, gdje mu se smješkaju anđeli? Možda — ne daj Bože! — stenje u čistilištu ili paklu?

I u tome Vam Vaša Biblija može pružiti čudesnu pomoć. Njezino je učenje o tom predmetu toliko jasno da zbog toga nikad više ne trebate zdvajati.

Pogledajte najprije u Postanak 2,7, gdje nalazimo izvještaj o stvaranju čovjeka: “Jahve, Bog, napravi čovjeka od praha zemaljskog i u nosnice mu udahne dah života. Tako postane čovjek živa duša.”

Zamijetite da je čovjek bio načinjen od dvaju dijelova: od praha zemaljskog i daha života. Zajedno su činili “živu dušu”. Bog nije u Adamovo tijelo stavio dušu. On je samo udahnuo čovjeku život, a onda su oboje, tijelo i dah, postali “živa duša”.

S tim se posve slaže Davidova tvrdnja glede onoga što se događa prigodom smrti: “Iziđe li duh iz njega, u zemlju svoju on se vraća, i propadaju sve misli njegove.” (Psalam 146,4)

Drugim riječima, kad izide dah, kad čovjek prestane dišati, prestaje svijest i tijelo se vraća u prah. Takva je smrt.

Ne uči li Biblija da čovjek ima besmrtnu dušu? Nipošto! U Svetom pismu samo je na dva mjesta upotrijebljena riječ “besmrtn”, i to u 1. Timoteju 1,17 gdje se odnosi na Boga: “Kralju vjekova, besmrtnomu, nevidljivomu, jedinom Bogu, čast i slava u vijekove vjekova.” A u svom prvom pismu upućenom Timoteju apostol Pavao govori za Boga da je “blaženi i jedini Vrhovnik, Kralj kraljeva i Gospodar gospodara, koji je jedini besmrtn”. (1. Timoteju 6,15.16)

Kršćanima u Korintu apostol sasvim jasno kaže kada mogu očekivati da će dobiti besmrtnost. “Zatrubit će truba i mrtvi će uskrsnuti neraspadljivi, a mi ćemo se preobraziti, jer treba da se ovo raspadljivo tijelo obuče neraspadljivošću i da se ovo smrtno tijelo obuče besmrtnošću.” (1. Korinćanima 15,52.53)

Ako će se čovjek “obući” u besmrtnost tek “o posljednjoj trubi”, danas zasigurno nije besmrtn. Zapravo, tvrdnja da čovjek već ima besmrtnu dušu čini Bibliju besmislenom.

Gdje se pojavila ta zamisao? U edenskom vrtu. Ona je proizišla iz prve izgovorene laži. Kako se sjećate, Bog je Adamu rekao da će, ako sagriješi, sigurno umrijeti. A Sotona, u liku zmije, rekao je drukčije. “Zar vam je Bog rekao da ne smijete jesti ni s jednog drveta u vrtu?”, narugao se. “Ne, nećete umrijeti! Nego, zna Bog: onoga dana kad budete s njega jeli otvorit će vam se oči, i vi ćete biti kao bogovi, koji razlučuju dobro i zlo.” (Postanak 3,1-5) Od toga dana do danas davao je širio tu laž pod svim mogućim krinkama. Zapravo, ona je postala osnovom svih lažnih religija i izvorom čovjekovih najvećih i nejneosnovanijih strahova.

Ali ako čovjek ne posjeduje “besmrtnu dušu”, što se s njim događa kad umre? Vaša Biblija je i o tom pitanju vrlo jasna. Ona kaže: “Mrtvi ne znaju ništa, niti imaju više nagrade, jer se zaboravlja i spomen na njih. Davno je nestalo i njihove ljubavi i mržnje i zavisti, i više nemaju udjela ni u čemu što

biva pod suncem... nema ni djela ni umovanja, ni spoznaje ni mudrosti u Podzemlju u koje ideš.” (Propovjednik 9,5-10)

I drugi su tekstovi podjednako određeni. Izaija 38,18 kaže: “Jer Podzemlje ne slavi te, ne hvali te Smrt, oni koji padnu u rupu u Tvoju se vjernost više ne uzdaju.”

Prema tome, nakon smrti nema više druge prilike. A nema ni biblijske osnove za tvrdnju da se umrli odmah priključuju nebeskom zboru.

Time što je i sam uskrsnuo iz mrtvih, Isus je svakom ljudskom biću dao dokaz o svojoj premoćnosti nad smrću i grobom, te jamstvo da će i svoje vjerne sljedbenike uskrisiti na vječni život. Hvala Bogu što smrtni san nije vječan! Sve one koji su Ga ljubili i vjerno Mu služili, i koji to danas čine — čeka veliko i slavno buđenje.

U dugoj, tužnoj povijesti čovjekova postojanja na Zemlji bila su samo dva izuzetka od procesa umiranja — Ilija i Henok. Ilija je otišao na Nebo u “ognjenim kolima”, a Henok je bio “prenesen tako da nije vidio smrti”. (Hebrejima 11,5)

Nitko drugi nije otišao na Nebo odmah po završetku svog životnog puta na Zemlji. Čak i David, za kojega je Bog rekao da je čovjek po Njegovu srcu, još uvijek spava u grobu.

“Braćo”, kaže apostol Petar, “neka mi je slobodno da vam posve otvoreno rečem za patrijarha Davida: umro je i pokopan je i grob mu se nalazi među nama do današnjeg dana... Dakako, David nije uživao na Nebo.” (Djela 2,29-34)

Što o tome kaže Isus? Sa samosvojom nježnošću On kaže da je smrt nalik na san. Kad Ga je netko obavijestio da je Lazar umro, On je rekao: “Naš prijatelj Lazar spava, ali ja idem da ga probudim.” (Ivan 11,11)

Ta činjenica, tako lijepa u svojoj jednostavnosti, čudesno je utješna. Naime, to znači da umrli ne venu u nekom gro-

znom čistilištu, niti da trpe strahovite muke u gorućem paklu, niti da s Neba zabrinuto promatraju nevolje i patnje svojih dragih na Zemlji. Oni spavaju, čekajući u smirenom, nesvjesnom odmoru ono što im Bog sprema.

Hvala Bogu što smrtni san nije vječan! Sve one koji su Ga ljubili i vjerno Mu služili — čeka veliko i slavno buđenje.

Hoćemo li ponovno sresti svoje najdraže?

Kad umre čovjek”, pita patrijarh Job, “zar uskrsnut može?” (Job 14,14)

Koliko je ljudi tijekom niza stoljeća sa suzama u očima postavljalo to pitanje! Svaka majka koja se posljednjim poljupcem oprostila od svog djeteta, i svako dijete koje je grcanjem u plaču izrazilo osamljenost zbog gubitka voljenog roditelja, pitali su se hoće li ikad svanuti dan ponovnog viđenja. U svakom tužnom srcu krila se nada da smrt nije kraj, da nekako, jednom, ima života iza groba.

“Sve dane svoje službe čekao bih, dok mi dođe izmjena. Ti me pozovi, i ja ću se odazvati, djelo ruku svojih neka bi Ti poželio!” (Job 14,14.15, Šarić)

Job je siguran da ga Bog, koji je načinio i oblikovao njegovu osobnost kao što lončar svojim prstima oblikuje glinu, neće zaboraviti. Bez obzira koliko će godina proći, Bog će ga se sjetiti i poželjeti da ga ima u svom kraljevstvu.

To snažno osvjedočenje potaklo ga je da izgovori sljedeće dragocjene, nezaboravne riječi: “Ali znam sigurno da moj Otkupitelj živi, i da će se onda dići nad prahom. Tada će ova moja koža opet biti oko mene, iz svojega vlastitog mesa gledat ću Boga. Jest, ja isti, ja ću ga gledati; moje vlastite oči vidjet će ga, ne kao kakav stranac; to je sva čežnja mojega srca.” (Job 19,25- 27, Šarić)

U Novom zavjetu nalazimo kako Isus zrači pouzdanjem u život nakon groba. Tko je mogao znati istinu bolje od Njega? “Dolazi čas, i već je tu”, kaže Isus, “kada će mrtvaci slušati glas Sina Božjega, i koji Ga budu poslušali, živjet će. Jer kao što Otac ima život u sebi, tako je i Sinu dao da ima život u sebi... Ne čudite se tomu! Dolazi, naime, čas kada će svi koji počivaju u grobovima čuti Njegov glas te izići iz njih: koji su činili dobro, na uskrsnuće — na život; koji su činili zlo, na uskrsnuće — na propast.” (Ivan 5,25-29)

“Volja je Oca mog”, hrabri Isus svoje učenike, “da svaki koji vidi Sina i vjeruje u Nj dobije život vječni i da ga ja uskrisim u posljednji dan.” (Ivan 6,40)

I kao da je želio potvrditi moć da može održati obećanje, Isus je uskrisio mnoge umrle, uključujući Jairovu kćerku, sina udovice iz Naina i Lazara. (Matej 9,25; Luka 7,14; Ivan 11,43)

Kad je narod vidio mrtve kako se vraćaju u život, bili su zaprepasteni; govorili su: “Bog pohodi narod svoj.” Bili su u pravu. On ih je pohodio. Tu je na djelu bio Kralj ljubavi i života, čineći ono što Mu je bilo najdraže: liječio je bolesne, uzete, gluhe, slijepe i, najljepše od svega, vraćao je život mrtvima.

Tako je slavno ispunjavao Izaijino proročanstvo: “Duh Jahve Gospoda na meni je, jer me Jahve pomaza, posla me da radosnu vijest donesem ubogima, da iscijelim srca slomljena; da zarobljenima navijestim slobodu i oslobođenje sužnjevima.” (Izaija 61,1)

On je imao ključeve smrti i čudesno ih upotrijebio da razveseli “ožalošćene na Sionu i da im dadem vijenac mjesto pepela, ulje radosti mjesto ruha žalosti, pjesmu zahvalnicu mjesto duha očajna”. (2. i 3. redak)

A sve je to bio tek nagovještaj nečega većeg što će se dogoditi u budućnosti — u veliki “posljednji dan” — kad će Njegov snažni glas raskopati grobove i podignuti sve umrle pravednike.

Kad je uskrsnuo, Isus je dao najsigurniji dokaz svoje vlasti nad smrću i jamstvo uskrsnuća svih koji vjeruju u Njega.

“Ako se samo u ovome životu uzdamo u Krista”, piše apostol Pavao, “najbjedniji smo od svih ljudi. Ali sad! Krist je uskrsnuo od mrtvih. On je prvenac umrlih. Budući da je po čovjeku došla smrt, po Čovjeku dolazi i uskrsnuće mrtvih. Jer kao što u Adamu svi umiru, tako će u Kristu svi oživjeti. Sva-ki u svom redu: prvenac Krist, potom, u vrijeme Njegova dolaska, Kristovi pripadnici.” (1. Korinćanima 15,19-23)

Bilo je nekih u Korintu koji nisu mogli povjerovati u život poslije smrti. Rugali su se mislima o uskrsnuću. Oni nisu mogli shvatiti kako se čovjek, koji se smrću potpuno raspao, ikada može ponovno sastaviti.

Pavao im je ovako odgovorio: “Ali netko će pitati: Kako uskršavaju mrtvi? S kakvim li se tijelom pojavljuju? Bezumniče! Ono što ti siješ ne oživljuje ako ne umre. I ono što si-ješ nije lik koji će se pojaviti, već golo zrno, recimo, pšenice ili kakva drugog sjemena. A Bog mu daje lik kakav hoće, i to svakomu sjemenu njegov vlastiti lik... Tako je i s uskrsnućem mrtvih: sije se u raspadljivost, uskrsava u neraspadljivo-sti; sije se u sramoti, uskrsava u slavi; sije se tijelo zemaljsko, uskrsava tijelo duhovno.” (35-44. retka)

Zatim završava svoj veličanstveni govor riječima u koji-ma pod božanskim nadahnućem otkriva narav i sigurnost bu-duće obnove života Božjih svetaca:

“Pazite! Kazujem vam tajnu: svi nećemo umrijeti, ali ćemo se svi preobraziti, u jedan hip, u tren oka, na glas posljednje trube; zatrubit će truba i mrtvi će uskrsnuti neraspadljivi, a mi ćemo se preobraziti, jer treba da se ovo raspadljivo tijelo obuče neraspadljivošću i da se ovo smrtno tijelo obuče besmrtnošću.

A kad se ovo raspadljivo tijelo obuče neraspadljivošću i ovo smrtno tijelo besmrtnošću, tada će se ispuniti pisana riječ: Pobjeda proguta smrt. Gdje je, smrti, tvoja pobjeda: Gdje je, smrti, tvoj žalac?” (51-55. redak)

Usred sve grubosti i okrutnosti rimskog svijeta, u kojem je život bio jeftin a smrt malo značila — osim za voljene koji su ostali — ta slavna perspektiva beskonačnog života iza groba donijela je neizrecivu radost vjernicima. I to je bila jasna objava da Bog čuva savršeni otisak svakog pojedinca i da ima moć ponovno ga pozvati u život.

Što se Pavla tiče, on je o tome neprestano govorio, pozivajući svakog vjernika da “iščekuje blaženo ispunjenje nade, naime, pojavu sjaja velikoga Boga, našega Spasitelja, Isusa Krista”. (Titu 2,13) Tog dana će se dogoditi veliko čudo i vjerni će poći u svoj vječni dom.

“Nećemo, braćo, da ostanete u neznanju o umrlima”, pisao je Solunjanima, “da se ne žalostite poput ostalih koji nemaju nade. Jer, ako vjerujemo da je Isus umro i uskrsnuo, tako će i Bog one koji su umrli ujedinjeni s Isusom dovesti s Njim. Ovo vam velimo poučeni od Gospodina: mi živi, mi preostali za dolazak Gospodnji, sigurno nećemo preteći umrlih, jer će sam Gospodin sa zapovjedničkim zovom, s glasom arkandela sa zvukom trube Božje sići s Neba, i najprije će uskrsnuti umrli u Kristu.

Zatim ćemo mi živi, mi preostali, biti skupa s njima odneseni u zrak na oblacima u susret Gospodinu. I tako ćemo zauvijek biti s Gospodinom. Stoga, tješite jedan drugoga tim riječima!” (1. Solunjanima 4,13-18)

Ovdje je svakako silna utjeha za one koji nekoga oplakuju: ne samo što su Pavlove riječi dodatna potvrda da će Krist održati svoje obećanje i ponovno doći uskrisiti mrtve, već nam pokazuju i kako će se to dogoditi.

Pravedni umrli ustat će, a pravedni živi će se preobraziti, pa će zajedno poći u zrak u susret Gospodinu.

Zajedno! Roditelji i djeca, braća i sestre, prijatelji i voljeni. Svi koje je okrutna ruka smrti rastavila. Uskrsnuli i preobraženi, oni će zajedno ući u Božje kraljevstvo.

A budući da Bog kaže “zajedno”, budimo sigurni da ćemo se tamo međusobno prepoznati. Zašto ne? Što bi vrijedilo biti “zajedno” kad bismo bili stranci?

Tako je Bog s nježnom ljubavlju planirao sreću svog naroda u slavnoj budućnosti.

No ne bi bilo dobro sakriti tužnu činjenicu da ta slavna prednost radosnog sastanka nije predviđena za sve. Svi bi ju mogli uživati - Bog to želi za svakoga bez iznimke - ali se samo oni koji prihvate Njegovu ponudu spasenja po Isusu Kristu mogu nadati da će primiti bogate blagoslove što ih je obećao.

Što se ostalih tiče, oni će uskrsnuti, ali ne u isto vrijeme niti da dožive radost. Pogledajte Ivan 5,29! Oni će uskrsnuti tisuću godina kasnije da bi izišli pred Boga na konačni sud. (Otkrivenje 20,5.12)

“Blažen i svet tko je dionik ovoga prvog uskrsnuća! Nad ovima druga smrt nema vlasti.” (6. redak)

Svi oni koji vole život i teže za sjedinjenjem sa svojim voljenima trebaju danas svoje srce i ruke posvetiti ovom cilju, dok još traje Božje milosrđe.

Koji dan pripada Bogu?

Evo još jednog problema koji danas tišti mnoge. Oni duboko u srcu osjećaju da treba svetkovati jedan dan u tjednu, ali zbog promjene vremena i običaja nisu sigurni koji bi dan bio Božji, ako ga uopće ima.

Toj nedoumici pridonosi i danas uobičajeni petodnevni radni tjedan koji pruža različite privlačne mogućnosti za rekreaciju, uključujući ribarenje, jedrenje i nazočnost na športskim događanjima. Vrijeme od petka poslijepodne do ponedjeljka postalo je za mnoge razdoblje mahovitih priprema za neko putovanje — i pospremanje nakon njega — bez makar i kratkotrajnog vremena posvećenog duhovnom uzdizanju.

Mnogi koji još uvijek idu nedjeljom u crkvu uvjereni su da ta pobožna vježba predstavlja kraj njihovih duhovnih obveza za taj dan. To je vidljivo iz velikog broja onih koji odlazak u crkvu povezuju s odlaskom u kupnju. Tko još nije primijetio svečano odjeveno mnoštvo u supermarketima neposredno prije ili nakon vremena za bogoslužje u crkvi, kad “vjernici” spajanjem tih dviju aktivnosti nastoje uštedjeti vrijeme i gorivo?

Drugi izvor zbunjenosti proizlazi iz činjenice što u naše vrijeme tisuće ljudi iz svih vjerskih zajednica počinju svetkovati subotu, sedmi dan tjedna, radeći nedjeljom, prvog dana tjedna. Jesu li u pravu ili nisu?

Ne treba se čuditi što su iskreni kršćani zbunjeni. Možda ste i Vi. Možda kažete: Bilo bi mi drago da Bog jasno kaže što očekuje od mene.

Ako je tako, više ne biste trebali brinuti. Naći ćete vrlo jasan odgovor u svojoj Bibliji.

Subota je druga najstarija uredba poznata čovjeku. Sam Bog ju je uspostavio nekoliko trenutaka nakon što je u eden-skom vrtu vjenčao Adama i Evu.

To dvoje divnih ljudi s prvim je zalaskom sunca ušlo u prvu subotu, pa je njihov prvi izlazak sunca označio prvo subotnje jutro.

“A sedmoga dana Bog dovrši svoje djelo koje učini. I počinu u sedmi dan od svega djela koje učini. I blagoslovi Bog sedmi dan i posveti.” (Postanak 2,2.3)

Obratite pozornost na dan koji je Bog blagoslovio. Bio je to sedmi dan. Ne prvi, ni četvrti ili šesti, već sedmi. Upravo je taj dan posvetio i odvojio za svetu službu.

Od tog trenutka svi koji su ljubili Boga ukazali bi Mu štovanje tog svetog dana. Iz tjedna u tjedan, kako se ponavljao sedmi dan, oni su se sjećali Boga, održavali zajednicu s Njim i slavili Ga.

Tijekom stoljeća, kao posljedica sve većeg prodiranja grijeha u svijet, mnogi su zaboravili na subotu. Ali Bog ju nije zaboravio, niti je svoj sveti dan promijenio.

Kad je izveo Izraelce iz Egipta, On ih je na veličajni način podsjetio na veliko značenje subote. Četrdeset ih je godina u pustinji hranio manom koja se čudom pojavljivala samo šest dana u tjednu. Šestoga dana bilo je dvostruko više mane, ali je nije bilo sedmoga dana. Pročitajte Izlazak 16,26.

To se ponavljalo oko 2000 tjedana. Prema tome, ako se ijedan Izraelac nakon što je izišao iz Egipta pitao koji dan pripada Bogu, sigurno je nakon toliko vremena pitanje postalo suvišno.

Dok su se još uvijek hranili manom, Bog je objavio svoju volju za Izraelce i svekoliko čovječanstvo u svojim Deset

zapovijedi. A usred tog svetog zakona stavio je: “Sjeti se da svetkuješ dan subotni. Šest dana radi i obavljaš sav svoj posao. A sedmoga je dana subota, počinak posvećen Jahvi, Bogu tvojemu.” (Izlazak 20,8-10)

Od tog vremena svaki je Izraelac dobro znao koji je dan bio pravi: sedmi i ni jedan drugi. Nisu ga uvijek svetkovali kako je trebalo, ali se nisu mogli izgovarati da ne znaju što Bog od njih traži.

Kako su prolazile godine, kad god bi Izrael pošao putem otpada, pobožne vođe vraćale su ga na putove pravednosti, uključujući i svetkovanje subote, sedmog dana u tjednu.

Oko 700. godine prije Krista prorok Izaija pozvao je narod da prestane koristiti Božji sveti dan za svoje užitke. (Izaija 58,13)

Kako se Isus odnosio prema subotnjem danu? On je subotu smatrao svetim danom. U početku svoje službe u Galileji došao je u “Nazaret gdje je odrastao te po svom običaju u subotu uđe u sinagogu. Zatim ustade da čita”. (Luka 4,16) Nezamislivo je da bi Isus mogao pogriješiti kad je u pitanju dan odmora. Ne, on nije ukinuo tjedni blagdan.

Oko dva stoljeća kasnije Nehemija je podsjetio narod koji se nakon babilonskog sužanjstva vratio u Jeruzalem, da im je Bog govorio s gore Sinaj i dao im “pravedne naredbe, čvrste zakone, zapovijedi izvrsne i uredbe” i objavio im “svoju svetu subotu”. (Nehemija 9,13.14) Išao je čak tako daleko da je naredio zatvaranje gradskih vrata svake subote kako bi spriječio ulazak trgovcima. (Nehemija 13,19)

I tako sve do sredine petog stoljeća prije Krista, unatoč čestom zanemarivanju subote i njenoj zloporabi, nitko nije sumnjao u to koji bi to dan bio.

Glede tog pitanja nije bilo sumnje ni kad je Isus došao na Zemlju. On je živio usred naroda koji je strogo poštivao

subotu. Vjerski vođe onog vremena bili su toliko sitničavi da tog dana nisu htjeli ni prstom maknuti da bi pomogli bolesnika. Kad su ugledali čovjeka koji je subotom nosio svoj ležaj, ponijeli su se kao da je počinio neoprostivi grijeh.

Premda je njihovo gledište o suboti bilo pogrešno, oni su bili u pravu što se dana tiče. Još uvijek je to bio sedmi dan tjednog ciklusa što ga je Bog uspostavio na početku. Da se radilo o pogrešnom danu, Isus bi im to zasigurno rekao.

A kako se On sam odnosio prema tom danu, s obzirom na činjenicu da Ga je osobno postavio kao vječnu uspomenu na stvaranje? Pogledajte Psalam 135,13.

On je subotu smatrao svetim danom. Luka kaže da je Isus u početku svoje službe u Galileji došao u "Nazaret gdje je odrastao te po svom običaju u subotu uđe u sinagogu. Zatim ustade da čita". (Luka 4,16)

Nitko se nije iznenadio što Ga subotom vide u sinagogi. Za Njega je bilo sasvim prirodno doći subotom u sinagogu i sudjelovati u bogoslužju. Ionako je u nju dolazio od djetinjstva. Bez sumnje je s majkom išao stotine puta na bogoslužje. Zasigurno je tako dobro poznao put da ga je mogao naći i po mraku. Jednako je tako znao kojeg dana treba ići.

Nezamislivo je da bi Isus mogao pogriješiti kad je bio u pitanju dan. Jednom prigodom rekao je farizejima: "Stoga je Sin Čovječji gospodar i subote." (Marko 2,28) Tim riječima objavio je da je On postavio subotu, pokazao da zna njezino značenje i cilj te potvrdio koji je taj dan.

Iz toga je jasno da je unatoč svim promjenama tijekom četiri tisuće godina povijesti, unatoč svim nevoljama i teškoćama Hebreja u Egiptu, u pustinji, u Palestini i u Babilonu, pravi sedmi dan, subota, čudesno sačuvan dok nije Isus došao da ga svojim primjerom blagoslovi. Ponekad potisnut, ali nikad potpuno zaboravljen, taj je dan dobio potvrdu samoga Gospodara subote.

Nije li Isus promijenio taj dan? Ne! U Vašoj Bibliji nema ni riječi o takvoj promjeni. Isus je zapravo tom svetom danu vratio njegovo prvotno značenje i svrhu.

“Jedne subote prolazio Isus kroz usjeve. Njegovi učenici počnu putem trgati klasje. Tada Mu reknu farizeji: “Pazi! Zašto u subotu čine što nije dopušteno?” On im odgovori: “Zar niste nigda čitali što učini David kad bi u nevolji i skupa sa svojim pratiocima ogladnje? Kako uđe u kuću Božju u vrijeme velikog svećenika Abijatara te kako jede postavljene kruhove, koje je dopušteno jesti jedino svećenicima, i kako ih dade svojim pratiocima?” Tada im nastavi: “Subota je stvorena radi čovjeka, a ne čovjek radi subote.” (Marko 2,23-27)

Tim riječima Isus nije umanjio važnost subote. Naprotiv, on ju je uvećao. Subota je bila načinjena za čovjeka — za njegovu sreću, blagostanje, uzdizanje i nadahnuće. Što će čovjek taj sveti dan bolje čuvati, to će više od njega primiti. Pretvoriti subotu u dan pokore i legalističkog svetkovanja značilo bi potpuno zanemariti svrhu radi koje je dana.

“Isus ponovo uđe u tamošnju sinagogu, gdje bijaše neki čovjek s usahlom rukom. Pazili su na Nj da li će ga u subotu izliječiti, da ga mognu optužiti. On čovjeku s usahlom rukom rekne: “Digni se i stani ispred sviju!” Zatim ih upita: “Što je dopušteno u subotu: činiti dobro ili zlo? spasiti život ili ga upropastiti?” Šutjeli su. Tada ih srdito sve naokolo pogleda te, ožalošćen zbog tvrdoće njihova srca, rekne čovjeku: “Ispruži ruku!” On je ispruži i ruka mu ozdravi.” (Marko 3,1-5)

Tom istom prigodom, kaže Matej, Isus je upitao farizeje: “Ima li tko među vama da svoju jedinu ovcu, kad bi u subotu upala u jamu, ne bi prihvatio i izvadio? A koliko je vredniji čovjek od ovce? Dakle, slobodno je subotom činiti dobro.” (Matej 12,11.12)

Isus je višeput tijekom svog kratkog boravka među ljudima riječima i primjerom isticao to načelo. Mnoga od svojih najvećih čuda učinio je subotom. On je svim mogućim sred-

stvima pokazivao ljudima na koji način Bog ljubavi želi da se svetkuje Njegov dan. Ali taj dan nikada nije promijenio.

“Nemojte misliti da sam došao ukinuti Zakon i Proroče”, rekao je svojim učenicima. “Ne dođoh da ih ukinem, već da ih ostvarim. Jer, zaista, kažem vam, dok opstoji nebo i zemlja, ni jedna jota, ni jedna kovčica slova iz Zakona sigurno neće nestati, a da se sve ne ostvari. Stoga, tko god prekrši i jednu od ovih i najmanjih zapovijedi i nauči druge da tako rade, bit će najmanji u kraljevstvu nebeskom, dok će onaj koji ih bude vršio i naučavao biti velik u kraljevstvu nebeskom.” (Matej 5,17-19)

Isus, dakle, nije ukinuo četvrtu zapovijed, niti ju “ublažio” ili promijenio. A ako On nije izvršio promjenu, tko je drugi mogao?

Isus je došao da nam pokaže kako se vrši Božji neprolazni Zakon. Kad odlučite slijediti Božje upute i svetkovati Njegov dan, neka to bude čin Vaše ljubavi prema Bogu. Provedite taj dan s Bogom zato što Vi volite Njega i što On voli Vas. Tako će to biti najsretniji dan tjedna, i pripast će Vam obećani blagoslovi. (Izaija 58,13.14)

Možda je svojim učenicima rekao da izvrše promjenu nakon Njegove smrti? Ne! Naprotiv! Vaša Biblija tvrdi da su, dok se nalazio u Josipovu grobu, žene koje su namjeravale balzamirati Njegovo tijelo pripremile “miomiris i pomast. U subotu se nisu micale prema propisu Zakona”. (Luka 23,56)

No nisu li se učenici okupili sljedećeg dana da Mu izraze dobrodošlicu nakon Njegova uskrsnuća te tako uveli novi dan odmora? Ne! Okupili su se, ali “zbog straha od Židova”. (Ivan 20,19) Kad im se Isus javio, bili su “zbunjeni i puni straha”. (Luka 24,37) Trebalo im je neko vrijeme da povjeruju kako je On doista ustao iz mrtvih.

Tri druga teksta (Matej 28,1; Luka 24,1; Ivan 20,1) govore o prvom danu tjedna u svezi s Isusovim uskrsnućem, ali ni jedan ne nagovještuje da bi to bila nova subota. Što se tiče još dva biblijska teksta koji spominju prvi dan (1. Korinćanima 16,1.2; Djela 20,6.7), prvi govori o odvajanju darova za siromašne u “vlastitoj kući” (Vulgata), a drugi o sastanku koji je morao biti održan u subotu navečer, prema tadašnjem računanju vremena.

A što je bilo poslije? Možda je prvi koncil kršćanske crkve promijenio taj dan? Ne! Izvješće o tom koncilu nalazimo u Djelima 15. poglavlju, ali ovdje nema ni jedne riječi o toj temi. Da je bilo koji zastupnik predložio nešto tako veliko kao prijenos subote na neki drugi dan u tjednu, to bi zasigurno bilo spomenuto.

Na tom je sastanku bio nazočan i Pavao, a sigurni smo da nije čuo takav prijedlog. Kad je stigao u Filipe, izvješće kaže: “Kad dođe subota, izidosmo izvan gradskih vrata k rijeci gdje smo držali da se nalazi bogomolja. Tu sjedosmo te počesmo govoriti skupljenim ženama.” (Djela 16,13)

U sljedećem poglavlju čitamo kako je Pavao po dolasku u Solun “po svom običaju” otišao u sinagogu i “tri subote raspravljao s njima na temelju Pisama”. (Djela 17,2) Premda su ga njegovi neprijatelji optužili da je pobunio sav svijet (6. redak, DF), nitko ga nije optužio za pokušaj promjene subote.

Što reći o ostalim apostolima? Jesu li oni zastupali takvu promjenu? U Bibliji ne nalazimo ni spomena o takvim prijedlozima. Istina, apostol Ivan kaže: “Zanijeh se u duhu u dan Gospodnji”, ali koji je dan Gospodnji? (Otkrivenje 1,10. DF) Mora biti sedmi dan jer ga Gospodin naziva “moj sveti dan” (Izaija 58,13, Šarić) te objavljuje da je On “gospodar i subote.” (Marko 2,28)

Ako još uvijek imate neke sumnje glede ovog pitanja, uzmite biblijsku konkordanciju i potražite svaki tekst u kojem se spominje subota, sedmi dan, Gospodnji dan, prvi dan i slič-

ni pojmovi. Možda će Vam za to trebati nešto vremena, ali će proučavanje biti korisno. Ono će Vam zauvijek pokazati što Vaša Biblija kaže — ili ne kaže — glede tog važnog pitanja. I pomoći će Vam da odlučite što činiti.

Naime, u cijelom Vašem istraživanju nećete naći ni jedan jedini tekst koji bi čak nagovijestio da je Bog ikada planirao promjenu svog dana, a također ni jedan koji bi ukazivao na takvu promjenu. Stoga ćete se sučeliti s jednostavnom i neoborivom činjenicom da je sedmi dan još uvijek “subota, počinak posvećen Jahvi, Bogu tvojemu”.

Što možemo reći o promjeni kalendara? Možda su ljudi toliko zamutili stvari da nitko više ne može reći koji je pravi sedmi dan? Ne! Premda je bilo promjene kalendara, ni jedna nije promijenila redoslijed dana u tjednu. Julije Cezar i papa Grgur XIII. izvršili su promjene u kalendaru, ali ni jedan od njih nije promijenio tjedni ciklus. Sedmi dan tjedna još je uvijek isti onaj koji je bio kad se Krist nalazio na Zemlji, a dalje u prošlost ne treba ići.

Stoga, ako u svom srcu osjećate da trebate svetkovati jedan dan u tjednu, a niste sasvim sigurni što da učinite, evo odgovora — u Vašoj je Bibliji. A kad odlučite slijediti Božje upute i držati Njegov dan, ne miješajte Crkvu i supermarket, i nemojte davati Bogu jedan sat, a za sebe zadržati dvadeset tri sata. Neka to bude potpuno Njegov dan, od zalaska do zalaska sunca. (Levitski zakonik 23,32; Marko 1,32) Svetkujte ga cijeloga kao sveti dan da biste, slobodni od svakog nepotrebnog posla, mislili o duhovnim temama. Neka to bude dan molitve, slavljenja Boga i proučavanja Biblije.

I ne činite to samo da biste ispunili zakonski zahtjev, već kao čin ljubavi prema Bogu. Provedite taj dan s Bogom zato što Vi volite Njega i što On voli Vas. Tako će to biti najsretniji dan tjedna i pripast će Vam obećani blagoslovi. (Izaija 58,13.14)

Po čemu ćemo prepoznati pravu Crkvu?

Prema Godišnjaku američkih i kanadskih Crkava (izdanje 1990.) samo u Americi ima više od dvije stotine različitih vjerskih zajednica. Većinom su samo po imenu kršćanske, a razlikuju se po vjerovanju od “ljevice” do “desnice”, od krajnje liberalnih do krajnje konzervativnih.

Neke od njih su velike udruge s milijunima članova, dok su druge male skupine koje su se odvojile od drugih, s razmjerno malo sljedbenika. No svima je nešto zajedničko. Svaka skupina vjeruje da je ona glavni čuvar istine — ako ne i jedini — i slijedom toga od Boga zadužena da nastavi s odvojenim svjedočenjem. Neki otvoreno tvrde da su prava Crkva Isusa Krista, koja jedina uživa Božju naklonost.

Zbog takve zbunjujuće situacije ne treba se čuditi što se mnogi, i unutar i izvan tih organizacija, pitaju: Koja je Crkva prava, ako takve uopće ima? Možda ste i Vi postavili to pitanje.

Ponekad se kaže da je prava Crkva nevidljiva, sastavljena od ljudi iz svih vjerskih zajednica koji iskreno ljube Gospodina i nastoje Mu služiti kako najbolje znaju. Možda u tome ima nešto istine. Pa ipak, nema razloga da prava Crkva ne bude i vidljiva. U Vašoj Bibliji jasno stoji da će doći vrijeme kad će se dobri ljudi u svijetu odvojiti od svog sadašnjeg društva i pristupiti tijelu najbližem Božjim idealima u ovom današnjem zlom svijetu. Pogledajte Otkrivenje 18,4.

Pretpostavimo da jednog dana počnete tražiti takvo tijelo; što očekujete da ćete naći? Što treba biti njegov nauk? Kojih se načela treba držati? I ovdje Biblija može biti svjetiljkom Vašim nogama i svjetlom na Vašoj stazi. Na njezinim stranicama naći ćete sva obilježja potrebna za lako prepoznavanje prave Crkve.

1. Ona će zračiti Božju ljubav. Isus kaže: “Ako imadnete ljubavi jedan prema drugome, po tom će svi upoznati da ste moji učenici.” (Ivan 13,35) Ljubav dolazi na prvo mjesto. Bilo koja skupina puna kriticisma, kuđenja i legalizma ne može biti prava Crkva. “Tko ne ljubi, nije upoznao Boga”, kaže apostol Ivan, “jer je Bog ljubav.” (1. Ivanova 4,8) Zatim dodaje: “Ljubljeni, ljubimo jedan drugoga, jer ljubav dolazi od Boga, i tko god ljubi, od Boga je rođen i poznaje Boga.” (7. redak) U 16. retku ponavlja: “Bog je ljubav, tko ostaje u ljubavi, ostaje u Bogu i Bog u njemu.”

U svom velikom poglavlju posvećenom ljubavi apostol Pavao je dao do znanja da i onda kad neka skupina tvrdi da ima apostole, proroke, učitelje i čak one koji čine čuda, a ne pokazuje ljubavi, nije ništa drugo do “mjed što ječi ili cimbal što zveči”. (1. Korinćanima 12,28 do 13,1) Drugim riječima, ljubav izražena u ljubaznim i milosrdnim djelima, snošljivosti i sućuti najuočljiviji je znak prave Crkve.

2. Ona će uzvisivati Isusa Krista kao Božjeg Sina. Kad je Isus jednom prigodom razgovarao s učenicima, zatražio je da Mu kažu što misle tko je On. “Šimun Petar prihvati i reče: Ti si Krist, Sin Boga živoga.” A Isus je odgovorio: “A ja tebi kažem: Ti si Petar — Stijena i na toj stijeni sagradit ću Crkvu svoju i vrata paklena neće je nadvladati.” (Matej 16,16.18)

“Na toj stijeni” Krist gradi svoju crkvu. Ne na Petru, dakako, već na Petrovu slavnom svjedočanstvu o Kristovu Božanstvu. Vjerovanje u tu veliku istinu osnova je svemu. Kako to Pavao kaže: “Ako ustima svojim priznaješ Isusa Gospodina i srcem svojim vjeruješ da Ga je Bog uskrisio od mrtvih, bit ćeš spašen.” (Rimljanima 10,9)

“Spasenja nema ni po jednom drugom”, kaže Petar, “jer je pod nebom to jedino ime dano ljudima po kojem nam se treba spasiti.” (Djela 4,12)

Ivan je objavio: “Tko priznaje da je Isus Sin Božji, Bog ostaje u njemu i on u Bogu.” (1. Ivanova 4,15) A što vrijedi za pojedinca, vrijedi i za neku vjersku zajednicu. Ako ne uzvišuje Isusa Krista kao Božjeg Sina i pred ljudima ne priznaje Njegovu božansku narav, to nije i ne može biti prava Crkva. Pogledajte Matej 10,32.33.

3. Ona će cijeniti Bibliju kao Božju Riječ. U svom drugom pismu upućenom Timoteju apostol Pavao kaže: “Svako je Pismo od Boga nadahnuto i korisno za pouku, za karanje, za popravljanje i odgajanje u pravednosti, da čovjek Božji bude savršen — opremljen za svako djelo ljubavi.” (2. Timoteju 3,16.17)

Opraštajući se od kršćana u Efezu, Pavao je rekao: “A sad vas preporučujem Bogu i riječi — Njegovoj milosti, Njemu koji može sagraditi i dati vam baštinu među svima posvećenima.” (Djela 20,32)

Isto je tako rekao Rimljanima: “Uistinu, sve što je nekoć napisano, napisano je nama za pouku, da strpljivošću i utjehom, koje daje Pismo, trajno imamo nadu.” (Rimljanima 15,4)

Apostol Petar kaže da Božja Riječ “živi i ostaje” (1. Petrova 1,23. DF) te da su “ljudi govorili od Boga, potaknuti od Duha Svetoga.” (2. Petrova 1,21)

Tako su se prvi kršćani odnosili prema Bibliji. Štovali su je kao nadahnutu Božju riječ. To i danas čini prava Crkva.

4. Ona će Deset zapovijedi smatrati svetim Božjim zakonom. “Ako vršimo Njegove zapovijedi”, kaže apostol Ivan, “po tom znamo da Ga poznajemo. Tko tvrdi: “Poznajem Ga”, a ne vrši Njegovih zapovijedi, lažac je, i u njemu nema istine. Ali tko god vrši Njegovu riječ, uistinu, u tome je do savršenstva došla ljubav Božja. Po tome znamo da smo u Njemu. Tko tvrdi da ostaje u Njemu, taj mora tako živjeti kako je On živio.” (1. Ivanova 2,3-6)

Prema tome, ako “Ga poznajemo” i ako smo “u Njemu”, držat ćemo Njegove zapovijedi i živjeti kao što je On živio.

Kako je Isus živio? Svakako u skladu s Deset zapovijedi. “Kao što sam i ja vršio zapovijedi Oca svog,” rekao je, “te ostajem u Njegovoj ljubavi...” I ponovno: “Nemojte misliti da sam došao ukinuti Zakon i Proroke! Ne dođoh da ih ukinem, već da ih ostvarim.” (Matej 5,17)

Jedan od velikih ciljeva prvog Kristovog dolaska bio je “da uzveliča i proslavi Zakon” (Izaija 42,21), a to će biti i cilj Njegove prave Crkve u sva vremena. Zapravo je o Njegovu narodu, koji će živjeti u posljednjim danima zemaljske povijesti, rečeno: “Na tome se temelji postojanost svetih koji čuvaju Božje zapovijedi i vjeru u Isusa.” (Otkrivenje 14,12)

Pravu Božju Crkvu Biblija naziva Kristovom zaručnicom. Ona zrači Božju ljubav, uzvisuje Krista, cijeni Bibliju, vrši Deset zapovijedi, svetkuje sedmi dan. Ona krštava biblijskim krštenjem i slavi Gospodnju večeru, ima darove Duha, skromna je i čista, poštena i plemenita. Ona očekuje Kristov povratak i naviješta Radosnu vijest.

5. Ona će svetkovati sedmi dan, Božju subotu. Nezamislivo je da bi prava Božja Crkva mogla svetkovati bilo koji drugi dan osim Njegovog. A u Vašoj Bibliji jasno stoji da je Njegov dan sedmi dan tjedna.

Zapravo je svetkovanje sedmog dana vrlo važan znak prave Crkve. “Subota je znak”, kaže Bog, “između mene i vas od naraštaja do naraštaja, da budete svjesni da vas ja, Jahve, posvećujem.” (Izlazak 31,13)

To nalazimo ponovljeno u Ezekielu 20,12: “Dadoh im i svoje subote, kao znak između sebe i njih, neka znaju da sam ja Jahve koji ih posvećujem.”

Prema ovome subota nije samo uspomena na stvaranje već i spomen na posvećenje. Ona je dana zato da bi podsjetila Božji narod na Spasiteljevu moć da stvara i izbavi. Stoga je subota odgovarajući znak Njegove prave Crkve u svim vremenima i u svim generacijama.

6. Ona će krštavati biblijskim krštenjem. To proizlazi iz Isusove zapovijedi učenicima: “Zato idite i učinite sve narode učenicima mojim! Krstite ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga!” (Matej 28,19)

U biblijska vremena nije se krštavalo škropljenjem, već uronjavanjem. Primjer toga naći ćete u Djelima 8,38, gdje stoji da Filip i Etiopljanin “sidoše u vodu”, a kasnije “izidoše iz vode”. Postojao je važan razlog za krštavanje uronjavanjem, kako to Pavao ističe u svom pismu upućenom kršćanima u Rimu.

“Zar ne znate”, rekao je, “da smo svi koji smo kršteni u Isusa Krista, u Njegovu smrt kršteni? Dakle, s Njim smo zajedno ukopani po krštenju u smrt da bismo, kao što je Krist uskrsnuo od mrtvih Očevom slavom, i mi živjeli novim životom.” (Rimljanima 6,3.4)

Dopuštajući da ga urone u vodu, novi vjernik Crkve izražava svoju spremnost da umre starom životu grijeha. Ustajanjem iz vode on objavljuje svoju odlučnost da živi novim životom u Kristu.

Krštenje je bilo odgovarajuće uvođenje u pravu Crkvu i njegov se simbolični značaj tijekom godina nije promijenio.

7. Ona će slaviti jednostavnu Gospodnju večeru. Apostol Pavao obratio se Korinćanima: “Doista ja od Gospodina primih što vam predadoh: Gospodin Isus one noći kad bijaše predan uze kruh, zahvalivši razlomi i reče: “Ovo je tijelo moje — za vas. Ovo činite meni na spomen.

Tako i čašu po večeri govoreći: Ova čaša novi je Savez u mojoj krvi. Ovo činite kad god pijete, meni na spomen! Doista, kad god jedete ovaj kruh i pijete čašu, smrt Gospodnju navješćujete dok On ne dođe.” (1. Korinćanima 11,23-26. DF)

Evo što će prava Crkva činiti do kraja vremena. Ona ne poziva na neku veličanstvenu i pompoznu ceremoniju, već na pobožno uzimanje kruha i čaše u spomen na patnje i žrtvu njezina Stvoritelja.

Jednostavnost te službe vidljiva je u Matej 26,20-30, Luka 22,7-20 i Marko 14,17-25, a Ivan dodaje prelijepi izvještaj kako je Isus, prije tog svečanog obreda, ponizno kleknuo i svojim učenicima oprao noge. “Dakle, ako ja, Gospodin i Učitelj, oprah vama noge”, rekao je, “i vi ih morate pratiti jedan drugomu. Dao sam vam primjer, da i vi činite kako ja učinih vama... Kad to znate, blago vama ako to i činite!” (Ivan 13,14-17)

Prava će Crkva slijediti Isusov nalog i primjer.

8. Ona će imati darove Duha. Kad je Sveti Duh sišao na prvu Crkvu, donio je “različite darove”. (1. Korinćanima 12,4) “Jednome se po Duhu daje mudrost, drugomu znanje — po istom Duhu; a jednomu se daje vjera u istom Duhu, drugomu dar ozdravljanja u ovom jednom Duhu; jednomu moć čudesa, drugome dar proricanja, jednomu sposobnost razlikovanja duhova, drugomu različiti jezici, a trećemu dar tumačenja jezika.” (1. Korinćanima 12,8-11)

Svaki od tih darova trebao je predstavljati pomoć i blagoslov za Crkvu. Oni koji su ih primili trebali su zajedno raditi na uzdizanju cijelog tijela vjernika, ne uzvisujući se jedan nad drugim.

Ponavljajući to Efežanima, Pavao kaže: “On dade jedne kao apostole, druge kao proroke, jedne kao evanđeliste, druge kao pastire i učitelje, da pripravi svete za djelo službe, za izgradnju Kristova Tijela, dok svi zajedno ne dođemo k jedinstvu u vjeri i u pravoj spoznaji Sina Božjega, k savršenom čovjeku, k mjeri punine veličine Kristove.” (Efežanima 4,11-13)

S obzirom na činjenicu da ti darovi trebaju ostati u Crkvi dok ne dostigne puninu “veličine Kristove”, razumno je očekivati da će neki, ako ne i svi ti darovi, i danas biti na ras-

polaganju pravoj Crkvi. Pravu Crkvu ćemo naći tamo gdje su oni prisutni u najvećoj mjeri.

9. Ona će biti skromna po izgledu, blaga u duhu. Teško je povezati Crkvu skromnog Galilejca s pretjeranom raskoši, kićenim obredima i rastrošnosti. Takvo što potpuno je suprotno Njegovu skromnom i svetom životu posvećenom nesebičnoj službi za druge.

Sjećajući se lijepih dana u Galileji, apostol Petar kaže: “Kao što je svet Onaj koji vas je pozvao, postanite i sami sveti u svemu življenju.” (1. Petrova 1,15) Zatim moli žene da ne pretjeruju u odijevanju, već da stave na sebe “neraspodljiv nakit, krotak i miran duh — ono što je dragocjeno pred Bogom”. Muškarcima kaže: “Svi budite... puni bratske ljubavi, milosrđa i poniznosti! Ne vraćajte zlo za zlo, ni uvredu za uvredu.” (1. Petrova 3,1-9)

To je Crkva kakvu Bog danas želi. Njezini vjernici pokazat će isti lijepi duh u svom osobnom životu kao i u zajedničkim aktivnostima.

10. Ona će biti čista, poštena i plemenita, spremna pomoći u svim dobrim djelima. Apostol Pavao kaže da nas Božja milost uči “da se odrečemo bezbožnosti i svjetskih požuda te živimo umjereno, pravedno i pobožno u ovom svijetu”, ako ni zbog čega drugog onda zato što je Isus “dao samog sebe mjesto nas da nas otkupi od bezakonja i očisti nas da budemo Njegov izabrani narod, revan u djelima ljubavi”. (Titu 2,12.14)

Slično i Petar opisuje Isusove sljedbenike kao “izabrani rod, kraljevsko svećenstvo, sveti puk, narod određen za Božju svojinu”.

“Buduci da ste tuđinci i stranci”, opominje ih, “klonite se tjelesnih požuda, jer one vojuju protiv duše! Vladajte se lijepo među poganima da bi... zbog vaših dobrih djela, kad ih promatraju, pomno hvalili Boga na dan pohođenja”. (1. Petrova 2,11.12)

Uvijek u nastojanju da božanskom milošću oponašaju savršeni primjer svog voljenog Učitelja, vjernici prave Crkve

bit će poznati po svom poštenom i plemenitom životu te spremnosti da pomognu ljudima u nevolji. Kad dođe do neke katastrofe, bilo da se radi o požaru, poplavi, potresu, gladi ili ratnim razaranjima, oni će među prvima biti spremni poslužiti svojim bližnjima.

11. Ona će željno očekivati Kristov povratak. Ta spremnost da se pomogne drugima bit će odraz čvrstog vjerovanja u Isusov osobni povratak. Crkva koja je revna “u djelima ljubavi”, željno će iščekivati “blaženo ispunjenje nade, naime, pojavu sjaja velikoga Boga, našega Spasitelja, Isusa Krista”. (Titu 2,14)

Ona će cijeniti Učiteljevo obećanje: “Kad odem... vratit ću se.” (Ivan 14,1-3)

Ona će stalno paziti na obećane znakove Njegova povratka. (Luka 21,25-27)

Ona će prihvatiti Njegovu svečanu opomenu da “bdi je” s većim marom kako vidi da se taj dan približava (Matej 24,42), a njezina će stalna molitva biti: “Dođi, Gospodine Isuse!” (Otkrivenje 22,20)

Vjera u Kristov dolazak svakako je jedna od najvažnijih oznaka prave Crkve.

12. Ona će imati program za cijeli svijet. Drukčije i ne može. U njezinim ušima odzvanjat će nalog njezina Učitelja: “Idite po svem svijetu i propovijedajte Radosnu vijest svakom stvorenju!” (Marko 16,15) Ona ne može zaboraviti Njegovo proročanstvo: “Ova Radosna vijest o Kraljevstvu propovijedat će se po svem svijetu, svim narodima za svjedočanstvo, i tada će doći svršetak.” (Matej 24,14)

U svjetlosti tih veličanstvenih biblijskih tekstova prava Crkva svoje djelovanje neće ograničiti na jedno mjesto ili jednu zemlju, ili čak jedan kontinent. Njezin će pogled kružiti po cijelome svijetu. Njezina vizija i sućut obuhvatit će svaki narod i pleme, jezik i puk. (Otkrivenje 14,6)

S misijskim programom koji obuhvaća zemaljsku kuglu, njezini će članovi posvetiti sebe i sve što imaju dovrše-

nju objave “vječnog Evandelja”, kako bi se njihov ljubljani Gospodin što prije mogao vratiti u slavi. Oni će neustrašivo, smjelo i “jakim glasom” slobodno objavljivati čovječanstvu: “Bojte se Boga i dajte Mu slavu jer dođe čas suda Njegova! I poklonite se Njemu koji je stvorio nebo i zemlju i more i izvore voda!” (Otkrivenje 14,7. DF)

Ako ikada čujete takvu vijest, pogledajte njezine vjesnike i njihov način života. Ispitajte njihove punomoći u svjetlosti svoje Biblije. Razmotrite uklapaju li se u dvanaest oznaka navedenih u ovom poglavlju. Ako to učinite, srce će Vam poskočiti od radosti. Sigurno ste pronašli pravu Božju Crkvu, duhovni dom koji tražite.

Ostvarena proročanstva

Jedno od najzubudljivijih otkrića do kojih ćete doći proučavanjem svoje Biblije jest način na koji ona otkriva budućnost. Njezino poznavanje onoga što će doći najsnažniji je dokaz u prilog njezinu božanskom nadahnuću.

Sposobnost čitanja budućnosti nije ljudsko obilježje. Vi i ja možemo razmišljati o uzrocima i predvidjeti posljedice, ali nikad ne možemo biti potpuno sigurni da su naša predviđanja točna. Novinski komentatori hvale se svojim točnim prognozama, ali nikad ne ističu da su pogriješili. Čak se i prognostičar vremena, premda mu stoje na raspolaganju najsuvremenija pomagala, rijetko kad usuđuje prognozirati više dana unaprijed.

Nasuprot tomu, Bog tvrdi da poznaje budućnost jednako savršeno kao i prošlost.

“Ja, Jahve mi je ime”, kaže, “svoje slave drugom ne dam, niti časti svoje kipovima. Što prije prorekoh, evo, zbi se, i nove događaje ja naviještam, i prije negoli se pokažu, vama ih objavljujem.” (Izaija 42,8.9)

I još jednom: “Sjetite se prošlosti prдавne: ja sam Bog, i nema drugoga; Bog, nitko mi sličan nije! Onaj sam koji od početka svršetak otkriva i unaprijed javlja što još se nije zbio! Ja kažem: Odluka će se moja ispuniti, izvršit ću sve što mi je po volji.” (Izaija 46,9.10)

“Iznesite svoj spor”, poziva lažne bogove i njihove podjednako lažne proroke. “Predočite dokaze... Nek pristupe

i nek nam objave ono što će se zbiti. Ta što su nam otkrili o onom što bijaše, što se ispunilo, da o tom mislimo? Il' objavite što će biti, da doznamo ono što dolazi? Otkrijte nam što će se poslije zbiti, i poznat ćemo da ste bogovi.” (Izaija 41,21-23)

Očito Bog s najvećim pouzdanjem objavljuje da poznaje budućnost. Jesu li takve tvrdnje opravdane? Imamo li dokaze da bismo ih potvrdili?

Mnoge! Vaša je Biblija puna takvih dokaza.

Razmotrimo najprije slučaj Noe i potopa.

Bog je patrijarhu rekao: “Odlučio sam da bude kraj svim bićima jer se zemlja napunila opaćinom; i evo, uništiti ću ih zajedno sa zemljom. Napravi sebi korablju od smolastoga drveta.” (Postanak 6,13.14)

Kad je korablja bila dovršena, Bog je rekao: “Jer ću do sedam dana pustiti dažd po zemlji četrdeset dana i četrdeset noći te ću istrijebiti s lica zemlje svako živo biće što sam ga načinio.” (Postanak 7,4)

Tako se i zbilo; o tome izvješćuje preostali dio poglavlja. “I dođe potop te ih sve uništi.” (Luka 17,27) U Poslanici Hebrejima čitamo: “Vjerom Noa, obaviješten od Boga o još nevidenim stvarima, s pobožnim poštovanjem sagradi lađu da spasi svoju obitelj.” (Hebrejima 11,7)

Zapazite Nahumovo proročanstvo glede drevnoga grada Ninive. Na vrhuncu njegove moći i slave pisao je: “Teško gradu krvničkom, pun je laži, prepun grabeža... Evo me! Tebi! — riječ je Jahve nad Vojskama... Bacit ću na tebe smeće, osramotit ću te, izložiti na stup sramote. Svaki koji te vidi, bježat će od tebe. Reći će: “Niniva! kakva razvalina!” Tko je može požaliti? Gdje joj naći tješitelje?” (Nahum 3,1-7)

U vrijeme kad je Nahum izgovorio te riječi onima koji su ga slušali, činilo se da se one nikada neće obistiniti. Niniva je bila jaka, naizgled neosvojiva. Kako bi se za tako moćan grad ikada moglo reći: “Pustoš, grabež, rasap”? (Nahum 2,11, Šarić)

Ali dogodilo se baš to. Nije prošlo ni pedeset godina, a Babilonci su osvojili Ninivu i od tog trenutka ona nestaje s pozornice svjetske povijesti.

U sedmom stoljeću naše ere vodila se bitka između Rimljana i Perzijanaca na tlu na kojem je nekad stajala Niniva. Opisujući to područje, povjesničar Edward Gibbon kaže: “Istočno od Tigrisa, iza mosulskog mosta, stajala je nekada velika Niniva: grad, pa čak i njegove ruševine, odavno su nestali; prazan prostor pružao je obim vojskama prostrano polje za bitku.” (The History of the Decline and Fall of the Roman Empire, 46. poglavlje, odsjek 24)

Prorok Jeremija je pisao o Babilonu: “Objavite narodima!... Zauzet je Babilon!” (Jeremija 50,2) “Jer evo ću dići i dovesti na Babilon mnoštvo velikih naroda; u zemlji sjevernoj svrstat će se protiv njega — odande će biti osvojen.” (9. redak) “O, kako li je skršen, razbijen malj cijele zemlje! Kako li je Babilon postao strašilo narodima!” (23. redak) “Babilon će biti hrpa ruševina, brlog čagljima, užas i ruglo, kraj nenaštanjen.” (Jeremija 51,37)

Prorok je to objavio oko 595. godine prije Krista, kad se Babilon nalazio na vrhuncu svoje moći i kad je Nabukodonozor, njegov najveći kralj, zapravo vladao svijetom. U to su se vrijeme Jeremijine riječi morale činiti smiješnima, jer nije bilo izgleda za njihovo ostvarenje. A ipak su se ispunile.

Ne odmah. Prošlo je dvadeset, pa četrdeset, pedeset godina. Jeremija je umro. Umro je i Nabukodonozor. A Babilon je ostao stajati naizgled jak kao prije.

A onda je nastupila 539. godina prije Krista. U to je vrijeme na vlasti bio Baltazar. Jedne noći, dok se gostio s tisuću svojih knezova, na zidu palače pojavilo se pismo ispisanom ljudskom rukom. Poruka je glasila: “Izmjerio je Bog tvoje kraljevstvo i učinio mu kraj... Bio si vagnut na tezulji i nađen da si prelagan... Razdijeljeno je tvoje kraljevstvo i predano Medijcima i Perzijancima.” (Daniel 5,26-28)

Kako vidimo, Bog nije zaboravio proročanstvo što ga je objavio preko Jeremije gotovo šezdeset godina ranije — kao ni slično proročanstvo što ga je Izaija zapisao gotovo dvjesto godina ranije. Pogledajte Izaija 13,19-22. Cijelo to vrijeme Bog je promatrao Babilon, važući njegova djela savršenom točnošću na vagi božanske pravde. Sada je došao trenutak Njegova suda. “Iste te noći kaldejski kralj Baltazar bi ubijen. A Darije Medijac preuze kraljevstvo.” (Daniel 5,30; 6,1)

No grad nije samo promijenio vladare. Kako su prolazila stoljeća, Babilon je postupno propadao. Njegovi su se masivni zidovi srušili, a njegove su ponosne palače i hramovi razoreni. Na kraju, pokriven pustinjским pijeskom, postaje doslovce izgubljenim gradom, dok ga u novije vrijeme nisu otkrili arheolozi.

Nakon istraživanja tog mjesta 1845. i 1850. godine Austen Layard je pisao: “Bezoblične gomile ruševina prekrivaju mnoge hektare tla... Na sve strane djelići stakla, mramora, grnčarije i ispisanih opeka, izmiješani s tom posebno dušičastom i izbijeljenom zemljom — koja je ostatak drevnih nastambi - zaustavljaju ili uništavaju vegetaciju i pretvaraju Babilon u golu i zastrašujuću pustoš. Iz rijetkog grmlja izlijeću sove, a smrdljivi šakal šulja se izbrazdanim tlom.” (Discoveries in the Ruins of Nineveh and Babylon, 1853., 21. poglavlje, str. 484)

Razmotrimo sada Ezekielovo proročanstvo o Tiru, tom poznatom gradu na istočnoj obali Sredozemnog mora, koji je u drevno doba bio toliko utjecajan. Nekako nakon Nabukodonozorova razaranja Jeruzalema, kad se Tir hvalio dodatnim blagostanjem što je poteklo u njegove riznice, Ezekiel je pisao: “Dode mi riječ Jahvina: Sine čovječji, jer Tir nad Jeruzalemom klicaše: ‘Ha, Ha! razbiše se vrata naroda, i k meni se okrenuše; obogatit ću se: on je opustošen’ — stoga ovako govori Jahve Gospod: Evo me protiv tebe, Tire, dići ću na te silne narode, kao što more valove diže! Porušit ću zidine tirske, i razorit sve kule njegove. A ja ću mu i prašinu pomesti,

načinit od njega pečinu голу! Bit će sušilište mreža... Više se nikad nećeš podići.” (Ezekiel 26,1-5.14)

Vjerojatno u to vrijeme nitko nije obraćao pozornost na to proročanstvo, osim kao na buncanje nekog ludaka. Kako bi veliki Tir ikada mogao doživjeti takvo poniženje!

Međutim, nedugo potom, pred vratima toga grada pojavio se Nabukodonozor. Opsjedao ga je trinaest godina. Tako su dugo i neumorno njegovi ratnici radili na otnovima da se svako “rame odadije”. (Ezekiel 29,18) Konačno je pao dio grada na kopnu, premda je Nabukodonozoru izbjegao glavni plijen što su ga stanovnici Tira prenijeli u svoju utvrdu na otoku udaljenom kojih osam stotina metara.

Nekima se moglo učiniti da se Ezekielovo proročanstvo nije ispunilo. Točno, dio je Tira bio razoren, ali nije bio ogoljen kao stijena.

Budući da su se mnoga biblijska proročanstva ispunila s najvećom točnošću, ispunit će se i ona što se odnose na naše vrijeme. “Tim držimo vrlo sigurnim sve proroštvo. Vi dobro činite što upirete u nj pogled kao u svjetiljku koja svijetli u tamnome mjestu dok ne osvane dan i dok se ne pomoli Danica u vašim srcima.” (2. Petrova 1,19)

Ponovno su prošle godine. Ezekiel je umro. Pomrli su mnogi naraštaji tirskih žitelja. A onda je 332. godine prije Krista došao Aleksandar Veliki i zahtijevao predaju grada. Tir je odbio i time je otpočela jedna od najčuvenijih opsada u povijesti. Ponovno se činilo da je otočna utvrda neosvojiva. Izživciran, Aleksandar se odlučio na nešto neviđeno. Uništavajući grad na kopnu, bacio je sve ostatke ruševina u more; tako je izgradio oko šezdeset metara širok nasip prema morem opkoljenoj tvrđavi, kojim je njegova vojska krenula do pobjede.

Danas se još uvijek mogu vidjeti ostaci tog nasipa. Štoviše, ribari iz sela Sur, što je nastalo na tom drevnom mjestu, prostiru svoje mreže po golom kamenju s kojega je slavni grčki osvajač prije otprilike 2300 godina pomeo i tirsku prašinu.

Tako se ostvarilo još jedno biblijsko proročanstvo. Treba istaknuti točnost kojom su se ispunile i najmanje pojedinosti proročanstva. Kako je itko, izuzev božanski nadahnut, mogao znati da će drevni Tir biti tako temeljito uništen?

Pogledajmo sada neka od mnogih proročanstava koja se tiču Židova. U Ponovljenom zakonu 28. poglavlju zabilježeni su svi blagoslovi što su trebali predstavljati nagradu za poslušnost Božjim zapovijedima i prokletstva koja će proisteci iz neposlušnosti. “Jahve će od tebe načiniti pobijedenoga pred tvojim neprijateljima”, rekao je Bog; “jednim ćeš putem prema njima izlaziti, a na sedam putova bježat ćeš ispred njih. Strašilo ćeš postati za sva zemaljska kraljevstva.

Bit ćeš na zgražanje, porugu i ruglo svim narodima među koje te Jahve odvede.

Jahve će vas razbacati po svim narodima, s kraja na kraj zemlje... Ali među tim narodima nećeš imati mira...

Život tvoj visit će o niti; bojat ćeš se i danju i noću, i nećeš biti siguran za život svoj.” (Ponovljeni zakon 28,25.37.64-66)

Strašne patnje Izraelaca tijekom mnogih stoljeća do u naše doba, u pogromu za pogromom, potvrdile su istinitost tog proročanstva. Premda su se mnoge tisuće vratile u Palestinu, velika većina Abrahamovih potomaka još je uvijek rasijana među svim narodima “s kraja na kraj zemlje”. (64. redak)

Zanimljivo vremensko proročanstvo o Židovima nalazimo u Jeremiji 29,10. Kad su trebali biti odvedeni kao sužnji u Babilon, Gospodin je preko Jeremije rekao: “Istom kad se Babilonu ispuni onih sedamdeset godina, ja ću vas pohoditi te vam ispuniti dobro obećanje da ću vas vratiti na ovo mjesto.”

Više godina kasnije prorok Daniel naišao je na te riječi i zapisao: “Prve godine Darija... ja, Daniel, istraživah u Pismi-

ma broj godina, koje se — prema riječi koju Jahve uputi proroku Jeremiji — imaju ispuniti nad ruševinama Jeruzalema: sedamdeset godina.” (Daniel 9,1.2)

Kad je to otkrio, Daniel se počeo moliti da on i njegov narod budu dostojni obećanog Božjeg zauzimanja. Ubrzo nakon toga izdan je kraljevski proglas kojim je Židovima dopušteno da se vrate u Jeruzalem. Mnoge tisuće iskoristile su pruženu priliku i proročanstvo se ponovno ispunito. Pogledajte Ezra 1,1-11.

Jedno drugo proročanstvo o Jeruzalemu potječe od Krista. Učenicima, koji su upravo bili istaknuli veličanstvenu arhitekturu jeruzalemskog hrama, Isus je rekao: “Ovdje sigurno neće ostati ni kamen na kamenu. Svaki će se srušiti.” (Matej 24,2)

Bilo je to smjelo izrečeno proročanstvo koje je zaprepastilo Njegove slušatelje. Ali ono se nakon četrdeset godina obistinilo. Sedamdesete godine naše ere rimske vojske pod Titom osvojile su grad i potpuno razorile hram. U svom lakomom traganju za skrivenim dragocjenostima srušili su svaki zid, razorili čak i temelje. Na kraju su preko ostataka prešli plugom.

Potom je počelo dugo razdoblje podložnosti što ga je Krist preorekao kad je objavio: “A Jeruzalem će gaziti pogani dok se ne ispune vremena pogana.” (Luka 21,24) Tijekom sljedećih stoljeća gradom bi gospodario sad jedan sad drugi osvajač. Gazili su ga Rimljani, muslimani, Turci i Arapi. Danas neznabožački narodi reagiraju na svaki pokret što ga Izraelci čine u Jeruzalemu, a na mjestu Salomonova hrama podignuta je džamija, stalni podsjetnik na istinitost Kristovih riječi.

H. L. Hastings je dobro rekao: “Dokle god je Babilon gomila ruševina, dokle god je Niniva prazna i pusta, dokle god je Egipat najmanje od kraljevstava, dokle god je Tir mjesto na kojem se prostiru mreže, dokle god je Izrael rasijan među narodima, dokle god Jeruzalem gaze neznabošci, dokle god veliki svjetski imperiji koračaju prorečenim putovima —

dotle imamo dokaz da je Sveznajući Um diktirao proročanstva ove Knjige i da 'proročanstvo nije došlo od ljudskog htijenja'." (Will the Old Book Stand? str. 20)

No proročanstva o samome Kristu potvrđuju, učvršćuju i osvjetljaju sva ostala proročanstva. Ima ih više desetaka rasutih po cijeloj Bibliji. Mjesto Njegova rođenja prorečeno je u Mihej 5,2, a način u Izaiji 9,6. Izaija 61,1-3 ocrta Njegovu misiju, dok su Njegovo odbacivanje i patnje prorečene u Izaiji 53,3-6. Događaji na križu prorečeni su do u najsitnije pojedinosti u Psalmu 22,16-18 i Izaiji 53,9.

"Ni jedno čudo što ga je učinio nije tako nepogrešivo stavilo na Njega Božji pečat kao spajanje tisuće redova proročanstava o Njemu u jedno središte bliješćeg sjaja. Svaka prinesena žrtva, od dana kad je na Abelovu oltaru zapaljena vatra — do posljednje Pashe, ukazivala je ognjenim prstom na golgotski križ! Kao da su sva stoljeća prolazila u svečanom mimohodu da bi odala počast Golgoti." (Arthur T. Pierson, Many Infallible Proofs, str. 39)

Kao što je Petar rekao, "za Njega svjedoče svi proroci". (Djela 10,43) On je bio Žuđeni svih naroda (Agej 2,7. Šarić); Knez mironosni (Izaija 9,6), Jahve, Pravda naša (Jeremija 23,6); Silni Jakovljevi (Izaija 60,16); Izbavitelj i Otkupitelj (Job 19,25; Izaija 59,20); vrhovni Pastir (1. Petrova 5,4); sjajna zvijezda Danica (Brojevi 24,17; Otkrivenje 22,16). Budući da je središte svih proročanstava, On stoji iznad svih drugih kao najveća Osoba u povijesti, kao Onaj koji vlada vremenom i vječnošću.

Budući da su se mnoga značajna proročanstva ispunila s takvom točnošću, možemo se potpuno pouzdati u sve objave Svetoga pisma i zajedno s Petrom reći: "Tim držimo vrlo sigurnim sve proroštvo. Vi dobro činite što upirete u nj pogled kao u svjetiljku koja svijetli u tamnome mjestu dok ne osvane dan i dok se ne pomoli Danica u vašim srcima." (2. Petrova 1,19)

Sljedeće svjetsko kraljevstvo

Možda najdramatičnije proročanstvo u Vašoj Bibliji nalazi se u drugom poglavlju Danielove knjige. Ne samo što je izrečeno u vrlo neobičnoj sredini — u prijestolnoj dvorani drevnog Babilona — već osvjetljuje tijek svjetske povijesti od tog dana do danas, i još dalje. Ono opisuje postanak pet svjetskih kraljevstava, od kojih su četiri prošla, a jedno još treba doći.

Ako se pitate hoće li sljedeće kraljevstvo svjetskoga značenja biti Kina ili Sjedinjene Američke Države, ili možda neka sila s Bliskog istoka, iznenadit će Vas ovo proročanstvo koje nosi pečat božanske istinitosti.

Da bismo u potpunosti shvatili cijeli događaj, vratimo se u mašti u davnu prošlost, u dan kad je sve počelo u Nabukodonozorovoj spavaonici.

Jutro je. Mladi se kralj upravo probudio. Na licu mu se ocrtava zabrinutost. Usnio je čudan san kojega se ne može sjetiti. Saziva stoga svoje savjetnike i traži njihovu pomoć. Neki od njih su astrolozi, neki čarobnjaci, neki vračari — svi oni tvrde da poznaju okultne znanosti.

Tom skupu “mudraca babilonskih” kralj Nabukodonozor postavlja neobičan zahtjev: “Kažite mi što sam sanjao prošle noći!”

Nitko to ne može reći. Neki nude da će protumačiti san, ali zahtijevaju da ga prvo doznaju.

Na to se kralj silno razgnjevi: “Ako mi ne kažete što sam sanjao”, viče, “sve ću vas pogubiti.” Svi bespomoćno šute, na što kralj naredi njihovo pogubljenje.

Kraljevske patrole kreću kroz grad, uhićujući babilonske mudrace; tako stižu i do Daniela, mladog hebrejskog sužnja, koji je mjesto u toj izabranoj skupini dobio zahvaljujući svojoj izuzetnoj mudrosti i besprijekornu karakteru. On traži priliku da razgovara s kraljem, moli za vrijeme i obećava da će mu reći što je sanjao.

Molba mu je uvažena te Daniel i njegova tri prijatelja traže Boga u ozbiljnoj molitvi.

Daniel je protumačio Nabukodonozorov san: “Golem kip, vrlo blistav, stajaše pred tobom, strašan za oči. Tomu kipu glava bijaše od čistog zlata, prsa i ruke od srebra, trbuh i bedra od mjedi, gnjati od željeza, a stopala dijelom od željeza, dijelom od gline... Iznenada se odvali kamen... pa udari u kip...” (Daniel 2,31-34)

Daniel u viđenju vidi neobičan san koji je protekle noći ostavio tako snažan dojam na Nabukodonozora. Ubrzo nakon toga vode ga pred kralja i sad se nalazi licem u lice s najvećim od svih drevnih vladara. Kralj ga očekuje, svakako sumnjajući u rezultat njihova razgovora, a možda i žaleći što će zbog njegove ishitrene zapovijedi taj zgodni mladić izgubiti život. A onda prorok progovara:

“Tajnu koju istražuje kralj ne mogahu kralju otkriti mudraci, čarobnici, gatari i zaklinjači; ali ima na Nebu Bog koji objavljuje tajne, i On je saopćio kralju Nabukodonozoru ono što će biti na svršetku dana.” (Daniel 2,27.28)

Osvjedočenost koja zrači iz glasa tog mladića, rođena iz sigurna znanja, ostavlja dubok dojam na kralja. Zamišljamo

kako se znatiželjno naginje na prijestolju, čekajući sljedeću rečenicu.

“O kralju, na tvojoj ti postelji dodoše misli o tome što će se dogoditi kasnije, a Otkrivaatelj tajna saopćio ti je ono što će biti.” (29. redak)

I sada Daniel nastavlja govoriti o snu.

“Ti si, o kralju, imao viđenje: Gle, kip, golem kip, vrlo blistav, stajашe pred tobom, strašan za oči. Tomu kipu glava bijaše od čistog zlata, prsa i ruke od srebra, trbuh i bedra od mjedi, gnjati od željeza, a stopala dijelom od željeza, dijelom od gline. Ti si promatrao: iznenada se odvali kamen a da ga ne dodirnu ruka, pa udari u kip, u stopala od željeza i gline, te ih razbi. Tada se smrvi najednom željezo i glina, mjed, srebro i zlato, i sve postade kao pljeva na gumnu ljeti, i vjetar sve odnese bez traga. A kamen koji bijaše u kip udario postade veliko brdo te napuni svu zemlju.” (31-35. redak)

To je bio san koji je kralj usnio i zaboravio! Savršeno je iznesena svaka pojedinost. Ništa ne izostaje. Netko drugi pročitao je njegove najdublje misli! To je čudo!

Bez daha Nabukodonozor čeka obećano tumačenje.

“To bijaše sanja”, kaže Daniel; “a njezino ćemo značenje reći pred kraljem.

Ti, o kralju, kralju kraljeva, komu Bog Nebeski dade kraljevstvo, silu, moć i slavu — i u čije je ruke stavio, gdje god se našli, sinove ljudske, životinje poljske, ptice nebeske, i postavio te gospodarom nad svim time — ti si glava od zlata.” (36-38. redak)

Preko kraljeva lica prelazi osmijeh zadovoljstva koji se pretvara u namrštenost kad mladić nastavlja:

“Poslije tebe nastat će drugo kraljevstvo, slabije od tvoga, pa treće, od mjedi, koje će gospodariti svom zemljom. A četvrto kraljevstvo bit će tvrdo poput željeza...

Stopala koja si ti vidio, dijelom glina a dijelom željezo, jesu podijeljeno kraljevstvo; imat će nešto od čvrstoće željeza prema onome što si vidio željezo izmiješano s glinom.

Prsti stopala, dijelom željezo a dijelom glina: kraljevstvo će biti dijelom čvrsto a dijelom krhko.

A što si vidio željezo izmiješano s glinom: oni će se miješati ljudskim sjemenom, ali se neće držati zajedno, kao što se ni željezo ne da pomiješati s glinom. U vrijeme ovih kraljeva Bog Nebeski podići će kraljevstvo koje neće nikada propasti.” (39-44. redak)

U tih nekoliko proročkih riječi Daniel oslikava tijek kraljevstava za buduća stoljeća. Postojat će, tvrdi, četiri svjetske sile; četiri i ne više. Potom će nastati razdoblje podjele i sukoba, koje će kulminirati u božanskoj intervenciji i uspostavi Božjeg vječnog kraljevstva.

Kako je povijest odgovorila na njegovo smjelo proročanstvo?

Što se tiče prve svjetske sile, tu nema sumnje. Sam prorok je otkriva kad kaže Nabukodonozoru: “Ti si glava od zlata.” Taj veliki kralj bio je utjelovljenje babilonske moći, najvećeg imperija drevnoga svijeta, koji je uživao pun suverenitet oko 605. godine prije Krista — kad je slomljena moć Asirije — do trenutka kad su ga, oko šezdeset osam godina kasnije, srušile sjedinjene vojne snage Medije i Perzije, što je zorno opisano u petom poglavlju Danielove knjige.

Tako je Perzija postala drugim svjetskim imperijem, uživajući prevlast oko dvije stotine godina. A tada, na samom početku četvrtog stoljeća prije Krista, došlo je do dizanja Grčke i brzih osvajanja Aleksandra Velikog. S nevjerojatnom hrabrošću taj se mladi osvajač bacio sa svojim malim snagama preko Helesponta na golemu Darijevu vojsku i temeljito ju porazio kod Granika, Isa te konačno u odlučujućoj bitki kod Arbele 331. godine prije Krista.

Grčka je nastavila vladati još stoljeće i pol, premda je postajala sve više svjesnom sve veće moći svog zapadnog susjeda. Dvadeset drugog lipnja 168. godine prije Krista, u bitki kod Pidne, rimske vojske su potpuno porazile Perzeja, makedonskog kralja, i od tog dana “propao je imperij Alek-

sandra Velikog koji je pokorio i helenizirao Istok, sto četrdeset četiri godine nakon njegove smrti”. (Theodor Mommsen, History of Rome, knjiga 3, poglavlje 10)

Od te bitke računa se “puna uspostava Rimskog imperija”, četvrtog svjetskog kraljevstva u proročanstvu, čije su željezne noge gazile svijet sljedećih šest stoljeća.

No premda je Rim svojom nepobjedivom moći skršio svaki otpor i cijele narode učinio robovima, premda su njegovi barjaci pobjedonosno vijorili od Perzijskog zaljeva do Britanskih otoka, od Baltičkog mora do Sjeverne Afrike, premda su se njegovi cezari smatrali bogovima i zahtijevali pokornost svih ljudi svijeta — i njemu je došao kraj, kako je to prorok objavio mnogo stoljeća ranije. Tijekom četvrtog i petog stoljeća granice Carstva neprekidno su salijetala barbarska plemena čiji su napadi postajali sve smjeliji i češći. Napokon je 476. godine carski grad Rim pao pod naletom herulskog kralja Odoakara.

Tako je i četvrtom ili željeznom kraljevstvu došao kraj, ali ga nije naslijedilo novo svjetsko kraljevstvo, već skupina raznolikih kraljevstava osnovanih po njihovim osvajačima, neobična mješavina snage i slabosti, “željeza” i “gline”, što je ostalo do današnjeg dana.

Svakako je to Danielovo otkrivenje bilo čudesno, ali još je veće naše čuđenje kad obratimo pozornost na zapanjujuće pojedinosti. Zamijetite još jednom obilježja — jasna, određena i nepogrešiva - da četvrtom kraljevstvu ne slijedi odmah drugo novo kraljevstvo slično njemu i ista takva svjetska velesila. Ne, ono se dijeli.

Tu izuzetno važnu činjenicu ponavljaju i ističu tri različita i značajna iskaza:

“Stopala koja si vidio, dijelom glina a dijelom željezo, jesu podijeljeno kraljevstvo; imat će nešto od čvrstoće željeza prema onome što si vidio željezo izmiješano s glinom.

Prsti stopala, dijelom željezo a dijelom glina: kraljevstvo će biti dijelom čvrsto a dijelom krhko.

A što si vidio željezo izmiješano s glinom: oni će se miješati ljudskim sjemenom, ali se neće držati zajedno, kao što se ni željezo ne da pomiješati s glinom.” (Daniel 2,41-43)

Vrlo zanimljiva i značajna povijesna činjenica jest da su Rimsko Carstvo, oslabljeno unutarnjom pokvarenošću, svladala barbarska plemena što su došla sa sjevera i istoka, i podijelila ga na deset odvojenih kraljevstava. Svrgavanjem posljednjeg imperatora, 476. godine, i uspostavom herulskog kraljevstva u Italiji, četvrto kraljevstvo, koje je bilo čvrsto kao željezo i razbijalo sva pokorena kraljevstva, sada je bilo i samo razbijeno u komade.

Iz kaosa tog razaranja nastalo je deset kraljevstava s različitim stupnjem trajnosti — Anglosasi, Franci, Alemani, Lombardi, Ostrogoti, Vizigoti, Burgundi, Vandali, Suevi i Heruli. Oni su bili preteče i začetnici državotvornih naroda suvremene Europe.

Tijekom svih petnaest stoljeća što su protekla od raspada Rimskog Carstva, unatoč očajničkim i najodlučnijim naporima da se ti dijelovi iznova povežu u jednu veliku cjelinu, ta se zadaća pokazala neostvarivom.

Dakako, granice su se promijenile, ali proročanstvo nije ni spominjalo granice niti nasilje jednog naroda nad drugim. Neke se zemlje mogu proširiti, druge smanjiti. Dijelovi željeza mogu prijeći granice bespomoćne gline, ali glina će ostati, prkoseći sili željeza da se ponovno slije u jednu cjelinu.

Gledana u svjetlu povijesti, osvjetljena sjajem tisuća bojnih polja na kojima su milijuni izginuli u strahovitim krvoprolićima, drevna objava “ali se neće držati zajedno” jedno je od najvećih proročanstava svih vremena.

Prisjetimo se koliko je planova načinjeno za ujedinjenje europskih naroda. Vladari su stvarali ugovore sve dok gotovo svaka zemlja nije na neki način bila obvezna prema svakoj drugoj zemlji. Između 19. svibnja 1920. i 19. svibnja 1939. Ligi naroda bilo je na registraciju podneseno ni više ni manje

nego 4.568 “ugovora i međunarodnih sporazuma”. Pokušavali su se povezati brakovima dok svaka vladajuća dinastija nije bila rodbinski povezana sa svakom drugom. Smatralo se neprihvatljivim da osoba kraljevske krvi sklopi brak s osobom izvan tog posebnog kruga. No ni jedan od tih planova nije uspio. Svaki savez, ma koliko se činio trajnim u doba kad je načinjen, raspao se pod teretom uzavrelih ljudskih osjećaja. Premda je u tim planovima bilo “čvrstine željeza”, uvijek se javljala i porazna krhkost gline.

Tijekom stoljeća uvijek bi se iznova javljali ambiciozni ljudi, odlučni da pod svaku cijenu ukinu granice stalno sukobljenih zemalja te zavladaju nekim ujedinjenim kraljevstvom. Srditi zbog razlike u običajima i jezicima, gnjevni zbog pooštrenih trgovačkih zapreka, zakleli su se da će ih ukloniti jednom zauvijek. Ali nisu uspjeli.

Ponekad se činilo kao da će uspjeti. Samo još jedna pobjeda ili još jedna godina planiranja i njihove bi se težnje ostvarile. No tako nije moglo biti. Svaki put, na neki neobičan i neočekivan način, doživjeli bi poraz.

Još je u devetom stoljeću Karlo Veliki pokušao ujediniti Europu. Čak je dopustio da ga okruna za rimskog imperatora. Ali željezo i glina što ih je pokušao povezati, nakon njegove su se smrti brzo raspali. Jedan povjesničar kaže: “Njegovo je žezlo bilo Odisejev luk koga nije mogla napeti ni jedna slabija ruka.”

U šesnaestom stoljeću jedan je drugi vladar - Karlo V. - zavladao gotovo cijelom Europom. Namjeravao je dovršiti njezino osvajanje. Za njega je rečeno da se “do Napoleona ni jednog monarha nije moglo tako često vidjeti u Europi i Africi”, ali je 1555. godine zbog slaba zdravlja morao abdicirati i svoj golemi posjed prepisati drugima.

Nešto malo manje od stotinu godina kasnije francuski kralj Luj XIV. postaje dominantnim vladarom na europskom kontinentu. Posezao je u svim smjerovima kako bi osigurao

sve veću vlast; pregazio je Nizozemsku, opustošio Palatinat i uzviknuo: "Više nema Pireneja." Pa ipak, udružene protivničke snage na koncu su njegove grandiozne planove srušile kao kuću od karata. Utrechtskim ugovorom 1713. godine njegovi "dominioni bili su potkresani na svim stranama".

Manje od dva stoljeća kasnije došao je Napoleon, možda najveći od svih onih koji su htjeli zagospodariti Europom i osvojiti svijet. Kad se 1804. godine proglasio kraljem, učvrstio je svoju vlast nad francuskim narodom. Osam zastrašujućih godina bacao se sad na jednu, sad na drugu zemlju, okružujući se za kralja Italije, postavljajući svog brata Luja na nizozemsko prijestolje, a svog brata Jeromea na prijestolje novostvorenog kraljevstva Westfalije. Svog je šogora Murata učinio suverenom novoosnovanog velikog vojvodstva Berg, a njegovu bratu Josephu dao je španjolsko prijestolje. Ni jedan drugi imperator nije izvršio tako temeljite pripreme za osnivanje ujedinjene Europe i njezinu trajnost. Pa ipak, čak i prije nego što su njegovi planovi dovršeni, mogla se čuti tutnjava nadolazećeg raspada.

Francuska flota je 1805. godine poražena kod Trafalgar. Napoleon je 1812. krenuo na Rusiju, zatim se morao povući ispred Moskve, da bi kod Leipziga u listopadu 1813. godine doživio poraz i konačno u bitki kod Waterlooa 1815. izgubio sve.

Na sličan pokušaj vladanja Europom odlučio se 1914. godine Wilhelm II. čije su vojske preplavile Belgiju, Francusku, Italiju i Balkan. Njihovi razarajući udarci neko su vrijeme nagovještavali da će postati pobjednicima. No doživjeli su razočaranje. Odjednom se smjer događanja promijenio i, prije nego što je itko mogao shvatiti veličinu onoga što se zbiva, sve je završilo u Versaillesu i u Doornu.

Tamo gdje je Wilhelm doživio poraz, Hitler je 1939. godine pokušao uspjeti. S flotama podmornica, tenkovima, zrakoplovima pa čak i raketama samo što nije postigao svoje

ciljeve. Mnogo mu je mjeseci samo jedan otočić priječio put do potpune pobjede. A onda su u rat ušle Sjedinjene Američke Države; situacija se okrenula i ubrzo nakon toga Hitler je izvršio samoubojstvo.

Koliko li je planova načinjeno za ujedinjenje europskih naroda. Takvo kraljevstvo oduvijek je bilo cilj ambicioznih diktatora. Karlo Veliki, Karlo V., Luj XIV., Napoleon, Wilhelm II. i Hitler sanjali su o tome i pokušali ga ostvariti. Ali to im nije moglo uspjeti jer je tako prorečeno u Bibliji: "Ali se neće držati zajedno..."

Tako se događalo u prošlosti i tako će se, ako treba, događati ponovno. Bez obzira tko bio agresor, kolike bile njegove vojske i koliko snažno njegovo naoružanje, svatko je osuđen na poraz.

Od vremena do vremena čini se kao da događaji idu nasuprot proročanstvu, ali na kraju, tko god bude pokušavao zavladata Europom, doživjet će svoj kraj. Takav čovjek može privremeno trijumfirati. Može čak osvojiti većinu europskog kontinenta. Ali duž puta njegovih osvajanja rast će snage koje će ga na kraju uništiti.

Neki će se možda pitati: A što je s Europskom unijom? Budući da je utemeljena na pristanku većine država, ona nije nastala osvajanjem. Hoće li opstati? Neće! Proročanstvo ne zna za iznimke. Ona će možda neko vrijeme i opstati, ali već danas znamo da među članicama postoje velike razlike i da svaka zemlja želi sačuvati svoj identitet. Prije ili kasnije EU će krenuti putem ostalih.

Kraljevstva koja su izrasla iz podjele starog Rimskog imperija ostat će do kraja, jer će "u vrijeme ovih kraljevstava" biti uspostavljeno peto i zadnje kraljevstvo. A ono neće biti ljudskog podrijetla, stvoreno ljudskom silom, na ljudskim

patnjama. Umjesto toga, to će biti Božje kraljevstvo, osnovano na pravednosti, istini i ljubavi. Ono će nastati “a da ga ne dodirnu ruka”, jer će u potpunosti biti Božje, a ne ljudsko djelo. Ono će proizići iz božanske milosti, božanske ljubavi i božanske intervencije.

Čudesna li proročanstva! Ono kroz stoljeća svijetli kao silni svjetionik, osvjetljujući najveće događaje vremena svjetlošću s Neba! Blistajući na zlatu Babilona, svjetlucajući se na srebru Medo-Perzije, odsjajujući s grčke mjedi i rimskog željeza, osvjetljujući borbe i sukobe u našem suvremenom svijetu, ono će na kraju obasjati lice Kralja nad kraljevima kad se u slavi vrati na Zemlju.

On je kamen koji će udariti u kip i smrviti “željezo, mjed, glinu, srebro i zlato”. Njegovo će kraljevstvo “uništiti sva ona kraljevstva, a samo će stajati do vijeka”.

Bilo bi dobro upitati se jesmo li spremni za tu epohalnu promjenu u vodstvu i vladavini do koje će uskoro doći? Jesmo li se potpuno zauvijek predali Bogu? Namjeravamo li biti Njegovi vjerni i posvećeni podanici za beskrajne vjekove što će doći?

Prorečeno je i naše vrijeme

U predivnoj Danielovoj knjizi, osim velikog proročanstva o sljedećem svjetskom kraljevstvu, naći ćete i nekoliko drugih proročanstava vrijednih proučavanja.

Jedno od najimpresivnijih, koje se itekako tiče svakoga tko danas živi, glasi ovako: ““A ti, Daniele, zatvori ova objavljenja! Zapečati ovu knjigu do posljednjega vremena! Mnogi će je pretraživati, i spoznaja će biti velika.” (Daniel 12,4, Šarić)

Nesumnjivo prva primjena tog teksta je povećano shvaćanje Danielove knjige do kojega će doći u “vrijeme svršetka”. No malo njih će poreći da ono ima i drugo, ništa manje značenje; ono govori o golemom povećanju znanja u općem smislu, koje prosvjetljuje umove ljudi i omogućuje im da razumiju Božju Riječ.

Time je ovaj dragocjeni tekst snažno osvjetljen, jer je opće poznata činjenica da je posljednjih nekoliko stotina godina došlo do tako velikog napretka u obrazovanju kakvog nije bilo ni u kojem drugom povijesnom razdoblju.

Svaka se zemlja danas hvali svojim sveučilištima, koledžima i školama. Mnoge su uvele obvezno školovanje za svu djecu, nešto što se početkom devetnaestog stoljeća nije

moglo ni zamisliti. Također, posvuda smo svjedoci poplave literature, koja na stotinama jezika izlazi iz bezbrojnih tiskarskih zavoda, a dočekuju je milijuni u plemenima i narodima koji su se opismenili tek u posljednjih nekoliko desetljeća. Osim toga, znanstvenici svih naroda otkrivaju sve više tajna prirode. Stručnjaci s područja elektriciteta, elektronike i aerodinamike iznose na svjetlo dana ono što je stoljećima bilo skriveno. Arheolozi novim žarom kopaju među ostacima pokopanih civilizacija, iznoseći nove dokaze koji potvrđuju točnost biblijske povijesti. Astronomi svojim velikim novim teleskopima prodiru sve dalje u tajne svemira, sve jasnije otkrivajući Stvoriteljevu moć i veličanstvo.

Ali do povećanja znanja nije došlo samo na teorijskom području. Ono je buknulo u bezbrojnim pronalascima što su preobrazili čovjekov način življenja do stupnja koji nikad ranije nije bio viđen. U samo nekoliko kratkih godina prava lavina novih otkrića ponijela nas je iz parnog u električno doba, iz atomskog u svemirsko doba i u doba računala.

Mi živimo u eri nezamisliva materijalnog napretka i nebrojenih čuda.

Teško je vjerovati da se tako izvanredan napredak zbio u tako kratko vrijeme; još teže je shvatiti kako je svijet bio drukčiji prije samo stotinu i koju godinu. U pedesetim godinama pretprošlog stoljeća nije bilo zrakoplova, automobila, niti ijednog stroja koji bi radio s unutarnjim sagorijevanjem. Nije bilo kamiona, traktora ni tenkova. Nije bilo električnog svjetla niti ikakvog električnog uređaja. Tko god je kod kuće imao skromnu plinsku svjetiljku, držali su ga za bogataša. Željeznica je tek počela stjecati popularnost, premda su je se mnogi još uvijek bojali. Još uvijek su morima plovili jedrenjaci uz nekoliko primitivnih parobroda što su, gdje god bi se pojavili, izazivali uzbuđenje. Postojale su neke novine, ali nije bilo telefona ni telegrafskog sustava. Antiseptici i anestetici bili su nepoznati, a posjet bolnici predstavljao je noćnu moru. Suvremena kirur-

gija, stomatologija i oftalmologija bili su u povojima. Nitko u to vrijeme nikada nije čuo za antitoksine, inzulin ili antibiotike, pa čak ni za klinički toplomjer. Dakako, nije bilo operacija srca ni transplantacija tkiva i organa.

Činjenica je da je pred stoljeće i pol svijet tek počeo izlaziti iz umne obamrlosti u kojoj se stoljećima nalazio. Bio je sličan leptiru koji izlazi iz čahure u kojoj je na tajanstveni način bio utamničen od pamtivijeka.

Prije 1850. godine ljudi su još uvijek živjeli kao i njihovi preci tijekom tisuća godina. Još su uvijek putovali zaprežnim kolima ili na konju; još uvijek su koristili životinje za oranje svojih njiva, još uvijek su živjeli u kućama bez tekuće vode ili kupaonice; još su uvijek čitali uz svjetlo svijeće; još su uvijek najveći dio posla obavljali ručno.

Kako smo daleko i brzo odmakli od onog vremena! Zamislite što bi kazali Abraham Lincoln i William Gladstone kad bi oživjeli i upoznali televizijski ili radijski program, ili kad bi ih pozvali da vide lansiranje neke rakete! Najvjerojatnije bi rekli: Ne vjerujemo u to! I ne biste ih mogli za to kriviti. Neki od tih pronalazaka tako su čudesni da ih ne mogu objasniti ni oni koji su uz njih odrasli.

No sve to ne daje potpunu sliku čuda ovog neobičnog doba u kojem živimo. Zajedno s povećanjem znanja i pronalascima došlo je do kretanja naroda kakvog nije bilo u prošlosti. Milijuni stalno jure tamo-amo zrakoplovom, vlakom, brodom i automobilom, a svi zahtijevaju još veću brzinu da bi u ovom ograničenom vremenu mogli putovati dalje i brže.

Mlazni zrakoplovi prevoze putnike brzinom koja prelazi tisuću kilometara na sat, dok vojni zrakoplovi tako često probijaju zvučni zid da ljudi više i ne primjećuju prasak. Astronaući lete svemirom brzinom od više tisuća kilometara na sat.

Sve to popraćeno je temeljitim istraživanjem naše zemaljske kugle. Prije jednog stoljeća mnogo toga bilo je ovičeno tajnom. Samo su najhrabriji odjedrili u daleke zemlje.

Kako li je danas sve drukčije! Nekoć je Jules Verne napisao: “Više nema neprolaznih pustinja, mora bez dna, ni vrhova planina na koje se nitko nije popeo.” Nekada tako zastrašujuće Zemljine polove danas svakodnevno prelaze putnički zrakoplovi na redovnim linijama. Tropske prašume, nekoć nedostupne, danas su istražene kako to nitko ne bi smatrao mogućim u proteklim godinama.

Zapravo je Zemlja postala premalenom za suvremene istraživače. Toliko je ljudi hodalo po Mjesecu da smo ih već prestali brojati. Svemirski brodovi probili su sloj oblaka na Veneri, uzeli uzorke tla s Marsa i prošli kraj Neptuna i Plutona prema vanjskim svemirskim prostranstvima.

Što sve to znači? Pročitajte ponovno proročanstvo: “A ti, Daniele, zatvori ova objavljenja! Zapečati ovu knjigu do posljednjeg vremena! Mnogi će je pretraživati, i spoznaja će biti velika.” (Daniel 12,4, Šarić)

Svakako je ovo vrijeme — naše vrijeme — ono vrijeme što ga je prorok imao na umu. Anđeo je tražio da pogleda u naše stoljeće. Kad gledamo ispunjenje tih proročkih riječi na tako širokoj osnovi, ne možemo drugo nego priznati da živimo u vrijeme završnice, usred krize pred svršetak povijesti.

Sve goleme, dojmjljive promjene u naše dane ostvarile su se u Božjoj providnosti kako bi se ispunila hitna božanska nakana: da se poznavanje Danielove knjige — zapravo i cijele Biblije — silno proširi, a njezina poruka o skorašnjem Božjem kraljevstvu brzo prenese do najudaljenijih mjesta na ovoj Zemlji.

Krist otkriva budućnost

Najpotpunije obavijesti o budućim događajima nalazimo u Evanđeljima po Mateju, Marku i Luki, koja bilježe Kristove riječi.

To je prirodno, jer tko bi mogao znati više o kraju svijeta od Onoga koji je svijet stvorio u početku (Kološanima 1,16.17)? I tko bi mogao jasnije vidjeti budućnost od Onoga koji je “od vijeka do vijeka” i za koga je “tisuću godina... kao jučerašnji dan koji je minuo”? (Psalam 90,2-4) Ne smijemo zaboraviti da je upravo Krist Svetim Duhom nadahnuo Mojsijeve, Izaijine, Jeremijine i Danielove riječi, kao i riječi “svetih proroka svojih do vijeka”. (Djela 3,21. DF)

Krist je svojom nepogrešivom vizijom otkrio učenicima budućnost i objasnio “ono što će se poslije ovoga dogoditi”. (Otkrivenje 1,19) Budući da Mu je bila poznata budućnost, mogao je govoriti “kao Onaj koji ima vlast” (Matej 7,29), pa je govorio kao što “nikada čovjek nije govorio”. (Ivan 7,46)

Do razgovora o budućnosti došlo je kad je Isus objavio da će jeruzalemski hram biti razoren i da od njeга neće ostati ni kamen na kamenu. (Matej 24,2)

To je zaprepastilo učenike, i čim se pružila prilika, prišli su “k Njemu... nasamo govoreći: Reci nam kada će to biti i koji je znak Tvojega dolaska i svršetka svijeta?” (3. redak, DF)

Učenici su bili uvjereni da će se razorenje hrama poklopiti s krajem svijeta, jer po njima ništa drugo osim takva natprirodnog događaja i nije moglo uništiti tako čvrstu i veličanstvenu građevinu. Čitajući njihove misli, Isus je iskoristio priliku da ih upozori na dugo vremensko razdoblje koje mora proći prije nego što se odigraju posljednji povijesni događaji.

Najveći Prorok svih vremena sjedio je na Maslinskoj gori i, promatrajući drevni Jeruzalem, pred zapanjenim pogledom svojih sljedbenika otkrio veo koji je skrivao budućnost.

“Pazite da vas tko ne zavede”, počeo je. “Mnogi će doista doći u moje ime i govoriti: ‘Ja sam Krist!’ I mnoge će zavedi.” (3. i 4. redak, DF)

Isusa je posebno brinula opasnost prijevare, pa se kasnije ponovno vratio na tu temu: “Ako vam tada tko rekne: ‘Gle, evo Krista!’ ‘Eno Ga!’ — ne povjerujte! Ustat će, doista, lažni kristi i lažni proroci i iznijeti znamenja velika i čudesa da, bude li moguće, zavedu i izabrane.” (23. i 24. redak, DF)

No Isus je također vodio računa o tome da se učenici ne bi obeshrabrili, s obzirom na dugo čekanje da se njihove nade ostvare: “Čut ćete za ratove i za glasine o ratovima. Gledajte da se ne uznemirite! Jer to se mora dogoditi, ali nije još svršetak.” (6. redak)

Isus je nastojao proširiti njihov vidokrug. Prije Njegova povratka zbit će se mnogi tragični događaji. “Dići će se narodi protiv naroda i kraljevstvo protiv kraljevstva. Bit će glad i potresa zemlje u raznim mjestima. To je tek početak strašnih bolova.” (7. i 8. redak)

Tim riječima dao im je do znanja da će u svim vjekovima što slijede biti međunarodnih sukoba — i koliko li je samo bio u pravu! Svaki je naraštaj bio izložen ratovima; neki su bili mali, neki veliki, ali su po razornosti bili sve većeg opsega, a redovno bi ih slijedili glad, epidemije i bijeda.

No sve te nesreće bit će tek početak nevolja. Nastupit će još mnogo veće tragedije. Doći će do ogorčenog i okrut-

nog progonstva: “Tada će vas podvrći mukama i ubijati vas, i sav svijet zamržit će vas zbog mene. I mnogi će tada posrnuti u vjeri; izdavati će jedni druge i mržit će se međusobno.” (9. i 10. redak)

Nije teško zamisliti napetost na licima učenika koji su, zajedno s Gospodinom, u mislima gledali protjecanje stoljeća i promatrali patnje Božje djece. Vidjeli su kako ih bacaju pred lavove, rastežu na spravama za mučenje, spaljuju na lomačama, žive zakopavaju, rastržu, zlostavljaju, muče, masakriraju. Bila je to grozna i zastrašujuća slika, pa je zavladao muk ispunjen bolom u kojem se začuo Isusov tihi glas ispunjen tugom: “Jer će tada biti tolika nevolja kakve nije bilo od početka svijeta do sada, niti će je biti.” (21. redak)

Njegove su misli odlutale daleko unaprijed u vjekove, promatrajući divljačke okrutnosti počinjene nad albigenzima i valdenzima, i gledajući najveće užase što ih je počinila inkvizicija. U dalekoj budućnosti vidio je predah za svoje napaćene sljedbenike. Progonstvo će prestati, rekao je, što se i dogodilo nakon Reformacije i renesanse, kad se počelo širiti novo shvaćanje o vjerskoj slobodi i ljudskim pravima.

U to vrijeme, rekao je Isus: “... nakon nevolje tih dana sunce će pomrčati i mjesec neće više svijetliti.” (29. redak, DF)

Neobično je, ali samo sedam godina nakon raspuštanja organizacije koja je aktivno poticala progonstvo, došlo je do tajanstvenog zamračenja Sunca. Devetnaestog svibnja 1780. godine nad velikim područjem iznenada je danje svjetlo prešlo u mrkli ponoćni mrak. Bio je to poznati mračni dan o kojem je Noah Webster pisao u svom rječniku: “Tako nazvan zbog značajne tame koja se tog dana raširila nad cijelom Novom Engleskom... Ptice su pjevale svoje večernje pjesme, nestale i ušutjele; perad se povukla u svoja legla; stoka je potražila stajanje, a u kućama su zapaljene svijeće.” (Izdanje 1869.)

Bostonski Independent Chronicle od 8. lipnja 1780. godine slikovito je opisao taj dan: “Sve vrijeme je bolećivo,

melankolično ozračje prekrivalo prirodu. Ni noćna tama nije bila manje neobična i zastrašujuća od ove danje. Bez obzira što je Mjesec bio gotovo pun, nije se mogao razabrati ni jedan predmet osim uz pomoć nekog umjetnog svjetla koje se moglo vidjeti iz susjednih kuća i drugih nešto udaljenijih mjesta, što je nalikovalo na neku vrstu egipatske tmine koja kao da je bila nepropusna za zrake svjetla. Ta neobična pojava mnoge je ispunila strahom i iščekivanjem. Neki su je smatrali značajnim znakom nebeskog osvetničkog gnjeva protiv Zemlje, drugi pak neposrednim glasnikom posljednjeg dana kada će 'sunce pomrčati i mjesec više neće svijetliti'."

Ali pred zapanjenim učenicima, koji su bez daha promatrali budućnost dok su slušali proročke riječi što su silazile s usana njihova Učitelja, ubrzo se pojavio novi prizor.

"I zvijezde će s neba padati", rekao je Isus, nastavljajući s nabranjem znakova što će prethoditi Njegovu dolasku.

Kako mogu padati zvijezde? Dakako, ne radi se o zvijezdama, već o meteorima koji ulaze u našu atmosferu i ponekad daju dojam kao da se nebo ruši na Zemlju.

Očito je nakon zamračenja Sunca trebala slijediti još jedna natprirodna nebeska pojava. I jest!

"U noći sa 12. na 13. studenoga 1833. godine Zemlju je zahvatila mećava padajućih zvijezda. Toj pojavi bila je najizloženija Sjeverna Amerika. Od Meksičkog zaljeva do Halifaxa, dok danje svjetlo s naporom nije učinilo kraj tom prizoru, nebo je u svim smjerovima bilo obilježeno sjajnim trakama i osvijetljeno veličanstvenim vatrenim loptama." (Agnes M. Clerke, *History of Astronomy in the Nineteenth Century*, str. 328)

"Premda nije bilo mjesečine", pisao je jedan očevidac, "kad smo prvi put ugledali meteore, njihov je sjaj bio toliko velik da smo povremeno bez teškoće mogli čitati uobičajeni tisak, a svjetlost koju su pružali bila je mnogo bolja od Mjesečeve u najvrednijoj i najhladnijoj noći kad je tlo pokriveno

snijegom. Sam zrak, površina zemlje dokle nam je pogled se-
zao, svi okolni predmeti, pa i same ljudske pojave — kao da
su zračili smrću. To je prouzročio blijedi sjaj tih bezbrojnih
meteora koji su na nebu veličanstveno plamtjeli bez neke za-
konitosti. Postojalo je neko zastrašujuće, neobično i neopi-
sivo ozračje svuda unaokolo, a na svemu što je bilo gore —
neko zastrašujuće zračenje...

**Podignite pogled! Gledajte Pobjednika s Golgote!
On danas sjedi s desne strane Bogu, pripremajući
se za povratak k svojim. Nema nikakve sumnje
da je dan slavne pobjede, osiguran za sve nas, na
pragu. Više ga nije moguće odlagati. "Znajte da
je blizu — na samim vratima!" (Matej 24,33)**

Na nebeskom svodu teško da je bilo mjesta koje u sva-
kom trenutku ne bi bilo ispunjeno tim padajućim zvijezdama,
niti biste mogli zamijetiti neku razliku u njihovoj pojavi; pa
ipak bi ponekad padale u skupinama, podsjećajući na smokvu
koja `smokvice stresa kad je potrese žestok vjetar'.” (Iz pisma
objavljenog u American Journal of Science and Arts, 1834.,
sv. 25, str. 382)

Nakon ovoga, kazao je Isus, u svijetu će prilike biti po-
sebno ozbiljne i teške. Nakon znaka “na suncu, mjesecu i zvi-
jezdama” na svijet će doći “bezizlazna tjeskoba naroda zbog
buke morske i valovlja. Izdisat će ljudi od straha i iščekivanja
onoga što prijeti svijetu”. (Luka 21,25.25. DF)

Kako su te Isusove riječi prikladne za naše dvade-
seto stoljeće koje je doživjelo dva svjetska rata sa strašnim
posljedicama!

Posljednjih nekoliko desetljeća svjedoče o razaranju
mnogih najvećih ljudskih djela, nestajanju njegovih najvećih
nada i gušenju njegovih najljepših težnji. Danas su na pomo-
lu nova zla u obliku sveopćeg zagađenja, razaranja ozonskog

sloja, iscrpljivanja prirodnih bogatstava, zatopljenja atmosfere i prenapučenosti — a da ne govorimo o širenju gladi, atomskim bombama i interkontinentalnim balističkim raketama, smrtonosnim plinovima, biološkom oružju, AIDS-u i terorizmu. To dovodi do toga da ljudi umiru “od straha u očekivanju onoga što će zadesiti svijet”. (Luka 21,26)

Do toga trenutka Kristova objava budućnosti bila je obilježena tjeskobom. Ali se On tu nije zaustavio. Svi će ti tragični događaji, rekao je, biti znaci koji najavljuju Njegov povratak. Jednog će se dana, usred globalnog kaosa, zbunjenosti i raspadanja, čovječanstvo iznenada sučeliti s krajem povijesti.

“Tada će ugledati Sina Čovječjega gdje dolazi u oblaku s velikom moći i slavom.” (Luka 21,27. DF)

Kad sa Zemlje gotovo potpuno nestane nade, radosti i mira, kad sve što je dobro i lijepo bude uništeno ili izloženo neposrednoj opasnosti, kad ljudsko trpljenje dosegne vrhunac, tada će se iznenada, slavno i veličanstveno razdvojiti nebesa i Krist će doći po spašene.

Ne treba nas čuditi što je Isus dodao sljedeće ohrabrujuće riječi: “Kad to počne bivati, uspravite se i podignite glave, jer je blizu vaše oslobođenje.” (28. redak, DF)

Isus nije govorio samo učenicima koji su s Njim sjedili na Maslinskoj gori, već i nama danas koji živimo u vrijeme ispunjenja najvećih znakova Njegova povratka. To je za Vas vijest prepuna nade.

Podignite glavu! Vidjet ćete najslavniji događaj svih vremena, slavno izbavljenje što ga je Bog planirao i obećao “od postanka svijeta”.

Podignite glavu! Znajte da Bog još uvijek živi i da Vas voli, jer je “do oblaka vjernost” Njegova (Psalam 36,6); “kako je Nebo visoko nad zemljom, dobrota je Njegova s onima koji Ga se boje”. (Psalam 103,11)

Podignite glavu! Ne zaboravite da Svevišnji “ima vlast nad kraljevstvima ljudskim” (Daniel 4,29) i da je nakanio uči-

niti da istina pobijedi a pravda obavije Zemlju “kao što vode prekrivaju more”. (Habakuk 2,14)

Podignite pogled! Gledajte Pobjednika s Golgote kako sjedi s desne strane Bogu, pripremajući se za povratak k svojim. Nema nikakve sumnje da je dan slavne pobjede na pragu. Više ga nije moguće odlagati. “Znajte da je blizu — na samim vratima!” (Matej 24,33)

Znaci našeg vremena

Drugi Kristov dolazak toliko je značajan za svakog čovjeka na svijetu da Vaša Biblija o njemu stalno govori. Učestalost kojom se spominje taj epohalni događaj pokazuje da je Bog, koji toliko voli čovječanstvo, zabrinut kako se ne bi dogodilo da tko bude nepripremljen kad se On pojavi.

“Pazite na se”, upozorio je Isus svoje učenike, “da vam srca ne otežaju u proždrljivosti, pijanstvom i u životnim brigama te vas iznenada ne zatekne onaj Dan, jer će kao zamka nadoći na sve žitelje po svoj zemlji. Stoga budni budite i u svako doba molite da uzmognete umaći svemu tomu što se ima zbiti i stati pred Sina Čovječjega.” (Luka 21,34-36. DF)

Potreba pripreme za Kristov dolazak, za susret s Njim, pravi je cilj svih znakova spomenutih u Mateju 24, Marku 13. i Luka 21. poglavlju, o čemu je bilo riječi u prethodnom poglavlju naše knjige. Isus očekuje od svojih sljedbenika da ih prate, da budu spremni za svaki nagovještaj Njegova povratka.

Ali to nisu svi obećani znaci. U cijelom Svetom pismu nalazimo još mnogo više znakova.

Evo još jednog opisa što ga je dao sam Gospodin Isus. On pruža uvid u moralno stanje društva posljednjih dana: “U vrijeme kad dođe Sin Čovječji bit će kao što je bilo u Noino doba, kad se jelo i pilo, ženilo i udavalo sve do dana kad Noa uđe u lađu. I dođe potop te ih sve uništi.” (Luka 17.26.27)

To proroštvo jamči da nitko ne mora pogriješiti u određivanju vremena Kristova drugog dolaska. Sve što treba učiniti

jest paziti na pojavu prilika sličnih onima koje su postojale prije potopa. Kad se one pojave, znat će da je kraj blizu, premda neće moći reći ni dan ni sat Njegova dolaska. (Matej 24,36)

Kakve su prilike prevladavale u tim prošlim danima? Koja su ljudska djela i postupci prouzročili tako strašan Božji sud?

“Jeli su, pili, ženili se i udavali” — vjerojatno bez umjerenosti. Ali to nije bilo sve. Da bismo saznali sve o njihovoj neumjerenosti i pokvarenosti, moramo pročitati šesto poglavlje knjige Postanka. Tamo nalazimo tri glavne optužbe protiv žitelja pretpotopnog svijeta:

1. “Uzimahu sebi za žene koje su god htjeli.” (2. redak) Očito je u to vrijeme bilo mnogo rastava i ponovnog sklapanja braka, a vjerojatno i otvorenog mnogoženstva.

2. “Vidje Jahve kako je čovjekova pokvarenost na zemlji velika i kako je svaka pomisao u njegovoj pameti uvijek samo zloća.” (5. redak) To ukazuje na potpunu degeneraciju uma i tijela zbog otvorenoga kršenja Božjih zapovijedi.

3. “U Božjim očima zemlja se bila iskvarila, nepravdom se napunila.” (11. redak) Očito je zavlдалo bezakonje kad su okrutni, sadistički raspoloženi kriminalci obilazili svijetom, bezobzirni i bespoštedni u svom ponašanju.

Jesu li takve prilike već danas vidljive? Jesu li se vratila Noina vremena? U bilo kojim dnevnim novinama možete naći odgovor na ta pitanja.

Statistike o rastavi brakova govore tužnu priču; brak za brakom se raspada, a obje strane ponovno sklapaju brak za brakom s takvom učestalošću da se to može smatrati legaliziranim poligamijom.

Svaki veliki grad prepun je poroka i prostitucije. Milijuni glasno zastupaju pravo pobačaja, istodobno ne govoreći o nemoralnosti čina koji proizvodi toliko neželjenih trudnoća.

Zločini i nasilje brojčano rastu iz godine u godinu. Oružane pljačke, silovanja i ubojstva postali su tako uobičajeni

jeni da se u mnogim mjestima poštenu građani noću ne usuđuju izići na ulicu.

Slični upozoravajući znak nalazimo u drugom pismu što ga je apostol Pavao napisao Timoteju. “A ovo znaj”, kaže, “u posljednjim danima nastat će teška vremena. Ljudi će doista biti sebeljupci, srebroljupci, preuzetnici, oholice, hulitelji, roditeljima neposlušni, nezahvalnici, bezbožnici, bešćutnici, nepomirljivci, klevetnici, neobuzdani, goropadnici, neljubitelji dobra, izdajice, brzopletnici, naduti, ljubitelji užitka više nego ljubitelji Boga. Imaju obličje pobožnosti, ali snage su se njezine odrekli.” (2. Timoteju 3,1-5. DF)

Odgovara li taj opis našem vremenu? Svakako, s neobičnom točnošću. Istina je: uvijek je bilo sebičnih, lakomih za novcem, oholih i arogantnih ljudi. Svaki je naraštaj bio obilježen sličnim grijesima. Ono što čini sadašnje prilike drukčijima jest njihova sveopća pojava. Cijeli je svijet obuhvaćen moralnim propadanjem, jer zli “ljudi i varalice, ujedno zavodnici i zavedeni”, napreduju “iz zla u gore”. (13. redak)

Žalosno umnažanje nasilja u tinejdžera, zloupotrebe opijata te samoubojstva, homoseksualnost i AIDS, korupcija političara u najvišim službama, bezakonje svake vrste i opisa — dostatan su dokaz da su nastupili “posljednji dani”.

Jakov dodaje još jedan posebno važan znak. On se odnosi na problem kapitala i radnika u toj mjeri da je to jedan od znakova današnjice. “De sada, bogataši”, piše, “proplačite i zakukajte zbog nevolja koje će vas zadesiti! Bogatstvo vam istrunu, haljine vaše postadoše hrana moljcima... Zgrnuste blago u posljednje dane! Evo: plaća kosaca vaših njiva — koju im vi uskratiste — viče i vapaji žetelaca dopriješe do ušiju Gospodina nad vojskama. Raskošno ste na zemlji i razvratno živjeli, utoviste srca svoja za dan klanja!” (Jakov 5,1-5. DF)

Nevolje bogatih su danas itekako vidljive, s velikim porezima i propadanjem banaka. Upravljanje poslovanjem pretvorilo se u dugi niz problema što izazivaju glavobolju -

izloženi neprijateljski nastrojenoj konkurenciji - potrebu za restrukturiranjem te bezbrojna ograničenja i zabrane. I radništvo je ušlo u novo razdoblje s predstavnicima koji često sjede u upravnim odborima.

Uhvaćen u mrežu te velike borbe za društvena prava, koja ide svom vrhuncu, nalazi se skromni i povučeni kršćanski radnik koji želi živjeti u miru sa svim ljudima. Takvima Jakov upućuje sljedeće utješne riječi: “Strpite se dakle, braćo, do Dolaska Gospodnjega! Evo: ratar iščekuje dragocjeni urod zemlje, strpljiv je s njime dok ne dobije kišu ranu i kasnu. Strpite se i vi, očvrstnite srca jer se Dolazak Gospodnji približio!” (Jakov 5,7.8. DF)

Isus je naložio svojim sljedbenicima: “Idite po svem svijetu i propovijedajte Radosnu vijest svakom stvorenju!” (Marko 16,15) Kristova Crkva svoje djelovanje ne ograničava na jednu zemlju ili jedan kontinent. Ona je nazočna u svakom narodu i plemenu, jeziku i puku. Njezin misijski program obuhvaća cijelu zemaljsku kuglu.

Apostol Petar nam je ukazao na još jedan znak koji se odnosi na intelektualno područje u vrijeme svršetka: “Znaj-te ponajprije ovo”, kaže, “u posljednje će se dane pojaviti podrugljivi izrugivači; povodit će se za svojim požudama i pitati: ‘Što je s obećanjem Njegova Dolaska? Jer i otkad oci pomriješe, sve postaje tako što bijaše od početka stvorenja.’ Ta oni naumice zaboravljaju da nebesa bijahu odavna i da zemlja na Božju riječ posta iz vode i po vodi. Na isti način ondašnji svijet propade vodom potopljen. A sadašnja nebesa i zemlja istom su riječju pohranjena za oganj i čuvaju se za Dan suda i propasti bezbožnih ljudi.” (2. Petrova 3,3-7. DF)

Danas nije teško naći ljude koji se tako rugaju. Čak i mnogi koji su obukli odjeću svećenika i propovjednika nasto-

je protumačiti zašto Krist nikad neće održati svoje obećanje o povratku. Drugi su predavači na fakultetima i po školama; oni revno zastupaju bezbožnu teoriju o evoluciji i rugaju se biblijskom izvještaju o Stvaranju i o Potopu.

Ali svi njihovi šuplji dokazi i maštovita nagađanja samo su dodatni dokazi da je Božja Riječ istinita i da su nastupili posljednji dani.

Ovdje treba spomenuti još jedan znak. Kao i mnogi drugi, i ovaj dolazi s Isusovih usana a odnosi se na propovijedanje evanđelja po cijelome svijetu. "I propovijedat će se ovo Evanđelje Kraljevstva po svem svijetu", kaže Isus. "Tada će doći svršetak." (Matej 24,14. DF) Jedina teškoća s tim proročanstvom jest u tome što nitko nikad ne može točno znati kad će se evanđelje propovijedati po cijelome svijetu. Pa ipak, najviše dojmjljiva je činjenica da je Biblija, cijela ili u dijelovima, dosad prevedena na više od dvije tisuće jezika, a tiska se i proširuje u milijunima primjeraka svake godine. I kršćanske knjige i časopisi temeljeni na Bibliji također se šire svijetom u sličnom broju primjeraka.

Osim toga, ozbiljni propovjednici evanđelja koriste prednosti radija i televizije da se približe sve većem broju slušatelja i gledatelja u cijelome svijetu. I tako, unatoč velikim preprekama, vijest spasenja doslovce "leti posred neba... svakom narodu i plemenu, jeziku i puku". (Otkrivenje 14,6)

To su neki od znakova Kristova dolaska koje možete naći u svojoj Bibliji. To su nesumnjivo znaci našeg vremena, jer se doslovce ispunjavaju u događajima i prilikama s kojima se svi danas sučeljavamo.

Razmatran odvojeno, svaki znak vrlo je važan, ali gledajući zajedno, nagomilani kako je to danas vidljivo, oni posjeduju značenje koje bi trebalo uzdrmati svijet u njegovim temeljima. Njihova je vijest nemjerljiva po važnosti jer se odnosi na budućnost svakog čovjeka, uključujući i Vas i mene. Oni jasnim zvukom objavljuju cijelom čovječanstvu da se "dolazak Gospodnji približio". (Jakov 5,8. DF)

Slavni vrhunac povijesti

Na obzorju svakog čovjeka, žene i djeteta već se nazire najveći događaj svih vremena: povratak Isusa Krista u moći i slavi. Bit će to slavni vrhunac povijesti, što označava svršetak svijeta kakvog danas poznajemo, sa svim njegovim grijesima, patnjama i jadom, te početak jednog novog razdoblja u kojem će zauvijek cvjetati pravda, mir i sreća.

Kakva će to era biti? Vaša Biblija pruža odgovor. Da nitko ne bi bio prevaren oponašanjem Kristova dolaska — Sotona to svojom silom i lukavošću može pokušati (2. Korinćanima 10,14) — imamo sasvim određen opis u svim pojedinostima.

1. Njegov dolazak bit će vidljiv svakom oku. Ivan kaže: “Gle, dolazi s oblacima i gledat će Ga svako oko.” (Otkrivenje 1,7. DF) A u svojoj poslanici kaže: “Ljubljeni, sad smo djeca Božja, a što ćemo biti još se nije očitovalo. Ali znamo: kad se to očituje, bit ćemo Mu slični jer ćemo Ga vidjeti onakva kakav jest.” (1. Ivanova 3,2)

Kako bi dvostruko potvrdio da Njegov dolazak neće biti tajan, sam je Isus rekao: “Jer kao što munja izlazi od istoka i bljesne do zapada, tako će biti i s dolaskom Sina Čovječjega... I tada će se pojaviti znak Sina Čovječjega na Nebu. I ugledat će Sina Čovječjega gdje dolazi na oblacima nebeskim s velikom moći i slavom.” (Matej 24,27-30. DF)

2. Njegov će dolazak čuti svako uho. Pavao kaže: “Jer će sam Gospodin — na zapovijed, na glas arkandjelov, na zov trublje Božje — sići s Neba.” (1. Solunjanima 4,16. DF)

I još jednom: “Svi nećemo umrijeti, ali ćemo se svi preobraziti u jedan hip, u tren oka, na glas posljednje trube.” (1. Korinćanima 15,51.52)

A Ivan kaže: “On će poslati anđele svoje s glasnom trubom.” (Matej 24,31)

Očito je da Njegov dolazak neće biti tih!

3. Njegov će dolazak biti sjajan i veličanstven. Isus kaže: “Doći će, doista, Sin Čovječji u slavi Oca svoga s anđelima svojim.” (Matej 16,27. DF)

I ponovno: “Kad Sin Čovječji dođe u slavi i svi anđeli Njegovi s Njime...” (Matej 25,31; pogledajte Matej 26,64. DF)

Ivan nastoji što je moguće bolje opisati ono što je vidio u viđenju. “I vidjeh: nebo otvoreno — i gle, konj bijelac, a na nj sjeo On, zvan Vjerni i Istiniti, a sudi i vojuje po pravdi; oči su Mu plamen ognjeni, na glavi mnoge krune... ogrnut je ogrtačem krvlju natopljenim; ime Mu je Riječ Božja.

Prate Ga na bijelcima vojske nebeske, odjevene u lan tanan, bijel i čist. Iz usta Mu izlazi oštar mač kojim će posjeći narode...

Na ogrtaču, o boku, napisano Mu ime: Kralj kraljeva i Gospodar gospodara.” (Otkrivenje 19,11-16. DF)

To ne znači da će nebom prolaziti konji. Ivanov dojmljiv simbolizam samo sugerira blistavost povorke koja će pratiti Čovjeka iz Galileje kad se bude vraćao u kraljevskoj slavi.

4. Njegov će dolazak podsjećati na Njegovo uzašašće. Sjetite se kako je Isus nakon oprostaja s učenicima bio “na njihove oči uzdignut u zrak i oblak Ga ote očima njihovim”. (Djela 1,9)

A zatim, “dok su netremice gledali kako On odlazi na nebo, gle, dva čovjeka stadoše kraj njih u bijeloj odjeći i rekoše im: ‘Galilejci, što stojite i gledate u nebo? Ovaj Isus koji je od vas uznesen na nebo isto će tako doći kao što vidjeste da

odlazi na nebo.” (Djela 1,10.11. DF) Vidjeli su i čuli kad je otišao; tako će Ga vidjeti i čuti kad se bude vratio.

Bio je uzet u oblake; vratit će se na oblacima nebeskim.

No važnije od svega jest što će se pojaviti isti Isus, a ne netko drugi. On će biti proslavljen ali nepromijenjen. Vrijeme nije na Njemu ostavilo traga niti su stoljeća promijenila Njegovu osobnost. Učenici će Ga tog trenu prepoznati i Toma će još jednom uskliknuti: “Gospodin moj i Bog moj!” (Ivan 20,28)

Kralj kraljeva i Gospodar gospodara bit će isti onaj Isus koji je liječio bolesne i otvarao oči slijepima u Galileji; isti Isus koji je očistio gubavce i učinio da uzeti prohodaju; isti Isus koji je sa smilovanjem progovorio ženi uhvaćenoj u preljubu, koji je obrisao suze ožalošćenima i koji je malu djecu uzimao u krilo i grlio ih. Bit će to isti Isus koji je umro na golgotskom križu i uskrsnuo iz mrtvih u slavno jutro uskrsnuća. Ali najdirljivije i najviše dojmljivo bit će to što će imati ožiljke od klinova na svojim rukama. (Ivan 20,27; Habakuk 3,4)

Što će se dogoditi tog nezaboravnog dana? Mnogo toga.

Prvo, doći će do golemih seizmičkih poremećaja. Dok gleda silni prizor u viđenju, Ivan kaže: “Nebo iščeznu kao knjiga kad se smota, sa svojih se mjesta pokrenuše sve gore i svi otoci.” (Otkrivenje 6,14) “I nasta potres velik, kakva ne bijaše otkako je ljudi — tako silan bijaše potres taj... i pobje-goše svi otoci, iščezoše gore.” (Otkrivenje 16,18-20)

Drugo, pravedni mrtvi ustat će na život. Najprije će uskrsnuti “umrli u Kristu”. (1. Solunjanima 4,16) “Svi koji počivaju u grobovima čuti (će) Njegov glas te izići iz njih.” (Ivan 5,28.29)

Treće, živi pravednici preobrazit će se kao što se na početku preobrazio Enok. “Zatim ćemo mi živi, preostali, biti skupa s njima odneseni u zrak na oblacima.” (1. Solunjanima 4,17)

Četvrto, uskrsnuli mrtvi i preobraženi živi dobit će od Boga besmrtnost kao nagradu za svoju vjernost i nepokolebljivu odanost. “Jer treba da se ovo raspadljivo obuče neras-

padljivošću i da se ovo smrtno tijelo obuče besmrtnošću.” (1. Korinćanima 15,53) Pogledajte Rimljanima 2,6.7.

Peto, zli — oni koji su uporno odbijali sve ponude božanske milosti — bit će uništeni. (Otkrivenje 19,11-21)

Nazire se najveći događaj svih vremena: veličanstveni povratak Isusa Krista u moći i slavi. Njegov dolazak bit će vidljiv svakom oku i čut će ga svako uho. Bit će to slavni vrhunac povijesti, svršetak svijeta kakvog poznajemo — sa svim njegovim grijesima, patnjama i jadom — te početak novog vječnog razdoblja pravde, mira i sreće.

Ivan opisuje taj zastrašujući prizor slikovitim riječima: “Kraljevi zemaljski, i velikaši, i vojvode, i bogataši, i mogućnici, rob i slobodnjak — svi se sakriše u špilje i pećine gorske govoreći gorama i pećinama: `Padnite na nas i sakrijte nas od lica Onoga koji sjedi na prijestolju i od srdžbe Jaganjčeve. Jer dođe Dan onaj veliki srdžbe Njihove i tko će opstati!” (Otkrivenje 6,15-17. DF)

Šesto, pravedni će pozdraviti povratak svog Gospodina neizrecivom srećom, govoreći: “Gle, ovo je Bog naš, u Njega se uzdasmu, On nas je spasio; ovo je Jahve u koga se uzdasmu! Kličimo i veselimo se spasenju Njegovu.” (Izaija 25,9)

Sedmo, svi pravedni, uskrsnuli i preobraženi, poći će na put prema nebeskom domu. Tog dana će Isus ispuniti obećanje dano učenicima prije mnogo vremena: “U domu Oca mojega ima mnogo stanova. Da nema, zar bih vam rekao: `Idem pripremiti vam mjesto’? Kad odem i pripravim vam mjesto, ponovno ću doći i uzeti vas k sebi da i vi budete gdje sam ja.” (Ivan 14,2.3. DF)

Kako će to biti divan dan!

A taj je dan pred Vama. Ako želite, i Vi možete sudjelovati u njegovim radostima.

Naš vječni dom

Nakon drugog Kristova dolaska pruža se beskrajno razdoblje sreće. Svi koji Ga ljube otkrit će duboko i čudesno značenje besmrtnosti, neizrecivu sreću spoznaje da će život zauvijek teći, oslobođen straha od bolesti i smrti.

Kako će to izgledati? Hoće li vrijediti živjeti? Kako i gdje ćemo provoditi život?

I ponovno Vaša Biblija sadrži odgovore! Na njezinim svetim stranicama naći ćete detaljnu sliku svog vječnog doma.

To neće biti neki ružičasti oblačić na kojem biste svu vječnost sjedili i svirali harfu. Kakva li je karikatura Božjeg plana to rašireno vjerovanje! Kakvo li izobličenje Njegove beskrajne mudrosti i ljubavi!

Vaša će budućnost biti beskrajno ljepša i punija no što ste ikada mogli zamisliti.

Prvih tisuću godina provest ćemo na Nebu, gdje će sveti živjeti i vladati s Kristom “tisuću godina”. (Otkrivenje 20,4) Tu će biti dostupne “knjige sa zapisima” i tako će im postati jasno zašto neki od njihovih najdražih nisu među spašenima i zašto Bog postupa s grješnicima upravo na takav način. Pogledajte 1. Korinćanima 6,3.

Zatim će se vratiti na Zemlju da budu očevici završnih prizora zapisanih u posljednjim poglavljima Otkrivenja.

“Opazih sveti grad — novi Jeruzalem — kako silazi od Boga s neba, opremljen poput zaručnice koja je nakićena za svoga muža.” (Otkrivenje 21,2)

Kad se veličanstveni grad spusti na Zemlju, oživjet će mrtvi grješnici. Sotona, koji je tisuću godina bio vezan činjenicom što nije imao koga kušati, nastavit će svoja podla lukavstva, navodeći mnoštvo osuđenih na propast da opkole novi Jeruzalem, “tabor svetih i ljubljani grad”. (Otkrivenje 20,9)

Ali neće ga osvojiti! Umjesto toga srest će Boga. Ugledat će Ga na Njegovu velikom bijelom prijestolju i stajati sa strahopoštovanjem kad se budu otvorile “knjige” i kad bude izrečena završna presuda. Konačno će pred očima svih spašenih, svih anđela i svakog stvorenja u svemiru doći do dramatičnog kraja grijehu, kad će vatra sići s neba i progutati Sotonu i njegove sljedbenike. Pogledajte Otkrivenje 20,9-15.

Tada će se ostvariti Petrovo proročanstvo o Danu Gospodnjem. “Počela će se u ognju rastopiti, a zemlja se sa svojim ostvarenjima neće više naći.” (2. Petrova 3,10) Svaki će trag grijeha biti toliko temeljito uklonjen da “se više neće spominjati, niti će vam na um dolaziti”. (Izaija 65,17)

Iz pepela starog svijeta Bog će načiniti novi — “nova nebesa i novu zemlju, gdje prebiva pravednost”. (Otkrivenje 21,1)

Ta će Nova Zemlja biti vječni dom spašenih, pa će se tako ispuniti Isusovo proročanstvo da će krotki “baštiniti zemlju”. (Matej 5,5) Pogledajte Psalam 37,11.

Tu će biti Vaš dom za sve buduće vjekove. Razmotrite što Biblija kaže o tom domu.

1. To će biti stvaran dom. Neće to biti neki eterični ili pahuljasti oblak na kojem se kreću bestjelesni duhovi, već istinski dom za istinske ljude. Uskrsnuli sveti bit će isto tako stvarni kao i njihov uskrsnuli Gospodin. “Gradit će kuće i stanovati u njima, saditi vinograde i uživati rod njihov.” (Izaija 65,21) Neće oni stalno graditi kuće i saditi vinograde, ali će

imati stvaralački um i koristiti svoje od Boga dane sposobnosti za bezbrojne korisne aktivnosti.

2. To će biti lijep dom. Neće biti velikih prostranstava puste zemlje, neće biti pustinja ni velikih vodenih površina. Umjesto toga, čitava će zemaljska kugla sličiti Edenu u njegovoj prvotnoj ljepoti.

“Nek se uzraduje pustinja, zemlja sasušena, neka kliče stepa, neka ljiljan procvjeta. Nek bujno cvatom cvate, neka od veselja kliče i nek se raduje. Dana joj je slava Libanona, divota Karmela i Šarona; oni će vidjeti slavu Jahvinu, divotu Boga našega.” (Izaija 35,1.2)

Budućnost spašenih bit će daleko ljepša i punija no što su ikada zamišljali. Isus će svu vječnost biti s otkupljenima. Prvih tisuću godina provest će na Nebu, gdje će sveti živjeti i vladati s Kristom. (Otkrivenje 20,4) Zatim će se vratiti na Zemlju da budu očevici završnih prizora zapisanih u posljednjim poglavljima Otkrivenja.

Ta prelijepa Zemlja Božjih izbavljenika bit će ljepša od najljepših nama poznatih predjela — nacionalnih parkova Yosemite ili Yellowstone — veličanstvenija od snijegom pokrivenih Stjenjaka. Ona će nadmašiti raskošnu ljepotu otočja u zapadnoj Kanadi, ljupkost škotskih jezera, vrhuncima obrubljena jezera u Švicarskoj, stijenama okružene fjordove u Skandinaviji. U svim smjerovima pružat će se prizori nezamislive ljepote, dok će uši njezinih stanovnika biti izložene prekrasnim pjesmama koje će blagi povjetarac donositi od anđeoskog zbora oko Božjeg prijestolja.

3. To će biti dom ispunjen mirom. Više neće biti ni rata ni ikakvih sukoba. Nitko se neće boriti za prevlast. Bit će samo jedan narod, jedan jezik i jedan Kralj. “Dat ću narodima čiste usne, da svi mogu zazivati ime Jahvino i služiti Mu

jednodušno.” (Sefanija 3,9) Bit će uklonjen svaki uzrok gorčine, zajedno sa svakim uzročnikom sukoba. Nikad se neće zaboraviti na zlatno pravilo, a svaka riječ i postupak bit će potaknuti čistom ljubavlju.

Nećete morati zaključavati vrata noću, jer neće biti provalnika. Vaš dom bit će “bez prijevornica i bez vrata”. (Ezekiel 38,11) Neće biti potrebe za njima. Ni razloga za strah od bilo koga, bilo čega — nikada. Neće biti susjeda koji se svađaju ni ljudi koji njeguju male podlosti i zavist. Preobražavajuća sila Svetoga Duha bit će toliko moćna da će nebeska načela biti utisnuta u svačije srce. Gledajući Isusa svi će postati slični Njemu. Poprimiti će Njegov karakter.

Čak će i životinje biti u miru, i najslabije među njima više neće biti u opasnosti. “Vuk i janje zajedno će pasti, lav će jesti slamu kao govedo... Nitko neće činiti zla ni štete na svojoj Svetoj gori mojoj — govori Jahve.” (Izaija 65,25)

4. To će biti sretan dom. Svi će biti zadovoljni onim što je Bog tako obilno osigurao. Neće se čuti ni jedna riječ mrmljanja ili nezadovoljstva.

Nitko se nikada neće morati ispričavati jer neće biti ničega što bi ožalostilo, neće biti neljubaznih riječi ni rana koje bi trebalo vidati. Bog će “otrti svaku suzu s njihovih očiju. Smrti više neće biti; neće više biti ni tuge, ni jauka, ni boli, jer stari svijet prođe.” (Otkrivenje 21,4)

Neće biti ni grijeha ni grješnika niti će itko njegovati neku zlu misao. Budući da neće biti grijeha, neće biti ni smrti. Zato više neće biti ni rasanaka.

Obitelji, koje je nekoć smrt rastavila ali su se ponovno sastale uskrsnućem, uživat će zauvijek u radosnoj zajednici. “I otrt će im svaku suzu s očiju te smrti više neće biti, ni tuge, ni jauka, ni boli više neće biti jer — prijašnje minu.” (Otkrivenje 21,4. DF)

5. To će biti zdrav dom. “I nijedan građanin neće reći: ‘Bolestan sam!’” (Izaija 33,24) Zato neće biti bolnica ni

liječnika. Svi koji su ranije patili od bolesti, tada će biti zdravi. “Sljepačke će oči progledati, uši se gluhih otvoriti; tad će hromi skakati kao jelen, nijem će jezik klicati.” (Izaija 35,5.6)

Neće biti gladi i nitko nikada neće ogladnjeti. Bit će dovoljno hrane za sve. “Posred gradskog trga s obje strane rijeke, stablo života što rodi dvanaest puta, svakog mjeseca svoj rod. A lišće stabla za zdravlje je narodima.” (Otkrivenje 22,2. DF)

6. To će biti slavan dom. Kad je Ivan vidio kako novi Jeruzalem silazi s Neba, opisao ga je kao blještavi dragulj “sav u slavi Božjoj, blistav poput dragog kamena, kamena slična kristalnom jaspisu”. (Otkrivenje 21,11. DF)

Taj čudesni grad, prijestolnica Nove zemlje, ima vrata od bisera, ulice od zlata i temelje od dragoga kamenja. Upravo ono čega su se izbavljani lišavali u ovom životu, radi Krista i evanđelja, po Božjoj providnosti postat će im tako uobičajeno u budućem životu.

Sažimajući slavu vječnoga doma, Gospodin kaže preko proroka Izaije: “Učinit ću te vječnim ponosom, radošću od koljena do koljena... Više se neće slušati o nasilju u tvojoj zemlji, ni o pustošenju i razaranju na tvom području. Zidine će svoje nazivati Spasom, Slavom svoja vrata.

Neće ti više sunce biti svjetlost danju, nit će ti svijetliti mjesecina, nego će Jahve biti tvoje vječno svjetlo... Svi u tvom narodu bit će pravednici, i posjedovat će zemlju dovijeka, mog nasada izdanci, mojih ruku djelo, da bih se u njima proslavio.” (Izaija 60,15-21)

7. To će biti Božji dom. “Prijestolje Božje i Janjetovo bit će u gradu.” (Otkrivenje 22,3) Svaku drugu radost spašenih nadmašivat će neprekidna Isusova nazočnost. I ništa što bi mogla pružiti ljepota Zemlje neće se moći usporediti s tom srećom. Zlatne ulice, biserna vrata, prelijepi domovi, izvanredni prizori, sve to ne bi pružalo trajno zadovoljstvo bez te dragocjene prednosti.

“Nebo bez mog Spasitelja
Ne bi za me bilo Nebo.
Zamagljeni bi zidovi od jaspisa bili,
I mrtvo kristalno more.”

Ali će On biti tamo jer ćemo “gledati lice Njegovo”. (Otkrivenje 22,4) Voljen od svega naroda, On će ih “voditi na izvore žive vode”, proučavati s njima tajne svemira i pomagati im da još jasnije vide dužinu, širinu, visinu i dubinu Božje mudrosti i ljubavi.

“I Duh i Zaručnica govore: ‘Dođi!’ I tko ovo čuje, neka rekne: ‘Dođi!’ Tko je žedan, neka dođe; tko hoće, neka zahvati vode života zabadava!” (Otkrivenje 22,17) Isus Vas ozbiljno i ustrajno poziva. Ne odlažite prihvaćanje Njegove ponude. Ne odlažite ju za neko “bolje vrijeme”. Vrijeme istječe. Možda i sutra može biti prekasno.

“Na plećima Mu je vlast. Ime Mu je: Savjetnik divni, Bog silni, Otac vječni, Knez mironosni. Nadaleko vlast će Mu se sterat, i miru neće biti kraja nad prijestoljem Davidovim, nad kraljevstvom Njegovim: učvrstit će ga i utvrdit u pravu i pravednosti. Od sada i do vijeka učinit će to privržena ljubav Jahve nad Vojskama.” (Izaija 9,5.6)

Takav je nebeski dom koji je Bog planirao za svoje izbjavljene, dom koji čeka na Vas! On želi da Vi budete tamo i s Njime dijelite vječnu sreću.

Sve je to pripremio za Vas i nudi Vam “bez novaca i bez naplate”. On Vas ozbiljno i nježno moli da prihvatite ponudu. Evo što kaže:

“I Duh i Zaručnica govore: ‘Dođi!’ I tko ovo čuje, neka rekne: ‘Dođi!’ Tko je žedan, neka dođe; tko hoće, neka zahvati vode života zabadava!” (Otkrivenje 22,17. DF)

“Dođi! Dođi! Dođi!” — On moli. Isus ne može biti ozbiljniji i ustrajnije.

Ne odlažite prihvaćanje Njegove ponude. Ne odlažite je za neko “bolje vrijeme”. Možda ćete zakasniti. Čak i sutra može biti prekasno.

Vrijeme istječe. Svi obećani znaci koji upozoravaju na približavanje svršetka zemaljske povijesti već su se ispunili ili se ispušnjavaju pred našim očima. “Blizu je svršetak svega.” Stoga je svakom srcu, većom ozbiljnošću no ikada, upućen hitan poziv: “Tražite Jahvu dok se može naći, zovite Ga dok je blizu.” (Izaija 55,6)

On Vam je blizu. Svojim Duhom govori Vam dok čitate ove redove. Taj važan trenutak prilika je da Ga potražite i zazovete, da Mu kažete kako prihvaćate Njegovu milostivu ponudu i iskažete želju da vječnost provedete s Njim. Recite Mu da Ga volite! Zahvalite Mu za sve što je učinio za Vas i za sve što kani učiniti za Vas u budućnosti!

Kao što je nekada govorio starom Izraelu, tako govori i danas Vama: “O da danas glas Mu poslušate: Ne budite srca tvrda.” (Psalam 95,7.8) Ne opirite se Njegovim molbama. Ne tražite izgovor da ne postupite onako kako Vam savjest nalaže.

Ako znate da se između Vas i Boga nešto isprijecilo, molite Ga da Vam to pomogne ukloniti. Ako postoji neko ne baš mudro prijateljstvo koje treba raskinuti, ili navika koju treba ostaviti, ako nešto treba nadoknaditi — učinite to sada!

Danas, dok čujete Njegov glas, dok Vam je srce još uvijek meko, predajte Mu se bez oklijevanja! Podignite glavu i kažite: “Isuse, moj Gospodine, dođi! Predajem se potpuno Tebi. Želim Ti zauvijek pripadati!”

Kažite to i održite riječ, i cijeli će Vaš život krenuti drugim smjerom. Velika sreća preplavit će Vam dušu. Imat ćete Nebo sada i zauvijek.

A Vaša Biblija, Vaša dragocjena Biblija, koja Vam otkriva sve te ljepote, bit će Vam vodič i ostat će uz Vas svakog dana dok Isus ne dođe i povede Vas kući.

Kazalo

Predgovor.....	5
Knjiga za naše vrijeme.....	9
Zakopano blago.....	15
Što je Biblija?.....	19
Koji je prijevod najbolji?	27
Dokazi o božanskom nadahnuću	33
Što Biblija može učiniti za Vas	41
Kako čitati Bibliju?	47
Bog kojeg otkriva Vaša Biblija	55
Čudesni Stvoritelj.....	59
Vrhovni Zakonodavac.....	65
Bog koji vječno ljubi	71
Proslavljeni Spasitelj Isus	79
Vječni prijatelj	87
I Vi možete naći mir.....	93
I Vi možete dobiti silu	101
I Vi se možete promijeniti.....	107
I Vi možete imati sve	113
I Vi možete otvoriti nebeske ustave	121
I Vi možete živjeti pobjedonosnim životom	127
I Vi možete koračati s Bogom.....	133
Vaš brak može biti sretan	139

Dom može biti najljepše mjesto.....	147
Sedam tajni odgajanja djece.....	155
Put k poletnoj mladosti	163
Obilniji i bogatiji život.....	171
Razborita prehrana	179
Nerazumna uporaba pića.....	187
Što reći o pušenju i opojnim sredstvima?	195
Božansko iscjeljenje.....	203
Zašto na neke molitve nema odgovora?.....	209
Zašto postoji toliko patnji?.....	215
Kako je počelo zlo?.....	221
Kako će zlo nestati?	227
Što se zbiva nakon smrti?	231
Hoćemo li ponovno sresti svoje najdraže?	235
Koji dan pripada Bogu?	241
Po čemu ćemo prepoznati pravu Crkvu?	249
Ostvarena proročanstva.....	259
Sljedeće svjetsko kraljevstvo	267
Prorečeno je i naše vrijeme	277
Krist otkriva budućnost.....	281
Znaci našeg vremena.....	289
Slavni vrhunac povijesti.....	295
Naš vječni dom	299

